

Μμ, μῦ, τό, άκλιτο, το δωδέκατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμητικό, **μ'** = 40, αλλά **μ** = 40.000. **I.** Το **μ** είναι το χειλικό υγρό σύμφωνο, που αντιστοιχεί στο **β**. **II.** μεταβολές: **1.** στις Αιολ. και Λακών. σε **π**, όπως *πεδά* αντί *μετά*· **2.** στις Αττ. και Δωρ. σε **ν**, όπως *νιν* αντί *μιν*· ομοίως στην Λατ. *ne, num*= *μή, μῶν*· **3.** το **μ** διπλασιάζεται: **α)** στα ποιητ. κείμενα σε σύνθετες λέξεις, όπως *ἄμμορος, φιλομμειδής*· και μετά από αύξ., όπως *ἔλλαβον, ἔμμορα*. **β)** στην Αιολ., όπως *ἄμμες, ὕμμες, ἐμμί*, αντί *ἡμεῖς, ὑμεῖς, εἰμί*· **4.** το **μ** προστίθεται: **α)** σε αρχή λέξης, όπως *μία, μόσχος* αντί *ἴα ὄσχος*. **β)** στη μέση λέξης για τη διευκόλυνση της προφοράς, όπως *ὄμβριμος* αντί *ὄβριμος*, *τύμπανον* αντί *τύπανον*, κ.λπ., ιδίως μετά από αναδιπλ., όπως *πίμπλημι* αντί *πίπλημι*· μετά από *στερητικό α-*, όπως *ἄμβροτος* αντί *ἄβροτος*.

μ' I. με απόστροφο αντί *με*. **II.** σπανίως αντί *μοι*, σε Όμηρ.

μά[ᾱ], μόριο που χρησιμ. σε έντονες διαμαρτυρίες και όρκους, ακολουθ. από αιτ. της θεότητας ή του πράγμ. όπου και απευθύνεται· δεν είναι καθαυτό ούτε καταφατικό ούτε αποφατικό, λαμβάνει ωστόσο την αντίστοιχη ιδιότητα όταν προτάσσεται *ναί ήού*, ή από τα συμφραζόμενα. **I.** *ναί μά...*, σε κατάφαση, *ναί μά τόδε τὸ σκῆπτρον*, σε Ομήρ. Ιλ. *ναί μὰ Δία, ναί μὰ τὸν Δία*, σε Αριστοφ.

Πλάτ. **II.** *οὐ μά...*, σε άρνηση, *οὐ μὰ Ζῆνα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *οὐ τοι μὰ τοὺς δώδεκα θεούς*, σε Αριστοφ. **III.** στην Αττ. το **μά** χρησιμοποιείται συχνά μόνο του, κυρίως με αρνητική έννοια, *μὰ τὸν Ἀπόλλω*, σε Ευρ.· σε απαντήσεις, υποδηλώνεται άρνηση, *οὐκ αὖ μ' ἐάσεις*; (απάντ.) *μὰ Δί'* (δηλ. *οὐκ ἐάσω*), σε Αριστοφ. **IV.** το όνομα της θεότητας συχνά παραλείπεται *ναί μὰ τόν*, *οὐ μὰ τόν*, σε Πλάτ.

μᾶ, συντετμ. Δωρ. τύπος αντί *μάτηρ*, *μᾶ γὰ* αντί *μῆτερ γῆ*, σε Αισχύλ.· *μᾶ, πόθεν ἄνθρωπος*, σε Θεόκρ.

μαγάδιον, τό, υποκορ. του *μαγάς*, σε Λουκ.

μάγαδις, ή, γεν. *μαγάδιδος*, δοτ. *μαγάδει* ή *μαγάδι*, αιτ. *μάγαδιν*· μάγαδις, είδος άρπας με είκοσι χορδές, σε Κωμ. (ξένη λέξη).

μᾶγας, -άδος[ᾱ], ή, καθαάρης (εξάρτημα που ανυψώνει τις χορδές) της κιθάρας, Λατ. *pons*.

μαγγάνευμα, -ατος, τό, εξάρτημα ταχυδακτυλουργού· πληθ., ταχυδακτυλουργίες, οφθαλμικές απάτες, σε Πλάτ.

μαγγᾶνέω (μάγγανον), μέλ. -*σω*, χρησιμοποιώ γητειές ή φίλτρα, λέγεται για την Κίρκη, σε Αριστοφ.· εξαπατώ, χρησιμοποιώ τεχνάσματα, σε Δημ.

μάγγανον, τό, κάθε μέσο για την άσκηση γητειάς ή μαγείας, (μαγικό) φίλτρο (άγν. προέλ.).

μάγεια, ή (μαγεύω), η θεολογία των Μάγων, σε Πλάτ.

μᾶγειρεῖον, τό (μάγειρος), **1.** εστιατόριο, Λατ. *porĭna*, σε Αριστοφ., Βάβρ. **2.** το μέρος όπου ζούσαν οι δημόσιοι μάγειροι, το (οικοδομικό) τετράγωνο των μαγείρων, σε Θεόφρ.

μᾶγειρεύω, μέλ. -*σω*, **I.** είμαι μάγειρας, μαγειρεύω κρέας, σε Θεοφρ. **II.** είμαι χασάπης, σε Βάβρ.

μᾶγειρικός, -ή, -όν (μάγειρος), κατάλληλος για μάγειρα ή για μαγειρική, σε Αριστοφ. κ.λπ.· ή *μαγειρική τέχνη*, η τέχνη της μαγειρικής, σε Πλάτ.· *επίρρ. -κῶς*, με τον τρόπο ενός μάγειρα ως πραγματικού «καλλιτέχνη», σε Αριστοφ.

μάγειρος[ᾱ], ό, I. μάγειρας, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** χασάπης, σε Ευρ. [προέρχεται από √*ΜΑΓ* του **μάσσω** (βλ. αυτ.), καθώς το ψήσιμο του ψωμιού ήταν έργο του αρχαίου μάγειρα].

μάγευμα, -ατος, τό (μᾶγεύω), μαγικό τέχνασμα· στον πληθ., γητειές, μάγια, σε Ευρ.

μᾶγεύς, -έως, ὁ (μάσσω), αυτός που ζυμώνει ψωμί, σε Ανθ.

μᾶγεύω (Μάγος), μέλ. -σω, **I.** είμαι μάγος, χρησιμοποιώ μαγικά τεχνάσματα, σε Πλούτ. · με σύστ. αντ. *μέλημαγεύω*, τραγουδώ μαγικά τραγούδια ως μέρος μιας τελετουργίας, σε Ευρ. **II.** μτβ., επικαλούμαι την εμφάνιση κάποιου με μαγικά τεχνάσματα, σε Ανθ.

μᾶγικός, -ή, -όν, προορισμένος για μάγους ή μαγεία, σε Πλούτ.

Μάγνης, -ητος, ὁ, I. Μαγνήσιος, κάτοικος της Μαγνησίας στη Θεσσαλία, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. · κάτοικος της Μαγνησίας στη Λυδία, σε Ηρόδ., κ.λπ. · θηλ.

Μάγνησσα, σε Θεόκρ. · επίθ. **Μαγνητικός, -ή, -όν**, αυτός που προέρχεται από τη Μαγνησία, σε Αισχύλ. · θηλ. *Μαγνήτις, -ιδος*, σε Πίνδ. **II.** *Μαγνήτις λίθος, ή*, μαγνήτης, σε Πλάτ.

Μάγος[ᾱ], -ου, ὁ, 1. Μάγος, αυτός που ανήκει στη Μηδική φυλή των Μάγων, σε Ηρόδ. **2.** κάποιος από τους σοφούς της Περσίας που ερμήνευαν τα όνειρα, στον ιδ. **3.** κάθε γητευτής ή μάγος, και με αρνητική έννοια, απατεώνας, αγύρτης, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. · το θηλ., σε Ανθ. (περσική λέξη).

μᾶγο-φόνια, τά (*φένω), σφαγή Μάγων, περσική γιορτή, σε Ηρόδ.

μᾶδᾶρός, -ά, -όν (μαδάω), υγρός, πλαδαρός · φαλακρός, σε Ανθ.

μᾶδάω, μέλ. -ήσω, είμαι πλαδαρός · είμαι φαλακρός, σε Αριστοφ.

μᾶδδα, ή, Δωρ. αντί *μᾶζα*.

μᾶδῖκεῖν[ᾱ], κράση του *μῆ ἀδικεῖν*.

***μαδός, -ή, -όν**, ρίζα του *μαδάω, μαδαρός*.

μᾶζα, ή (μάσσω), γλυκιά πίτα από κριθάρι, σε Ηρόδ., Ησίοδ., Αττ.

μαζίσκη, ή, υποκορ. του *μᾶζα*, γλύκισμα από κριθάρι, σε Αριστοφ.

μαζο-νόμος, ὁ (νέμω), πιατέλα για σερβίρισμα γλυκίσματος από κριθάρι, σε Οράτ.

μᾶθεῖν, απαρ. αορ. β' του *μανθάνω*.

μάθημα, -ατος, τό (μανθάνω), · **I.**αντικείμενο μάθησης, μελέτη μαθήματος, σε Ηρόδ., Σοφ., κ.λπ. **II.** μάθηση, γνώση, επιστήμη, συχνά σε πληθ., σε Αριστοφ., Θουκ., κ.λπ. · ιδίως λέγεται για τις μαθηματικές επιστήμες, σε Πλάτ., κ.λπ.

μᾶθημαῖτικός, -ή, -όν, I.διατεθειμένος για μάθηση, σε Πλάτ. **II. 1.** αυτός που ανήκει ή ταιριάζει στα μαθηματικά, *μαθηματικός, ὁ*, μαθηματικός (επιστήμονας), σε Αριστ. · *τὰ μαθηματικά*, τα μαθηματικά, η μαθηματική επιστήμη, στον ιδ. **2.** αστρονομικός, αυτός που ανήκει στην επιστήμη της αστρονομίας, *οἱ Μαθηματικοί = οἱ Χαλδαῖοι*, σε Ιουβεν.

μάθησις, ή (μανθάνω), · **1.** μάθηση, απόκτηση γνώσης, σε Σοφ., Θουκ., κ.λπ. **2.** επιθυμία για μάθηση, σε Σοφ. **3.** εκπαίδευση, διδακτική καθοδήγηση, σε Πλάτ., Ξεν.

μᾶθητέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *μανθάνω* · **I.**αυτό που πρόκειται να μαθευτεί, να διδαχθεί, σε Ηρόδ. **II.***μαθητέον*, κάτι που πρέπει να μαθευτεί, σε Αριστοφ., Ξεν.

μᾶθητεύω, μέλ. -σω, **I.**είμαι μαθητής, *τινί*, σε κάποιον δάσκαλο, σε Πλούτ. **II.** μτβ., κάνω κάποιον μαθητή μου, καθοδηγώ, σε Κ.Δ.

μᾶθητής, -οῦ, ὁ (μανθάνω), μαθητευόμενος, μαθητής, Λατ. *discipulus*, σε Ηρόδ., Πλάτ., κ.λπ.

μᾶθητιάω, εφετικός τύπος του *μανθάνω*, **I.**επιθυμώ να γίνω μαθητής κάποιου, σε Αριστοφ. **II.** *μαθητεύω*, σε Ανθ.

μᾶθητικός, -ή, -όν, αυτός που διατίθεται να μαθητεύσει, *τινος*, σε Πλάτ.

μᾶθητός, -ή, -όν, αυτός που έχει κατακτηθεί γνωστικά, αυτός που μπορεί να διδαχθεί, σε Ξεν., Πλάτ.

μᾶθοῖσα, Δωρ. αντί -οῦσα, θηλ. μτχ. αορ. β' του ρ. *μανθάνω*.

μάθον, Επικ. αντί *ἔμαθον*, αόρ. β' του *μανθάνω*.

μάθος, τό, ποιητ. αντί *μάθησις*, σε Αισχύλ.

μαῖα, ἡ, 1. καλή μητέρα, (οικο)δέσποινα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** παραμάννα, τροφός, σε Ευρ.· επίσης, η πραγματική μητέρα, σε Αισχύλ., Ευρ. **3.** μαῖα, μαμμή, σε Πλάτ.

Μαῖα, Ιων. **Μαίη**, η Μαῖα, κόρη του Ἀτλαντα, μητέρα του Ερμή, σε Ομηρ. Ὑμν., Ησίοδ.

Μαΐανδρος, ὁ, I. Μαΐανδρος, ποταμός της Καρίας (Μ. Ασία), σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **II.** μεταφ., περιελισσόμενο γεωμετρικό σχέδιο διακόσμησης, σε Στράβ.

Μαιάς, -άδος, ἡ, = *Μαῖα*, σε Ομήρ. Οδ.

μαίευμα-ατος, τό, το αποτέλεσμα της μαιευτικής τέχνης, τοκετός, *σὸν μὲν παιδίον, ἔμὸν δὲ μαίευμα*, σε Πλάτ.

μαιεύομαι, μέλ. -σομαι, **1.** αποθ., προσφέρω υπηρεσίες μαίας, σε Λουκ. **2.** με αιτ. προσ., *ξεγεννάω γυναίκα*, σε Πλάτ.

μαίευσις, ἡ, το «ξελευθέρωμα» μιας γυναίκας κατά τον τοκετό, σε Πλάτ.

μαιευτικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στην τέχνη της μαίας, στη μαιευτική, σε Πλάτ.· *ἡ μαιευτικὴ τέχνη ἢ ἡ -κή* (χωρίς το τέχνη), η μαιευτική τέχνη, όνομα που έδινε ο Σωκράτης στην τέχνη του για να αποσπά απο τους άλλους όσα υπήρχαν στο μυαλό τους, στον ίδ.

Μαιῆτις, Ιων. αντί *Μαιῶτις*.

Μαιμακτηριών, -ῶνος, ὁ, ο πέμπτος μήνας του Αττικού ημερολογίου, ανάμεσα στα τέλη Νοεμβρίου και αρχές Δεκεμβρίου, σε Δημ.

Μαιμάκτης, -ου, (μαιμάσσω), επίθ. του Δία, ταραχώδης, θυελλώδης· προς τιμήν του διοργανώνονταν εορτή στην Αθήνα το μήνα Μαιμακτηριώνα, σε Πλούτ.

μαιμάσσω, = το επόμ., σε Ανθ.

μαιμάω (αναδιπλ. του *μάω), Επικ. γ' πληθ. *μαιμώωσι*, μτχ. *μαιμώων*, -ώωσα, Επικ. αόρ. α' *μαίμησα*, είμαι πολύ ένθερμος, ασθμαίνω ή πάλλομαι από ζήλο, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., *χεῖρα μαιμῶσαν φόνου*, χέρι πρόθυμο για φόνο, σε Σοφ.

Μαίναλον, τό, το όρος Μαίναλο στην Αρκαδία, αφιερωμένο στον Πάνα, σε Θεόκρ.· επίθ. **Μαινάλιος, -α, -ον**, σε Πίνδ.· *ἡ Μαιναλία* (δηλ. *χώρα*), σε Θουκ.

μαινάς, -άδος, ἡ (μαίνομαι), I.1. μαινόμενη, μανιώδης, σε Ευρ. **2.** ως ουσ., τρελή γυναίκα, σε Ομήρ. Ιλ.· ιδίως Βάκχη, Βακχία, Μαινάδα (ακόλουθοι του Διονύσου), σε Σοφ.· λέγεται για τις Ερινύες, σε Αισχύλ.· λέγεται για την Κασσάνδρα, σε Ευρ. **II.** Ενεργ., αυτή που προκαλεί μανία, σε Πίνδ.

μαῖνη, ἡ, Λατ. *maena*, μικρό θαλασσινό ψάρι όπως η ρέγγα, το οποίο γινόταν παστό, σε Ανθ.

μαίνις, ἡ, γεν. -ίδος [*ῖ*], υποκορ. του *μαῖνη*, μικρή ρέγγα, σε Αριστοφ. κ.λπ.

μαινόλης, -ου, ὁ (μαίνομαι), αυτός που μαινεται, που βρίσκεται σε παραλήρημα, σε Σαπφώ.

μαινόλιος, -α, -ον, = το προηγ., σε Ανθ.

μαινόλις, θηλ. του *μαινόλης*, σε Ευρ.

μαίνομαι (από √*MAN*), μέλ. *μᾶνωμαι* και *μᾶνήσομαι*, παρακ. με σημασία ενεστ. *μέμνηνα*, σε Παθ. μορφή *μεμάνημαι* [*ᾶ*]· Παθ. αόρ. β' *ἐμάνην*, μτχ. *μᾶνεις*, απαρ. *μᾶνήναι*, Μέσ. αόρ. α' *ἐμήναο*, *μήνατο*, *μηνάμενος*· **I.1.** μανιάζω, είμαι έξαλλος, σε Ομηρ.· *ὁ μανεις*, ο τρελός, σε Σοφ.· είμαι εκτός ορίων από οίνοποσία, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τη Βακχική μανία, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· *ὕπὸ τοῦ θεοῦ μαινόμαι*, οδηγούμαι στην τρέλα από τον θεό, σε Ηρόδ.· *τὸ*

μαίνεσθαι, τρέλα, σε Σοφ.· *πλεῖν ἢ μαίνομαι*, περισσότερο κι από την τρέλα, σε Αριστοφ.· με σύστ. αντ., *μεμηνῶς οὐ σμικρὰν νόσον*, τρελός σε βαριά μορφή, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για φωτιά, είμαι έξαλλος, οργιάζω, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *μαινομένη ἐλπίς*, σε Χρησμ. παρά Ηροδ.· *ἔρις*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** Ενεργ. αόρ. *ἀ΄ ἔμμηνα*, με μτβ. σημασία, οδηγώ στην τρέλα, βγάζω εκτός ορίων, σε Ευρ., Ξεν.

μαίομαι, (*μάω), αποθ. αναζητώ· **I.** αμτβ., προσπαθώ, πασχίζω, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ., Αισχύλ. **II. 1.** με αιτ., ερευνώ, εξετάζω, σε Ομήρ. Οδ. **2.** επιζητώ, επιδιώκω, τι, σε Πίνδ.· με απαρ., επιδιώκω να κάνω (κάτι), στον ιδ., σε Σοφ. **μαίδομαι**, μέλ. -ώσομαι, αποθ. *μαιεύομαι*, ξεγεννώ μια γυναίκα, σε Λουκ., Ανθ.

Μάϊος (με ή χωρίς μήν), ό, Λατ. Maius, ο μήνας Μάιος, σε Πλούτ. κ.λπ.· ως επίθ., *ΜάϊαιΚαλάνδαι*, οι Καλένδες (πρώτη μέρα του ρωμαϊκού μήνα) του Μαΐου, στον ιδ.

Μαῖρα, ή (μαρμαίρω), ο Σπινθηροβόλος, δηλ. ο αστερισμός Σείριος, σε Ανθ. **μαίωσις, ή (μαίδομαι)**, = *μαίευσις*, σε Πλούτ.

Μαιῶται, Ιων. **Μαιῆται, οί, I.** Μαιώτες, σκυθικό φύλο στα βόρεια της Μαύρης Θάλασσας, σε Ηρόδ., Ξεν. **II. 1.** ως επίθ. **Μαιώτης**, -ου, Μαιωτικός, ποταμός *Μαιώτης*, σε Ηρόδ.· *Μαιῶτις λίμνη*, η (ελώδης) λίμνη Μαιώτις, η Αζοφική Θάλασσα, σε Αισχύλ., κ.λπ.· *ή λίμνη ή Μαιῆτις* (Ιων.), σε Ηρόδ. **2.Μαιωτικός**, -ή, -όν, *αὐλὼν Μαιωτικός*, δηλ. ο Κιμμέριος Βόσπορος, σε Αισχύλ.

Μαιωτιστί, επίρρ., με τον τρόπο των Σκυθών, σε Θεόκρ.

μαίωτρα, τά (μαίδομαι), αμοιβή μαίας, σε Λουκ.

μάκαρ, -ἄρος, ό, θηλ. *μάκαιρα* και *μάκαρ*· **I.** ευλογημένος, ευτυχισμένος, λέγεται για θεούς, σε αντίθ. προς τους θνητούς ανθρώπους, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ. (ως ουσ.) *μάκαρες*, ευλογημένοι, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ., Πίνδ., Τραγ. **II.** λέγεται για ανθρώπους, ευτυχισμένος, καλότυχος, *ὦ μάκαρ Ἀτρείδη*, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *μάκαιρα ἐστία*, κ.λπ., σε Πίνδ.· ιδίως, πλούσιος, *ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν*, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** *μάκαρες* επίσης νοούνται οι νεκροί, ως ασφαλείς από τις κακοτυχίες της ζωής, σε Ησίοδ.· *μακάρων νῆσοι*, τα Νησιά των Μακάρων (στον ωκεανό που βρίσκεται στο ακρότατο όριο της Δύσης), όπου οι ήρωες και οι ημίθεοι απολάμβαναν αιώνια ανάπαυση, στον ιδ., Πίνδ. **IV.** συγκρ. *μακάρτερος*, υπερθ. *μακάρτατος*, σε Ομήρ. Οδ.

μᾱκᾱρία, ή, ευτυχία, ευδαιμονία, *κενή μακαρία*, σε Λουκ.· ευφημ. αντί *ἐς κόρακας*, *ἄπαγ' ἐς μακαρίαν*, σε Αριστοφ.

μᾱκᾱρίζω (μάκαρ), Αττ. μέλ. -ιῶ, καλοτυχίζω, θεωρώ ή ονομάζω κάποιον ευτυχισμένο, Λατ. gratulari, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.· ειρων. *μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον*, ενώ καλοτυχίζουμε την αφέλειά σου, σε Θουκ.

μᾱκᾱριος[κᾱ], -α, -ον και -ος, -ον, εκτεταμ. τύπος του *μάκαρ*· **I. 1.** λέγεται για ανθρώπους, καλότυχος, ευτυχισμένος, σε Πίνδ., Ευρ. κ.λπ.· σε προσφωνήσεις, *ὦ μακάριε*, όπως *ὦ θαυμάσιε*, καλέ μου κύριε, αγαπητέ μου κύριε, σε Πλάτ.· με γεν., *ὦ μακάριε τῆς τύχης*, ευτυχισμένη εσύ για το καλό σου ριζικό!, σε Αριστοφ. **2.** *οἱ μακάριοι*, όπως *οἱ ὄλβιοι*, οι πλούσιοι και πιο μορφωμένοι, σε Πλάτ., Αριστοφ. **II.** επίρρ. -ίως, σε Ευρ., Αριστοφ.

μᾱκᾱριότης, -ητος, ή, ευτυχία, ευδαιμονία, σε Πλάτ., Αριστ.

μᾱκᾱρισμός, -οῦ, ό, ανακήρυξη κάποιου ως ευτυχισμένου, το καλοτύχισμα, σε Πλάτ., Αριστ.

μᾱκᾱριστός, -ή, -όν, ρημ. επίθ., αυτός που θεωρείται ή αυτός που πρέπει να θεωρείται ευτυχισμένος, αξιοζήλευτος.

μαῤκαρίτης[ι], -ου, ό, βλ. μάκαρ II. I. καλότυχος, δηλ. πεθαμένος, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** ως επίθ., *μακαρίτης βίος*, με διπλό νόημα, σε Αριστοφ.

μαῤκαρτός, -ή, -όν, = μακαριστός, σε Ανθ.

μαῤκεδνός, -ή, -όν, = μηκεδανός, μακρός, ψηλός, λαμπάδα, σε Ομήρ. Οδ.

Μᾱκεδονίζω, I. είμαι με το μέρος των Μακεδόνων, σε Πλούτ. **II.** μιλώ τη μακεδονική διάλεκτο, στον ίδ.· *απ' όπου, Μᾱκεδονιστί*, στη μακεδονική διάλεκτο, στον ίδ.

Μᾱκεδών, -όνος, ό, ή, Μακεδόνας, οί Μακεδόνες, το φύλο των Μακεδόνων, σε Ηρόδ.· επίθ., **Μακεδόνιος, -α, -ον, και -ονικός, -ή, -όν, στον ίδ. κ.λπ.· ή Μακεδονία,** αυτή που προέρχεται από τη Μακεδονία, στον ίδ.· ομοίως, *ή Μακεδονίς γῆ*, στον ίδ.· *γῆ Μακεδών*, σε Ανθ.

μαῤκέλη, ή, το επόμ., σε Ησίοδ., Θεόκρ.

μά-κελλα[μᾱ], -ης, ή (μία, κέλλω, όπως δί-κελλα από δίς, κέλλω), τσεκούρι με μια αιχμή, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

μάκελλον, τό, κρεοπωλείο, σφαγείο, σε Κ.Δ.

Μᾱκέτης, -ου, ό, = Μακεδών, θηλ. Μᾱκέτις, -ιδος, σε Ανθ.

μαῤκιστήρ, -ῆρος, ό, μακροσκελής και ανιαρός, σε Αισχύλ.

μάκιστος, Δωρ. αντί μήκιστος.

μακκοάω, μέλ. -άσω [ā], είμαι ηλίθιος, σε Αριστοφ.· μτχ. παρακ.

μεμακκοηκώς, μένοντας αδρανής, στον ίδ. (αμφιβ. προέλ.).

μᾱκος, τό, Δωρ. αντί μῆκος, αιτ. μᾱκος· ως επίρρ. ισοδύν. με μακράν, σε Πίνδ.

μακρά (ενν. γραμμή), βλ. τιμάω III.

μακρ-αίωv, -ωνος, ό, ή (μακρός),· 1. μακροχρόνιος, σε Σοφ. **2.** λέγεται για ανθρώπους, μακρόβιος, ηλικιωμένος, στον ίδ.· *οί μακραίωvες*, οι αθάνατοι, στον ίδ.

μακράν, Ιων. μακρήν, αιτ. θηλ. του μακρός χρησιμ. ως επίρρ., I. 1. μακριά, σε μεγάλη απόσταση, σε Αισχύλ., Σοφ. κ.λπ.· *τουῤργον οὐ μακράν λέγεις*, το ζήτημα που αναφέρεις δεν απέχει πολύ να το ερευνήσουμε, σε Σοφ.· με γεν., μακριά από, σε Ευρ.· συγκρ. *μακροτέραν*, σε μεγαλύτερη απόσταση, σε Θουκ., Ξεν.· υπερθ. *ότιμακροτάτην*, όσο το δυνατόν πιο μακριά· με γεν. τοπική (loci), σε Ξεν. **2.** *μακράν λέγειν*, μακρολογία, σε Αισχύλ., Σοφ. **II.** λέγεται για χρόνο, εκτενής, *μακράν ζῆν, άναμένειν*, σε Σοφ.· *οὐ μακράν*, Λατ. *brevis*, σε Ευρ.· ομοίως, *οὐκ ές μακρήν*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

μακρ-αύχηv, ό, ή, μακρολαίμης, μακρός, σε Ευρ.

μακρηγορέω, μέλ. -ήσω, μιλώ πολλή ώρα, σε Αισχύλ., Ευρ. κ.λπ.

μακρηγορία, Δωρ. μακρᾱγ-, ή, πλήξη από μακρολογία, σε Πίνδ.

μακρ-ήγορος, -ον (άγορεύω), αυτός που μιλάει πολλή ώρα.

μακρ-ημερία, Ιων. -ίη, ή (ήμέρα), περίοδος του έτους, κατά την οποία οι ημέρες έχουν μεγάλη διάρκεια, σε Ηρόδ.

μακρό-βιος, -ον (βίος), αυτός που ζει πολλά χρόνια, σε Αριστ.·

μακροβιώτατος, σε Ηρόδ.· *οί Μακρόβιοι*, λαός της Αιθιοπίας, στον ίδ.

μακροβιότης, -ητος, ή, μακροζωία, σε Αριστ.

μακρο-βίoτος, -ον, = μακρόβιος, μακρός, σε Αισχύλ.

μακρό-γηρως, -ων, γεν. -ω, υπέργηρος, πολύ ηλικιωμένος, σε Ανθ.

μακρο-δρόμος, -ον, αυτός που τρέχει για πολύ χρόνο ή μακριά, σε Ξεν.

μακρόθεν, επίρρ., από μακριά, σε Στράβ.· λέγεται για χρόνο, εδώ και πολύ καιρό, σε Πολύβ.

μακροθυμέω, είμαι καρτερικός, σε Κ.Δ.

μακροθυμία, ή, καρτερία, απαντοχή, σε Κ.Δ.

μακρό-θῦμος, -ον, καρτερικός, υπομονετικός, σε Ανθ.· επίρρ. *-μως*, σε Κ.Δ.
μακρο-κέφαλος, -ον (κεφαλή), αυτός που έχει μακρό κεφάλι, λέγεται για
τους Σκύθιες, σε Στράβ.

μακρο-κομέω (κόμη), μέλ. *-ήσω*, έχω μακριά μαλλιά, σε Στράβ.

μακρό-κωλος, -ον (κῶλον),· **1.** αυτός που έχει μακρά σκέλη· *ή μακρόκωλος*,
είδος κρεμασταριού, σε Στράβ. **2.** λέγεται για φράσεις, μακροπερίοδος λόγος,
σε Αριστ.

μακρολογέω, μέλ. *-ήσω*, μιλά σε μάκρος χρόνου, χρησιμοποιώ πολλές λέξεις,
σε Πλάτ.· με αιτ. πράγμ., μιλά πολύ χρόνο για ένα θέμα, σε Ξεν.

μακρολογία, ή, μάκρος λόγου, πολυλογία, σε Πλάτ.

μακρο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που μιλάει πολύ, πολυλογάς, σε Πλάτ.

μακρό-μαλλος, -ον, ζώο με μακρύ τρίχωμα, σε Στράβ.

μακρόν, τό, ουδ. του *μακρός*· βλ. [μακρός](#) III, [παράβασις](#) III.

μακρό-πνοος, -ον, συνηρ. **-πνους, -ουν**, αυτός που παίρνει βαθιά ανάσα,
αυτός που παρατείνεται για πολύ χρόνο, σε Ευρ.

μακρο-πορέω (πόρος), μέλ. *-ήσω*, φεύγω ή ταξιδεύω μακριά, σε Στράβ.

μακροπορία, ή, μακρός δρόμος ή μακρινό ταξίδι, σε Στράβ.

μακρο-πώγων, -ωνος, ό, ή, αυτός που έχει μακρύ μούσι, σε Στράβ.

μακρός, [ἄφύσει], -ά, -όν (από \sqrt{MAK} του *μῆκος*)· **I.** με τοπική έννοια: **1.** από
άποψη μήκους, μακρός, εκτεταμένος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *ἐπὶ τὰ μακρότερα*,
προς την μακρότερη πλευρά, δηλ. κατά μήκος, σε Ηρόδ. **2.** από άποψη ύψους,
ψηλός, σε Ομήρ. Οδ., π.χ. *μακρός Ὀλυμπος, μακρά δένδρεα, τείχεα*, κ.λπ.·
επίσης εξ αντιστρόφου, όπως το Λατ. *altus*, βαθύς, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** από άποψη
απόστασης, μακρός, μακρινός, σε μεγάλη απόσταση, στο ίδ., Ηρόδ.· *τὰ*
μακρότατα, τα πιο απομακρυσμένα μέρη, σε Ηρόδ.· συχνά το ουδ. στον πληθ.
ως επίρρ.· *μακρά βιβάς*, βηματίζει με μεγάλες δρασκελιές, σε Ομήρ. Ιλ.·
επιπλέον, *μακρόν αὔτεϊν, βοᾶν*, φωνάζω τόσο δυνατά, ώστε να ακούγεται από
πολύ μακριά, σε Ομηρ.· ομοίως, *μακρότερον σφενδονᾶν*, εκσφενδονίζω σε
μεγαλύτερη απόσταση, σε Ξεν. **4.** γενικά, μεγάλος σε μέγεθος ή σε βαθμό,
μεγάλος, σπουδαίος, σε Αισχύλ., Σοφ. **5.** η δοτ. *μακρῶ* χρησιμ. για να
ενισχύσει τον συγκρ. και υπερθ.· μακράν, με διαφορά, Λατ. *longe*, *μακρῶ*
πρῶτος, μακρὰν μάλιστα, σε Ηρόδ.· *ἀσθενεστέρα μακράν*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.**
με χρονική έννοια: **1.** μεγάλος σε διάρκεια, εκτενής, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.
κ.λπ.· *οὐ μακροῦ χρόνου*, για λίγο χρόνο, σε Σοφ.· *τὸν μακρόν βίον*, σε
Αισχύλ.· *μακρότερος μηνί*, σε απόσταση ενός μήνα, σε Ηρόδ.· ομοίως, *μακρόν*
ἐέλδωρ, ελπίδα που τρέφεται για πολύ καιρό, σε Ομήρ. Οδ. **2.** μακρόσυρτος,
ανιαρός, σε Πίνδ., Σοφ. **III.** το ουδ. μετά από πρόθ. με επιρρ. έννοια, *διὰ*
μακροῦ (δηλ. χρόνου), μετά από πολύ καιρό, για πολύ καιρό,
καθυστερημένος, σε Ευρ.· *οὐ διὰ μακροῦ*, όχι πολύ αργότερα, σε Θουκ.· αλλά,
διὰ μακρῶν, σε μεγάλη έκταση, σε Πίνδ.· *ἐπὶ μακρόν*, σε μάκρος, σε μεγάλη
διάρκεια, σε Ξεν.· *ὅσον ἐπὶ μακρότατον ή ὅσον μακρότερον*, όσο το δυνατόν
πιο εκτεταμένα, σε Ηρόδ.· *ἐπιμακρότερον*, ακόμη περισσότερο, σε Θουκ.

IV.ομαλός συγκρ. *μακρότερος*, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· υπερθ.

μακρότατος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ανώμ. συγκρ. *μάσσων*, υπερθ. *μῆκιστος*, βλ.
αυτ. V. επίρρ. *μακρῶς*, σε μεγάλη έκταση, αργόσυρτα, σε Πολύβ.

μάκρος, -ους, τό, = *μῆκος*, σε Αριστοφ.

μακρο-τένων, -οντος, ό, ή, αυτός που εκτείνεται σε μεγάλη απόσταση, σε
Ανθ.

μακροτέρως, συγκρ. επίρρ. του *μακρός*, πέρα, περαιτέρω, σε Πλάτ. κ.λπ.

μακρό-τονος, -ον (τείνω), τεντωμένος, εκτεταμένος, *σχοῖνοι*, σε Ανθ.

μακρο-τράχηλος, -ον, αυτός που έχει μακρύ λαιμό, σε Ανθ.

μακρο-φάρυγξ, ό, ή, αυτός που έχει στενό στόμιο, λέγεται για μπουκάλια, σε Ανθ.

μακροφλυῶρήτης-ου, ό, ανιαρός συνομιλητής, σε Ανθ.

μακρό-χειρ, ό, ή, αυτός που έχει μακριά χέρια, Λατ. longimanus, προσωνύμιο του Αρταξέρξη του Α΄, σε Στράβ., Πλούτ.

μακρό-χηλος, -ον (χηλή), αυτός που έχει μακριές χηλές, απολήξεις, νύχια των ποδιών σε ζώα όπως το άλογο, τα μηρυκαστικά κ.λπ., σε Στράβ.

μάκρων, -ωνος, ό (μακρός), αυτός που έχει μακρό, μεγάλο κεφάλι· *Μάκρωνες, οί*, λαός του Πόντου, σε Ηρόδ.

μάκτρα, ή (μάσσω), σκάφη που χρησιμοποιείται για το ζύμωμα, σε Αριστοφ., Ξεν.

μάκων, ποιητ. μτχ. αόρ. β΄ του *μηκάομαι*.

μάκων[ᾱ], Δωρ. αντί *μήκων*.

μάλα[μᾶλᾱ], I. επίρρ., πολύ, πάρα πολύ, υπερβολικά, σε Όμηρ. κ.λπ. **1.**

επιτείνει τη λέξη με την οποία συντάσσεται, *μάλα πολλά*, πάρα πολλά, στον ίδ.· *μάλα πάντες, μάλα πᾶσαι, μάλα πάντα*, όλοι μαζί, καθένας, στον ίδ.· *μάλ' ἄσκηθής*, εντελώς σώος από τραυματισμό, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄβληχρὸς μάλατοϊος*, τόσο πολύ αδύναμος, στο ίδ.· ομοίως στην Αττ., *μάλαδὴ πρεσβύτης*, πολύ ηλικιωμένος, σε Ξεν.· *μάλα γέ τινες ὀλίγοι*, σε Πλάτ.· ομοίως με επίρρ., *πάγχυ μάλα* και *μάλα πάγχυ*, εντελώς, εξ ολοκλήρου, σε Ομήρ. Ιλ.· *εὖ μάλα*, εξαιρετικά καλά, σε Ομήρ. Οδ.· *μάλ' αἰεί*, για πάντα (*νὺν καὶ αἰεί*), σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄχρι μάλα κνέφαος*, μέχρι το μαύρο, πλήρες σκοτάδι, σε Ομήρ. Οδ.· *μάλα διαμπερές*, απ' ἄκρη σ' ἄκρη, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στην Αττ., δηλώνει επαναλαμβανόμενη πράξη, *μάλ' αὖθις, μάλ' αὖ*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με ρήματα, *μὴ μὲ μάλ' αἶνεε*, μη με επαινείς υπερβολικά, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἡδὲ μάλα ἠνιόχευεν*, αυτή οδηγούσε πολύ προσεκτικά το ἄρμα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.**

επιτείνει έναν ισχυρισμό, *εἰμάλα μιν χόλος ἴκοι*, αν τον καταλάβει κάποτε τόσο μεγάλη οργή, σε Όμηρ.· ομοίως, *μάλα περ*, συντασσόμενο με ένα μόριο, *μάλα περ μεμαώς*, αν και δεν έχω επιθυμήσει (κάτι) ποτέ τόσο πολύ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.**

στην Αττ. σε απαντήσεις, ναι, σίγουρα, ακριβώς έτσι, *μάλα γε*, σε Πλάτ., κ.λπ.· *μάλα τοι*, σε Ξεν., κ.λπ.· *καὶ μάλα δῆ*, στον ίδ. **II. 1.** Συγκρ. *μᾶλλον*, περισσότερο, σε Όμηρ.· *μᾶλλον τοῦ δέοντος*, περισσότερο απ' όσο πρέπει, σε Πλάτ., Ξεν., κ.λπ.· *παντὸς μᾶλλον*, περισσότερο απ' οτιδήποτε, δηλ. εντελώς σίγουρα, σε Πλάτ. **2.** δηλώνει συνεχή αύξηση (μιας ιδιότητας), ακόμη περισσότερο, πιο πολύ, σε Ομήρ. Οδ.· *μᾶλλον μᾶλλον*, Λατ. magis magisque, σε Ευρ., Αριστοφ. **3.** ενίστε συνάπτεται με δεύτερο συγκρ. *ῥῆϊτεροι μᾶλλον*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μᾶλλον ἄσσον*, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** *μᾶλλον δέ*, πολύ περισσότερο, αλλά καλύτερα, *πολλοί, μᾶλλον δέ πάντες*, σε Δημ. **5.** στη φράση *μᾶλλον ἢ οὐ*, το οὐ μοιάζει περιττό, *ἥκει ὁ Πέρσης οὐδὲν μᾶλλον ἐπ' ἡμέας ἢ οὐ ἐπ' ὑμέας*, οι Πέρσες έχουν έρθει όχι τόσο εναντίον μας, όσο εναντίον σας, σε Ηρόδ.· στην περίπτωση αυτή του *μᾶλλον ἢ οὐ* προηγείται άλλη αρνητική έκφραση. **6.** *τὸ μάλα καὶ ἥττον* (περίπου), είδος επιχειρήματος το οποίο ονομάζουμε (Λατ.) a fortiori, σε Αριστ. **III. 1.** Υπερθ. *μάλιστα*, πάρα πολύ, περισσότερο απ' όλα, σε Όμηρ. κ.λπ.· *μάλιστα μὲν...*, *ἔπειτα δέ...*, πρώτα και πάνω απ' όλα... και κατόπιν, σε Σοφ.· *τί μάλιστα*; ποιο είναι ακριβώς αυτό που θέλεις; σε Πλάτ.· *ὥσῃ ὅτι μάλιστα*, Λατ. quam maxime, στον ίδ.· *ὅσον μάλιστα*, σε Αισχύλ.· *ὥς μάλιστα*, σίγουρα, σε απαντητικές φράσεις, σε Πλάτ.· *ὥς δύναμαι μάλιστα*, στον ίδ.· *μακρῶ μᾶλλον*, σε Ηρόδ. **2. α)** *ἐς τὰ μάλιστα*, κατά το μεγαλύτερο μέρος, κατ' εξοχήν, στον ίδ.· ομοίως, *τὰ μάλιστα*, σε Θουκ. κ.λπ.· *επιπλέον*,

άνηρ δόκιμος ὅμοῖα τῷ μάλιστα, τόσο ξακουστός όσο αυτός που είναι ο κατ' ἐξοχήν (ξακουστός), σε Ηρόδ. **β)** ἐν τοῖς μαλίστοις, κατ' ἐξοχήν, όσο οτιδήποτε άλλο, σε Θουκ., Πλάτ. **3.** το μάλιστα μπορεί να συναφθεί με υπερθ., ἔχθιστος μάλιστα, μάλιστα φίλτατος, σε Ομήρ. Ιλ.· μάλιστα φίλτατος, σε Ευρ. **4.** με αριθμούς, το μάλιστα σημαίνει περίπου, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· ομοίως, ἐς μέσον μάλιστα, περίπου στη μέση, σε Ηρόδ.· ἡμισυ μάλιστα, σε Θουκ. κ.λπ. **5.** το καὶ μάλιστα χρησιμ. σε απαντητικές φράσεις, με τη μεγαλύτερη σιγουριά, Λατ. vel maxime, σε Αριστοφ.· ομοίως, μάλιστα γε, σε Σοφ.· μάλιστα πάντων, σε Αριστοφ.

μᾶλ᾽αὐτί-πους, ὁ, ἡ, -πουν, τό, ποιητ. αντί μαλακόπους, αυτός που έχει τρυφερά πόδια ή και ελαφρό περπάτημα, σε Θεόκρ.

μᾶλ᾽ακία, Ιων. -ίη, ἡ (μαλακός)· **I. 1.** απαλότητα, μαλακή αίσθηση, μαλθακότητα (εκθυλησμός), σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** ἔλλειψη υπομονής, αδυναμία, σε Αριστ. **II.** η ηρεμία της θάλασσας, νηνεμία, σε Καίσι.

μᾶλ᾽ακιάω, = το ἐπόμε., σε Ξεν., Πλούτ.

μᾶλ᾽ακίζομαι, μέλ. μαλακισθήσομαι, αόρ. α' ἐμαλακίσθην και σε Μέσ. ἐμαλακισάμην (μαλακός)· **1.** γίνομαι μαλθακός, εκθηλύνομαι (φέρομαι σαν γυναίκα), επιδεικνύω αδυναμία ή δειλία, σε Θουκ., Ξεν. **2.** μαλακώνω, κατευνάζομαι, σε Θουκ.

μᾶλ᾽ακό-γειος, -ον (γῆ), ἔδαφος με μαλακό χώμα ή αυτός που είναι φτιαγμένος από μαλακό χώμα, σε Στράβ.

μᾶλ᾽ακο-γνώμων, -ον (γνώμη), μετριοπαθής, σε Αισχύλ.

μᾶλ᾽ακός, -ή, -όν, Λατ. mollis· **I.** μαλακός, απαλός, σε Όμηρ. κ.λπ.· μαλακός νειός, φρεσκοοργωμένος αγρός, σε Ομήρ. Ιλ.· μαλακός λειμών, λιβάδι με απαλό χώμα και γρασίδι, σε Ομήρ. Οδ.· μαλακαὶ παρειαί, σε Σοφ.· μαλακὰ σώματα, σε Ξεν.· ἐπίρρ., καθίζου μαλακῶς, κάθησε αναπαυτικά, π.χ. σε ένα μαξιλάρι, σε Αριστοφ. **II.** λέγεται για πράγματα που δεν είναι χειροπιαστά, ήρεμος, ήσυχος, θάνατος, ύπνος, σε Όμηρ.· μαλακῶς εὔδειν, κοιμάμαι ήσυχα, σε Ομήρ. Οδ.· μαλακὰ ἔπεα, μαλακοὶ λόγοι, ήρεμα, ξεκάθαρα λόγια, σε Όμηρ.· μαλακὸν βλέμμα, τρυφερό, νεανικό βλέμμα, σε Αριστοφ.· ἀνάλαφρος, ήπιος, μέτριος, ζημία, σε Θουκ. **III.** με αρνητική ἔννοια, λέγεται για πρόσωπα, μαλθακός, παραιτημένος, παραμελημένος, σε Θουκ., Ξεν.· ἐπίρρ., μαλακωτέρως ἀνθήπτετο, προσβλήθηκε από ασθένεια, σε Θουκ.· επιπλέον, λιπόψυχος, εκθηλυσμένος, δειλός, στον ίδ., Ξεν.· μαλακὸν οὐδὲν ἐνδιδόναι, να μην υποχωρώ από ἔλλειψη φρονήματος, να μην υποχωρώ σπιθαμή, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

μᾶλ᾽ακότης, -ητος, ἡ, = μαλακία· **I.** απαλότητα, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** αδυναμία, εκθήλυνση, σε Πλούτ.

μᾶλ᾽ακό-χειρ, ὁ, ἡ, αυτός που έχει απαλά χέρια, σε Πίνδ.

μᾶλακτήρ, -ῆρος, ὁ, επαγγελματίας που λιώνει και μεταπλάθει (μέταλλα, κ.λπ.), σε Πλούτ.

μᾶλ᾽ακύνομαι, Παθ., ὅπως το μαλακίζομαι, υποχωρώ, κάμπτομαι, σε Ξεν.

μᾶλ᾽άσσω, Αττ. -ττω (μαλακός), μέλ. -ζω, **I.** μαλακώνω (κάτι), λέγεται για κατεργασία δέρματος, το κάνω μαλακό και εύκαμπτο· απ' ὅπου λέγεται για το επάγγελμα του Κλέωνα ως κατεργαστή δερμάτων, μαλ᾽άσσω τινά, δίνω σε κάποιον μια πρόσθετη επένδυση, τον κρύβω, σε Αριστοφ. — Παθ., ἐν παγκρατίῳ μαλαχθεὶς, χτυπημένος άσχημα κατά τη διάρκεια του αθλήματος του παγκρατίου, σε Πίνδ. **2.** λυώνω μέταλλο ή άλλο υλικό για να το επεξεργαστώ, σε Πλάτ. **II.** μεταφ., ηρεμώ, κατευνάζω, κάμπτω, σε Σοφ., Αριστοφ.· μαλ᾽άσσω νόσον, ανακουφίζομαι από ασθένεια, σε Σοφ.

μαλάχη[λαῖ], ἡ, το φυτό μολόχα, Λατ. malva, σε Ησίοδ., Αριστοφ. κ.λπ.

μάλβαξ, -ακος, ὁ, = *μαλάχη*, σε Λουκ.

μᾶλρός, -ά, -όν (**μάλα**),· **1.** δυνατός, θηριώδης, ἀπληστος, ἀκόρεστος, λέγεται για φωτιά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** μεταφ., ορμητικός, σφριγηλός, σφοδρός, μανιασμένος, σε Πίνδ., Τραγ.

μάλη[ᾱ], ἡ, μασχάλη, Λατ. ala, μόνο στη φράση ὑπὸ μάλης, κάτω από το μπράτσο, ως καταλληλότερο μέρος για μεταφορά λαθραίου οπλισμού, σε Ξεν., Πλάτ.· απ' όπου, ὑπὸ μάλης, κρυφά, μυστικά, Λατ. furtim, σε Δημ.

μάλθα ἢ **μάλθη**, ἡ, μείγμα κεριού και πίσσας για επίστρωση πλακών γραφής, σε Δημοσθ.

μαλθακία, ἡ, = *μαλακία*, σε Πλάτ.

μαλθακίζομαι, Παθ., γίνομαι μαλθακός, λέγεται για πρόσωπα, σε Αισχύλ., Ευρ.· επαναπαύομαι, ενδίδω, σε Πλάτ.

μαλθακίνος, -η, -ον, ποιητ. αντί *μαλθακός*, σε Ανθ.

μαλθακιστέον, ρημ. επίθ. του *μαλθακίζομαι*, κάτι που πρέπει να κατευναστεί, σε Πλάτ.· ομοίως, **μαλθακιστέα**, σε Αριστοφ.

μαλθακός, -ή, -όν (**μαλακός** με ένθεση του θ)· **I.** μαλακός, απαλός, σε Πίνδ., Αττ.· επίρρ., *μαλθακῶς κατακεῖσθαι*, ξαπλώνω σε απαλά μαξιλάρια, σε Αριστοφ. **II. 1.** μεταφ., λιπόψυχος, παραμελημένος, δειλός, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· επίσης, αδύναμος, ασθενικός, σε Αριστοφ. **2.** με θετική σημασία, τρυφερός, ευγενικός, πράος, σε Θέογν., Αττ.· επίρρ., ήπια, σε Αισχύλ., Σοφ.· το ουδ. ως επίρρ., σε Αισχύλ.

μαλθακό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που έχει απαλή φωνή, σε Πίνδ.

μαλθάσσω, = *μαλάσσω*, μαλακώνω, απαλύνω, στους Τραγ.· Παθ., *μαλαχθεῖς ὕπνω*, αποκαμωμένη από τον ύπνο, σε Αισχύλ.

μάλιον[ᾱ], τό, υποκορ. του *μαλλός*, μπουκλα, τούφα μαλλιών, σε Ανθ.

Μαλῖς, -ίδος, ἡ, δωρ. αντί *Μηλῖς*, πρβλ. [Μηλιάδες](#).

μαλῖς, Δωρ. αντί *μηλῖς*, = *μηλέα*.

μάλιστα, επίρρ., υπερθ. του *μάλα*· βλ. [μάλα](#) II.

μάλκη, ἡ, νάρκωση από το κρύο.

μαλκίω[ῖ], ναρκώνομαι από το κρύο, κοκαλώνω, σε Ησίοδ., Ξεν., Δημ.

μᾶλλά, κράση του *μὴ ἄλλά*.

μᾶλλον, επίρρ., συγκρ. του *μάλα*· βλ. [μάλα](#) II.

μαλλός, ὁ, τούφα μαλλιού, τρίχωμα ζώου, σε Ησίοδ., Αισχύλ. κ.λπ.· τούφα μαλλιών, σε Ευρ.

μᾶλον, τό, Δωρ. αντί *μῆλον*.

μᾶλοπάρης, -ον, Δωρ. αντί *μηλοπάρης*.

μᾶλός, -ή, -όν, λευκός, σε Θεόκρ. (συγγενές προς *μαλλός*);).

μᾶλοφόρος, **μᾶλοφύλαξ**, Δωρ. αντί *μηλοφ*-.

μάμελεῖν, κράση του *μὴ ἄμελεῖν*.

Μαμμάκϋθος[ᾱκ], ὁ, κωμική λέξη για τον ηλίθιο, τον αλαφροίσκιωτο, σε Αριστοφ.

μαμῶναίτεῖν, κλαίω για βυζί, για να θηλάσω, λέγεται για βρέφη, σε Αριστοφ.

μάμμη, ἡ, **I.** μαμά, μαμάκα, η πρώτη προσπάθεια ενός παιδιού να αρθρώσει τη λέξη μητέρα, σε Ανθ.· ομοίως, *ᾄττα*, *πάππας*, *τάτα*, *τέττα*, το *πάππας* αντί *πατέρας*. **II.** γιαγιά, σε Πλούτ.

Μαμμωνᾱς ἢ **Μαμωνᾱς**, -ᾱ, ὁ, Συριακή θεότητα, θεός του πλούτου· απ' όπου, πλούτη, ευμάρεια, σε Κ.Δ.

μάν, Δωρ. και αρχ. Επικ. αντί *μήν*.

μἀναμίγνυσθαι, κράση του *μὴ ἀναμίγνυσθαι*.

μἀνατρᾶπῆναι, κράση του *μὴ ἀνατραπῆναι*.

μἀνδρα, ἡ, περικλείστος χώρος· **1.** λέγεται για κοπάδι, στάνη, μαντρί για αγελάδες, στάβλος, σε Θεόκρ. κ.λπ. **2.** κοίλωμα δαχτυλιδιού όπου είναι τοποθετημένη η πέτρα του, σε Ανθ.

μανδρᾶγόρας, -ου ἢ -α, ὁ, το φυτό μανδραγόρας, με ναρκωτικές ιδιότητες, σε Ξεν., Δημ.

Μανέρως, ὁ, ο Μανέρως, μοναχογιός του πρώτου βασιλιά της Αιγύπτου· εθνικό θρηνητικό τραγούδι που πήρε το όνομά του απ' αυτόν, σε Ηρόδ.

μᾶνῆναι, απαρ. Παθ. αόρ. β' του *μαίνομαι*.

μανθάνω (από $\sqrt{MA\Theta}$), μέλ. *μᾶθήσομαι*, Δωρ. *μᾶθεῖμαι*, αόρ. β' *ἔμαθον*, Επικ. *μάθον*, παρακ. *μεμάθηκα*, υπερσ. *ἐμεμαθήκη*, γ' ενικ. *μεμαθήκει*, **I.** μαθαίνω, ιδίως κατόπιν αναζήτησης· και στον αόρ., έχω μάθει, δηλ. κατανοώ, γνωρίζω, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· *ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ τοῖς γέρονσιν εὖ μαθεῖν*, σε Αισχύλ.· *οἱ μανθάνοντες*, μαθητευόμενοι, μαθητές, σε Ξεν.· με απαρ., μαθαίνω να κάνω κάτι, μαθαίνω πώς να κάνω κάτι, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ. **II.**

αντιλαμβάνομαι μέσω των αισθήσεων, παρατηρώ, επισημαίνω, σε Ηρόδ., Ξεν.· με *μτχ.*, *μάνθανε ὦν*, όπως το *ἴσθι ὦν*, να γνωρίζεις αυτό που είσαι, σε Σοφ. κ.λπ. **III.** καταλαβαίνω, αντιλαμβάνομαι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· συχνά σε διάλογο, *μανθάνεις*; Λατ. *tenes?* κατάλαβες; τό 'πιασες;· *ἀπάντ. πάννυ μανθάνω*, τέλεια! σε Αριστοφ. **IV.** στην Αττ., το *τί μαθών*; εισάγει συχνά μια ερώτηση, τι έχεις μάθει; για ποιον καινούριο λόγο; γιατί;, στον ιδ. κ.λπ.

μανία, Ιων. -**ίη**, ἡ (*μαίνομαι*)· **I.** μανία, φρενιτιδα, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ. **II.** ζήλος, ένθεη μανία, σε Ευρ., Πλάτ. **III.** τρελό πάθος, οργή, στους Τραγ.

μᾶνιάκης, -ου, ὁ, περιβραχιόνιο από λιωμένο χρυσό, που χρησιμοποιούσαν οι Πέρσες και οι Γαλάτες, σε Πολύβ.

μᾶνιάς, -**άδος** (*μανία*), μανιασμένη, φρενητιώδης, τρελή, σε Σοφ.· με ουδ. ουσ., *μανιάσιν λυσσήμασι*, παράλογες κρίσεις μανίας, σε Ευρ.

μᾶνικός, -**ή**, -**όν** (*μανία*)· **I.** αυτός που προκαλείται από ή αυτός που καταλήγει στη μανία, τρελός, σε Αριστοφ.· *μανικόν τι βλέπειν*, κοιτάζω σαν τρελός, στον ιδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, παραληρηματικός, παράφρων, σε Πλάτ.· τρελός, παράλογος, σε Ξεν.· *ἐπίρρ.*, *μανικῶς διακεῖσθαι*, σε Πλάτ.

μᾶνις, Δωρ. αντί *μῆνις*.

μᾶνι-ώδης, -**ες** (*εἶδος*), **1.** παράφρων, τρελός, σε Ξεν. **2.** αυτός που μοιάζει με τρελό, παλαβός, σε Θουκ.· *τὸ μανιῶδες*, τρέλα, σε Ευρ.

μᾶννᾶ, ἡ, εβραϊκή λέξη, το μάννα του ουρανού, μπουκιά, κόκκοι δημητριακών, η κολλώδης ουσία από τον καρπό του τροπικού δέντρου Ταμάρινδος· γενικά, φαγητό, τροφή, σε Κ.Δ.

μᾶννος, ὁ, Λατ. *monile*, κολλάρο.

μαννο-φόρος, -**ον** (*φέρω*), αυτός που φοράει κολλάρο, σε Θεόκρ.

μανός, -**ή**, -**όν**, Λατ. *ragus*· **I.** αυτός που έχει χαλαρή ύφανση, πορώδης, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** λιγοςτός, πενιχρός, σπάνιος, σε Ξεν. κ.λπ.· *ἐπίρρ.* -*νῶς*, *τοσοῦτῳ μανότερον*, τόσο το λιγότερο συχνό, στον ιδ.

μανότης, -**ητος**, ἡ, **I.** χαλαρότητα στην ύφανση, πορώδης επιφάνεια, σε Αριστ. **II.** πενιχρότητα, σπανιότητα, σε Πλάτ.

μαντεία, Ιων. -**ηΐη**, ἡ, (*μαντεύομαι*)· **I.** προφητεύω, διαθέτω προφητικό χάρισμα, σε Ομηρ. Ὑμν.· το μέσον της προφητείας (π.χ. οἰωνός), σε Ηρόδ.· *αἶνιγμα μαντείας ἔδει*, η λύση του αινίγματος απαιτούσε προφητεία, χρησμό, σε Σοφ. **II.** *μαντεῖον* **II**, σε Τυρτ., Σοφ.

μαντεῖον, Ἰων. και Επικ. **-ήϊον, τό**, μαντείο, χρησμός, δηλ. **I.** προφητική απάντηση, χρησιμοδοσία, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ. **II.** τόπος όπου βρίσκεται το μαντείο, η έδρα του μαντείου, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

μαντεῖος, -α, -ον και -ος, -ον, Ἰων. **-ήϊος, -η, -ον**, ποιητ. αντί *μαντικός*, χρησμώνδης, προφητικός, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *μαντεῖος ἄναξ*, δηλ. ο Απόλλων, σε Ευρ.

μάντευμα, -ατος, τό, χρησμός, σε Πίνδ., Τραγ.

μαντεύομαι (μάντις), αποθ., μέλ. *-εύσομαι*, αόρ. *α΄ έμαντευσάμην*, ποιητ. *μαντευσάμην*, ως Παθ., βλ. κατωτ. **III· I. 1.** προβλέπω διαισθητικά, προφητεύω, ερμηνεύω το μέλλον μέσω οiwωνών, σε Όμηρ. κ.λπ.· με σύστ. αιτ., *μαντεῖα μαντεύομαι*, σε Αισχύλ. **2.** γενικά, προβλέπω με τη διαίσθηση τα μελλούμενα, έχω προορατικό χάρισμα, οiwονοσκοπώ, προαισθάνομαι, κατέχω γνώση που δεν προέρχεται από εμπειρικά δεδομένα, έχω κάθε είδους προαίσθημα, σε Πλάτ. κ.λπ. **3.** λέγεται για ζώα, οσμίζομαι κάτι, σε Θεόκρ. **II.** συμβουλευόμαι κάποιο μαντείο, ζητώ χρησμούς, σε Ηρόδ., Αττ.· *ταῦτα και μαντεύομαι*, αυτό είναι το πρόβλημα για το οποίο ζητώ χρησμό, σε Ευρ. **III.** αόρ. *α΄* και Παθ. παρακ. με Παθ. σημασία, *έμαντεύθη*, δόθηκε χρησμός, σε Ηρόδ.· *τὰ μεμαντευμένα*, τα λόγια των χρησμών, στον ίδ.

μαντευτέον, ρημ. επίθ., ζήτημα για το οποίο πρέπει να δοθεί χρησμός, σε Ευρ.

μαντευτός, -ή, -όν, αυτός που έχει προλεχθεί μέσω χρησμού, σε Ευρ.· προδιαγεγραμμένος από χρησμό, σε Ξεν.

μαντήή, μαντήϊον, μαντήϊος, Ἰων. αντί *μαντεία*, κ.λπ.

μάντιδουλεύει, κράση του *μη άντιδουλεύει*.

μαντικός, -ή, -όν, I. 1. αυτός που προέρχεται από ή αναφέρεται σε μάντη ή στην τέχνη του, προφητικός, χρησμώνδης, στους Τραγ. **2.** *ή μαντική τέχνη*, = *μαντεία*, ικανότητα για χρησιμοδοσία, προφητεία, σε Σοφ.· ομοίως, *ήμαντική* (χωρίς το *τέχνη*), σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που έχει όψη προφήτη, οiwονοσκόπου, σε Πλάτ.· *επίρρ. -κῶς*, σε Αριστοφ.

μαντίπολέω, μέλ. *-ήσω*, προφητεύω, σε Αισχύλ.

μαντῖ-πόλος, -ον (πολέω), αυτός που βρίσκεται σε θεϊκή έκσταση, που έχει καταληφθεί από θεϊκή έμπνευση, σε Ευρ.

μάντις, ό, γεν. *-εως*, Ἰων. *-ιος και -ηος*, κλητ. *μάντῖ*, δοτ. πληθ. *μάντεσι* (*μαίνομαι*)· **I. 1.** αυτός που δίνει χρησμούς, που προβλέπει τα μελλούμενα, προφήτης, σε Όμηρ., κ.λπ.· ως θηλ., η προφήτις, σε Τραγ., Θουκ. **2.** μεταφ., οiwονοσκόπος, προφήτης, σε Σοφ. **II.** είδος ακρίδας, σε Θεόκρ.

μαντοσύνη, ή (μάντις), η μαντική τέχνη, σε Ομήρ. Ιλ., Πίνδ.

μαντόςυνος, -η, -ον (μάντις), αυτός που δίνει χρησμούς, σε Ευρ.

μαντῶος, -α, -ον, = *μαντεῖος*, σε Ανθ.

μᾶνύω, Δωρ. αντί *μηνύω*.

μάομαι, συνηρ. *μῶμαι*, βλ. [*μάω](#) I.

μᾶπέειν, Επικ. απαρ. αόρ. β΄ του *μάρπτω*.

μᾶπολακτίσης, κράση του *μη άπολακτίσης*.

μᾶπολείπεσθαι, κράση του *μη άπολείπεσθαι*.

μᾶραгна[μᾶ], ή, μαστίγιο, πληγή, σε Αισχύλ., Ευρ. (άγν. προέλ.).

μᾶράθον[ᾶ], τό, το αρωματικό φυτό μᾶραθο, Λατ. *marathrum*, σε Δημ.

Μᾶράθων, -ῶνος, ό, Μαραθώνας, αρχαίος δήμος ανατολικά της Αττικής, που πιθανώς ονομάστηκε έτσι επειδή στην περιοχή ευδοκίμοῦσε το φυτό μᾶραθο, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.

Μᾶρᾰθωνο-μάχης[ᾰ], -ου, ὁ (μάχομαι), αυτός που πολέμησε στη μάχη του Μαραθώνα, μαραθωνομάχος, παροιμ. φράση για κάθε γενναίο παλαιό πολεμιστή, σε Αριστοφ.

μᾰραίνω, μέλ. μᾰρᾰνῶ, αόρ. α' ἐμᾰρᾰνα· Παθ., μέλ. μαρανθήσομαι, αόρ. α' ἐμαράνθην, παρακ. μεμᾰρασμαι ή -αμμαι· **I.** σβήνω ή κατευνάζω πυρκαγιά, σε Ομηρ. Ὑμν. — Παθ., σβήνω σιγά σιγά, εξασθενίζω, λέγεται για πυρκαγιά. **II.** μεταφ., ὅψεις μαραίνω, εξασθενεί ή όραση των ματιών, σε Σοφ.· νόσος μαραίνει με, η ασθένεια με καταβάλλει, με εξασθενίζει, σε Αισχύλ.· λέγεται για χρόνο, πάντα χρόνος μαραίνει, σε Σοφ. — Παθ., εξασθενίζω, κάμπτομαι, παρακμάζω, πέφτω σε μαρασμό, σε Ευρ., Θουκ.· αἷμα μαραίνεται χερός, σβήνει το αίμα από το χέρι μου, σε Αισχύλ.· λέγεται για ποτάμι, αποξηραίνομαι, σε Ηρόδ.

μαρᾰνάθά, συριακή έκφραση, ὁ Κύριος ἤκει (ο Κύριος φθάνει), σε Κ.Δ.

μαργαίνω (μάργος), μόνο στον ενεστ., μανιάζω, σε Ομήρ. Ιλ.

μαργᾰρίτης, [ῑ], -ου, ὁ, μαργαριτάρι, σε Θεόκρ. κ.λπ. (περσική λέξη).

μᾰργᾰρον, τό, = μαργαρίτης, σε Ανακρεόντ.

μαργᾰώ (μάργος), χρησιμ. μόνο στη μτχ. μαργῶν, μαινόμενος, οργισμένος, σε Αισχύλ.· με απαρ., μαργῶν ἰέναι, είναι έτοιμος να τρελαθεί, σε Ευρ.

Μαργίτης[ῑ], -ου, ὁ, ο Μαργίτης, δηλ. ένας τρελός τύπος, ήρωας ενός παρωδικού, ηρωϊκού ποιήματος, που αποδίδεται στον Όμηρο.

μαργόομαι, Παθ., μαργαίνω, σε Πίνδ., Αισχύλ.

μᾰργος, -η, -ον, και -ος, -ον, 1. αυτός που βρίσκεται σε έξαρση παραφροσύνης, Λατ. furiosus, μᾰργε, τρελέ! σε Ομήρ. Οδ.· έπειτα σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** λέγεται για όρεξη, λαίμαργος, ακόρεστος, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **3.** λᾰγνος, ασελγής, σε Θεόγν., Ευρ.

μαργοσύνη, ή, το επόμ., σε Θεόγν.

μαργότης, -ητος, ή (μάργος)· 1. μανιασμένο πάθος, σε Σοφ. **2.** απληστία, σε Πλάτ. **3.** πόθος, σε Ευρ.

Μαρέη, Αττ. Μᾰρεία, ή, **I.** η Μᾰρεία, πόλη της Κάτω Αιγύπτου, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** μια λίμνη κοντά στην πόλη, σε Στράβ.· κοινότερα καλούμενη ήΜαρεῶτις (δηλ. λίμνη), στον ίδ.· επίσης ὁ Μᾰρεῶτης (δηλ. οἶνος), στον ίδ. **μᾰρη**, ή, χέρι, σε Πίνδ.

Μαριανδunoί, οί, λαός της Βιθυνίας, σε Ηρόδ. κ.λπ.· **Μαριανδunoς θρηνητήρ**, κάποιος που εκστομίζει έναν άγριο, βαρβαρικό θρήνο, σε Αισχύλ.· πρβλ. [Κίσσιος](#).

μᾰρίλη[ῑ], ή, θράκα με ξυλοκάρβουνα, σε Αριστοφ.· απ' όπου, ὦΜᾰρίλάδη, ω γιε της Καρβουνόσκονης! κωμικό όνομα ενός ανθρακωρύχου από τις Αχαρνές, στον ίδ. (άγν. προέλ.).

μᾰρίλο-πότης, -ου, ὁ (√ΠΟ, ρίζα κάποιων από τους χρόνους του πίνω), αυτός που καταπίνει καρβουνόσκονη, λέγεται για σιδερά, σε Ανθ.

μαρμαίρω, μόνο σε ενεστ. και παρατ., αστράφτω, σπινθηρίζω, λάμπω, λέγεται για όπλα, σε Ομήρ. Ιλ.· ὄμματα μαρμαίροντα, τα σπινθηροβόλα μάτια της Αφροδίτης, σε Ομήρ. Ιλ.· νύκτα ἄστροισι μαρμαίρουσαν, σε Αισχύλ.

μαρμᾰρεος[μᾰ], -α, -ον, I. αυτός που λάμπει, σπινθηροβολεί, απαστράπτει, ακτινοβολεί, λέγεται για μέταλλα, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· επίσης, ἄλς μαρμαρέη, απαστράπτουσα θάλασσα, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μαρμᾰρινος, σε Ανθ. **μαρμᾰρίνος, [μᾰ], -η, -ον (μᾰρμᾰρος)**, κατασκευασμένος από μάρμαρο, σε Θεόκρ.

μαρμᾰρο-γλυφία, ή, σκάλισμα ή γλυπτική σε μάρμαρο, σε Στράβ.

μαρμᾰρόεις, -εσσα, -εν, = μαρμᾰρεος, σε Σοφ.

μάρμαρος, -ου, ό, I. κάθε πέτρωμα ή βράχος με κρυσταλλική δομή, που σπινθηροβολεί (*μαρμαίρει*) στο φως, σε Όμηρ., κ.λπ.· επίσης, *πέτρος μάρμαρος*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μάρμαρο, σε Στράβ.· μαρμάρινος επιτύμβιος λίθος, σε Θεόκρ.

μαρμαρῦγή, ή (μαρμαίρω), αυτό που αστράφτει, ακτινοβολεί, λέγεται για φως, σε Πλάτ.· λέγεται για κάθε γοργή κίνηση, *μαρμαρυγαί ποδῶν*, το γοργό σπίθισμα των ποδιών των χορευτών, σε Ομήρ. Οδ.

μαρμάρ-ωπός, -όν (ῶψ), αυτός που έχει σπινθηροβόλα μάτια, σε Ευρ.

μάρνᾶμαι, Επικ. προστ. *μάρναο*, απαρ. *μάρνασθαι*, παρατ. *ἐμαρνάμην*, -αο, -ατο, Επικ. *μάρνατο*, γ' δυϊκ. *ἐμαρνάσθην*, πληθ. *ἐμαρνάμεσθα*, Επικ.

μαρνάμεθα, γ' πληθ. *μάρναντο*· **1.** αποθ., μόνο σε ενεστ. και παρατ., πολεμώ, μάχομαι, *τινι*, με ή εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐπί τινι*, στο ίδ.· *πρός τινα*, σε Ευρ. **2.** καυγαδίζω, λογομαχώ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** σε Πίνδ., συναγωνίζομαι, παλεύω, προσπαθώ σκληρά για το καλύτερο, σε Πίνδ.

μάρπτω, παρατ. *ἐμαρπτον*, μέλ. *μάρψω*, αόρ. α' *ἐμαρψα*, επίσης Επικ. τύποι, γ' πληθ. υποτ. *μάρπτησι*, ευκτ. αόρ. β' *μεμάποιεν*, απαρ. *μᾶπείν*, μτχ. παρακ. *μεμαρπώς*, γ' ενικ. υπερσ. *μεμάρπει*, πιάνω, συλλαμβάνω, αρπάζω, *τινά*, σε Όμηρ. κ.λπ.· με γεν. διαιρ., *μάρπτω τινά ποδός*, πιάνω κάποιον από το πόδι, σε Σοφ., Ομήρ. Ιλ.· *ποσὶ μάρπτω τινά*, προφθάνω, συλλαμβάνω έναν φυγά, σε Ομήρ. Ιλ.· αλλά, *χθόνα μάρπτε ποδοῖν*, άγγιξε το έδαφος με τα πόδια του, στο ίδ.· μεταφ., *τὸν ὕπνον ἐμαρψε*, τον πήρε ο ύπνος, στο ίδ.· *γῆρας ἐμαρψε*, τον βρήκαν τα γηρατεία, σε Ομήρ. Οδ.· *εἴ σε μάρψει ψῆφος*, εάν το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας σε καταδικάσει, σε Αισχύλ.· *ἄσκοποι πλάκες ἐμαρψαν*, αθέατα τμήματα εδάφους τον καταβρόχθισαν, σε Σοφ.

μάρσιπος, ό, σάκος, θύλακας, Λατ. marsupium, σε Ξεν.

Μάρτιος (δηλ. *μήν*), ό, Λατ. Martius, ο μήνας Μάρτιος, σε Πλούτ.

μάρτυρ, -ῦρος, ό και ή, Αιολ. αντί Αττ. *μάρτυς*.

μαρτυρέω (μάρτυς), αόρ. α' *ἐμαρτύρησα*, παρακ. *μεμαρτύρηκα* — Παθ. μέλ. *μαρτυρηθήσομαι*, επίσης *μαρτυρήσομαι*, με Παθ. σημασία, αόρ. α' *ἐμαρτυρήθην*, παρακ. *μεμαρτύρημαι*, **1.** είμαι μάρτυρας, δίνω μαρτυρία, καταθέτω αποδεικτικά στοιχεία, δίνω κατάθεση, σε Σιμων. κ.λπ.· με δοτ. προσ., καταθέτω μαρτυρία σε ή για χάρη κάποιου, σε Ηρόδ., Αττ.· *μαρτυρέει μοι τῇ γνώμῃ*, επιβεβαιώνει τη γνώμη μου, σε Ηρόδ. **2.** με αιτ. πράγμ., δίνω αποδεικτικά στοιχεία για κάτι, το πιστοποιώ, σε Σοφ., κ.λπ. **3.** με απαρ., καταθέτω ότι κάτι ισχύει, στον ίδ.· *τίς σοι μαρτυρήσει κλύειν;* ποιος θα δώσει μαρτυρία για σένα ότι άκουσε..., στον ίδ. **4.** με σύστ. αντ., *μαρτυρέω άκοήν*, επιβεβαιώνω μία φήμη, σε Δημ.· ομοίως στην Παθ. φωνή, *μαρτυρίαι μαρτυρηθεῖσαι*, στον ίδ. **5.** στην Παθ. επίσης απρόσ., *μαρτυρεῖται*, έχει δοθεί μια μαρτυρία, σε Πλάτ.· *οἶδα μαρτυρήσεσθαι*, ξέρω ότι θα δοθεί μαρτυρία, σε Ξεν.

μαρτύρημα[ῦ], -ατος, τό, μαρτυρία, κατάθεση, σε Ευρ.

μαρτυρία, ή, μαρτυρία, κατάθεση, ένδειξη, συχνά στον πληθ., σε Ομήρ. Οδ.· *μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι*, αρνούμαι να δώσω κατάθεση, σε Αριστοφ.

μαρτύριον[ῦ], τό, μαρτυρία, απόδειξη, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *μαρτύρια παρέχεσθαι*, φέρνω στο φως τεκμήρια, στον ίδ.· *μαρτύριον δέ...*, ακολουθ. από το γάρ, ιδού η απόδειξη, δηλαδή..., στον ίδ., σε Θουκ. κ.λπ.

μαρτύρομαι[ῦ] (μάρτυς), μέλ. *μαρτύροῦμαι*, αόρ. α' *ἐμαρτύράμην*, **1.** αποθ., καλώς ως μάρτυρα, επικαλούμαι, σε Σοφ., Ευρ., κ.λπ.· με μτχ., *μαρτύρομαι τυπτόμενος*, σε καλώς να καταθέσεις ότι με χτύπησαν, σε Αριστοφ. **2.** με αιτ. πράγμ., καλώς κάποιον να δώσει κατάθεση για ένα ζήτημα, σε Ηρόδ.,

Αριστοφ. **3.** διαμαρτύρομαι, επιβεβαιώνω με ειλικρίνεια, *μαρτύρομαι ὅτι...*, σε Αριστοφ. κ.λπ.· αμτβ., *μαρτύρομαι*, διαμαρτύρομαι, στον ίδ., σε Θουκ.

μάρτυρος, ὁ, αρχ. Επικ. τύπος αντί *μάρτυς*, σε Όμηρ.

μάρτυς, ὁ, επίσης **ἡ**, γεν. *μάρτυρος*, αιτ. -ῦρα κ.λπ., τύπος προερχόμενος από το *μάρτυρ*, αλλά επιπλέον αιτ. *μάρτῦν*, με δοτ. πληθ. *μάρτῦσι*· μάρτυρας (ο, η), σε Ησίοδ., Θέογν.· *μάρτυρα θέσθαι τινά*, σε Ευρ.· *μάρτυρας θεοὺς ποιεῖσθαι*, σε Θουκ.· *μάρτυρι χρῆσθαι τινι*, σε Αριστ.· *μάρτυρας παρέχεσθαι*, παρουσιάζω μάρτυρες, σε Πλάτ. κ.λπ.· ομοίως, *μάρτυρας παριστάναι*, σε Ξεν.

μᾶρνκάομαι, μᾶρῦκημα, τό, Δωρ. αντί *μηρυκ-*.

μᾶρῦομαι, Δωρ. αντί *μηρύομαι*.

μάρψαι, απαρ. αόρ. α' του *μάρπτω*.

μᾶσάομαι (μάσσω), μέλ. -ήσομαι, αποθ., μασώ, σε Αριστοφ.

μάσασθαι, βλ. [ἐπι-μαίομαι](#).

μάσδα, μασδός, Δωρ. αντί *μᾶζα, μαζός*.

μάσθλης, -ητος, ὁ, = *ίμασθλη*, δερμάτινη λωρίδα, είδος δερμάτινου σανδαλιού, σε Σοφ.· μεταφ., πολυμήχανος απατεώνας, σε Αριστοφ.

μασθός, μεταγεν. τύπος τοῦ *μαστός*.

μασί, Δωρ. αντί *μησί*, δοτ. πληθ. του *μήν*.

μάσομαι, πρόκειται να αγγίζω, μέλ. του ***μάω II**.

Μασσαλία, ἡ, Λατ. Massilia, Marseilles, σε Θουκ. κ.λπ.· Marseillais ήταν **Μασσαλιῶται ἢ -ῆται, οἱ**, σε Δημ.

μάσσω, Αττ. **μάττω**, μέλ. *μάζω*, αόρ. α' *ἔμαξα*, παρακ. *μέμᾰχα* — Παθ. αόρ. β' *ἐμάγην*, παρακ. *μέμαγμα* (από √ΜΑΓ, απ' όπου *μάγ-σω*), **I**. κυρίως, πιάνω, αγγίζω, σε κείμενα των Μεσαιωνικών χρόνων, σε Ανθ. **II**. εργάζομαι με τα χέρια, ζυμώνω ζύμη για τηγανίτα, Λατ. pinso, σε κείμενα Μεσαιωνικών χρόνων, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· μεταφ., *μάττειν ἐπινοίας*, σε Αριστοφ. — Παθ., *μᾶζα ὕπ' ἐμοῦ μεμαγμένη*, στον ίδ.· *σῆτος μεμαγμένος*, ζύμη που έχει ήδη ζυμωθεί, σε Θουκ.

μάσσων, ὁ και **ἡ**, ουδ. *μᾶσσον*, γεν. *μάσσονος*, ανώμ. συγκρ. του *μακρός* ή του *μέγας*, μακρότερος, μεγαλύτερος, σε Ομήρ. Οδ.· *μάσσον' ἢ ὥς ἰδέμεν*, μεγαλύτερος απ' ότι θα μπορούσε να δει κάποιος, σε Πίνδ.· *τὰ μάσσω*, τα περισσότερα, σε Αισχύλ.

μάσταξ, -ᾰκος, ἡ, (**μασάομαι**),· **I**. ὄργανο με το οποίο μασά κάποιος, στόμα, σε Ομήρ. Οδ. **II**. αυτό που μασιέται, μπουκιά, μπουκίτσα, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.

μαστᾶρύζω, μόνο σε ενεστ., μουρμουρίζω, λέγεται για ηλικιωμένο άνθρωπο, σε Αριστοφ. (ηχοιμ. λέξη).

μαστευτής, -οῦ, ὁ, = *μαστήρ*, σε Ξεν.

μαστεύω (*μάω)· ποιητ. απαρ. *μαστευέμεν*, ποιητ. αόρ. α' *μάστευσα*· **1**. όπως το *ματεύω*, αναζητώ, ερευνώ, σε Ευρ. **2**. με αιτ., ψάχνω κάτι ή ερευνώ για κάτι· ικετεύω, έχω ανάγκη, σε Πίνδ., Αισχύλ., Ξεν. **3**. με απαρ., ζητώ, προσπαθώ να κάνω κάτι, σε Πίνδ., Ευρ., Ξεν.

μαστήρ, -ῆρος, ὁ (***μάω**), αυτός που ψάχνει, ερευνητής, αυτός που αναζητεί κάτι, *τινος*, σε Σοφ., Ευρ.

μαστιάω, = *μαστίζω*, μόνο στην Επικ. μετχ. *μαστιόων*, σε Ησίοδ.

μαστιγίας, -ου, ὁ (**μάστιξ**), αυτός που θέλει συνεχώς μαστίγωμα, τιποτένιος σκλάβος, ελεεινός απατεώνας, Λατ. verbero, σε Αριστοφ., Πλάτ.

μαστιγο-φόρος, ὁ (**φέρω**), αυτός που κρατά μαστίγιο, είδος αστυνομικού, σε Θουκ.

μαστιγόω, ευκτ. *μαστιγοίην*, μέλ. -ώσω, αόρ. α' *έμαστίγωσα* — Μέσ., μέλ.
μαστιγώσομαι με Παθ. σημασία· *μαστιγώνω*, *ραβδίζω*, σε Ηρόδ., Πλάτ.

μαστιγώσιμος, -ον, αυτός που αζίζει μαστίγωμα, σε Λουκ.

μαστιγώτεος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *μαστιγώω*, αυτός που του χρειάζεται μαστίγωμα, σε Αριστοφ.

μαστιζω, Δωρ. **-ίσδω (μάστιξ)**· Επικ. αόρ. α' *μάστιξα*, μτχ. Παθ. αόρ. α' *μαστιχθείς*· μαστιγώνω, ραβδίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.· με *απαρ.*, *μάστιζεν δ' έλάαν* (βλ. [έλαύνω](#) I. 2), σε Όμηρ.

μαστίκτωρ, -ορος, ό, μαστιγωτής, αυτός που μαστιγώνει, σε Αισχύλ.

μάστιξ, -ίγος, ή (από την ίδια ρίζα όπως το *ί-μάς, μάσθλης*)· **I.** μαστίγιο, καμτσίκι, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· *ίππου μάστιξ*, καμτσίκι, σε Ηρόδ.· *ύπό μαστίγων βαίνειν*, προχωρώ κάτω από τη σκιά του μαστιγίου, λέγεται για στρατιώτες που ενώ προχωρούν τους μαστιγώνουν, στον ιδ.· ομοίως, *τοξεύειν ύπό μάστιγα*, σε Ξεν. **II.** μεταφ., σημάδι από μαστίγιο, πληγή, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· *διπλή μάστιγι, τήν Άρης φιλεϊ*, δηλ. φωτιά και σπαθί, σε Αισχύλ.· *μάστιξ θεοῦ*, λέγεται για αρρώστια, σε Κ.Δ.

μάστις, -ιος, ή, Ιων. αντί *μάστιξ*, δοτ. *μάστϊ*, σε Ομήρ. Ιλ.· αιτ. *μάστιν*, σε Ομήρ. Οδ.

μαστιχάω (μάσταξ;), τρίζω τα δόντια μου, Επικ. μτχ. *μαστιχόων*, σε Ησίοδ.

μαστίω, μόνο σε ενεστ., μαστιγώνω, ραβδίζω, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *ούρῃ πλευράς μαστίεται*, (το λιοντάρι) που χτυπάει τα πλευρά του με την ουρά του, σε Ομήρ. Ιλ.

μαστό-δετον, τό (δέω), στηθόδεσμος, σε Ανθ.

μαστός, ό, Ιων. και Επικ. **μαζός**, Δωρ. **μασδός, I. 1.** ένα από τα δύο στήθη (μαστούς), *δεξιτερὸν παρὰ μαζόν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *βάλε στέρνον ύπέρ μαζοῖο*, χτύπησε το στήθος του πάνω από το μαστό, στο ιδ.· *βάλε στήθος παρὰ μαζόν*, στο ιδ. **2.** ιδίως, στήθος γυναίκας, *μαζδὸν άνεσχε*, λέγεται για την Εκάβη που θρηνούσε πάνω από τον (νεκρό) Έκτορα, στο ιδ.· *πάϊς δέ οί ήν έπί μαζῶ*, σε Ομήρ. Οδ.· *πρόσεσχε μαστόν*, λέγεται για μητέρα, σε Αισχύλ.· λέγεται για ζώα, μαστοί, μαστάρια, σε Ευρ. **II. 1.** μεταφ., στρογγυλός λόφος, βουναλάκι (γαλ. *mamelon*), σε Πίνδ., Ξεν. **2.** κομμάτι μαλλιού σφιχτά δεμένο στην άκρη των διχτυών, σε Ξεν.

μαστροπεία, ή, εξώθηση ενός άλλου στην πορνεία για προσωπικό όφελος, σε Ξεν.

μαστροπεύω, μέλ. -σω, εξωθώ άλλα άτομα στην πορνεία, σε Ξεν.·

μαστροπεύω τινάπρὸς τήν πόλιν, ελκύω κάποιον στον δημόσιο βίο, στον ιδ.

μαστροπός, ό και ή (μαστήρ), μαστροπός, αυτός που ωθεί στην πορνεία για να αποκομίσει οφέλη, Λατ. *leno, lena*, σε Αριστοφ.· μεταφ., σε Ξεν.

μασχάλη[α], ή (μάλη)· **I.** μασχάλη, Λατ. *ala, axilla*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** θαλάσσιος κόλπος, σε Στράβ.

μασχάλλίζω (μασχάλη), μέλ. -σω, τοποθετώ κάτι κάτω από τη μασχάλη· ακρωτηριάζω ένα πτώμα, αφού οι δολοφόνοι είχαν την προκατάληψη ότι με το να κόβουν τις παλάμες και τα πέλματα από τα πτώματα, και να τα τοποθετούν κάτω από τις μασχάλες τους θα απέτρεπαν την εκδίκηση, σε Αισχύλ., Σοφ.

μασχαλιστήρ, -ήρος, ό, πλατύς ιμάντας περασμένος γύρω από το άλογο και δεμένος στο ζυγό με το *λέπαδνον*· γενικά, περίμετρος, ζωνάρι, δέσιμο, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

μάτάζω (μάταιος), μιλώ ή εργάζομαι ανόητα, σε Σοφ.· *σπλάγχνα δ' ού ματάζει*, η καρδιά μου δεν ξεγελιέται, σε Αισχύλ.

μάταιολογέω, μέλ. -ήσω, μιλάω ανωφελώς, στην τύχη, στα κουτουρού, σε Στράβ.

μᾶταιο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που μιλάει μάταια, στο βρόντο, σε Κ.Δ.
μᾶταιοπονία, ἡ, μάταιος κόπος, που πηγαίνει στο βρόντο, σε Στράβ., Λουκ.
μᾶταιο-πόνος, -ον, αυτός που εργάζεται μάταια, χωρίς αποτέλεσμα, σε Φίλωνα.

μάταιος[ᾶ], -α, -ον και -ος, -ον (μάτη), I. μάταιος, κενός, ανωφελής, ασήμαντος, επιπόλαιος, σε Θεογν., Ηρόδ., Αττ. **II.** απερίσκεπτος, παράτολμος, αναιδής, βέβηλος, ασεβής, σε Αισχύλ.· *τὸ μὴ μάταιον*, σοβαρότητα, βαρύτητα, στον ιδ. **III.** επίρρ. *-ως*, ανωφελώς, χωρίς υπόβαθρο, σε Σοφ.

μάταν, Δωρ. αντί *μάτην*.

μᾶτάω (μάτη), μέλ. *-ήσω*, αόρ. *ἀ' ἐμάτησα*, Επικ. *μάτησα*· είμαι οκνηρός, χασομερώ, χρονοτριβώ, χαζεύω, σε Ομήρ. Ιλ.· *οὐ ματᾶ τοῦργον*, το έργο δεν πρέπει να καθυστερεί, σε Αισχύλ.· *ματᾶν ὁδῶ*, χαζεύω στο δρόμο, στον ιδ.· *φροίμιον ματᾶ*, είναι μάταιο, στον ιδ.

μᾶτεύω (*μάω), μέλ. *-σω*, αόρ. *ἀ' ἐμάτευσα*· **I.** όπως το μαστεύω, αναζητώ, ερευνώ, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **2.** με αιτ. προσ., καταδιώκω, κυνηγώ, αναζητώ, κυρίως λέγεται για λαγωνικά που ανακαλύπτουν το θήραμα με την όσφρηση, σε Αισχύλ.· μεταγεν. με γενική έννοια, στον ιδ., σε Σοφ. κ.λπ. **3.** με απαρ., ζητώ ή προσπαθώ να κάνω κάτι, σε Πίνδ., Σοφ. **4.** με αιτ. τόπου, αναζητώ, εξερευνώ, σε Θεόκρ.

μᾶτέω, σπανιότερος τύπος αντί *ματεύω*, σε Θεόκρ.

μάτη[ᾶ], ἡ, = *ματία*, ανοησία, σφάλμα, σε Αισχύλ.

μάτην, Δωρ. **μάταν**, **1.** επίρρ., ματαίως, ανωφελώς, άσκοπα, Λατ. frustra, σε Ομηρ. Ύμν., Πίνδ. Αττ.· *μάτην ὁ μόχθος*, ο κόπος πάει στράφι, σε Αισχύλ.· με ουσ., *τὸ μάτην ἄχθος*, άσκοπη στενοχώρια, στον ιδ. **2.** κατά τύχη, χωρίς λόγο, Λατ. temere, σε Θεογν., Ηρόδ., Αττ.· *ὁ νοσῶν μάτην*, λέγεται για τρελό, σε Σοφ. **3.** ανωφελώς, εσφαλμένα, Λατ. falso, στον ιδ.· *μάτην βέβακεν*, λέγεται για όνειρο, σε Αισχύλ.

μᾶτία, Ιων. **-ίη, ἡ (μάτη)**, μάταια, άσκοπη προσπάθεια, σε Ομήρ. Οδ.

μᾶτιο-λοιχός, ὁ, αυτός που καταβροχθίζει ένα γεύμα, σε Αριστοφ. (αμφιβ. λέξη, που θεωρείται ότι προέρχεται από το *μάτιον*, μερίδα φαγητού· άλλοι διαβάζουν **ματτυο-λοιχός**, αυτός που καταβροχθίζει τις λιχουδιές).

ματραδελφεός, ματροδόκος, ματρόθεν, μάρτροφος, μάρτρω, Δωρ. αντί *μητρ-ματτύη*, ἡ και *ματτύης, -ου*, ὁ, ένα πιάτο με λιχουδιές, σε Μένανδρ.· βλ.

ματιολοιγός.

μάττω, Αττ. αντί *μάσσω*.

μαυρόω, μέλ. *μαυρώσω*, αντί *άμαυρόω*, χάριν μέτρου, **1.** σκιάζω, σκοτεινιάζω, τυφλώνω, καθιστώ κάποιον ανίσχυρο, σε Πίνδ., Αισχύλ. **2.** μεταφ., θολώνω, συσκοτίζω, ρίχνω στη λήθη κάτι, σε Ησίοδ. — Παθ., γίνομαι άόριστος, ασαφής, σε Θεογν., Αισχύλ.

Μαύσωλος, ὁ, βασιλιάς της Αλικαρνασσού, σύζυγος της Αρτεμισίας, σε Ηρόδ.· **Μαυσωλεῖον**, τό, ο τάφος του στην Αλικαρνασσό, και ως προσηγορικό, μαυσωλεῖο, μεγαλοπρεπής τάφος, σε Στράβ.

μάφελῃς, κράση αντί *μὴ άφελῃς*.

μάχαιρα, ἡ (μάχομαι)· **1.** μεγάλο μαχαίρι ή είδος στιλέτου (εγχειριδίου) που έφεραν οι ήρωες της Ιλιάδας δίπλα στη θήκη του ξίφους τους, σε Ομήρ. Ιλ.· γενικά, μαχαίρι για την κοπή κρέατος, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** ως όπλο, μικρό σπαθί ή στιλέτο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· σπαθί ή κυρτό ξίφος, σε αντίθ. προς το ίσιο σπαθί (ξίφος), σε Ξεν. **3.** είδος ξυραφιού, *μῖα μαχαίρα*, με τη μονή λεπίδα του ξυραφιού, σε αντίθ. προς το *διπλή μάχαιρα*, ψαλίδι, σε Αριστοφ.

μάχαιριδιον[ι], τό, υποκορ. του *μάχαιρα*, σε Λουκ.

μάχαιριον, τό, υποκορ. του *μάχαιρα*, σε Ξεν.

μάχαιρίς, -ίδος, ή, υποκορ. του *μάχαιρα*, ξυράφι, σε Αριστοφ., Λουκ.

μάχαιρο-ποιείον, τό, εργαστήριο κατασκευής μαχαιριών, σε Δημ.

μάχαιρο-ποιός, -όν (ποιέω), τεχνίτης που κατασκευάζει μαχαίρια, σε Αριστοφ., Δημ.

μάχαιρο-πώλης, -ου, ό, αυτός που εμπορεύεται μαχαίρια· απ' όπου,

μάχαιροπώλιον, τό, κατάστημα που πουλάει μαχαίρια, σε Πλούτ.

μάχαιρο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει μικρό ξίφος, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

μάχᾱτάς, Δωρ. αντί *μαχητής*.

Μάχᾱων[ᾱ], -ονος, ό, ο Μαχάων, γιος του Ασκληπιού, ο πρώτος χειρουργός για τον οποίο έχουμε πληροφορίες, σε Ομήρ. Ιλ. (πιθ. συγγενές προς *μάχαιρα*).

μάχειόμενος, Επικ. αντί *μαχόμενος*, μτχ. ενεστ. του *μάχομαι*.

μάχείοιτο, Ιων. ευκτ. ενεστ. αντί *μάχοιτο*.

μάχεούμενος, Επικ. αντί *μαχόμενος*, μτχ. ενεστ. του *μάχομαι*.

μαχετέον, ρημ. επίθ. του *μάχομαι*, αυτό που πρέπει να πολεμηθεί, σε Αριστοφ.

μάχευ, Δωρ. αντί *μάχου*, προστ. του *μάχομαι*.

μάχη[ῃ], ή (*μάχομαι*), · **I. 1.** μάχη, σύγκρουση, συμπλοκή, σε Όμηρ. κ.λπ. ·

μάχαι ναῶν, ναυμαχίες, σε Πίνδ. · με ρημ. τύπος, *μάχην μάχεσθαι*, δίνω μάχη,

σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. · *μάχην ἀρτύνειν, ἐγείρειν, ὀρνύμεν, ὀτρύνειν*, σε Ομήρ. Ιλ. ·

μάχην συνάπτειν ή συμβάλλειν τινί, εμπλέκομαι σε μάχη με κάποιον, σε

Αισχύλ., Ευρ. · επίσης, *διὰ μάχης τινί ἀπικέσθαι, ἔρχεσθαι, ἤκειν, μολεῖν*, σε

Ηρόδ., Αττ. · *μάχην νικᾶν*, νικώ μια μάχη, σε Ξεν. · *μάχη τινός, μάχομαι*

εναντίον ενός εχθρού, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** στον πληθ., φιλονικίες,

συγκρούσεις, διενέξεις, στο ίδ., Πλάτ. **3.** *ἄγών*, συναγωνισμός σε αθλητικούς

αγώνες με στόχο ένα έπαθλο, σε Πίνδ. · γενικά, πάλη, σκληρή προσπάθεια σε

Ξεν. **II.** συγκεκριμένο είδος μάχης, τρόπος του να μάχεται κάποιος, σε Ηρόδ.,

Ξεν. **III.** πεδίο μάχης, σε Ξεν.

μάχήμων, -ον, γεν. -ονος, πολεμοχαρής, σε Ομήρ. Ιλ., Ανθ.

μάχητής, -οῦ, ό (*μάχομαι*), μαχητής, πολεμιστής, σε Όμηρ. · Δωρ. επίθ.

μαχᾱτάς, πολεμοχαρής, σε Πίνδ.

μάχητικός, -ή, -όν, αυτός που έχει ροπή στη μάχη ή τον πόλεμο, φιλόνικος,

σε Αριστ. · *μαχητικοί ἵπποι*, ατίθασα άλογα, σε Πλάτ.

μάχητός, -ή, -όν, αυτός τον οποίο μπορεί κάποιος να πολεμήσει, σε Ομήρ.

Οδ.

μάχιμος[ᾱ], -η, -ον επίσης -ος, -ον (*μάχομαι*), κατάλληλος για μάχη,

πολεμοχαρής, σε Ηρόδ., Αττ. · *οί μάχιμοι*, οι άνδρες που πολεμούν, το

στράτευμα, και στην Αίγυπτο η κάστα των πολεμιστών, σε Ηρόδ. · *τὸ μάχιμον*,

αποτελεσματική πολεμική ισχύς, σε Θουκ.

μάχιμ-ώδης, -ες (εἶδος), φιλοπόλεμος, ευέξαπτος, σε Ανθ.

μαχλάς, -άδος, θηλ. του *μάχλος*, σε Ανθ.

μάχλος, -ον, 1. ασελγής, λάγνος, σε Ησίοδ., Λουκ. **2.** μεταφ., ακόλαστος,

τρυφηλός, ευδαίμων, αναιδής, σε Αισχύλ.

μαχλοσύνη, ή, λαγνεία, πόθος, ακολασία, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

μάχομαι[ᾱ], Ιων. **μαχέομαι**, αποθ. · Ιων. ευκτ. ενεστ. *μαχείοιτο, μαχέοιντο*, Ιων.

μτχ. *μαχέόμενος*, Επικ. *μαχειόμενος, μαχεούμενος*, Ιων. παρατ. *μαχέσκετο*, μέλ.

μαχέσομαι, Αττ. *μαχοῦμαι*, Επικ. γ' πληθ. *μαχέονται*, Επικ. *μαχήσομαι*, Δωρ.

μαχησεῦμαι, αόρ. α' *έμαχεσάμην*, Επικ. απαρ. *μαχήσασθαι* **I.** δίνω μάχη,

πολεμῶ, σε Όμηρ. κ.λπ.· με δοτ. προσ., μάχομαι με κάποιον, δηλ. εναντίον κάποιου, στον ίδ. κ.λπ.· *μάχομαι ἀντία* και *ἐναντίον τινός*, σε Όμηρ. Ιλ.· *ἐπί τινι, πρὸς τινα*, στον ίδ.· αλλά, *μάχομαι σὺν τινι*, πολεμῶ με την ευλογία, υπό την αιγίδα μιας θεότητας, σε Όμηρ. Οδ., Ξεν.· *κατὰ σφέας μαχέονται*, πρόκειται να πολεμήσουν μεταξύ τους, σε Όμηρ. Ιλ.· *καθ' ἓνα μάχομαι*, μάχομαι ένας προς έναν, σε μονομαχία, σε Ηρόδ.· *τὸ μήπω μεμαχημένον*, οι δυνάμεις που δεν είχαν ακόμη αναλάβει δράση, σε Θουκ. **II**. γενικά, διαπληκτίζομαι, φιλονικῶ, τσακώνομαι με κάποιον, έρχομαι σε διάσταση, σε αντιπαράθεση με κάποιον, σε Όμηρ. Ιλ., Πλάτ. **III**. συναγωνίζομαι για τη νίκη στους αθλητικούς αγώνες· *πύξ μάχεσθαι*, σε Όμηρ. Ιλ.· *παγκράτιον μάχομαι*, σε Αριστ.

μαχομένως, επίρρ. από *μτχ.* ενεστ., με πυγμή, σε Στράβ.

μάψ, επίρρ.: **I**. ματαιῶς, ανωφελῶς, άσκοπα, σε Όμηρ. Ιλ.· *μάψ ὁμόσαι*, ορκίζομαι με απερίσκεψία, δηλ. χωρίς πρόθεση να τηρήσω τον όρκο, στο ίδ.

II. μάταια, ανόητα, ηλιθίως, ασυλλόγιστα, *μάψ αὐτως*, σε Όμηρ.· *μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον*, στον ίδ.

μαψαῦραι, -ῶν, αἱ (αῦρα), έξαφνο αεράκι, μπόρες, μπουρίνια ή ριπές ανέμου, σε Ησίοδ.

μαψίδιος, -ον (μάψ), μάταιος, λανθασμένος, σε Ευρ., Θεόκρ.· άχρηστος, ανάξιος, σε Ανθ.· επίρρ. *μαψιδίως* = *μάψ*, σε Όμηρ.

μαψι-λόγος, -ον (λέγω), μιλῶ ανόητα, *μαψιλόγοι οἶωνοί*, πουλιά που οι κραυγές τους δεν παρέχουν κάποιο σίγουρο σημάδι, οϊωνό, σε Όμηρ. Ύμν.

μαψι-τόκος, -ον (τεκεῖν), αυτός που γεννά, που καρποφορεῖ άσκοπα, σε Ανθ.

μαψ-ὑλάκᾱς, -ου, ὁ (ὑλάω, ὑλακή), γαυγίζω άσκοπα (μεταφ.), δηλ. επαναλαμβάνω ένα πράγμα ξανά και ξανά, σε Πίνδ.

***μάω**, απαντά μόνο στον παρακ. *μέμαα* με σημασία ενεστ., γ' πληθ. *μεμάασι*· και σε συγκεκομ. τύπους, δυϊκ. *μέματον*, πληθ. *μέμαμεν*· γ' ενικ. προστ.

μεμάτω· γ' πληθ. υπερσ. *μέμασαν*, *μτχ.* *μεμαῶς*, *μεμανῦα*, γεν. *μεμαῶτος*, Επικ.

επίσης *μεμαῶτος*. **I 1**. εύχομαι με ζέση, προσπαθῶ σκληρά, ποθῶ, επιθυμῶ, με απαρ., σε Όμηρ. κ.λπ.· με γεν., επιθυμῶ σφοδρά, έχω ζήλο για κάτι· συχνά επίσης με επίρρ., *πῇ μέματον*, πού τόσο γρήγορα;, σε Όμηρ. Ιλ.· *πρόσσω μεμανῦται*, πιέζοντας προς τα μπρος, στο ίδ.· *αμτβ.* στη *μτχ.*, *ἔβη μεμαῶς*, δρασκέλισε βιαστικά, με ζήλο, στο ίδ.· *ἐν πέτρα μεμαῶς*, λέγεται για ψαρά που βρίσκεται σε αναμονή, σε Θεόκρ. **2**. είμαι αποφασισμένος να κάνω κάτι, θέτω σαν στόχο, *μεμάασιν αὖθι μένειν*, σε Όμηρ. Ιλ. κ.λπ. **II**. Μέσ. τύπος σε Δωρ. *απαρ. μῶσθαι*, *μτχ. μώμενος*, αναζητῶ, εποφθαλμιῶ, με αιτ., σε Θεόγν. κ.λπ.· με *απαρ.* ή *αμτβ.*, σε Αισχύλ.

μεγᾶ-θαρσής, -ές (θαρσέω), πολύ θαρραλέος, σε Ησίοδ.

μεγᾶθος, τό, Ιων. αντί *μέγεθος*.

μεγά-θῦμος, -ον, μεγαλόψυχος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

μεγαίρω (μέγας), αόρ. α' *έμέγηρα*. **1**. θεωρώ κάτι πολύ μεγάλο, φθονῶ κάποιον για κάτι πολύ σημαντικό γι' αυτόν, σε Όμηρ. Ιλ.· ομοίως με *απαρ.*, *μηδὲ μεγήρης ἡμῖν τελευτῆσαι τάδε ἔργα*, μη μας ζηλεύεις επειδή κατορθώσαμε αυτά τα έργα, σε Όμηρ. Οδ.· με αιτ. και *απαρ.*, *μνηστήρας οὔτι μεγαίρω ἔρδειν*, δεν παραπονούμαι για κάτι που θα έκαναν οι μνηστήρες, στο ίδ. **2**. με δοτ. προσ., αισθάνομαι φθόνο για κάποιον, σε Όμηρ. Ιλ. **3**. *αμτβ.*, *ἢ πύξ, ἢ ἐπ' ἀλή, ἢ καὶ ποσίν, οὔτι μεγαίρω*, δεν ενδιαφέρομαι (για κάτι), σε Όμηρ. Οδ. **4**. με γεν. πράγμ., *βιότοιο μεγήρας*, τον ζηλεύω για τον τρόπο ζωής του (λέγεται για τον Αντίλοχο), σε Όμηρ. Ιλ.· *οὐ μεγαίρω τοῦδὲ σοι δωρήματος*, σε Αισχύλ. **5**. Παθ., είμαι επίφθονος, είμαι αντικείμενο φθόνου, με ζηλεύουν, σε Ανθ.

μεγᾶ-κῆτης, -ες (κῆτος II), αυτός που έχει μεγάλα κοιλώματα, σπηλαιώδης, λέγεται για θάλασσα, σε Ομήρ. Οδ. (πρβλ. **βαθυκῆτης**), λέγεται για πλοίο, αυτό που έχει βαθύ σκάφος, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για δελφίни, αυτό που έχει τεράστια σαγόνια, στο ίδ.

μεγα-κλεής, -ές, πολύ διάσημος, δημοφιλής, το οποίο κλίνεται (όπως αν προερχόταν από το *μεγακλής*), *μεγακλέος, -εῖ, -έα, -έες, -έα*, σε Ανθ.

μεγάλ-άδϊκος, -ον, αυτός που είναι άδικος σε πολύ σημαντικά ζητήματα, σε Αριστ.

μεγάλ-αλκής, -ές (άλκή), αυτός που είναι πολύ δυνατός, στον Πλούτ.

μεγάλ-ανορία, μεγάλ-άνωρ, Δωρ. αντί *μεγαλ-ην-*.

μεγάλανχέω, μέλ. *-ήσω*, κομπορρημονώ, καυχιέμαι, καυχησιολογώ, σε Αισχύλ. — Μέσ., καυχιέμαι για τον εαυτό μου, σε Πλάτ.

μεγάλανχία, ή, κομπορρημοσύνη, αλαζονεία, σε Πλάτ.

μεγάλ-αυχος, -ον (αύχέω), πολυλογάς, καυχησιολόγος, ή πολύ ένδοξος, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.

μεγάλειος, -α, -ον (μέγας),· **1.** μεγαλοπρεπής, εξαισίος, σε Ξεν.· *τὰ μεγαλειᾶ*, περίφημα έργα, σε Κ.Δ.· επίρρ. *-ως*, εξαισία, σε Ξεν. **2.** λέγεται για πρόσωπα, επιβλητικός, υπεροπτικός, στον ίδ.

μεγάλειότης, -ητος, ή, μεγαλείο, σε Κ.Δ.

μεγάλληγορέω, μέλ. *-ήσω*, πολυλογώ, κομπορρημονώ, σε Ξεν.

μεγάλληγορία, ή, κομπορρημοσύνη, πολυλογία, σε Ευρ., Ξεν.

μεγάλ-ήγορος, -ον (άγορεύω), πολυλογάς, καυχησιάρης, αυτός που κομπάζει, σε Αισχύλ., Ξεν.

μεγάλληγορία, ή, μεγάλη ανδρεία, περήφανη αυτοεκτίμηση, υπεροψία, σε Πίνδ., Ευρ.

μεγάλ-ήνωρ, -ορος, ό, ή (άνήρ), πολύ ανδρείος, ηρωϊκός, με αυτοπεποίθηση, υπεροπτικός, σε Πίνδ.

μεγάλ-ήτωρ, -ορος, ό, ή (ήτορ), μεγαλόκαρδος, ηρωϊκός, σε Όμηρ.

μεγαλίζομαι, Παθ. μόνο σε ενεστ., εξυμνούνται, εκθειάζομαι, σε Όμηρ.

μεγ-αλκής, -ές, = *μεγαλαλκής*, σε Ανθ.

μεγάλογνωμοσύνη, ή, ευγενές φρόνημα, σε Ξεν.

μεγάλο-γνώμων, -ον, αυτός που έχει ευγενές φρόνημα, σε Ξεν.

μεγάλό-δενδρος, -ον (δένδρον), γεμάτος από μεγάλα δέντρα, σε Στράβ.

μεγάλό-δοξος, -ον (δόξα), πολύ ένδοξος, σε Πίνδ., Πλούτ.

μεγάλο-δωρία, ή, γενναιοδωρία, σε Λουκ.

μεγάλό-δωρος, -ον (δῶρον), αυτός που δίνει πλούσια δώρα, γενναιοδωρος, σε Αριστοφ.

μεγάλοεργής, συνηρ. -ουργής, -ές (*ἔργω), αυτός που πράττει μεγάλα έργα, μεγαλοπρεπής, σε Λουκ.

μεγάλοεργία, ή, συνηρ. **-ουργία**, μεγαλοπρέπεια, σε Λουκ.

μεγάλοεργός, συνηρ. -ουργός, -όν, = *μεγαλοεργής*, σε Πλούτ.

μεγάλό-θυμος, -ον, = *μεγάθυμος*, σε Πλάτ.

μεγάλ-οιτος, -ον, πολύ δυστυχής, αξιοθρήνητος, σε Θεόκρ.

μεγάλοκευθής, -ές, αυτός που μπορεί να σκεπάσει πολλά, ευρύχωρος, σε Πίνδ.

μεγάλο-κίνδυνος, -ον, αυτός που δείχνει ανδρεία σε μεγάλους κινδύνους, σε Αριστ.

μεγάλοκόρυφος, -ον, βουνό με ψηλές, αγέρωχες βουνοκορφές, σε Αριστ.

μεγάλο-κράτης, -ές (κρατεῖν), αυτός που έχει μεγάλη εξουσία, σε Ανθ.

μεγάλό-μητις, -τι, με υψηλές προδιαγραφές, φιλόδοξος, σε Αισχύλ.

μεγᾶλό-μισθος, -ον, αυτός που λαμβάνει μεγάλο μισθό, σε Λουκ.

μεγᾶλόνοια, ἡ, μεγάλη διανοητική δύναμη, ευφυΐα, σε Πλάτ., Λουκ.

μεγᾶλό-νοος, -ον, συνηρ. **-νους, -ουν**, ευφυΐς, σε Λουκ.

μεγᾶλό-πολις, ποιητ. **-πτολις, -ι**, λέγεται για μεγάλες, ισχυρές πόλεις, αἱ μεγαλοπτόλιες Ἀθῆναι, η Αθήνα, αυτή η πανίσχυρη πόλη, σε Πίνδ.·

ἀμεγαλόπολις Τροία, σε Ευρ.

μεγᾶλοπραγμοσύνη, ἡ, η διάθεση να κάνει κάποιος σπουδαία πράγματα, μεγαλοπρέπεια, σε Πλούτ.

μεγᾶλοπράγμων, -ον (πράσσω), αυτός που διατίθεται να πράξει σπουδαία πράγματα, μεγαλόπνοα σχέδια, σε Ξεν.

μεγᾶλοπρέπεια, Ιων. **-εῖη, ἡ**, το χαρακτηριστικό του μεγαλοπρεπή, μεγαλοπρέπεια, σε Ηρόδ., Πλάτ.

μεγᾶλο-πρεπής, -ές (πρέπω),· **I.** κατάλληλος για να αναδειχθεί σε μεγάλο, σπουδαίο άνδρα, μεγαλοπρεπής, σε Ηρόδ., Αττ.· *μεγαλοπρεπές* = *μεγαλοπρέπεια*, σε Ξεν. **II.** επίρρ. *-ῶς*, Ιων. *-έως*, σε Ηρόδ., Ξεν.· συγκρ. *-έστερον*, σε Πλάτ., υπερθ. *-έστατα*, σε Ηρόδ.

μεγᾶλόπτολις, βλ. [μεγαλόπολις](#).

μεγάλος, βλ. [μέγας](#).

μεγᾶλο-σθενής, -ές, αυτός που έχει εξαιρετική δύναμη, σε Πίνδ.

μεγᾶλό-σπλαγχνος, -ον (σπλάγγχον), μεγαλόκαρδος, εμπνευσμένος, σε Ευρ.

μεγᾶλό-στονος, -ον, πολύ αξιοθρήνητος, ο πλέον άξιος οίκτου, σε Αισχύλ.

μεγᾶλο-σχήμων, -ον (σχήμα), μεγαλοπρεπής, σε Αισχύλ.

μεγᾶλό-τολμος, -ον (τόλμα), πολύ τολμηρός, σε Λουκ.

μεγᾶλ-ουργής, -γία, -γός, βλ. [μεγαλο-εργ-](#).

μεγᾶλοφρονέω, έχω ευγενές φρόνημα, *μεγαλοφρονῶ ἐφ' ἑαυτῷ*, έχω αυτοπεποίθηση, σε Ξεν. — Μέσ., με αρνητική σημασία, είμαι αλαζόνας, σε Πλάτ.

μεγᾶλοφροσύνη, ἡ, 1. διανοητική δύναμη, σε Πλάτ.· *ὑπὸ μεγαλοφροσύνης*, με μεγαλοψυχία, σε Ηρόδ. **2.** με αρνητική σημασία, αλαζονία, υπεροψία, στον ίδ.

μεγαλόφρων, -ονος, ὁ, ἡ (φρήν),· **1.** αυτός που έχει υψηλό φρόνημα, ευγενής, γενναιόδωρος, σε Ξεν. **2.** με αρνητική σημασία, αλαζόνας, υπερόπτης· επίρρ. *-όνως*, σε Πλάτ., Ξεν.

μεγᾶλοφωνία, ἡ, πομπώδης ομιλία, σε Λουκ.

μεγᾶλό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που διαθέτει δυνατή φωνή, σε Δημ.

μεγᾶλοψυχία, ἡ, 1. μεγαλείο ψυχής, μεγαλοψυχία, σε Αριστ.· με αρνητική σημασία, αλαζονεία, σε Δημ. **2.** λέγεται για πράγματα, μεγαλοπρέπεια, στον ίδ.

μεγᾶλο-ψυχος, -ον (ψυχή), αυτός που διαθέτει ψυχικό μεγαλείο, μεγαλόψυχος, σε Δημ.· επίρρ. *-χως*, στον ίδ.

μεγᾶλύνω[ῶ] (μέγας),· **I.** μόνο σε ενεστ. και παρ.ατ., κάνω κάποιον τρανό ή ισχυρό, εκθειάζω, ισχυροποιώ, σε Θουκ.· Παθ., *μεγαλύνεσθαι ἔκ τινος*, κερδίζω μεγάλη δόξα από κάποιον, από κάτι..., σε Ξεν. **II. 1.** εκθειάζω, δοξάζω, εξυμνώ, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. — Μέσ., περιαντολογώ, καυχίεμαι, σε Αισχύλ., Ξεν. **2.** δίνω μεγαλύτερες διαστάσεις σ' ένα έγκλημα, σε Θουκ.

μεγᾶλ-ώνυμος, -ον (ὄνομα), αυτός που διαθέτει σπουδαίο όνομα, που του δίνει φήμη, σε Σοφ., Αριστοφ.

μεγάλως, επίρρ. του *μέγας*, βλ. [μέγας](#) B.

μεγᾶλωστί[ι], **I.** Επικ. και Ιων. επίρρ. του *μέγας*, μακριά και πλατιά, σε μεγάλη έκταση, σε Όμηρ. **II. 1.** *μεγάλως*, σε Ηρόδ. **2.** επίσης, *μεγαλοπρεπῶς*, στον ίδ.

μεγᾶλωσύνη, ἡ (μέγας), σπουδαιότητα, μεγαλοπρέπεια, σε Κ.Δ.

μεγ-άνωρ[ᾱ], -ορος, ὁ, ἡ (άνήρ), πολύ ανδροπρεπής, σε Πίνδ.

Μεγᾶρα, τά, Μέγαρα, η πόλη των Μεγάρων, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *Μεγαραδε*, προς τα Μέγαρα, σε Αριστοφ.

Μεγᾶρεύς, -έως, ὁ, πολίτης των Μεγάρων, πληθ. *Μεγαρεῖς* ἢ -ῆς, σε Ηρόδ. κ.λπ.

Μεγᾶρίζω, μέλ. -ιῶ, παίρνω το μέρος των Μεγαρέων ἢ μιῶ τη διάλεκτό τους, σε Αριστοφ.

Μεγᾶρικός, -ή, -όν, *Μεγαρικός*, αυτός που ανήκει ἢ προέρχεται από τα Μέγαρα, σε Αριστοφ. κ.λπ.· θηλ. *Μεγαρίς* (δηλ. γῆ), η περιφέρεια των Μεγάρων, η Μεγαρίδα, σε Θουκ.

Μεγαρόθεν, επίρρ., από τα Μέγαρα, σε Αριστοφ.

Μεγαροῖ, επίρρ., στα Μέγαρα, σε Αριστοφ.

μεγᾶρον, τό, **I. 1.** μέγας χώρος ἢ δωμάτιο· ιδίως, κεντρική αίθουσα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** γυναικωνίτης, στον ιδ. **II.** στον πληθ., οικία, παλάτι, όπως το Λατ. *aedes*, επειδή το οίκημα αποτελείται από πολλά δωμάτια, σε Όμηρ.· *έν μεγάροις*, στην οικία, στον ιδ. **III.** το δωμάτιο του ναού, όπου δίνονται οι χρησμοί, ιερό, ο τόπος λατρείας, σε Ηρόδ.· με αυτήν την έννοια πάντοτε, όπως το Λατ. *aedes*, στον ενικ.

μεγᾶρόνδε, επίρρ., προς το σπίτι, στο σπίτι, σε Ομήρ. Οδ.

μεγᾶς, **μεγάλη[ᾱ]**, **μεγᾶ**, γεν. *μεγάλου*, -ης, -ου, δοτ. *μεγάλῳ*, -ῃ, -ῳ, αιτ.

μεγᾶν, *μεγάλην*, *μεγᾶ*, κλητ. *μέγαλε*· δυϊκ. *μεγάλῳ*, -α, -ῳ, πληθ. *μεγάλοι*, -αι, -α κ.λπ.

A. I. 1. σχετική έννοια, αντίθ. προς το μικρός, σμικρός, μέγας, σπουδαίος, λέγεται για την κοινωνική στάθμη του ανθρώπου, ψηλός, σε Όμηρ.· λέγεται για γυναίκες, *καλή τε μεγάλη τε*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, σπουδαίος, πλήρως ανεπτυγμένος, λέγεται γι' αυτόν του οποίου η ηλικία φαίνεται από το ανάστημα, στον ιδ., *Αισχύλ. 2.* τεράστιος, απέραντος, ψηλός, *οὐρανός, ὄρος, πύργος*, σε Όμ.

3. αχανής, εκτεταμένος, ευρύς, *πέλαγος, αίγιαλός*, κ.λπ., στον ιδ. **II. 1.** λέγεται για κοινωνική ιεράρχηση, σπουδαίος, ισχυρός, δυνατός, λέγεται για θεούς, σε Όμηρ. κ.λπ.· *μεγάλη θεά*, χρησιμοποιείται για τη Δήμητρα και την Περσεφόνη, σε Σοφ.· *μέγας ηὔξῃθη*, εξελίχθηκε σε σπουδαίο, σε Δημ.· *βασιλεὺς ὁ μέγας*, δηλ. ο βασιλιάς της Περσίας, *le grand Monarque*, σε Ηρόδ.· *βασιλεὺς μέγας*, σε Αισχύλ.· *ὁ μέγας ἐπικληθεὶς Ἀντίοχος*, ο Μέγας, σε Πολύβ. **2.** κραταιός, ισχυρός, βίαιος, κ.λπ.· *ἄνεμος, λαῖλαψ*, σε Όμηρ.· λέγεται για ιδιότητες, πάθη, κ.λπ., στον ιδ. **3.**

χρησιμοποιείται για ήχους, βροντερός, δυνατός, στον ιδ. κ.λπ.· *μὴ φώνει μέγα*, σε Σοφ.· *ἀλλά, μέγας λόγος*, επικρατούσα φημολογία, σε Αισχύλ. **4.** τρανός, ισχυρός, αυτός που τον εκτιμούν, σημαντικός, *μέγα῔ργον*, σε Ομήρ. Οδ.· *μέγα ποιεῖσθαί τι*, εκτιμώ κάτι ως πολύ σημαντικό, σε Ηρόδ.· *καὶ τὸ μέγιστον*, και (αυτό που είναι) το σπουδαιότερο, σε Θουκ. **5.** με αρνητική σημασία, υπερεκτιμημένος, *μέγαίπειν*, κομπορρημονώ, *λίην μέγα εἶπειν*, σε Ομήρ. Οδ.· *μέγα, μέγαλα φρονεῖν*, έχω υψηλό φρόνημα, είμαι αναιδής, σε Σοφ., Ευρ.· *μέγαλα πνεῖν*, σε Ευρ. **B. I.** επίρρ. *μεγάλως* [ᾱ], σπουδαία, δυνατά,

υπερβολικά, Λατ. *magnopere*, σε Όμηρ., Αισχύλ. **II. 1.** ουδ. ενικ. και πληθ., *μέγα και μέγαλα* ως επίρρ., πάρα πολύ, υπερβολικά, σε Όμηρ.· με ρήματα που δηλώνουν ήχο, μεγαλοφώνως, δυνατά, στον ιδ.· επίσης στους Αττ. **2.** λέγεται για τόπο, χώρο, μακριά, *μέγα ἄνευθε*, πολύ μακριά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με συγκρ. και υπερθ. *μακράν*, με μεγάλη διαφορά, *μέγ' ἁμείνων, ἄριστος, φέρτατος*, σε Όμηρ. **Γ.** Βαθμοί σύγκρισης: **1.** συγκρ. *μείζων* (αντί *μεγίων*), -ον,

γεν. -ονος, σε Όμηρ., Αττ.· Ιων. *μέζων*, -ον, σε Ηρόδ.· μεταγεν., επίσης *μειζότερος*, σε Κ.Δ.· μεγαλύτερος, σπουδαιότερος, σε Όμηρ., κ.λπ.· επίσης, πολύ μεγάλος, πάρα πολύς, περισσότερο από αρκετός, σε Πλάτ.· επίρρ. *μειζόνως*, σε Ευρ.· Ιων. *μεζόνως*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, το ουδ. ως επίρρ., *μείζον σθένειν*, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** υπερθ. *μέγιστος*, -η, -ον, σε Όμηρ.· το ουδ. ως επίρρ. *μέγιστον ἰσχύειν*, σε Σοφ.· με άλλον έναν υπερθ., *μέγιστον ἔχθιστος*, σε Ευρ.· επίσης στον πληθ., *χαῖρ' ὥς μέγιστα*, σε Σοφ.

μεγα-σθενής, -ές, = *μεγαλοσθενής*, σε Πίνδ., Αισχύλ.

μεγ-αυχής, -ές, = *μεγάλαυχος*, σε Πίνδ., Αισχύλ.

μέγεθος, Ιων. **μέγαθος**, -εος, **τό (μέγας)**· **1.** σπουδαιότητα, μεγαλείο, μέγεθος, ύψος, ανάστημα, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· λέγεται για ήχο, ηχηρότητα, *βοῆς μέγεθος*, σε Θουκ.· η δοτ. και η αιτ. χρησιμ. επιρρηματικά, *μεγάθει μέγας*, μεγάλος σε μέγεθος, σε Ηρόδ.· *μεγάθει μικρός*, στον ίδ.· ομοίως, *ποταμοὶ οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἑόντες μεγάθεα*, ποταμοὶ που δεν αντέχουν καμιά σύγκριση με τον Νεῖλο ως προς το μέγεθος, στον ίδ. **Π. 1.** λέγεται για διαβάθμιση, σπουδαιότητα, μεγαλοπρέπεια, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **2.** μεγαλείο, δηλ. ισχύς, δύναμη, σε Ευρ., Ξεν. **3.** μεγαλοπρέπεια, μεγαλοψυχία, σε Πλούτ.

μεγ-ήρᾱτος, -ον (ἐρατός), αυτός που μπορεί να αγαπηθεί με πάθος, σε Ησίοδ.

μεγιστᾶνες, οἱ (μέγιστος), σπουδαῖοι ἄνδρες, μεγιστάνες, σε Κ.Δ.

μεγιστό-πολις, -ι, αυτός που δίνει τεράστια ισχύ στις πόλεις, σε Πίνδ.

μεδέων, -οντος, ὁ, ὅπως το *μέδων* (βλ. [μέδω](#))· **1.** ουσ. με σημασία *μτχ.*, φύλακας, προστάτης, *Ζεὺς Ἰδθηθεν μεδέων*, προστάτης της Ἰδης, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *δελφίνων μεδέων*, λέγεται για τον Ποσειδῶνα, σε Αριστοφ. **2.** *θηλ. μεδέουσα*, λέγεται για την Αφροδίτη, σε Όμηρ. Ὑμν.· λέγεται για τη Μνημοσύνη, σε Ησίοδ. κ.λπ.

μέδιμνος, ὁ, μέδιμνος, αττικό μέτρο (σταθμὸ) για τα δημητριακά· διαιρείται σε 6 *ἐκτεῖς*, 48 *χοίνικες*, 192 *κοτύλαι* = 6 ρωμαϊκοὶ μόδιοι, δηλ. σχεδόν 12 γαλόνια, σε Ησίοδ, Αττ.

μέδω, **1.** μόνο στον ενεστ., και κυρίως ως ουσιαστικοποιημένη *μτχ.*, **μέδων**, -οντος, ὁ, ὅπως το *μεδέων*, *μεδέουσα*, φρουρός, προστάτης, κύριος, *Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες*, ηγέτες και προστάτες των Αργείων, σε Όμηρ.· *μέδωνάλός*, κύριος (κυρίαρχος) της θάλασσας, σε Ομήρ. *Οδ.*· λέγεται για τον Βάκχο, ὃς *μέδεις Διοῦς ἐν κόλποις*, σε Σοφ. **Π. 1.** ως αποθ. **μέδομαι**, μέλ. *μεδήσομαι*, παρέχω, μεριμνῶ, ἔχω την ἐγνοια, ἔχω το νου μου για κάποιον, σε κάτι, με γεν. *πολέμοιο μεδέσθω*, σε Ομήρ. *Ιλ.*· ὥς *δείπνοιο μέδεται*, σε Ομήρ. *Οδ.* κ.λπ. **2.** *σχεδιάζω*, *κατορθώνω*, *μηχανεύομαι* κάτι για κάποιον, *κακὰ Τρώεσσι μέδεσθαι*, σε Ομήρ. *Ιλ.*

μέζεα, -ων, **τά**, = *μήδεα* (βλ. [μῆδος](#) B), σε Ησίοδ.

μέζων, **μεζόνως**, Ιων. αντί *μείζων*, *μειζόνως*, βλ. [μέγας](#).

μεθ-αιρέω, αόρ. β' *μεθειλον*, Ιων. *μεθέλεσκον*, πιάνω στον αέρα, λέγεται για παιχνίδια με μπάλα, σε Ομήρ. *Οδ.*

μεθ-άλλομαι, αποθ., συγκεκ. *μτχ.* αόρ. β' *μετάλμενος*· **1.** *πηδῶ* ή *ορμῶ* πάνω σε κάποιον ή κάτι, με *δοτ.*, σε Ομήρ. *Ιλ.* **2.** *ορμῶ* κάποιον σε αγώνα, σε ίδ.

μεθᾱμέριος, Δωρ. αντί *μεθημέριος*.

μεθ-αρμόζω, μεταγεν. Αττ. **-όττω**, μέλ. *-όσω*, τοποθετώ διαφορετικά, διορθώνω, σε Σοφ. — Μέσ. αόρ. α' *μεθηρμωσάμην*, με Παθ. παρακ. -*ήρμωσμαι*, *προσαρμόζομαι*, *μεθάρμωσαι νέους τρόπους*, υιοθετώ νέες συνήθειες, σε Αισχύλ.· *μεθηρμώσμεθα βελτίω βίον*, σε Ευρ.

μεθέηκα, Ιων. αντί *μεθῆκα*, αόρ. α' του *μεθήμι*.

μεθεινήν, ευκ. αόρ. β' του *μεθήμι*· *μεθεῖναι*, *απαρ.*

μεθεῖλον, αόρ. β' του **μεθαιρέω**.

μεθείς, μτχ. αόρ. β' του **μεθήμι**.

μεθείω, Επικ. αντί **μεθῶ**, υποτ. αόρ. β' του **μεθήμι**.

μεθεκτέον, ρημ. επίθ. του **μετέχω**, αυτό που πρέπει να έχει μερίδιο σε κάτι, **τινός**, σε Θουκ.

μεθέλεσκε, Ιων. αντί **μεθεῖλε**, γ' ενικ. αόρ. β' του **μεθαιρέω**.

μεθ-έλκω, οδηγώ, τραβώ προς την άλλη πλευρά, **ήνίας**, σε Ανθ.

μεθέμεν, Επικ. αντί **μεθεῖναι**, απαρ. αόρ. β' του **μεθήμι**.

μέθεν, Δωρ. και ποιητ. αντί **ἐμέθεν**.

μέθεξις, ή (**μετέχω**), συμμετοχή, σε Πλάτ.

μεθέξομαι, μέλ. του **μετ-έχω**.

μεθ-έπω, παρατ. **μεθεῖπον**, Επικ. -επον, μέλ. -έψω, αόρ. β' **μετ-έσπον**, απαρ.

μετασπεῖν, μτχ. -σπών, Μέσ. -σπόμενος· **I. 1.** ακολουθώ, παρακολουθώ,

ακολουθώ από κοντά, σε Όμηρ.· ομοίως στη Μέσ., **μετασπόμενος**, σε Ομήρ.

Ιλ.· με δοτ., **μεθέψομαί σοι**, σε Σοφ. **2.** με αιτ., παρακολουθώ με τα μάτια,

αναζητώ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** επισκέπτομαι, **νέον μεθέπεις**; τώρα ήλθες να μας

επισκεφθείς; σε Ομήρ. Οδ. **4.** μεταφ., καταδιώκω, έχω στραμμένη την

προσοχή μου, σε Πίνδ.· **ἄχθος μεθέπων**, κουβαλώ ένα δυσβάστακτο βάρος,

στον ίδ.· **II.** μτβ. με διπλή αιτ., **Τυδείδην μέθεπε ἵππους**, έστρεψε τα άλογα

στην καταδίωξη του Τυδείδη, σε Ομήρ. Ιλ.

μέθες, προστ. αόρ. β' του **μεθήμι**.

μεθέστηκα, παρακ. του **μεθίστημι**.

μέθη, ή, =**μέθυ**, **I.** μέθη, **καλῶς ἔχειν μέθης**, είμαι πολύ πιωμένος, σε Ηρόδ.·

ὑπερπλησθεὶς μέθης, σε Σοφ.· **μέθη βρεχθεὶς**, σε Ευρ. **II.** μεθύσι, σε Πλάτ.

μεθήκα, αόρ. α' του **μεθήμι**.

μεθ-ήκω, έρχομαι σε αναζήτηση κάποιου, **τινά**, σε Ευρ., Αριστοφ.

μέθ-ημαι, Παθ., κάθομαι ανάμεσα, με δοτ., σε Όμηρ.

μεθ-ημερῖνός, -ή, -όν (ήμέρα), αυτός που συμβαίνει κατά τη διάρκεια της ημέρας, σε Ξεν., Δημ.

μεθ-ημέριος, -ον, το προηγ., σε Ευρ.

μεθημοσύνη, ή, αφροντισιά, αμέλεια, απροσεξία, σε Ομήρ. Ιλ.

μεθήμων (μεθήμι), -ον, γεν. -ονος, παραμελημένος, απρόσεκτος, σε Όμηρ.

μεθησέμεν, -έμεναι, Επικ. αντί **μεθήσειν**, απαρ. μέλ. του **μεθήμι**.

μεθίδρυσις, ή, μετανάστευση, σε Στράβ.

μεθ-ιδρύω, μέλ. -ύσω, τοποθετώ διαφορετικά, μεταθέτω, σε Πλάτ. — Παθ., βρίσκομαι σε συνεχή κίνηση, σε Πλούτ.

μεθ-ίημι, β' και γ' ενικ. προσ. **μεθιεῖς, μεθιεῖ** (όπως αν προερχόταν από τύπο

μεθιέω), Ιων. **μετιεῖ ή μετίει**· γ' πληθ. **μεθιαῖσι**, Ιων. **μετιεῖσι**, προστ. **μεθίει**,

Επικ. γ' ενικ. υποτ. **μεθήησι**, απαρ. **μεθιέναι**, Επικ. -ιέμεναι, -ιέμεν, γ' ενικ.

παρατ. **μεθίει**, γ' πληθ. **μέθιεν** (αντί **μεθίεσαν**), μέλ. **μεθήσω**, Επικ. απαρ.

μεθησέμεναι, -έμεν· αόρ. α' **μεθήκα**, Επικ. **μεθέηκα**, άλλες διαθέσεις

συμπληρώνονται από τον αόρ. β', προστ. **μέθες**· υποτ. **μεθῶ**, Επικ. **μεθείω**,

ευκτ. **μεθείην**, απαρ. **μεθεῖναι**, Επικ. **μεθέμεν**, μτχ. **μεθείς** — Μέσ. μέλ.

μεθήσομαι, Ιων. **μετήσομαι** (με Παθ. σημασία)· γ' ενικ. αόρ. β' **μεθεῖτο**, β'

πληθ. **μέθεσθε**· β' δυϊκ. και πληθ. υποτ. **μεθῆσθον, μεθῆσθε**· απαρ. **μεθέσθαι** —

Παθ., Ιων. γ' ενικ. παρατ. **μετίετο**· γ' πληθ. παρακ. **μεθεῖνται**, Ιων. προστ.

μετείσθω· Ιων. μτχ. **μεμετιμένος**, Ιων. αόρ. α' **μετείθην**, (γενικά, ἴ Επικ., ἴ

Αττ.). **I. 1.** μτβ., αφήνω, χαλαρώνω, απελευθερώνω φυλακισμένο, σε Ομήρ.

Ιλ. κ.λπ.· αφήνω έναν επισκέπτη να αναχωρήσει, σε Ομήρ. Οδ.· χωρίζω μία

σύζυγο, σε Ηρόδ.· με απαρ., αφήνω κάποιον ελεύθερο να πράξει όπως

επιθυμεί, επιτρέπω σε κάποιον να ενεργήσει, στον ιδ.· ομοίως, *ἐλεύθερον μεθήμι τινα*, σε Ευρ. — Παθ., **α)** μου επιτρέπεται να φύγω, απολύομαι, σε Ηρόδ. **β)** παρατώ, εγκαταλείπω, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., *εἴ με μεθείη ῥίγος*, αν μπορούσε να με απαλλάξει το κρυολόγημα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. πράγμ., **α)** αφήνω κάτι να φύγει, το αφήνω να πέσει, ρίχνω, *τιές ποταμόν*, στο ιδ. κ.λπ.· επίσης, *μεθήμι χόλον*, αφήνω, εγκαταλείπω την οργή μου, σε Όμηρ.· ομοίως, *Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον*, διώχνουμε το θυμό μας για χάρη του Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *μεθήμι καρδίας χόλον*, διώχνω τον θυμό από την ψυχή μου, σε Ευρ.· *μεθήμι ψυχὴν*, εγκαταλείπω το φάντασμα, στον ιδ.· λέγεται για υγρά, αφήνω να ρέει, αφήνω να στάζει, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως, *γλῶσσαν Περσίδα μεθήμι*, αφήνω να σταλάζουν, δηλ. να εκφέρονται περσικές λέξεις, σε Ηρόδ.· *μεθήμι βλαστόν*, το αφήνω να ξεπεταχτεί, στον ιδ.· *μεθήμι βέλος*, το αφήνω να πετάξει, το ελευθερώνω, σε Σοφ.· *μεθήμι ξίφος ἐς γυναικα*, της μήγω το ξίφος, σε Ευρ.· *ναῦ μεθεῖναι* (δηλ. *ιστία*), δίνω στο πλοίο την κατεύθυνσή του, σε Σοφ. **β)** ανακουφίζω, *κῆρ ἄχεος*, την καρδιά από τη λύπη, σε Ομήρ. Ιλ.· **γ)** εγκαταλείπω, παραιτούμαι, αφήνω κατά μέρος, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **δ)** συγχωρώ σε κάποιον ένα σφάλμα, διαγράφω ένα δάνειο, σε Ηρόδ.· *τόνδε κίνδυνον μεθείς*, σου συγχωρώ αυτόν τον κίνδυνο, σε Ευρ. **II. 1.** αμτβ., **α)** επαναπαύομαι στις ενέργειες κάποιου (όπου το *ἐαυτὸν* μπορεί και συμπληρώνεται), είμαι χαλαρός, παραιτημένος, χασομέρης, αδιάφορος, σε Όμηρ.· με απαρ., αμελώ να κάνω κάτι, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. **β)** αφήνω, επιτρέπω, *μεθεῖσά μοι λέγειν*, το άφησε σε μένα να μιλήσω, μου το έχει επιτρέψει, σε Σοφ. **2.** **α)** με γεν. πράγμ., επαναπαύομαι ή παύω κάτι, *πολέμοιο, μάχης*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *μέθιεν χόλοιο Τηλεμάχῳ* (οι μνηστήρες) έπαψαν τον καυγά από σεβασμό προς τον Τηλέμαχο, σε Ομήρ. Οδ. **β)** με γεν. προσ., εγκαταλείπω, παραμελώ, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** με μτχ., *κλαύσας μεθέηκε*, αφού έκλαψε, σταμάτησε, στο ιδ. **III.** το Μέσ. συμφωνεί στη σύνταξη με το αμτβ. Ενεργ., ελευθερώνω κάποιον από κάτι, αφήνω ελεύθερο αυτό που κατέχει κάποιος, με γεν., *παιδὸς οὐ μεθήσομαι*, σε Ευρ. κ.λπ.· το Ενεργ. θα ήταν *παῖδα οὐ μεθήσω*.

μεθ-ίστημι,

A. I. μτβ., σε ενεστ. και παρατ., μέλ. και αόρ. **α΄, 1.** τοποθετούμαι με διαφορετικό τρόπο, αλλάζω στάση, αλλάζω· *μεταστήσω τοι ταῦτα*, θα σου δώσω ένα άλλο δώρο αντί γι' αυτό, σε Ομήρ. Οδ.· *μεθίστημι τὰ νόμιμα πάντα*, σε Ηρόδ.· *ὄνομα*, κ.λπ., σε Ευρ. **2.** με γεν. διαιρ., *οὐ μεθίστησι τοῦ χρώματος*, δεν έχει αλλάξει τίποτε στη στάση του, σε Αριστοφ. **II. 1.** λέγεται για πρόσωπα, απαλλάσσομαι, νόσου, από αρρώστια, σε Σοφ.· *κακῶν, ὕπνου*, σε Ευρ. **2.** μετακινώ, στον ιδ., σε Θουκ.· ομοίως στον Μέσ. αόρ. **α΄**, *μεταστήσασθαι*, μετακινούμαι ή απομακρύνομαι από κάποιον παρόντα, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **B.** Παθ., αόρ. **α΄** *μετεστάθην [ᾱ]*, με αόρ. **β΄**, παρακ. και υπερσ. με Ενεργ. σημασία· **I. 1.** στέκομαι μεταξύ ή στο μέσον, *ἐτάροισι μεθίστατο*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** αλλάζω τη στάση κάποιου, απομακρύνω, αναχωρώ, σε Ηρόδ., Αττ.· *μετεστάθην τυράννοις ἐκπόδων*, εκδιώκω τους τυράννους, σε Ευρ. **3.** με γεν. πράγμ., μεταβάλλω ή πτύω κάτι, *κότου*, σε Αισχύλ.· *λύπης, κακῶν*, σε Ευρ.· *μετεστάθην βίου*, πεθαίνω, στον ιδ.· *μετεστάθην φρενῶν*, τρελαίνομαι, στον ιδ. **4.** περνάω σε άλλη πολιτική παράταξη, στασιάζω, σε Θουκ. **II.** λέγεται για πράγματα, μεταβάλλω, τροποποιώ, κάποιες φορές προς το καλύτερο, *τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης*, σε Ηρόδ.· ή προς το χειρότερο, *δαίμων μεθέστηκε στρατῶ*, η τύχη έχει μεταβληθεῖ αρνητικά για το στράτευμα, σε Αισχύλ.

μεθό, αντί *μεθ' ὅ*, μετά από αυτό, κατόπιν τούτου.

μεθοδεία, ἡ, πανουργία, δόλος, απάτη, σε Κ.Δ.

μεθοδεύω (μέθοδος), μέλ. -σω, εξαπατώ μεθοδικά, χρησιμοποιοῦ δόλια τεχνάσματα, σε Π.Δ. (Εβδομήκοντα).

μεθ-οδηγέω, μέλ. — *ήσω*, καθοδηγώ σε διαφορετική κατεύθυνση, σε Ανθ.

μέθ-οδος, ἡ (μετά), αναζήτηση, επιδίωξη, κατάκτηση· ιδίως, κατάκτηση γνώσης, επιστημονική αναζήτηση, έρευνα, ερευνητική μέθοδος, μέθοδος, σε Πλάτ. κ.λπ.

μεθ-ομιλέω, μέλ. -*ήσω*, συνομιλώ με κάποιον, *τινί*, σε Ομήρ. Ιλ.

μεθ-όριος, -α, -ον (ὄρος), συνοριακή γραμμή, τμήμα εδάφους που βρίσκεται ανάμεσα σε δύο περιοχές ως σύνορο, *γῆ μεθορία τῆς Ἀργείας καὶ Λακωνικῆς*, συνοριακή περιοχή μεταξύ Αργολίδας και Λακωνίας, σε Θουκ.· στον πληθ., τα όρια, συνοριακή περιοχή, σύνορα, στον ιδ., σε Ξεν. κ.λπ.· επίσης, ἡ *μεθορία* (ενν. γῆ), σε Πλούτ.

μεθ-ορμάομαι, αόρ. α' *μεθωρμήθην*, Παθ., εξορμώ για κατάκτηση, πραγματοποιώ εχθρικό χτύπημα, σε Όμηρ.

μεθ-ορμίζω, Αττ. μέλ. -*ιῶ*, μετακινούμαι από ένα αγκυροβόλιο σε άλλο, μτβ. (ενν. *νέας*), *μεθορίζω εἰς Σηστόν*, σε Ξεν.· μεταφ., *τοῦ νῦν σκυθρωποῦ μεθορμιεῖ σε*, θα σε μαλακώσει, δηλ. θα σε απομακρύνει από τη σκληρότητά σου, σε Ευρ. — Μέσ. *μεθορμίσασθαι*, αναζητώ έναν φυγάδα, στον ιδ. — Παθ., πλέω από ένα μέρος σε άλλο, εξαπλώνομαι, σε Ηρόδ.

μέθυ, τό, μόνο σε ονομ. και αιτ., κρασί, υδρόμελι, σε Όμηρ.

μεθ-υδριάς, -άδος, ἡ (ὔδωρ), Νύμφη των νερών, σε Ανθ.

Μεθ-ύδριον, τό (ὔδωρ), ανάμεσα στα νερά, τοποθεσία της Αρκαδίας, όπου τα νερά των ποταμών έτρεχαν άλλα προς τα βόρεια και άλλα προς τα νότια (πρβλ. ιταλ. Inter-amnia), σε Θουκ.

μεθυ-δότης, -ου, ὁ, αυτός που προσφέρει κρασί, σε Ανθ.

μεθυ-πίδαξ, ὁ, ἡ, αυτός που ξεχειλίζει από κρασί, σε Ανθ.

μεθυ-πλήξ, -ῆγος, ὁ, ἡ, μεθυσμένος, σε Ανθ.

μέθυσις, ἡ (μεθύω), μέθη, μεθύσι, σε Θεογν.

μεθύσκω, μέλ. -*ύσω* [ῡ], αόρ. α' *έμέθυσα* — Παθ., μέλ. *μεθυσθήσομαι*, αόρ. α' *έμεθύσθην*, θαμιστικό του *μεθύω*, **I. 1.** μεθώ συχνά, δηλητηριάζομαι (λόγω αλκοολισμού), μεθοκοπώ, σε Πλάτ., Λουκ. κ.λπ. **2.** δίνω σε κάποιον κάτι πόσιμο, ποτίζω, υγραίνω, σε Ανθ. **II.** Παθ., *μεθύω*, πίνω ελεύθερα, άφθονα, μεθώ, σε Ηρόδ., Ξεν.· αόρ. α' *έμεθύσθην*, είμαι μεθυσμένος, σε Ευρ., Δημ.· *νέκταρος*, από νέκταρ, σε Πλάτ.

μεθύσο-κότταβος, -ον, αυτός που μεθά παίζοντας το παιχνίδι του, *κότταβον* (στο παιχνίδι αυτό εκσφενδόνιζαν κρασί από τα ποτήρια τους, στοχεύοντας μια μεταλλική λεκάνη), σε Αριστοφ.

μέθυσος, -η, -ον (μεθύω), πότης, αλκοολικός, μέθυσος, σε Αριστοφ. κ.λπ.

μεθ-ύστερος, -α, -ον, I. αυτός που θα ζήσει μετά από εμάς, απόγονος, *μεθύστεροι*, οι απόγονοι, σε Αισχύλ. **II.** το ουδ. ως επίρρ., αργότερα, κατόπιν, σε Ομήρ. Ύμν., Σοφ.· *τόσον καιρό μετά, τόσο αργά*, σε Αισχύλ.· *οὐ μεθύστερον*, σ' ένα λεπτό, στον ιδ.· *πάρα πολύ αργά*, σε Σοφ.

μεθυστικός, -ή, -όν (μεθύσκω),· **I.** αυτός που προκαλεί δηλητηρίαση, σε Αριστ. **II.** λέγεται για ανθρώπους, παραδομένος στο κρασί, σε Πλάτ.

μεθυ-σφάλης, -ές (σφάλλω), αυτός που τρεκλίζει από το μεθύσι, σε Ανθ.

μεθύω (μέθυ), μόνο σε ενεστ. και παρατ.· Ενεργ. μέλ. και ο αόρ. ανήκουν στο *μεθύσκω*· **I.** μεθώ με κρασί, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *μεθύω ὑπὸ τοῦ οἴνου*, σε Ξεν.

II. 1. μεταφ., λέγεται για πράγματα, *βοεῖη μεθύουσα ἀλοιφή*, βοϊδοτόμαρο

μουσκεμένο σε λάδι, λίπος, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι μεθυσμένος ή δηλητηριασμένος, κατακυριευμένος από πάθος, υπερηφάνεια, κ.λπ., σε Ξεν., Πλάτ.

μεθῶμεν, α' πληθ. υποτ. αόρ. β' του *μεθήμι*.

μειαγωγέω, μέλ. -ήσω, ανεβάζω το πρόβατο στη ζυγαριά, και μεταφ., *μειαγωγῶ τήντραγωδίαν*, ζυγίζω (εκτιμώ) την τραγωδία όπως θα ζύγιζα ένα πρόβατο, σε Αριστοφ.

μει-ἄγωγός, -όν (μείον, ἄγω), φέρνω για ζύγισμα το πρόβατο (*μείον*) που προορίζεται για θυσία, σε Εύπολ.

μειδάω, χρησιμ. μόνο στο Επικ. γ' ενικ. αόρ. α' *μείδησε*, μτχ. *μειδήσας -σασα*, χαμογελώ, σε Όμηρ.· μορφάζω, βλ. [σαρδάνιος](#)· πρβλ. [μειδιάω](#).

μειδήμα, -ατος, τό, χαμόγελο, το να χαμογελά κάποιος, σε Ησίοδ.

μειδιᾶμα, -ατος, τό, χαμόγελο, σε Πλούτ., Λουκ.

μειδιάω, = *μειδάω*, μόνο στην Επικ. μτχ. *μειδιῶν*, σε Όμηρ.

μείζων, συγκρ. του *μέγας*.

μείλᾱνι, Επικ. αντί *μέλανι*, δοτ. του *μέλας*.

μείλια, -ίων, τά, I. καταπραϋντικά αντικείμενα, δώρα που προκαλούν ευχαρίστηση, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στον ενικ., γοητεία, φυλαχτό, σε Ανθ.

μείλιγμα, -ατος, τό (μειλίσσω), **I. 1.** οτιδήποτε εξυπηρετεί στο να καταπραϋνει, *μειλίγματα θυμοῦ*, αποφάγια για να κατευνάσουν την πείνα των σκυλιών, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., *γλώσσης μείλιγμα*, σε Αισχύλ. **2.** στον πληθ., εξευμενισμοί, απότιση εξιλαστήριων τιμών στους νεκρούς, Λατ. *inferiae*, στο ίδ. **3.** λέγεται για πρόσωπα, συμπαθητικός, αξιαγάπητος, στο ίδ. **II.** κατευναστικό τραγούδι, σε Θεόκρ.

μειλικτήριος, -ον (μειλίσσω), ικανός να καταπραϋνει, *μειλικτήρια* (δηλ. *ιέρα*), *τά*, εξευμενισμοί, εξιλασμοί.

μείλινος, Επικ. αντί *μέλινος*.

μείλιον, τό, βλ. [μείλια](#).

μειλίσσω (μείλια), Επικ. απαρ. *μειλίσσέμεν*, μέλ. -ζω, καταπραϋνώ, κατευνάζω, εξευμενίζω, *πυρὸς μειλίσσέμεν*, εξευμενίζω τους νεκρούς με ιερά πυρά, δηλ. με ταφικές τελετουργίες, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὀργᾶς μειλίσσω*, σε Ευρ. — Μέσ., μεταχειρίζομαι κατευναστικά λόγια, *μηδὲ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων*, κανένα απολύτως ελαφρυντικό δεν μου αναγνωρίζεις από σεβασμό ή από έλεος για μένα, σε Ομήρ. Οδ.

μειλίχια, Ιων. -ή, ή, ευγένεια, απαλότητα, αβρότητα, *μειλιχή πολέμοιο*, μαλθακότητα στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ.

μειλίχιος, -α, -ον (μειλίσσω), **I.** ευγενικός, ήπιος, πράος, *μειλιχίοις ἐπέεσσι*, *μειλιχίοις μύθοις*, σε Όμηρ.· και, χωρίς ουσ., *προσαυδᾶν μειλιχίοισι*, απευθύνομαι με ευγενικά λόγια, σε Ομήρ. Ιλ.· *αἰδοῖ μειλιχή*, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.· το ουδ. ως επίρρ., ευγενικά, απαλά, σε Μόσχ. **II.** καλοκάγαθος, σπλαχνικός, *Ζεὺς Μειλίχιος*, ο προστάτης αυτών που με εξιλαστήριες προσφορές τον επικαλέστηκαν, σε Θουκ., Ξεν. **III.** *μειλίχια ποτά*, προσφορές ποτού για κατευνασμό, ή (κατ' άλλους) ποτά με μέλι, όπου το μέλι έχει αναμειχθεί στα ποτά που προσφέρονται, σε Σοφ.

μειλιχό-γηρυς, -υ, γεν. -υος, αυτός που έχει απαλή φωνή, σε Τυρτ.

μειλίχως, -ον, πράος, ευγενικός, όπως το *μειλίχιος*, σε Όμηρ. κ.λπ.· με γεν., *Ἀρτεμις μείλιχος ὠδίνων*, πουπραϋνει τους πόνους του τοκετού, σε Ανθ.· *τὸ μείλιχον*, πραότητα, σε Θέογν.· *τὰ μείλιχα*, χαρές, σε Πίνδ.

μείναι, απαρ. αόρ. α' του *μένω*.

μείναν, μείνε, Επικ. αντί *ἔμειναν*, *ἔμεινε*, γ' πληθ. και ενικ. αόρ. α' του *μένω*.

μείον, -ονος, τό, I. ουδ. του *μείων*, λιγότερο. **II.** *μείον, τό*, πρόβατο που προσφερόταν ως θυσία κατά τα Απατούρια, όταν ένα νεαρό αγόρι ενσωματωνόταν μέσω τελετής μύησης στη *φρατρία* (φυλή) του· έπρεπε να έχει συγκεκριμένο βάρος· και οι *φράτερες*, των οποίων ήταν αποκλειστικό δικαίωμα, συνήθιζαν να φωνάζουν δυνατά *μείον, μείον*, πάρα πολύ ελαφρύ! πρβλ. **μειαγωγέω**.

μειον-εκτέω (έχω), μέλ. -*ήσω*, έχω πάρα πολύ λίγα χρήματα, είμαι φτωχός, σε Ξεν.· επιδεινώνομαι, χειροτερεύω, στον ιδ.· με γεν. πράγμ., έχω έλλειψη ενός πράγματος, στον ιδ.

μειονεξία, ή, μειονέκτημα, σε Ξεν.

μειόνως, μειότερος, βλ. **μείων**.

μειώω (μείων), μέλ. -*ώσω*, **I. 1.** μειώνω, λιγοστεύω, μετριάζω, σε Ξεν. **2.** μειώνω την εκτίμηση κάποιου, υποτιμώ, στον ιδ. **3.** μειώνω (κάποιον) με τα λόγια μου, υποβιβάζω, απαξιώνω, στον ιδ. **II.** Παθ., περιέρχομαι σε χειρότερη κατάσταση, γίνομαι πιο αδύναμος, στον ιδ.· με γεν., υπολείπομαι, στον ιδ.

μειράκι-εξάπατης, -ου, ό, νεαρός που επιδίδεται σε απάτες, σε Ανθ.

μειράκιεύομαι, αποθ., παριστάνω τον νεαρό, σε Πλούτ., Λουκ.

μειράκιον[α], **τό (μειράξ)**, αγόρι, παλικάράκι, νεαρός, σε Πλάτ.

μειρακίδομαι, αποθ., *μειρακίζομαι*, σε Ξεν.

μειράκισκη, ή, υποκορ. του *μειράξ*, κοριτσάκι, σε Αριστοφ.

μειράκισκος, ό, υποκορ. του *μειράκιον*, παλικάράκι, νεαρούλης, σε Πλάτ.

μειράκϊ-ώδης, -ες (εΐδος),· **I.** νέος που βρίσκεται στην ανάπτυξη, νεαρός, σε Πλάτ. **II.** *puerile*, στον ιδ.

μειράκύλλιον, τό, υποκορ. του *μειράκιον*, πάρα πολύ νέος, σχεδόν παιδί, σε Αριστοφ.

μειράξ, -άκος, ή, νεαρό κορίτσι, κοπελίτσα (το *μειράκιον* χρησιμ. για τ' αγόρια), σε Αριστοφ. κ.λπ.

μείρομαι, αποθ., με γ' ενικ. παρακ. *έμμορε*· **I.** λαμβάνω μερίδιο ή το οφειλόμενο από κάτι· και *ήμισυ μείρεο τιμής*, πάρε τη μισή δόξα όπως σου οφείλεται, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στον παρακ., λαμβάνω μερίδιο από κάτι, με γεν., *έμμορε τιμής*, έλαβε το μερίδιό του από τη δόξα, σε Όμηρ. **III.** στο γ' ενικ. Παθ. παρακ. *εΐμαρται*, ήταν πεπρωμένο, σε Όμηρ.· *εΐμαρτο*, σε Δημ. κ.λπ.· *μτχ. είμαρμένος, -η, -ον*, προορισμένος, προκαθορισμένος, το ριζικό (πεπρωμένο), σε Θέογν., Αισχύλ. κ.λπ.· ή *είμαρμένη* (δηλ. *μοΐρα*), το ριζικό κάποιου, το πεπρωμένο, σε Πλάτ.

μείς, ό, Ιων. και Αιολ. ονομ. αντί *μήν* (Δωρ. *μής*), μήνας, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ., Ηρόδ.

μείστος, -η, -ον, υπερθ. του *μείων*, ο απολύτως μικρότερος, λιγότερος, σε Βίωνα.

μείωμα-ατος, τό (μειώω), περιορισμός, όριο, σε Ξεν.

μείων, ανώμ. συγκρ. του *μικρός*, μικρότερος, λιγότερος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· γηραιότερος, σε Σοφ.· το ουδ. *μείον*, ως επίρρ., λιγότερο, *μείων ισχύσειν Διός*, σε Αισχύλ.· *μειόνως έχειν*, είναι μικρότερης αξίας, σε Σοφ.

μελάγ-γαιος, -ον (γαΐα=γή), περιοχή με μαύρο έδαφος, με προσμείξεις αργίλου, άμμου και λάσπης, σε Ηρόδ.

μελάγ-κερως, -ων (κέρας), ζώο με μαύρα κέρατα, (συνεκδ.) μαύρο, σε Αισχύλ.

μελαγ-κόρυφος, ό (κορυφή), είδος πτηνού με μαύρο κεφάλι και ράχη, σε Αριστοφ.

μελάγ-κροκος, -ον (κρόκη), αυτός που έχει μαύρη ύφανση· λέγεται για πλοίο, αυτό που έχει μαύρα πανιά, σε Αισχύλ.

μελαγ-χαίτης, -ου, ό (χαίτη), αυτός που έχει μαύρα μαλλιά, επίθ. που αποδίδεται στους Κένταυρους, σε Ησίοδ., Σοφ., Ευρ.

μελάγχῃμος, -ον, μαύρος, σκούρος, σε Αισχύλ., Ευρ. (σχηματίζεται από το μέλας, με κατάληξη -χιμος, όπως δύσ-χιμος από δυσ-).

μελαγ-χίτων[ι], -ωνος, ό, ή, αυτός που φορά μαύρο μανδύα, σκουρόχρωμος, σκοτεινός, σε Αισχύλ.

μελάγ-χλαινός, -ον, I αυτός που φορά μαύρη χλαίνη, σε Μόσχ. **II. οί Μελάγχχλαιοι**, σκυθική εθνότητα, σε Ηρόδ.

μελαγχολάω, είμαι μελαγχολικός, σε Αριστοφ., Πλάτ.

μελαγχολικός, -ή, -όν, μελαγχολικός, χολερικός, σε Πλάτ.

μελάγ-χολός, -ον (χολή), βουτηγμένος σε μαύρη χολή, σε Σοφ.

μελαγ-χροής, -ές (χροιά), αυτός που έχει σκούρο δέρμα, μελαχρινός, σε Ομήρ. Οδ.

μελάγχροος, -ον (χρόα), συνηρ. **-χρους, -ουν**, μελαχρινός, σε Πλούτ. κ.λπ.· ετερόκλ. ονομ. πληθ. *μελάγχροες*, σε Ηρόδ.

μελάγ-χρος, -ωτος, ό, ή, το προηγ., σε Ευρ., Πλάτ.

μέλαθρον, τό, Επικ. γεν. *μελαθρόφιν*. **I. 1.** ταβάνι, οροφή δωματίου ή (προτιμότερο) το κεντρικό δοκάρι που στηρίζει την οροφή, σε Ομήρ. Οδ.· σε Ομήρ. Οδ. 19.544, «...το άκρο αυτού του δοκαριού έξω από το σπίτι». **2.** γενικά, στέγη, σε Όμηρ. **II.** οικία, δωμάτιο, σε Πίνδ., Ευρ.· κυρίως στον πληθ., όπως το Λατ. *tecta*, στους Τραγ. (αμφίβ. προέλ.).

μελαίνω (μέλας)· μέλ. -ανῶ — Παθ. παρακ. *μεμέλασμαι*, αόρ. α' *έμελάνθην*. **I.** μαυρίζω — Παθ., *μελαίνετο χρόα*, δέρμα που είχε σημαδευτεί με μαύρους (από αίμα) λεκέδες, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για γη (ξηρά) που εμφανίστηκε αιφνίδια, στο ίδ.· λέγεται για ώριμα σταφύλια, σε Ησίοδ.· λέγεται για πηγούνι που μόλις απέκτησε γένια, στον ίδ. **II.** αμτβ., Παθ., γίνομαι μαύρος σταδιακά, σε Πλάτ., Ανθ.

μελαμ-βάθης, -ές (βάθος), αυτός που βρίσκεται σε σκοτεινά βάθη, πολύ βαθύς, σε Αισχύλ., Ευρ.

μελάμ-βωλός, -ον, περιοχή με σκουρόχρωμο (μαύρο) έδαφος, χώμα, σε Ανθ.

μελαμ-πᾶγής, -ές (πήγνυμι), Δωρ. αντί -πηγής, μαύρος και πηχτός, σε Αισχύλ.· γενικά, μαύρος, στον ίδ.

μελάμ-πεπλός, -ον, αυτός που φορά μαύρα πέπλα, σε Ευρ.· γενικά, μαύρος, στον ίδ.

μελαμ-πέτᾰλος, -ον (πέταλον), αυτός που έχει μαύρα (σκούρα) πέταλα ή φύλλα, σε Ανθ.

μελάμ-πτερός, -ον (πτερόν), αυτός που έχει μαύρα φτερά, σε Ανθ.

μελαμ-φαής, -ές (φάος), αυτός που έχει μαύρη όψη, σκοτεινή ανταύγεια, σε Ευρ.

μελάμ-φυλλός, -ον (φύλλον), αυτός που έχει μαύρα φύλλα, σε Ανακρ.· λέγεται για τόπους, με πυκνή σκιά από φύλλα, σε Πίνδ., Σοφ.

μελᾶν, -ᾶνος, τό (μέλας), μαύρη βαφή, μελάνι, σε Δημ.

μελάν-αιγίς, -ιδος, ό και ή, αυτός που κρατά μαύρη αιγίδα (λέγεται για τις Ερινύες), σε Αισχύλ.

μελᾶν-αυγής, -ές (αὐγή), αυτός που εκπέμπει σκοτεινή λάμψη, σε Ευρ.

μελάν-δετος, -ον, αυτός που έχει μαύρο δέσιμο (σκελετό) ή λαβή, λέγεται για ξίφη σε μαύρα θηκάρια, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *σάκος μελάνδετον*, ασπίδα με σιδερένιο σκελετό, σε Αισχύλ.

μελαν-δόκος, -ον (δέχομαι), αυτός που περιέχει μελάνι, μελανοδοχείο, σε Ανθ.

μελᾶν-εἶμων, -ον (εἶμαι), μαυροφόρος, αυτός που φορά μαύρα ενδύματα, μελανεῖμονες ἔφοδοι, οι επιθέσεις των μαυροφόρων (των Ερινύων), σε Αισχύλ.

μελανέω, = μελάνω, σε Ανθ.

μελᾶνία, ἡ (μέλας), σκοτεινιά, μαύρο σύννεφο, σε Ξεν.

μελᾶνο-κάρδιος, -ον (καρδία), αυτός που έχει μαύρη καρδιά, σκληρόκαρδος, σε Αριστοφ.

μελᾶν-ὀμμάτος, -ον (ὄμμα), αυτός που έχει μαύρα μάτια, σε Πλάτ.

μελᾶνο-νεκυο-εἶμων, -ον, γεν. -ονος (εἶμα), αυτός που είναι ντυμένος με μαύρα νεκρικά ενδύματα (σάβανα), σε Αριστοφ.

μελᾶνό-πτερος, -ον (πτερόν), αυτός που έχει μαύρα φτερά, σε Ευρ., Αριστοφ.

μελᾶνο-πτέρυξ, -ῦγος, ὁ, ἡ, το προηγ., σε Ευρ.

μελᾶν-οσσοι, -ον (ὄσσε), αυτός που έχει μαύρα μάτια, σε Ομήρ. Ιλ.

μελᾶν-οστος, -ον, αντί μελᾶν-όστεος, αυτός που έχει μαύρα οστά, σε Ομήρ. Ιλ.

μελᾶν-ουρος, ὁ (οὐρά), το θαλασσίνο ψάρι μελάνουρος (κοινώς μελανούρι), θηλ. **μελαν-ουρίς, -ίδος**, σε Ανθ.

μελᾶνό-χροος, -ον, = μελᾶγ-χροος, σε Ομήρ. Οδ.· ετερόκλ. ονομ. πληθ. μελανόχροες, σε Ομήρ. Ιλ.

μελᾶνό-χρως, -ωτος, ὁ, ἡ, = μελᾶγ-χρως, σε Ευρ.

μελαν-τειχίς, -ές (τείχος), αυτός που περιβάλλεται από μαύρα (σκούρα) τείχη, σε Πίνδ.

μελάντερος, -α, -ον, συγκρ. του μέλας.

μελαντηρία, ἡ, είδος μαύρης βαφής, σε Λουκ.

μελαν-τραγής, -ές, αυτός που είναι μαύρος όταν είναι κατάλληλος να φαγωθεί (λέγεται για τα σύκα), σε Ανθ.

μελᾶν-υδρος, -ον, αυτός που περιέχει μαύρο νερό, κρήνη μελάνυδρος, λέγεται για νερό που φαίνεται μαύρο από το βάθος του, σε Ομήρ. Ιλ., Οδ.

μελάνω (μέλας), αμτβ., μαυρίζω, γίνομαι σταδιακά μαύρος, σε Ομήρ. Ιλ.

μέλας, μέλαινα, μελᾶν, γεν. μέλᾶνος, μελαίνης, μέλανος κ.λπ.· (πρβλ. [τάλας](#),

η μόνη όμοια ως προς τον σχηματισμό λέξη)· Επικ. δοτ. *μείλανι*, **I.** μαύρος, μελαμνός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *μέλαν ὕδωρ*, λέγεται για νερό που αναβλύζει από βαθιά πηγή (πρβλ. [μελάνυδρος](#)), σε Ομήρ. Οδ. **II.** μαύρος, σκοτεινός,

ζοφερός, *ἔσπερος*, *νύξ*, σε Όμηρ. κ.λπ. **III. 1.** μεταφ., ζοφερός, φοβερός, *θάνατος*, *Κήρ*, η ρίζα της μεταφοράς φαίνεται σε φράσεις όπως *μέλαν νέφος θανάτοιο*, σε Όμηρ. **2.** σκοτεινός, σκιώδης, σε Ανθ. **IV.** συγκρ. *μελάντερος*, -α, -ον, πιο μαύρος, εντελώς μαύρος, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. [ἡύτε](#). **V.** *μέλαν*, *τό*, βλ. αυτ.

μέλασμα, -ατος, τό (μέλας), οτιδήποτε έχει μαύρο χρώμα, μέλασμα γραμμοτόκον, όργανο γραφής με αιχμή από μαύρο μολύβι, σε Ανθ.

μέλδομαι, Παθ., μόνο σε ενεστ., λιώνω, τήκω, *λέβης κνίσσην μελδόμενος*, μαγειρικό σκεύος γεμάτο με λίπος που λιώνει, σε Ομήρ. Ιλ.

μέλε, Επικ. αντί *ἔμελε*, γ' ενικ. παρατ. του *μέλω*.

μέλε και ὦμέλε, μόνο στην κλητ., *ὦ μέλε*, αγαπητέ! καλέ μου φίλε! σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).

μελεδαίνω (μέλω)· **1.** φροντίζω για κάτι, κάποιον, προβληματίζομαι για κάποιο ζήτημα, με γεν., σε Θεόγν., Θεόκρ. **2.** με αιτ., περιποιούμαι,

ασχολούμαι, σε Ηρόδ., Θεόκρ. **3.** με απαρ., *γῆμαι οὐ μελεδαίνει*, δεν ενδιαφέρεται να παντρευτεί, σε Θέογν.

μελέδημα, -ατος, τό (μελεδαίνω), φροντίδα, αγωνία, έγνοια, σε Ομήρ. Ιλ.· *μελεδήματα πατρός*, έγνοιες κάποιου για τον πατέρα του, σε Ομήρ. Οδ.· *μελεδήματα θεῶν*, η φροντίδα των θεών για τους ανθρώπους, σε Ευρ. **μελεδήμων, -ον (μελεδαίνω)**, επιμελής, απασχολημένος, με πολλές φροντίδες, σε Ανθ.

μελεδών, ή, = *μελεδώνη*, σε Ησίοδ. κ.λπ.

μελεδωνεύς, ό, = *μελεδωνός*, σε Θεόκρ.

μελεδώνη, ή (μελεδαίνω), φροντίδα, λύπη, σε Ομήρ. Οδ., Θεόκρ.

μελεδωνός, ό και ή (μελεδαίνω), αυτός που έχει την επιμέλεια των πάντων, διαχειριστής, οικονόμος, *μελεδωνός τῶν οἰκιῶν*, ο οικονόμος του σπιτιού, σε Ηρόδ.· *ό μελεδωνός τῶν θηρίων*, αυτός που φυλάει και φροντίζει τους κροκόδειλους, στον ίδ.· *μελεδωνός τῆς τροφῆς*, αυτός που παρέχει την τροφή τους, στον ίδ.

μέλει, απρόσ., βλ. [μέλω](#) Α. Π. 2.

μελεϊστί, (μελεΐζω), επίρρ., κομμάτι-κομμάτι, κομματιαστά, Shakesp. «limb-meal», *μελεϊστί ταμεῖν*, σε Όμηρ.

μελεο-παθήης, -ές (πάσχω), δυστυχισμένος από τις πολλές συμφορές, σε Αισχύλ.

μελεό-πονος, -ον, αυτός που έχει εξουθενωθεί και εξαθλιωθεί, σε Αισχύλ.

μέλεος, -α, -ον και -ος, -ον, I. νωθρός, άχρηστος, Λατ. *iritus*, σε Όμηρ.· το ουδ. ως επίρρ., *ματαίως*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** *δυστυχής, ελεεινός, ὃ μέλει, τί κάθησθε*; Χρησμ. παρ' Ηροδ.· *μέλεος γάμων*, δυστυχής από τον γάμο του, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *μέλεαῖργα, μέλεος θάνατος*, στον ίδ. (αμφίβ. προέλ.).

μελεό-φρων, ό, ή (φρήν), αυτός που σκέφτεται μίζερα, κακόμοιρα, σε Ευρ.

μελεσί-πτερος, -ον (μέλος II, πτερόν), αυτός που τραγουδά με τα φτερά του, λέγεται για τζίτζικα, σε Ανθ.

μελετάω, μέλ. ήσω και -ήσομαι, **I.** φροντίζω για κάποιον, για κάτι, προσέχω κάτι, με γεν., σε Ησίοδ. **II. 1.** με αιτ. πράγμ., εντείνω την προσοχή μου, εξετάζω, σε Ηρόδ., Σοφ.· *μελετῶ δόξαν*, στρέφω την προσοχή μου, επιδιώκω τη φήμη, σε Θουκ. **2.** εξασκώ μια τέχνη, Λατ. *meditari*, *μαντείαν*, σε Ομηρ.

Ύμν.· *μελετῶ τοῦτο* (ενν. *κήρυκα εἶναι*), σε Ηρόδ.· *μελετῶ σοφίαν*, σε Αριστοφ.· *ρήτορικήν*, σε Πλάτ.· στους Αττ. επίσης, ασκώ την τέχνη της ομιλίας, *μελετῶ έναν λόγο*, σε Δημ. — Παθ., *τὸ ναυτικὸν οὐκ ἐνδέχεται ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι*, η ναυτική ικανότητα δεν μπορεί να αποκτηθεί με περιστασιακή εξάσκηση, σε Θουκ.· *εὐταξία μετὰ κινδύνων μελετωμένη*, πειθαρχία που αποκτήθηκε με εξάσκηση στο πεδίο της ναυμαχίας, στον ίδ.

III. με απαρ., εξασκούμεαι σε μια δραστηριότητα, *μελετῶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν*, σε Ξεν.· *μελετῶ ἀποθνήσκειν*, σε Πλάτ. **IV.** απόλ., ασκούμεαι, εξασκούμεαι, με την αιτ. πράγμ. να παραλείπεται, σε Θουκ., Ξεν.· *ἐν τῷ μὴ μελετῶντι* (= *μελετᾶν*), με την έλλειψη εξάσκησης, σε Θουκ.· ιδίως, *προβάρω έναν λόγο, εκφωνώ ρητορικό λόγο*, σε Πλάτ. κ.λπ. **V.** με αιτ. προσ., εξασκώ ή προπονώ πρόσωπα, σε Ξεν.

μελέτη, ή (μέλω). **I. 1.** φροντίδα, προσοχή, σε Ησίοδ.· *μελέτη πλεόνων*, φροντίδα για πολλά πράγματα, στον ίδ.· *ἔργων μελέτη*, προσοχή κατά την ανάληψη δράσης, σε Θουκ.· αλλά με γεν. υποκ., φροντίδα που προσφέρεται από κάποιον, *θεῶν του μελέτη*, σε Σοφ. **2. α)** πρακτική, εξάσκηση, Λατ. *meditatio*, σε Πίνδ.· *ή δι' ὀλίγου μελέτη*, η σύντομη εξάσκησή τους, σε Θουκ.· *πόνων μελέται*, κοπιαστικές ασκήσεις, λέγεται για στρατιωτική εκπαίδευση

της Σπάρτης, στον ίδ. **β)** με στρατιωτική έννοια, εξάσκηση, άσκηση, γυμνάσια, στον ίδ. **γ)** λέγεται για ρήτορα, δοκιμή, πρόβα του λόγου, σε Δημ. 3. επιδίωξη, σε Πίνδ. **Π.** έγνοια, ανησυχία, *μελέτη κατατρώχεται*, σε Ευρ. **μελέτημα-ατος, τό (μελετάω)**, πρακτική, εξάσκηση, μελέτη, σε Πλάτ., Ξεν. **μελετηρός, -ά, -όν (μελετάω)**, αυτός που εξασκείται επιμελώς, σε Ξεν. **μελετητέον**, ρημ. επίθ. του *μελετάω*, κάτι που πρέπει να μελετηθεί, σε Πλάτ. **μελετητήριον, τό (μελετάω)**, τόπος εξάσκησης, σε Πλούτ. **μελέτωρ, -ορος, ό (μέλω)**, αυτός που φροντίζει για κάτι, τιμωρός, *ἀμφί τινα*, σε Σοφ.

μεληδών, ή, = μεληδώνη, σε Σιμων., Ανθ.

μέλημα, -ατος, τό (μέλω), **I.** αντικείμενο φροντίδας, αγαπητός, λέγεται για πρόσωπα, *τούμὸν μέλημα*, όπως το mea cura του Βιργιλίου, σε Πίνδ. *ὃ φίλτατον μέλημα*, σε Αισχύλ. **Π. 1.** υποχρέωση, καθήκον, στον ίδ., σε Σοφ. **2.** έγνοια, ανησυχία, σε Αισχύλ., Θεόκρ.

μελησί-μβροτος, -ον (μέλω, βρότος), με το *μ* να εντίθεται, αντικείμενο φροντίδας ή αγάπης για τους ανθρώπους, σε Πίνδ.

μελήσω, μέλ. του *μέλω*.

μελητέον, ρημ. επίθ. του *μέλω*, κάτι για το οποίο πρέπει να αναληφθεί φροντίδα, *τινός*, σε Πλάτ.

Μελητίδης, -ου, ό, παρωνύμιο (παρατσούκλι) στην Αθήνα για έναν ηλίθιο (ως προς τον σχηματισμό, πατρωνυμ. από το *Μέλητος*), σε Αριστοφ.

μέλι, τό, γεν. *-ιτος* κ.λπ., Λατ. *mel*, μέλι, σε Όμηρ. κ.λπ.

μελία, Ιων. -ίη, ή, I. το δέντρο μελιά ή φλαμουριά, Λατ. *fraxinus*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **Π.** κοντάρι από ξύλο του δέντρου αυτού, στο ίδ.

μελί-βρομος, -ον (βρέμω), αυτός που ηχεί ευχάριστα, γλυκά, σε Ανθ.

μελί-γδουπος, -ον, γλυκόλαλος, σε Πίνδ.

μελί-γηρυς, Δωρ. -γᾶρυς, -υος, ό, ή, αυτός που διαθέτει γλυκιά φωνή, μελωδικός, σε Ομήρ. Οδ., Πίνδ.

μελί-γλωσσος, -ον (γλῶσσα), αυτός που έχει γλυκιά γλώσσα, φωνή, σε Αισχύλ., Αριστοφ.

μείλιγμα, τό, I. τραγούδι, σε Μόσχ. **Π.** μικρός αυλός που χρησιμοποιείτο για να δίνει τον τόνο στον τραγουδιστή ή στο μουσικό όργανο, στον ίδ.

μελίζω (μέλος II), Δωρ. **μελίσδω**, Δωρ. Μέσ. μέλ. *μελίζομαι*. **I.** κουρδίζω όργανο ή συντονίζω τη φωνή μου, τραγουδώ, τραγουδώ περίτεχνα, σε Θεόκρ. *κυρίως* σε κείμενα του Μεσαίωνα, σε Θεόκρ., Ανθ. **Π.** *μτβ.*, τραγουδώ για κάτι, γιορτάζω με τραγούδι, σε Πίνδ., Αισχύλ.

μελι-ηδής, -ές (ήδύς), γλυκός σαν μέλι, λέγεται για κρασί, σε Όμηρ. *μεταφ.*, *μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα*, σε Ομήρ. Ιλ. *μελιηδής ὕπνος*, σε Ομήρ. Οδ.

μελί-θρεπτος, -ον (τρέφω), αναθρεμμένος με μέλι, σε Ανθ.

μελί-κηρον, τό, κερί μέλισσας, κηρήθρα, σε Θεόκρ.

μελί-κομπος, -ον, αυτός που ηχεί γλυκά, σε Πίνδ.

μελί-κρητον, Αττ. -κρᾶτον, τό (κεράννυμι), ποτό από μέλι και γάλα που προσφερόταν ως σπονδή στους χθόνιους θεούς, σε Ομήρ. Οδ.

μελικτής, -οῦ, ό, Δωρ. **-κτάς (μελίζω)**, τραγουδιστής, εκτελεστής μουσικού οργάνου, σε Θεόκρ., Μόσχ.

μελί-λωτον, τό, επίσης **μελί-λωτος**, είδος τριφυλλιού, πλούσιο σε μέλι, σε Κρατίν. κ.λπ.

μελίνη[ι], ή, το δημητριακό κέχρο, Λατ. *panicum*, σε Ηρόδ. *στον πληθ.*, *αγροί καλλιεργημένοι με κέχρο*, σε Ξεν., Δημ.

μέλινος, Επικ. **μείλινος**, -η, -ον (**μελία**), κατασκευασμένος από ξύλο μελιάς, Λατ. fraxineus, σε Όμηρ.

Μελίνο-φάγοι, οἱ (**φαγεῖν**), αυτοί που τρώνε κέγχρο (μελίνη), θρακικό φύλο, σε Ξεν.

μελίπαις, ὁ, λέγεται για κυψέλη, η κυψέλη με τα παιδιά των μελισσών, σε Ανθ.

μελί-πνοος, -ον, συνηρ. **-πνους**, -ουν, αυτός που αποπνέει οσμή μελιού, που έχει γλυκιά αναπνοή, σε Θεόκρ., Ανθ.

μελίρ-ρῦτος, -ον (**ρέω**), αυτός που ρέει μέλι, σε Πλάτ.

μελίσδω, Δωρ. αντί **μελίζω**.

μελίσκιον, τό, υποκορ. του **μέλος** II, σε Αλκμ., Αντιφ.

μέλισμα, τό (**μελίζω**), τραγούδι, σε Θεόκρ.· μελωδία, σε Ανθ.

μελισμάτιον, τό, υποκορ. του **μέλισμα**, σε Ανθ.

μέλισσα, Αττ. -**ττα**, -ης, ἡ (**μέλι**),· **I. 1.** μέλισσα, Λατ. apis, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.**

μία από τις ιέρειες των Δελφών, σε Πίνδ. **II.** **μέλι**, μέλι, σε Σοφ.

μελίσσειος, -α, -ον, αυτός που προέρχεται από τη μέλισσα, **κηρίον μελίσσειον**, κηρήθρα, σε Κ.Δ.

μελισσόβοτος, -ον (**βόσκω**), αυτός που έχει βοσκηθεί από μέλισσες, σε Ανθ.

μελισσο-νόμος, -ον (**νέμω**), αυτός που φυλάει μέλισσες, μελισσοκόμος, σε Αισχύλ. (απόσπ. σωζόμ. σε Αριστοφ.), οι Μελισσονόμοι είναι ιέρειες της Άρτεμης.

μελισσο-πόνος, -ον, = **μελιπουργός**, σε Ανθ.

μελισσο-σόος, -ον, φύλακας μελισσών (μελισσοκόμος), σε Ανθ.

μελισσό-τοκος, -ον (**τεκεῖν**), αυτός που παράγεται από μέλισσες, γλυκός σαν μέλι, σε Ανθ.

μελισσο-τρόφος, Αττ. **μελιττ-**, -ον, αυτός που εκτρέφει μέλισσες, σε Ευρ.

μελι-στάγης, -ές (**στάζω**), αυτός που στάζει μέλι, σε Ανθ.

μελί-στακτος, -ον, το προηγ., σε Ανθ.

μελίτεια, ἡ (**μέλι**), το μελισσοβότανο, Λατ. apiastrum, σε Θεόκρ.

μελίτειον[ι], τό (**μέλι**), ποτό από μείγμα μελιού και νερού, υδρόμελι, σε Πλούτ. κ.λπ.

μελιτόεις, -εσσα, -εν (**μέλι**), **I.** γλυκός σαν μέλι, δηλ. γλυκός, εύγεστος, σε Πίνδ. **II.** αυτός που με το μέλι έχει αποκτήσει γλυκιά γεύση, **μελιττόεσσα** (ενν. **μάζα**) ἡ, είδος γλυκίσματος (πίτας) από μέλι, σαν ιερή προσφορά (σπονδή), σε Ηρόδ.· Αττ. συνηρ. **μελιτοῦττα**, σε Αριστοφ.

μελιτόομαι (**μέλι**), παρακ. **μεμελίτωμαι**, Παθ., αποκτώ γλυκιά γεύση με προσθήκη μελιού, σε Θουκ.

μελιτο-πώλης, -ου, ὁ (**πωλέω**), αυτός που πουλάει μέλι, σε Αριστοφ.

μελιτοῦττα, βλ. [μελιττόεις](#) II.

μελιττα, ἡ, Αττ. αντί **μέλισσα**· υποκορ. **μελίττιον**, τό, σε Αριστοφ.

μελιττ-ουργός, ὁ (***ἔργω**), μελισσοκόμος, σε Πλάτ.

μελιτ-ώδης, -ες (**εἶδος**), ὁμοιος με μέλι· προσωνύμιο της Περσεφόνης, Λατ. Mellita, σε Θεόκρ.

μελίτωμα, -ατος, τό (**μελιτόομαι**), πίτα ζυμωμένη με μέλι, σε Βατραχομ.

μελί-φθογγος, -ον (**φθογγή**), αυτός που έχει φωνή γλυκιά σαν μέλι, σε Πίνδ.

μελί-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (**φρήν**), αυτός που με τη γλυκύτητά του τέρπει τον νου, τερπνός, σε Όμηρ., Ησίοδ.

μελί-χλωρος, -ον, αυτός που έχει το ωχρό χρώμα του μελιού, χλωμός, σε Πλάτ., Θεόκρ.

μελί-χροος, -ον, συνηρ. **-χρους**, -ουν (**χρόα**), το προηγ., σε Ανθ.

μελιχρός, -ά, -όν (μέλι), γλυκός σαν μέλι, σε Θεόκρ.· μεταφ., λέγεται για τον Σοφοκλή, σε Ανθ.· συγκρ. επίρρ. *μελιχρότερον*, στον ίδ.

μελιχρ-ώδης, -ες (εἶδος) ὁ, ἡ, κίτρινος όπως το μέλι, σε Ανθ.

μελί-χρως, -ωτος, ὁ, ἡ, = *μελίχροος*, σε Ανθ.

μελλ-εἶρην, ὁ, Σπαρτιάτης ἔφηβος πριν την ηλικία των είκοσι ετών, σε Πλούτ.

μέλλημα, -ατος, τό (μέλλω), καθυστέρηση, σε Ευρ., Αισχίν.

μελλησέμεν, Επικ. αντί *μελλήσειν*, απαρ. μέλ. του *μέλλω*.

μέλλησις, ἡ (μέλλω)· I. αυτό που καθυστερεί να επέλθει, το επαπειλούμενο

(με εχθρική έννοια), σε Θουκ. **II. 1.** πρόθεση να γίνει κάτι, που όμως δεν υλοποιήθηκε, αναβολή, καθυστέρηση, στον ίδ.· *διὰ βραχείας μελλήσεως*, σε σύντομο χρονικό διάστημα, στον ίδ. **2.** με γεν. πράγμ., αναβολή, καθυστέρηση στην εκτέλεση κάποιας πράξης, σε Θουκ.

μελλητέον, ρημ. επίθ. του *μέλλω*, κάτι που πρέπει να αναβληθεί, σε Ευρ.

μελλητής, -οῦ, ὁ (μέλλω), αυτός που χρονοτριβεί, οκνηρός, σε Θουκ., Αριστ.

μελλό-γάμος, -ον, αυτός που πρόκειται να παντρευτεί σύντομα, σε Σοφ., Θεόκρ.

μελλο-νικιάω, αναβάλλω την κατάκτηση, την νίκη· λογοπαίγνιο με το όνομα Νικίας, το όνομα του Αθηναίου στρατηγού, σε Αριστοφ.

μελλό-νυμφος, -ον (νύμφη), λέγεται για νεαρές γυναίκες, αυτή που πρόκειται σύντομα να μνηστευθεί ή να παντρευτεί, Λατ. *nubilis*, σε Σοφ.· στον Σοφ. (Τραχ. στ. 207), *ἀνολούζατε ὁ μελλόννυμφος, ὁ μελλόννυμφος* (ενν. *χόρος*) πρέπει να εκληφθεί ως περιληπτικό αντί *αἱ μελλόννυμφοι*, τα κορίτσια του σπιτιού που είναι σε ηλικία γάμου.

μέλλω· παρατ. *ἔμελλον* ή *ἤμελλον*, Επικ. *μέλλον*, Ιων. *μέλλεσκον*, μέλ.

μελλήσω, αόρ. *ἀ' ἐμέλλησα* — Παθ., βλ. κατωτ. **III. I. 1.** σκέφτομαι να πράξω

κάτι, προτίθεμαι να κάνω, ετοιμάζομαι για μια πράξη, με απαρ., κυρίως απαρ. μέλ., *τάχ' ἔμελλε δώσειν*, ήταν μόλις έτοιμος να δώσει, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέλλεις ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον*, σκέφτεσαι να μου αποστερήσεις το έπαθλο, στο ίδ.·

συχνά με το *οὐκ ἄρα*, όπως, *οὐκ ἄρ' ἔμελλες λήξειν*; δεν σκέφτηκες ότι έπρεπε να σταματήσεις; δεν μπορούσες να σταματήσεις; σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· είμαι έτοιμος να κάνω κάτι (καταναγκαστικά), είναι πεπρωμένο να κάνω ή να γίνει κάτι, *τὰ οὐ τελέεσθαι ἔμελλον*, αυτό που δεν ήταν γραφτό να κατορθωθεί, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέλλεν οἶκος ἀφνειὸς ἔμμεναι*, το σπίτι ήταν προορισμένο να έχει πλούτο, σε Ομήρ. Οδ.· *εἰ ἐμέλλομεν ἀνοίσειν*, εάν ήμαστε σε θέση να αναφέρουμε, σε Πλάτ. **2.** εκφράζω μια βεβαιότητα, *μέλλω ἀπέχεσθαι Διί*, είναι βέβαιο ότι ο Δίας με μισεί, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέλλω ἀθανάτους ἀλιτέσθαι*, σίγουρα έχω διαπράξει αμάρτημα έναντι των αθανάτων, σε Ομήρ. Οδ. **3.** τονίζω μια πιθανότητα, όταν ενδέχεται να πραγματοποιηθεί, είναι πιθανό να κάνω ή να γίνει κάτι, που εκφράζεται εναλλακτικά με επίρρ.· *τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν*, είναι πιθανόν να το έχεις ακούσει, σε Ομήρ. Οδ.· *μέλλεις ἴδμεναι*, πιθανόν εσύ να το γνώρισες, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐμέλλετ' ἄρα πάντες ἀνασείειν βοήν*, επιπλέον, δεν είναι πιθανόν όλοι εσείς να υψώσετε (δηλ. θεωρούσα ότι θα υψώσετε) βοή, θα ψηφίσετε δια βοής υποταγή, σε Αριστοφ. **II. 1.** τονίζω μια απλή πρόθεση για

κάτι, έχω πάντοτε την πρόθεση να κάνω κάτι χωρίς ποτέ να το κάνω, και έτσι καθυστερώ, αναβάλλω, διστάζω, έχω ενδοιασμούς, κυρίως με απαρ. ενεστ., *τί μέλλομεν χωρεῖν*; σε Σοφ.· συχνά ακολουθ. από το *μη οὐ* ή *μή, τί μέλλομεν μη πράσσειν*; σε Ευρ. **2.** το *μέλλω* συχνά υφίσταται χωρίς το απαρ., *τὸν υἱὸν ἐόρακας αὐτοῦ*; (απάντ.): *τί δ' οὐ μέλλω*; γιατί δεν θά 'πρεπε να τον έχω δει; δηλ. να είσαι σίγουρος ότι τον έχω δει, σε Ξεν.· *οὐδὲν ἐπάθετε οὐδὲ ἐμελλήσατε* (ενν. *παθεῖν*), σε Θουκ.· ομοίως, όταν από το *μέλλω* φαίνεται να

εξαρτάται μια αιτ., ένα απαρ. παραλείπεται, τὸ μέλλειν ἀγαθὰ (ενν. πράσσειν), προσδοκία για καλά πράγματα, γεγονότα, σε Ευρ. **3.** η μτχ. μέλλων χωρίς απαρ. (όπου το εἶναι ή το γίνεσθαι είναι δυνατόν να συμπληρωθούν), ὁ μέλλων χρόνος, ὁ μελλοντικός χρόνος, σε Πίνδ., Αισχύλ.· ιδίως στο ουδ., τὸ μέλλον, τὰ μέλλοντα, πράγματα, γεγονότα που πρόκειται να έρθουν, συμβάν, ζήτημα, το μέλλον, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ομοίως ως Μέσ., τὰ ἰσχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται, οι ισχυρότερες εκκλήσεις σας είναι μελλοντικές ελπίδες, σε Θουκ. **III.** το μέλλομαι ως Παθ., ὡς μὴ μέλλοιτο τὰ δέοντα, ότι τα αναγκαία βήματα δεν πρέπει να καθυστερήσουν, σε Ξεν.· ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, ενώ αυτές οι καθυστερήσεις συνεχίζονται, σε Δημ.

μελλῶ, -οῦς, ή, ποιητ. αντί μέλλησις, σε Αισχύλ.

μελογράφια, ή, σύνθεση τραγουδιών, σε Ανθ.

μελο-γράφος, -ον (μέλος II), συνθέτης τραγουδιών, μελωδιών, σε Ανθ.

μελοποιέω, μέλ. -ήσω, συνθέτω λυρικά ποιήματα, σε Αριστοφ.

μελοποιητής, -οῦ, ὁ, = μελοποιοίς, σε Ανθ.

μελοποιία, ή, σύνθεση λυρικών ποιημάτων ή μουσικής· η θεωρία της μουσικής, σε αντίθ. προς την εκτέλεσή της, σε Πλάτ.

μελο-ποιός, ὁ (μέλος II, ποιέω)· I. συνθέτης τραγουδιών, λυρικός ποιητής, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II.** ως επίθ., μελωδικός, σε Ευρ.

μέλος, -εος, τό, I. μέρος του σώματος ανθρώπου ή ζώου, σε Όμηρ. κ.λπ.· μελέων ἔντοσθε, στο εσωτερικό του σώματός μου, σε Αισχύλ.· κατὰμέλεα, κομμάτι-κομμάτι, όπως το μελεῖστί, σε Ηρόδ. **II. 1.** τραγούδι, μελωδία, μουσικός τόνος, σε Όμηρ. Ὑμν. κ.λπ.· ιδίως, λέγεται για τη λυρική ποίηση, ἐν μέλει ποιεῖν, συνθέτω σε λυρικό μουσικό ιδίωμα, σε Ηρόδ.· μέλη, τά, λυρική ποίηση, χορικά (χορωδιακά) τραγούδια, σε αντίθ. προς τα διαλογικά μέρη, σε Πλάτ. **2.** το μουσικό ύφος προς το οποίο είναι προσαρμοσμένο ένα τραγούδι, μουσικός τόνος, στον ιδ.· ἐν μέλει, σύμφωνα με τον μουσικό τόνο, στον ιδ.· παρὰ μέλος, εκτός μουσικού τόνου, παράφωνα, στον ιδ.

μελο-τυπέω (μέλος II), παίζω μία μελωδία, ψάλλω σε Αισχύλ.

μέληθρον, τό (μέλω), τραγούδι που συνοδεύεται από χορό, εορταστικό άθλημα, κυνῶν μέληθρα, άθλημα για σκυλιά, όπου αρπάζουν κατασπαραγμένα μέλη θηραμάτων, κυσὶ μέληθρα γενέσθαι, σε Ομήρ. Ιλ.

Μελπομένη, ή, Μελπομένη, μία από τις εννέα Μούσες, κανονικά η προστάτιδα της μουσικής και του τραγουδιού, σε Ησίοδ.· μεταγεν., η Μούσα της Τραγωδίας.

μέλω (μέλος), μέλ. μέλσω, αόρ. α' ἔμελσα· **I. 1.** τραγουδώ για μια συγκεκριμένη περίπτωση, γιορτάζω με τραγούδι και χορό, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· μέλω τινὰ κατὰ χέλυν, σε Ευρ. **2.** αμτβ., τραγουδώ, σε Αισχύλ., Ευρ.· με σύστ. αντ., μέλω θανάσιμον γόον, σε Αισχύλ.· ἰαχάν, βοάν, σε Ευρ. **II. 1.** επίσης ως αποθ. **μέλομαι**· μτχ. αόρ. α' μελψάμενος, μέλ. μέλψομαι με Παθ. σημασία· τραγουδώ με τη συνοδεία λύρας ή άρπας, σε Ομήρ. Οδ.· τραγουδώ και χορεύω, ως μέλος χορού, μετὰ μελπομένησιν ἐν χορῷ, σε Ομήρ. Ιλ.· μέλπεσθαι Ἄρηι, χορεύω πολεμικό χορό προς τιμήν του Άρη, δηλ. πολεμώ, στο ιδ. **2.** με αιτ., ως Ενεργ., τραγουδώ, γιορτάζω, σε Ησίοδ., Ευρ.

μελύδριον, τό, υποκορ. του μέλος II, τραγουδάκι, σε Θεόκρ., Βίωνα.

μέλω,

A. αμτβ., είμαι αντικείμενο φροντίδας, **B.** μτβ. με γεν., φροντίζω κάποιον, κάτι.

A. αμτβ., **I.** με παρακ. μέμηλα, είμαι αντικείμενο φροντίδας ή έγνοιας κάποιου, με δοτ. προσ., ἀνθρώποισι μέλω, είμαι πηγή φροντίδας, λέγεται για

ανθρώπους, δηλ. είμαι πολύ γνώριμος σ' αυτούς, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *Ἀργὼ πᾶσι μέλουσα*, στο ιδ.· *νερτέροισι μέλω*, σε Ευρ. κ.λπ. **II. 1.** συνήθως σε γ' ενικ. και πληθ. Ενεργ. ενεστ. *μέλει, μέλουσι· παρατ. ἔμελε*, Επικ. *μέλε*, μέλ. *μελήσει*, απαρ. ενεστ. και μέλ. *μέλειν και μελήσιν·* αόρ. *ἔμελλε*, παρακ. *μεμέληκε*, υπερσ. *έμεμελήκει*, Επικ. παρακ. *μέμηλε*, υπερσ. *μεμήλει· μή τοι ταῦτα μελόντων*, μην αφήνεις αυτά τα πράγματα να σε απασχολούν, σε Όμηρ.· *πόλεμος ἄνδρεςσι μελήσει*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὧ̑ τόσσα μέμηλε*, σ' αυτόν που φροντίζει για τόσο σπουδαία πράγματα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· το απαρ. συχνά επέχει χαρακτήρα ουσ., *οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι*, στο ιδ. **2.** στην Αττ., το γ' ενικ. κοινώς χρησιμ. ως απρόσ. με αντικ. σε γεν., και δοτ. προσ., *ὧ̑ μέλει μάχας*, σ' αυτόν που έχει τη φροντίδα για τη μάχη, αυτός που φροντίζει γι' αυτή, σε Αισχύλ.· *Ζηνὶ τῶν σῶν μέλει πόνων*, σε Ευρ. κ.λπ.· επίσης, *μέλει μοι περί τινος*, σε Ηρόδ., Αττ.· *ὕπέρ τινος*, σε Δημ. **3.** αμτβ., με αρνητική λέξη, *οὐδέν μοι μέλει*, δεν με απασχολεί, σε Αριστοφ. **4.** *μέλον ἔστι*, περίφραση αντί *μέλει*, όπως, *ἔστί τι μέλον τινί*, σε Σοφ.· *τοῦτο ἴσασιν ἐμοὶ μεμεληκός*, σε Ξεν.· επίσης αμτβ., *μέλον γέ σοι*, αφ' ότου έχεις νοιαστεί γι' αυτό, σε Πλάτ. **III. 1.** το Μέσ. χρησιμ. από τους ποιητές ως Ενεργ., είμαι αντικείμενο φροντίδας, *ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται*, σε Ομήρ. Ιλ.· *τάνθάδ' ἂν μέλοιτό μοι*, ό,τι απομένει θα έπρεπε να αποτελεί φροντίδα για σένα, σε Σοφ. κ.λπ.· *σπανίως απρόσ.*, *μέλεται μοί τινος*, σε Θεόκρ. **2.** στους Επικ. ποιητ. απαντά Παθ. παρακ. και υπερσ. *μέμβλεται, μέμβλετο*, συντετμ. αντί *μεμέληται, μεμέλητο*, με σημασία ενεστ. και παρατ., *οὐκέτι μέμβλετ' Ἀχιλλεύς* (αντί *μέλει*), ο Αχιλλέας δεν ενδιαφέρεται πλέον γι' αυτό, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέμβλετο γάρ οἱ τείχος* (αντί *ἔμελε*), το τείχος ήταν η μέριμνά του, στο ιδ.· ο κανονικός παρακ. απαντά στους μεταγεν. ποιητ., *Φοίβῳ μεμελήμεθα*, σε Ανθ.· τα β' και γ' ενικ. υπερσ. *μεμέλησο, -ητο*, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ. **B. μτβ., I.** με γεν. προσ., φροντίζω, αναλαμβάνω τη φροντίδα, έχω ειδικό ενδιαφέρον για κάποιο πράγμα, *πλούτοιο μεμηλώς*, είμαι απασχολημένος με τα πλούτη, σε Ομήρ. Ιλ.· *πολέμοιο μεμηλώς*, στο ιδ.· *θεοὶ τῶν ἀδίκων μέλουσιν*, σε Ευρ.· απόλ., είμαι ανήσυχος, *μέλει κέαρ*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** Μέσ. *μέλομαι*, φροντίζω, αναλαμβάνω τη φροντίδα, με γεν., στους Τραγ.· ομοίως σε Παθ. αόρ. *α' τάφου μεληθείς*, αυτός που έχουν προνοήσει για την ταφή του, σε Σοφ.· επίσης, το *μεληθέν*, ως Παθ., αυτός που είναι αντικείμενο φροντίδας, σε Ανθ.· και μτχ. παρακ. *μεμελημένος*, στο ιδ.

μελωδέω, τραγουδώ, ψάλλω, σε Αριστοφ.

μελωδία, ή, I. το να τραγουδά, να ψάλλει κάποιος, σε Ευρ. **II.** ψαλμός, χορικό τραγούδι, σε Πλάτ.

μελ-ωδός, -όν (μέλος III, ᾠδω), τραγουδιστής, μουσικός, μελωδικός, σε Ευρ.

μέμας, γ' πληθ. *μεμάᾱσι*, παρακ. του **μάω*.

μεμάθηκα[μᾱ], παρακ. του *μανθάνω*.

μεμᾱκυῖα, Επικ. αντί *μεμηκυῖα*, θηλ. μτχ. παρακ. του *μηκάομαι*.

μεμᾱλώς, Δωρ. αντί *μεμηλώς*, μτχ. παρακ. του *μέλω*.

μεμᾱμεν, Επικ. αντί *μεμάομεν*, *α'* πληθ. παρακ. του **μάω*.

μεμᾱνήμαι[ᾱ], παρακ. του *μαῖνομαι*.

μεμᾱότες, πληθ. μτχ. παρακ. του **μάω*.

μεμᾱποιεν[ᾱ], Επικ. γ' πληθ. ευκτ. παρακ. του *μάρπτω*.

μεμαρπον, Επικ. αναδιπλ. αόρ. β' του *μάρπτω*.

μεμαρπώς, μτχ. παρακ. του *μάρπτω*.

μέμᾱτε, Επικ. αντί *μεμάετε*, β' πληθ. παρακ. του **μάω*.

μέμᾱχα, παρακ. του *μάσσω*.

μέμβλεται, μέμβλετο, βλ. [μέλω](#) Α. ΙΙΙ. 2.

μέμβλωκα, παρακ. του βλώσσω.

μεμβράνα, ή, Λατ. membrāna , περγαμινή, σε Κ.Δ.

μεμβράς, -άδος, ή, μικρό είδος του ψαριού αντσούγια, σε Αριστοφ.

μεμέληκα, παρακ. του μέλω.

μεμελημένως (μέλω), επίρρ. από μτχ. Παθ. παρακ., προσεκτικά, σε Πλάτ.

μεμένηκα, παρακ. του μένω.

μεμετιμένος, Ιων. αντί μεθειμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του μεθήμι.

μεμετρημένως, επίρρ. από μτχ. Παθ. πρκ. του μετρέω, σύμφωνα με κάποια καθορισμένη μονάδα μέτρησης, σε Λουκ.

μεμηκώς, μτχ. παρακ. του μηκάομαι.

μέμηλε, Επικ. γ' ενικ. παρακ. του μέλω.

μεμήλει, Επικ. γ' ενικ. υπερσ. του μέλω.

μέμηνα, παρακ. του μαίνομαι.

μεμηχάνημένως, επίρρ. από μτχ. παρακ. του μηχανάομαι, με στρατηγικό τέχνασμα, σε Ευρ.

μεμίασμαι, Παθ. παρακ. του μαιίνω.

μέμινγμαι, Παθ. παρακ. του μίγνυμι, απαρ. μεμῖχθαι.

μέμνᾶμαι, Δωρ. αντί μέμνημαι, Παθ. παρακ. του μιμνήσκω.

μέμνεο, Ιων. αντί μέμνησο, προστ. Παθ. παρακ. του μιμνήσκω.

μεμνέφτο, Επικ. αντί μεμνῶτο, γ' ενικ. ευκτ. Παθ. παρακ. του μιμνήσκω.

μέμνημαι, Παθ. παρακ. του μιμνήσκω· μεμνήμην, ευκτ.

μεμνήστευμαι, Παθ. παρακ. του μνηστεύω.

μέμνωμαι, υποτ. Παθ. παρακ. του μιμνήσκω.

Μέμνων, -ονος, ό (μένω), Σταθερός, Αμετακίνητος ή Αποφασιστικός (πρβλ.

[Αγαμέμνων](#)), Μέμνων, γιος της Ηούς και του Τίθωνού, που δολοφονήθηκε από τον Αχιλλέα, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.· απ' όπου, [Μεμνόνειος](#), -α, -ον, λέγεται για τον Μέμνονα· [Μεμνόνειον](#), τό, ναός του Μέμνονα στην Αίγυπτο, σε Λουκ.· *τάβασιλήϊα τὰ Μεμνόνεια* (ή *Μεμνόνια*), σε Ηρόδ.

μεμόλνυκα, παρακ. του μολύνω.

μέμονα, παρακ. που χρησιμ. ως ενεστ., αλλά μόνο στον ενικ., ενώ ο πληθ. υποκαθίσταται από το μέμαα, εύχομαι ολόψυχα, ποθώ, επιδιώκω, επιθυμώ να κάνω κάτι, με απαρ., σε Όμηρ.· αμτβ., *διχθα δέ μοι κραδίη μέμονε*, η καρδιά μου γέμισε λαχτάρα με μια διπλή επιθυμία, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέμονεν ὄγε ἴσα θεοῖσι*, αγωνίζεται με κουράγιο ίδιο μ' αυτό των θεών, στο ίδ.· *τί μέμονας;* τι επιθυμείς; σε Αισχύλ.

μεμόρηται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του μείρομαι· μτχ. μεμορημένος.

μεμορυγμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του μορύσσω.

μεμουνωμένος, Ιων. μτχ. Παθ. παρακ. του μονώω.

μεμπτός, -ή, -όν, Ι. αυτός που πρέπει να κατηγορηθεί, αξιοκατάκριτος, σε Ηρόδ., Ευρ.· συγκρ. *μεμπτότερος*, σε Θουκ.· *οὐ μεμπτός*, δεν αξίζει να κατακριθεί, στον ίδ.· επίρρ. *μεμπτῶς*, σε Πλούτ. **ΙΙ.** Ενεργ., αυτός που επιρρίπτει κατηγορία σε κάποιον, *τινι*, σε Σοφ.· όπου το *μεμπτός* είναι θηλ. αντί -τή.

μέμῦκα, παρακ. του μυκάομαι και του μύω.

μέμφομαι, μέλ. μέμψομαι, αόρ. α' *έμεμψάμην*, επίσης Παθ. τύπος *έμέμφθην*· **Ι.** κατηγορώ, επικρίνω, βρίσκω σφάλμα σε πρόσωπο ή πράγμα, με αιτ., σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ. **2.** με δοτ. προσ. και αιτ. πράγμ., καταλογίζω σε κάποιον κάτι σαν σφάλμα, του το πετώ κατά πρόσωπο, Λατ. *exprobr-are* ή *obicere alicui*, σε Ηρόδ., Αττ. **3.** με δοτ. προσ. μόνο, βρίσκω σφάλμα σε κάποιον,

στους Τραγ.· με γεν. πράγμ. μόνο, παραπονιούμαι για ένα ζήτημα, σε Ευρ., Θουκ.· και με τις δύο αυτές εκδοχές, *τοῦδ' ἂν οὐδείς μέμψαιτό μοι*, κανείς δεν θα με επέκρινε γι' αυτό, σε Αισχύλ. **4.** με απαρ. που ακολουθ. από πλεοναστικό *μή, μέμφομαι μὴ πολλάκις βουλευέσθαι*, καταλογίζω ως σφάλμα το να κάνει κάποιος κάτι, σε Θουκ.

μεμψιμοιρέω, μέλ. -ήσω, **I.** παραπονιέμαι για τη μοίρα μου, σε Λουκ. **II.** καταλογίζω σε κάποιον κάτι ως σφάλμα, *τί τινι*, σε Δημ.

μεμψί-μοιρος, -ον (μοῖρα), αυτός που παραπονιέται για τη μοίρα του, που δεν είναι ικανοποιημένος με τίποτε, παραπονιάρης, σε Ισοκρ., Λουκ.

μέμψις, -εως, ἡ (μέμφομαι),· **1.** κατηγορία, επίκριση, ψόγος, *μέμψιν ἐπιφέρειν τινί*, σε Αριστοφ.· *ἔχειν μέμψιν*, προκαλώ κατηγορία, σε Ευρ. **2.** Ενεργ., αιτία για παράπονο, σε Αισχύλ., Σοφ.

μέν, I. 1. σύνδ. ο οποίος χρησιμ. για να δείξει ότι η λέξη ή η πρόταση που συνοδεύει βρίσκει απόκριση σε μια ακόλουθη λέξη ή φράση, η οποία εισάγεται με το *δέ*· γενικά, τα *μέν* και *δέ* μπορούν να αποδοθούν, από τη μια πλευρά, από την άλλη πλευρά, ή, τόσο..., όσο, ενώ ή εφ' όσον, αλλά συχνά είναι απαραίτητο να αφήσουμε το *μέν* αμετάβλητο. **2.** το *μέν* δεν βρίσκει πάντοτε απόκριση από το *δέ*, αλλά από άλλους, παρεμφερείς συνδ., όπως *ἀλλά, ἀτάρ* ή *αὐτάρ, αὖ, αὖθις, αὖτε*· επίσης, *πρῶτον μέν, εἴτα*, σε Σοφ.· *πρῶτον μέν, ἔπειτα*, στον ιδ.· *πρῶτον μέν, μετὰ τοῦτο*, σε Ξεν. **3.** η πρόταση που αποκρίνεται με το *δέ* αφήνεται ορισμένες φορές να συμπληρωθεί, *ὥς μέν λέγουσι*, όπως όντως λένε (αλλά εγώ δεν το πιστεύω), σε Ευρ.· αυτό το χωρίς ανταπόκριση *μέν* είναι συχνά αντων.· *ἐγὼ μέν οὐκ οἶδα*, εγώ, από την πλευρά μου, (οτιδήποτε και αν μπορεί να λένε οι άλλοι), σε Ξεν.· *οὗτος μέν*, σε Πλάτ. **4.** το *μέν* ήταν αρχικά το ίδιο με το *μήν*, και όπως αυτό χρησιμ. σε επίσημες διακηρύξεις, *καί μοι ὅμοσσον, ἢ μέν μοι ἀρήξειν*, και ορκίσου μου, ότι σίγουρα θα με βοηθήσεις, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** το *μέν* πριν από άλλους συνδ. ή μόρια· *μέν ἄρα, μέν ῥα*, επομένως, και έτσι, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** *μέν γε*, που χρησιμ. κυρίως όπως το *γοῦν*, σε κάθε περίπτωση, οπωσδήποτε, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** *μέν δή*, για να εκφράσουμε βεβαιότητα, σε Σοφ. κ.λπ. **4.** *μέν οὖν* ή *μενοῦν*, επιτετ. τύπος του *οὖν*, έτσι λοιπόν, στον ιδ.· σε αποκρίσεις καταφάσκει έντονα, *πάνν μέν οὖν*, σε Πλάτ. κ.λπ.· επίσης, διορθώνει μία δήλωση, όχι ακριβώς, αλλά καλύτερα, όπως το Λατ. *imo, imo vero, μου πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ*, σκούπισε τη μύτη σου στο κεφάλι μου, αποκρ., όχι ακριβώς στο δικό μου, σε Αριστοφ. κ.λπ.· *μέν οὖν δή*, σε Σοφ.· ομοίως στην Κ.Δ.· *μενοῦνγε*, για να αρχίσει μια πρόταση, αλλά καλύτερα, Λατ. *quin imo*. **5.** *μέν τοι* ή *μέντοι, α)* συνδ., παρ' όλα αυτά, αλλ' όμως, κι όμως, Λατ. *tamen, vero*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **β)** επιρρ., φυσικά, βεβαίως, σε Πλάτ. κ.λπ.· με προστ., λέγεται για να επιτείνει την προσταγή, *τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου*, κοίτα μόνο να προσέχεις..., σε Αριστοφ.· επιτετ. εκτεταμ. *μέντοι γε*, σε Ξεν.· σε αφήγηση, κ.λπ., λέγεται για να προσθέσει κάτι, *καὶ φυλάξασθαι μέντοι...*, και φυσικά να προσέχετε..., στον ιδ.

μεν-αίχμης, -ου, Δωρ. -αίχμας, -α, ὁ (αἰχμή), αυτός που αντέχει το δόρυ, που είναι καρτερικός στη μάχη, σε Ανθ.

μενεαίνω (μένος), μόνο σε ενεστ.· **I.** επιθυμώ ειλικρινά ή με προθυμία, είμαι πρόθυμος να κάνω κάτι, με απαρ., σε Όμηρ.· επίσης, με γεν., *μενεαίνω μάχης*, επιθυμώ σφοδρά τη μάχη, σε Ησίοδ. **II.** αμτβ., είμαι θυμωμένος, έξαλλος, σε Όμηρ.· *ἀλλά, κτεινόμενος μενέαινε*, αγωνιζόταν σα να πέθαινε, σε Ομήρ. Ιλ. **μεν-έγγης, -εσ (έγγος)**, = *μεναίχμης*, σε Ανθ.

μενε-δήϊος, -ον, αυτός που αντιστέκεται στον εχθρό, αυτός που εμμένει, σταθερός, σε Ομήρ. Ιλ.· Δωρ. **-δάϊος**, σε Ανθ.

Μενέ-λαος, ὁ, κύριο όνομα, αυτός που στέκεται δίπλα στο λαό του, σε Όμηρ.· Αττ. **Μενέλεως**, γεν. -εω, στους Τραγ.· Δωρ. δοτ. *Μενέλα*, σε Πίνδ., αιτ. *Μενέλαν*, σε Ευρ.

μενε-πτόλεμος, -ον, αυτός που επιμένει στη μάχη, σταθερός, σε Ομήρ. Ιλ.

Μενεσθεύς, -έως, Ιων. **-ῆος, ὁ**, κύριο όνομα, ανθεκτικός, σε Ομήρ. Ιλ.

μενετέον, ρημ. επιθ., αυτό που πρέπει να παραμείνει, σε Πλάτ., Ξεν.

μενετός, -ή, -όν (μένω), αυτός που έχει την τάση να περιμένει, καρτερικός, σε Αριστοφ.· *οἱ καιροὶ οὐ μενετοί*, οι ευκαιρίες δεν θα περιμένουν, σε Θουκ.

μενε-φύλοπις[ῶ], -ιος, ὁ, ἡ, = *μενεπτόλεμος*, σε Ανθ.

μενε-χάρμης, -ου, ὁ (χάρμη), σταθερός στη μάχη, λέγεται για ήρωες, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, **μενέχαρμος, -ον**, στο ίδ.

μενο-εικής, -ές (εἰκός, ἔοικα), ταιριαστός στις επιθυμίες, ικανοποιητικός, επαρκής, πλουσιοπάροχος, σύμφωνος με τις προτιμήσεις κάποιου, σε Όμηρ.· *τάφος μονοεικής*, πλουσιοπάροχη ταφική τελετουργία, σε Ομήρ. Ιλ.· *μενοεικέα ὕλην*, μεγάλη ποσότητα ξύλου, στο ίδ.

μενοινάω (μένος), Επικ. **μενοινώω**, Επικ. γ' ενικ. *μενοινάα*· Επικ. παρατ.

μενοίνεον, γ' ενικ. *μενοίνα*· Επικ. αόρ. *α' μενοίνησα*, ευκτ. *μενοινήσειε*· επιθυμώ σφοδρά, κλίνω, είμαι έτοιμος για κάτι, με αιτ., σε Όμηρ.· επίσης, με απαρ., είμαι πρόθυμος να κάνω (κάτι), στον ίδ.· αμτβ., *ὥδε μενοινῶν*, τόσο πρόθυμα, σε Ομήρ. Ιλ.· *μενοινῶ τί τι*νι, σχεδιάζω ή έχω σκοπό κάτι εναντίον κάποιου, *κακὰ Τρώεσσι μενοίνα*, σε Ομήρ. Οδ.· με δοτ. *πράγμ.*, αγωνίζομαι για κάτι, σε Θέογν.

μενοινή, ἡ, σφοδρή επιθυμία, σε Ανθ.

μένος, -εος, τό (*μάω),· **1.** ισχύς, δύναμη, σθένος, ανδρεία, θάρρος, σε Όμηρ.

κ.λπ. **2.** σθένος, ενδεικτικό της ζωής, η ζωή η ίδια, σε Ομήρ. Ιλ.· ζωτική δύναμη, σε Σοφ. **3.** οργή, πάθος (εμπάθεια), *μένοςἔλαβε θυμόν*, σε Ομήρ. Ιλ.·

μένεος φρένες πίμπλαντο, στο ίδ.· *μένεα πνεύοντες*, στο ίδ.· *μένει* (στη δοτ.),

βίαια, λυσσαλέα, σε Αισχύλ. **4.** κλίση, πρόθεση, ο σκοπός καθενός, *Τρώων μένος αἰὲν ἀτάσθαλον*, τα σχέδια των Τρώων είναι πάντοτε ανόητα, σε Ομήρ.

Ιλ. **Π.** το μένος χρησιμ. επίσης σε περιφράσεις, *ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο*, δηλ. ο ίδιος ο Αλκίνοος, σε Ομήρ. Οδ.· *μένος Ἀτρείδαο, Ἑκτορος*, κ.λπ. σε Ομήρ. Ιλ.

μενοῦν, μένρα, μέντοι, βλ. [μύν](#) Π.

μεντάν, κράση του *μέντοι ἄν*.

Μεντορ-ουργής, -ές, αυτός που φτιάχτηκε από τον Μέντορα, σε Λουκ.

μένω, Ιων. παρατ. *μένεσκον*, Ιων. μέλ. *μενέω*, Αττ. *μενῶ*, αόρ. *α' ἔμεινα*,

παρακ. *μεμένηκα*· Λατ. *maneo*· **I. 1.** μένω, είμαι σταθερός, αντέχω στη μάχη, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *μένω κατὰ χώραν*, λέγεται για στρατιώτες, σε Θουκ. **2.**

παραμένω στο σπίτι μου, παραμένω εκεί που βρίσκομαι κάποιος, δεν σαλεύω, σε Ομήρ. Ιλ.· *μένω εἴσω δόμων*, σε Αισχύλ.· *κατ' οἶκον*, σε Ευρ. κ.λπ.· αλλά,

μένω ἀπό τινος, μένω (στέκομαι) μακριά από κάποιον, από κάτι, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** παραμένω, αναμένω, σε Όμηρ. κ.λπ. **4.** λέγεται για πράγματα, είμαι

μεγάλης διάρκειας, παραμένω, διαρκώ, μένω σταθερός, *στήλη μένει ἔμπεδον*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **5.** λέγεται για κατάσταση, παραμένω όπως ήμουν, λέγεται για ανύπαντρη κοπέλα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἥν μείνωσιν ὅρκοι*, εάν οι όρκοι

τηρηθούν, σε Ευρ.· *μένω ἐπὶ τούτων*, παραμένω ικανοποιημένος με..., σε Δημ. **6.** είμαι σταθερός σε μια άποψη, πεποιθήση, κ.λπ.· *ἐπιτῶ ἀληθεῖ*, σε Πλάτ. **7.**

απρόσ. με απαρ., μένει σε κάποιον να κάνει (κάτι), *ἀνθρώποισι κατθανεῖν μένει*, σε Ευρ. **Π.** μτβ., αναμένω, προσδοκώ, προσμένω, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.·

ομοίως, όπως το Λατ. *manere hostem*, σε Όμηρ. κ.λπ.· ομοίως, επίσης, με αιτ. και απαρ., ἥ μένετε *Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν*; περιμένετε πράγματι τους Τρώες να έλθουν κοντά; σε Ομήρ. Ιλ.· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἐλθεῖν, περίμεναν να έρθει το απόγευμα, σε Ομήρ. Οδ.· μένωδ' ἀκοῦσαι, περιμένω, δηλ. επιθυμώ να ακούσω, σε Αισχύλ.

Μεριδ-άρπαξ, ό, αυτός που κλέβει ένα κομμάτι, ένας ποντικός σε Βατραχομ. **μερίζω (μερίς)**, Δωρ. **-ίσδω**, Αττ. μέλ. *-ιῶ* — Παθ., αόρ. α' *ἐμερίσθην*, παρακ. *μεμέρισμαι*. **I.** χωρίζω, διανέμω, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** Μέσ., *μερίζεσθαι τι*, μοιράζονται (κάτι) μεταξύ τους, σε Θεόκρ., Δημ.· με γεν. πράγμ., συμμετέχω σε κάτι, σε Αριστ. **III. 1.** Παθ., μοιράζομαι, σε Ξεν. **2.** υπολογίζομαι ως μέρος, σε Δημ.

μέριμνα, ή, I. φροντίδα, έγνοια, ιδίως έγνοια που συνοδεύεται από ανησυχία, προστατευτικότητα, σε Ησίοδ., Τραγ.· *μέριμνά τινος*, φροντίδα για κάποιον, για κάτι, σε Αισχύλ., Σοφ.· πληθ., φροντίδες, έγνοιες, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **II.** σκέψη, περισυλλογή, σε Αισχύλ. (αμφιβ. προέλ.).

μεριμνάω, μέλ. *-ήσω*, φροντίζω κάποιον ή κάτι, ανησυχώ για κάποιον ή κάτι, σκέφτομαι ειλικρινά για κάποιον ή κάτι, διερευνώ εξονυχιστικά, Λατ. *meditari*, σε Σοφ., Ξεν.· *πολλά μεριμνάω*, είμαι φορτωμένος με πολλές φροντίδες, σε Ξεν.· με απαρ., είμαι προσεκτικός, σε Δημ.

μερίμνημα, -ατος, τό, ανησυχία, σε Σοφ.

μεριμνητής, -οῦ, ό, αυτός που ανησυχεί για ένα θέμα, με γεν., σε Ευρ.

μεριμνο-τόκος, -ον (τίκτω), πηγή φροντίδων, αυτός που γεννά έγνοιες, σε Ανθ.

μεριμνο-φροντιστής, ό, ανήσυχος στοχαστής, «λεπτολόγος φιλόσοφος», σε Αριστοφ.

μερίς, -ιδος, ή (μέρος),· **I. 1.** μέρος, μερίδα, μέρισμα, απόσπασμα, σε Πλάτ. **2.** συνεισφορά, σε Δημ. **II.** μέρος, διαίρεση, τάξη, σε Ευρ., Δημ.

μερισμός, ό, διαίρεση, μοιρασιά, σε Πλάτ.

μεριστής, -οῦ, ό (μερίζω), αυτός που διαιρεί, μοιράζει, σε Κ.Δ.

μεριστός, -ή, -όν, διαιρεμένος, αυτός που μπορεί να διαιρεθεί, σε Πλάτ., Αριστ.

μερίτης[ι], -ου, ό (μερίς), μέτοχος, τινός, σε Δημ.

μέρμερος, -ον, I. αυτός που προκαλεί ανησυχία, βλαπτικός, καταστροφικός, *μέρμερα μητίσασθαι*, συλλογίζομαι τις καταστροφές, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέρμερα ῥέζειν*, στο ίδ.· *πολέμοιο μ. ἔργα*, στο ίδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, ανήσυχος, δύστροπος, σκυθρωπός, σε Πλάτ.

μέρμηρᾶ, ή, Επικ. γεν. πληθ. *-άων*, ποιητ. τύπος του *μέριμνα*, φροντίδα, μελάς, σε Ησίοδ., Θέογν.

μερμηρίζω (μέρμερος), μέλ. *-ίζω*, Επικ. αόρ. α' *μερμήριζα*. **I.** αμτβ., είμαι γεμάτος έγνοιες, είμαι ανήσυχος ή σκεπτικός, έχω αμφιβολίες, σε Όμηρ.· *δίχα ή διάνδιχα μερμηρίζειν*, στέκομαι ανάμεσα σε δύο απόψεις, στον ίδ. **II.** μτβ., μηχανεύομαι, επιδιώκω, *δόλον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω*, σε Ομήρ. Οδ.· *φόνον ήμῖν μερμηρίζει*, στο ίδ.

μέρμις, -ιθος, ή, χορδή, σπάγγος, σκοινί, σε Ομήρ. Οδ. (άγν. προέλ.).

μέρος, -εος, τό, I. 1. μέρος, μερίδιο, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μερίδιο, κληρονομιά, κλήρος, σε Αισχύλ.· *ἀπὸ μέρους*, λαμβάνοντας υπόψη τη σειρά, την τάξη (σε προαγωγή, διαδοχή), σε Θουκ. **II.** η σειρά κάποιου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἀγγέλου μέρος*, η σειρά του να αναλάβει καθήκοντα αγγελιοφόρου, σε Αισχύλ.· *ἀνὰ μέρος*, με κανονική ακολουθία (ο ένας μετά τον άλλον), ακολουθία, διαδοχή που σέβεται την τάξη, σε Ευρ.· ομοίως, *κατὰ μέρος*, σε Θουκ.· *ἐν μέρει*, σε

κανονική ακολουθία, με τάξη, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐντῷ μέρει*, στη σειρά, στον ιδ.· *παρὰ τὸ μέρος*, εκτός σειράς, σε Ξεν.· *πρὸς μέρος*, κατ' αναλογία, αναλόγως, σε Θουκ.· *τὸ μέρος*, μερικῶς, εν μέρει, σε Ηρόδ. **III.** το μερίδιο που λαμβάνει κάποιος από κάτι, το μέρος που προορίζεται για κάποιον, *τοῦμὸν μέρος*, τὸ σὸν μέρος, το μέρος μου ή το μέρος σου, δηλ. απλῶς εγώ ή εμένα, εσύ ή εσένα, σε Σοφ.· και απόλ. ως επίρρ., *τοῦμὸν μέρος*, κατά τη γνώμη μου, Λατ. *quod ad me attinet*, στον ιδ. **IV.1.** ένα μέρος, σε αντίθ. προς το σύνολο, *ἡμέρας μέρος*, σε Αισχύλ.· διαίρεση, τμήμα στρατεύματος, σε Ξεν. *τὰπέντε μέρη*, πέντε ἑκτα, *τὰ ὀκτὼ μέρη*, οκτὼ ἑνάτα, κ.λπ. **2.** *ἐν μέρει* τινὸς *τιθέναι, ποιεῖσθαι*, τοποθετῶ στην τάξη, στη σειρά του..., θεωρῶ κάποιον ασήμαντο, σε Πλάτ.· *ἐνούδενός εἶναι μέρος*, θεωρεῖται ἀνάξιος λόγου, σε Δημ.· *ἐν προσθήκης μέρος*, ως παράρτημα, προσθήκη, στον ιδ.

μέρ-οψ, -οπος, ὁ (μείρομαι, ὄψ), μόνο στον πληθ. ως επιθ. προσδιορισμός για ανθρώπους, αυτός που μιλάει ἑναρθρα, προικισμένος με το χάρισμα του λόγου, σε Όμηρ., Ησίοδ.· *ἀπ' ὅπου, μέροπες* ως ουσ., = *ἄνθρωποι*, σε Αισχύλ., Ευρ.

μέσᾱ-βον, τό (μέσος, βοῦς), δερμάτινη λωρίδα, με την οποία ο ζυγός (το ζευγάρι βοδιῶν) δενόταν στο στύλο, σε Ησίοδ.

μεσ-ἀγκῦλον, τό, ἀκόντιο με λωρίδα (*ἀγκύλη*), με την οποία εξακοντιζόταν, σε Ευρ.

μεσαι-πόλιος, -ον, ποιητ. αντί *μεσοπόλιος*, αυτός που τα μισά μαλλιά του είναι γκρίζα, αυτός που ἔχει ψαρά μαλλιά, δηλ. μεσήλικας, σε Ομήρ. Ιλ.

μεσαίτατος, -τερος, βλ. [μέσος](#) V.

μέσ-ακτος, -ον (ἄκτῆ), αυτός που βρίσκεται ανάμεσα σε δύο ακτές, μέσα στη θάλασσα, σε Αισχύλ.

μεσαμβρίη, Δωρ. αντί *μεσημβρία*.

μεσ-αμβρινός, μεσ-αμέριος, Δωρ. αντί *μεσ-ημ-*.

μέσᾱτος, -η, -ον, βλ. [μέσσατος](#).

μέσ-αυλος, Επικ. **μέσσο-αυλος, ὁ ή μέσσο-αυλον, τό, I.** η εσωτερική αυλή, που βρίσκεται πίσω από την κύρια αυλή, ὅπου τις νύχτες ἔβαζαν το κοπάδι, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τη σπηλιά του Κύκλωπα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** Αττ., *μέταυλος* (με ή χωρίς το *θύρα*), ή, η πόρτα ανάμεσα στην αυλή και το εσωτερικό μέρος του σπιτιού, σε Αριστοφ.· *θύραι μέσσαυλοι*, σε Ευρ.

μεσ-εγγῶα, Παθ. μτχ. αόρ. α' *μεσ-εγγυηθεῖς*, καταθέτω κάτι ως ἐνέχυρο στα χέρια τρίτου προσώπου, σε Πλάτ. — Μέσ., *μεσεγγυᾶσθαι ἀργύριον*, το να βρίσκονται τα χρήματα κάποιου κατατεθειμένα στα χέρια τρίτου, σε Δημ.

μεσεγγύημα, -ατος, τό, χρήματα ή ἐνέχυρο κατατεθειμένο στα χέρια τρίτου, σε Αισχίν.

μεσεῦω, ὅπως το *μεσῶω*, βρίσκομαι στη μέση ή κρατῶ μετριοπαθή στάση ανάμεσα σε δύο πλευρές, με γεν., σε Πλάτ.· απόλ., βρίσκομαι στη μέση, εἶμαι οὐδέτερος, σε Ξεν.

μεσηγνύ (μέσος), Επικ. **μεσσηγνύ**, Επικ. επίσης **μεσσηγνύς**, επίρρ.: **I. 1.** του τόπου, απόλ., στη μέση, ανάμεσα, *οὐδέ τι πολλή χώρη μεσσηγνύς*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με γεν., ανάμεσα σε, μεταξύ δύο, *μεσηγνύ γαίης τε καὶ οὐρανοῦ*, στο ιδ. κ.λπ. **3.** του χρόνου, στο μεταξύ, στο χρονικό διάστημα ανάμεσα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ως ουσ., *τὸ μεσηγνύ*, ο ἐνδιάμεσος (τόπος ή χρόνος), σε Ομηρ. Ὑμν.· *τὸμεσηγνύ ἡματος*, το μεσημέρι, σε Θεόκρ.

μεσήεις, -εσσα, -εν (μέσος), μεσαίος, μέτριος, σε Ομήρ. Ιλ.

μεσ-ημβρία (αντί *μεσ-ημερία*), Ιων. **μεσ-αμβρίη, ή· I.** το μέσον της ημέρας, μεσημέρι, σε Ηρόδ.· *μεσαμβρίας*, κατά το μεσημέρι, στον ιδ.· *τῆς μεσημβρίας*,

σε Αριστοφ.· ομοίως, *τῇ μεσημβρίῃ*, σε Ηρόδ.· *ἐν μεσημβρίᾳ*, σε Θουκ.· *μεσημβρία ἴσταται*, είναι μεσημέρι, σε Πλάτ. **II.** οι διαιρέσεις του μεσημεριού, ο Νότος, σε Ηρόδ.

μεσημβριάζω, διέρχομαι το μεσημέρι, Λατ. *meridiari*, *μεσημβριάζοντα* εὔδειν, κοιμάμαι το μεσημέρι, σε Πλάτ.

μεσημβριᾶω, ποιητ. αντί *μεσημβριάζω*, σε Ανθ.

μεσημβρίζω, = *μεσημβριάζω*, σε Στράβ.

μεσ-ημβρινός, -ή, -όν, αντί *μεσημερινός*, Δωρ. **μεσαμβρινός**, -ά, -όν· **I.** αυτός που ανήκει στο μεσημέρι, *μεσημβρινός*, *μεσημεριάτικος*· *εὔτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς κοίταις εὔδοι πεσών*, σε Αισχύλ.· *μεσημβρινοῖσι θάλπεσι*, στις μεσημεριάτικες ζέστες, στον ιδ.· *ὁ μεσημβρινός ὥδός*, λέγεται για τον τζίτζικα, σε Ανθ.· *τὸ μεσαμβρινόν*, μεσημέρι, σε Θεόκρ. **II.** νότιος, σε Αισχύλ., Θουκ.

μεσ-ημέριος, -ον, ὅ,τι το προηγ., *μεσαμέριον*, κατά το μεσημέρι, σε Θεόκρ.

μεσ-ήρης (*ἄρω), ποιητ. **μεσσο-**, -ες, στο μέσον, αυτός που βρίσκεται στη μέση, σε Ευρ.· *Σείριος ἔτι μεσήρης*, ο Σείριος βρίσκεται ακόμη στο μέσο του ουρανού, στον ιδ.

μεσίδιος[σῖδ], ποιητ. **μεσσο-**, -α, -ον, = *μέσος*, *δικαστὴς μεσίδιος* = *μεσίτης*, σε Αριστ.

μεσίτεια, ἡ, μεσολάβηση, διαπραγμάτευση, σε Βάβρ.

μεσίτεύω, λειτουργώ ως μεσολαβητής, σε Βάβρ., Κ.Δ.

μεσίτης[τ], -ον, ὁ (*μέσος*), μεσολαβητής, διαιτητής, επιδιαιτητής, σε Πολύβ., Κ.Δ.

μεσο-βᾶσιλεια, ἡ, το χρονικό διάστημα από τον θάνατο, την έκπτωση από το θρόνο ή την παραίτηση ενός βασιλιά έως την ενθρόνιση νέου, και η εν τω μεταξύ διοίκηση, σε Πλούτ.

μεσο-βᾶσιλεύς, -έως, ὁ, ο Ρωμαῖος *interrex*, αυτός που διατηρεῖ τη βασιλική εξουσία στο χρονικό διάστημα μεταξύ του θανάτου ενός βασιλιά και της διαδοχής του από έναν άλλο, σε Πλούτ.

μεσό-γαιος, -ον, επίσης -α, -ον (*γαῖα=γῆ*), **I.** αυτός που βρίσκεται στα ενδότερα της χώρας, στην καρδιά της (ο ηπειρωτικός), σε Ηρόδ.· *τὴν μεσόγαιαν τῆς ὁδοῦ*, ο δρόμος που οδηγεῖ στα ενδότερα, στον ιδ.· στην Αττ. επίσης **μεσόγεως, -ων**, σε Πλάτ. **II.** ως ουσ., **μεσογαῖα**, ἡ, τα ενδότερα μέρη μιας χώρας, ενδοχώρα, Λατ. *loca mediterranea*, σε Ηρόδ.· ομοίως, **μεσογαῖα**, ἡ, σε Θουκ., Δημ.

μεσό-γρᾶφος, -ον (*γράφω*), αυτός που είναι γραμμένος (*χαραγμένος*) στη μέση, *τὸ μεσογράφων*, οι μέσες ανάλογες γραμμές, που τις βρίσκει ο *μεσόλαβος*, σε Ανθ.

μεσό-δμη, ἡ (*δέμω* αντί *μεσο-δόμη*), **1.** κάτι που είναι χτισμένο ανάμεσα, στον πληθ., πιθ. ένα από τα κύρια στηρίγματα ή τμήματα μεταξύ των στύλων που υποστηρίζουν την οροφή ενός κτιρίου, σε Ομήρ. Οδ. **2.** τμήμα στο μέσο ενός карабиού, όπου τοποθετεῖται κάθετα το κατάρτι, στο ιδ.

μεσόθι, βλ. [μεσσοθι](#).

μεσο-λᾶβής, -ές (*λαβεῖν*), αυτός που τον κρατούν από τη μέση, σε Αισχύλ.

μεσό-λευκος, -ον, αυτός που έχει στο μέσο του λευκό χρώμα, *χιτὼν πορφυρᾶ μεσόλευκος*, πορφυρός χιτώνας που στο μέσο του διακοσμεῖται με λευκό χρώμα, σε Ξεν.

μεσ-όμφαλος, -ον, αυτός που βρίσκεται στο μέσο του ομφαλού, στο κέντρο, λέγεται για τον βωμό του Απόλλωνα στους Δελφούς (πρβλ. [όμφαλος](#)), σε Αισχύλ., Ευρ.· *τὰ μεσόμφαλα γῆς μαντεῖα*, σε Σοφ.

μεσο-νύκτιος, -ον (νύξ), αυτός που ανήκει ή συμβαίνει μεσάνυχτα, σε Πίνδ., Ευρ.· το ουδ. ως επίρρ., σε Θεόκρ.

μεσο-πᾶγής, -ές (πήγνυμι), Επικ. **μεσσο-**, αυτός που έχει σταθεροποιηθεί, μπηχτεί στο μέσον, *μεσσοπαγές δ' ἄρ' ἔθηκε ἔγχος*, έμπηξε το δόρυ του ως το μέσον, σε Ομήρ. Ιλ.

μεσο-πόλιος, -ον, κανονικός τύπος αντί *μεσαιπόλιος*, σε Αίσωπ.

μεσοπορεύω, είμαι στα μισά του δρόμου, σε Θεόφρ.

μεσο-πόρος, Επικ. **μεσσ-**, -ον, αυτός που προχωρεί στο μέσον, *μεσοπόρος δι' αἰθέρος*, αυτός που πορεύεται στο μέσο της ατμόσφαιρας (του ουρανού), σε Ευρ.

μεσο-ποτάμιος, -α, -ον, αυτός που βρίσκεται ανάμεσα σε ποταμούς·

Μεσοποταμία (ενν. χώρα), ή, τόπος που βρίσκεται μεταξύ δύο ποταμών, ιδίως αυτή μεταξύ του Τίγρη και του Ευφράτη, Μεσοποταμία, σε Πολύβ., Στράβ.· **Μεσοποταμίτης** [τ], -ου, ό, σε Λουκ.

μέσος, Επικ. στους ποιητ. επίσης **μέσσος, -η, -ον, I. 1.** μέσος, αυτός που βρίσκεται στη μέση, Λατ. *medius*, σε Όμηρ. κ.λπ.· *μέσον σάκος*, το μέσον ή το κέντρο της ασπίδας, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐναϊθέρι μέσῳ*, στο μέσο του ουρανού (της ατμόσφαιρας), σε Σοφ.· ακολουθ. από άρθρο, *διὰ μέσης τῆς πόλεως, ἐν μέσῃ τῇ χώρᾳ*, σε Ξεν. **2.** με ρήμα, *ἔχεται μέσος*, τον κρατάνε από τη μέση, από τη ζώνη, παροιμ. από το γήπεδο (συνεκδ. το αγώνισμα) της πάλης, σε Αριστοφ. **3.** *μέσος δικαστής* = *μεσίτης*, δικαστής μεταξύ δύο αντιδίκων, επιδιαιτητής, σε Θουκ. **4.** *ό μέσος* (ενν. δάκτυλος), σε Πλάτ. **5.** λέγεται για χρόνο, *μέσον ἡμαρ*, το μεσημέρι, σε Όμηρ.· *μέσαι νύκτες*, σε Ηρόδ.· επίσης, *μέσον τῆς ἡμέρας*, στον ίδ. **II. 1.** μέτριος, μετριοπαθής, *μέσος ἀνὴρ*, άντρας μεσαίας τάξης, στον ίδ.· *μέσος πολίτης*, σε Θουκ.· επίσης, *οἱ διὰ μέσου*, οι μετριοπαθείς ή η ουδέτερη παράταξη, στον ίδ. **2.** μέτριος, δηλ. μετρίως καλός, σε Πλάτ. **III. 1. α) *μέσον*, Επικ. *μέσσον*, τό, ως ουσ., το μέσον, το διάστημα (τοπικό ή χρονικό) μεταξύ, στο μέσον, *ἐν μέσῳ* αντί *ἐν μεταίχμῳ*, σε Ομήρ. Ιλ.· ή, χωρίς το ἐν, *ἐνθορε μέσῳ*, πήδηξε προς το μέσον, στο ίδ.· *οἱ ἐν μέσῳ λόγοι*, οι φράσεις που παρεμβάλλονται, σε Σοφ.· *τὰ ἐν μέσῳ*, ό,τι συνέβη στο μεταξύ, στον ίδ.· *ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως*, ανάμεσα σε μας και σ' αυτόν, σε Ξεν.· *ἐνμέσῳ νυκτῶν*, τα μεσάνυχτα, στον ίδ.· *ἄθλα κείμενα ἐν μέσῳ*, έπαθλα προορισμένα για όλους, να συναγωνιστούν γι' αυτά, σε Δημ.· ομοίως, στον πληθ., *κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι*, σε Ομήρ. Ιλ. **β)** *ἐς μέσον*, *ἐς μέσον ἀμφοτέρων*, σε Όμηρ.· *ἐς μέσον τιθέναι τισί τι*, θέτω ένα έπαθλο ενώπιον όλων, να αγωνιστούν όλοι γι' αυτό, Λατ. *in medio ponere*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐς τὸ μέσον τιθέναι*, προτείνω, φέρνω κάτι στο φως δημοσίως, σε Ηρόδ.· *ἐς τὸ μέσον λέγειν*, μιλά ενώπιον όλων, στον ίδ.· *ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πράγματα*, αφήνω την εξουσία σε όλους από κοινού, στον ίδ. **γ)** *ἐκ τοῦ μέσου καθέζεσθαι*, μένω απρόσβλητος από μία διαμάχη, δηλ. παραμένω ουδέτερος, σε Ηρόδ. **δ)** *διὰ μέσου* = *μεταξύ*, ανάμεσα, στον ίδ., σε Θουκ.· λέγεται για χρόνο, εν τω μεταξύ, στο μεταξύ, σε Ηρόδ., Θουκ. **ε)** *ἀνά μέσον*, στο μέσον, μεταξύ, σε Θεόκρ. **στ)** *κατὰ μέσσον* = *ἐν μέσῳ*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** *τὸ μέσον*, επίσης, διαφορά, μέσος όρος, σε Ηρόδ., Θουκ. **3.** μέση τοποθέτηση ή μετριότητα, μέσον, Λατ. *mediocritas*, σε Αριστ.· *παντὶ μέσῳ τὸ κράτος θεὸς ὥπασεν*, σε Αισχύλ. **IV. 1.** επίρρ. *μέσον*, Επικ. *μέσσον*, στο μέσο, σε Όμηρ.· με γεν., μεταξύ δύο, *οὐρανοῦ μέσου χθονός τε*, σε Ευρ. **2.** στην Αττ. *μέσως*, μετριοπαθώς, στον ίδ.· *καὶ μέσως*, ακόμη λίγο, σε Θουκ.· *μέσως βεβιωκέναι*, (βρίσκεται) σε μέτρια κατάσταση, δηλ. δεν είναι ούτε καλά, ούτε άρρωστος, σε Πλάτ. **V.** ανώμ. συγκρ. *μεσαιτέρος* (πρβλ. μεσαιός), στον ίδ.· υπερθ. *μεσαιάτος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.**

μεσο-σχϊδής, -ές (σχίζω), σχισμένος στα δύο, σε Ανθ.

μεσότης, -ητος, ή (μέσος), · **I.** τοποθέτηση στο μέσο ή στο κέντρο, σε Πλάτ.

II. το μέσο ανάμεσα σε δύο άκρα, σε Αριστ.

μεσό-τοιχον, τό (τοιχος), μεσοτοιχία, σε Κ.Δ.

μεσοτομέω, μέλ. -ήσω, κόβω στη μέση, κόβω στα δύο, χωρίζω στη μέση, σε Πλάτ., Ξεν.

μεσό-τομος, ποιητ. **μεσσ-, -ον (τέμνω)**, κομμένος στη μέση, σε Ανθ.

μεσ-ουράνημα, τό (οὐρανός), ο χώρος μεταξύ γης και ουρανού, το ενδιάμεσο της ατμόσφαιρας, σε Κ.Δ.

μεσ-ουράνησις, ή (οὐρανός), η θέση του ήλιου στον ουρανό κατά το μεσημέρι, σε Στράβ.

μεσώω (μέσος), μέλ. -ώσω, **1.** διαμορφώνω το μέσον, βρίσκομαι μέσα ή στο κέντρο, σε Αισχύλ., Ευρ.· λέγεται για χρόνο, *ήμερα μεσοῦσα*, μεσημέρι, σε Ηρόδ.· *θέρους μεσοῦντος*, στα μέσα του καλοκαιριού, σε Θουκ. **2.** με γεν., βρίσκομαι στη μέση, *τῆς ἀναβάσιος*, σε Ηρόδ.· ομοίως, με αιτ., *μεσῶν τὴν ἀρχήν*, στην αρχή (του χρόνου) της θητείας του, σε Αισχίν.

μέσσάτος, -η, -ον, ανώμ. υπερθ. του μέσος, μέσος, αυτός που είναι ακριβώς στη μέση, σε Ομήρ. Ιλ.· Αιτ. *μέσσατος*, σε Αριστοφ.

μέσσ-αυλος, μεσηγύ, βλ. [μέσ-αυλος](#), [μεσηγύ](#).

μεσσ-ήρης, βλ. [μεσ-ήρης](#).

μεσσόθεν, ποιητ. αντί *μεσόθεν*, επίρρ., από τη μέση, σε Ανθ.

μεσσόθι, επίρρ. αντί *μεσόθι*, στο μέσον, σε Ησίοδ.

μεσσοπαγής, -πορος, βλ. [μεσο-](#).

μέσσος, -η, -ον, Επικ. αντί μέσος.

μεστός, -ή, -όν, I. πλήρης, γεμάτος, εντελώς γεμάτος, σε Αριστοφ. κ.λπ. **II.** με γεν., γεμάτος από, πλήρης από ένα πράγμα, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· μεταφ., *ἀπάτης, ἀπορίας μεστός*, σε Πλάτ.· μεταφ., επίσης, γεμάτος από ένα πράγμα, σε Ευρ.· ομοίως με *μτχ.*, *μεστός ἦν θυμούμενος*, δηλ. είμαι γεμάτος θυμό, σε Σοφ.

μεστόω (μεστός), μέλ. -ώσω, γεμίζω εντελώς από κάτι, με γεν., σε Σοφ. — Παθ., είμαι γεμάτος ή πλήρης από κάτι, στον ίδ.

μέσφᾶ, επίρρ., ποιητ. αντί *μέχρι*, μέχρι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· με επίρρ., *μέσφαέχθες*, μέχρι αύριο, σε Θεόκρ.

μετά, ποιητ. **μεταί**, Αιολ. και Δωρ. **πεδά** (βλ. αυτ.) — Παθ. με γεν., δοτ. και αιτ.

A. ME GEN., I. στο μέσον, ανάμεσα σ' ένα πλήθος, *μετ' ἄλλων ἐταίρων*, σε Ομήρ. Οδ.· *πολλῶν μετὰ δούλων*, σε Αισχύλ. **II.** από κοινού, μαζί, *μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μετὰ ζυμμάχων κινδυνεύειν*, σε Θουκ.· *μετά τινος πάσχειν, στῆναι*, σε Αισχύλ., Σοφ. **III.** μαζί, με τη χρήση, *ίκετεύειν μετὰ δακρύων*, σε Πλάτ.· *μετ' ἀρετῆς πρωτεύειν*, σε Ξεν.· ως, περίφρ. αντί επιρρ., *όσίως καί μετ' ἀληθείας*, σε Πλάτ. **B. ME DOT., I.** μόνο ποιητ., κυρίως Επικ., **1.** κανονικά, λέγεται για πρόσωπα, ανάμεσα, με τη συνοδεία, *μετὰ τριτάτοισιν ἄνασσαν*, ο Νέστωρ βασίλευσε ανάμεσα στην τρίτη γενιά, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** λέγεται για πράγματα, *μετὰ νηυσί, ἀστράσι*, μεταξύ, ανάμεσα σε, σε Όμηρ.· *μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο*, με τη συνοδεία των ανέμων, τόσο γρήγοροι όσο αυτοί, στον ίδ. **3.** μεταξύ, *μετὰ χερσίν ἔχειν*, κρατώ ανάμεσα, δηλ. μέσα στα χέρια, σε Ομήρ. Ιλ.· *μετὰ φρεσίν*, στο ίδ. **II.** συμπληρώνω έναν αριθμό με, στο πλάι, *πέμπτος μετὰ τοῖσιν*, πέμπτος μαζί μ' αυτούς, σε Όμηρ.· σημ., το *μετά* δεν χρησιμ. ποτέ με δοτ. ενικ., με την εξαίρεση των περιληπτικών ονομάτων, *μετὰ στρατῶ*, σε Ομήρ. Ιλ. **Γ. ME AIT., I.** λέγεται για κίνηση, στη μέση, το να έρχεται κάποιος ανάμεσα σε ένα πλήθος, *μετὰ φῦλα θεῶν*, σε Όμηρ.· *μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** σε επιδίωξη ή αναζήτηση κάποιου, *βῆναι μετὰ Νέστορα*, στο ίδ.· με εχθρική έννοια, *βῆναι μετά τινα*, τον καταζητώ, τον καταδιώκω, στο ίδ.· επίσης, *βῆναι μετὰ πατρὸς ἀκοῦήν*, πηγαίνω να αναζητήσω

νέα για τον πατέρα σου, σε Ομήρ. Οδ.· *πόλεμον μέτα θωρήσσουντο*, ήταν οπλισμένοι για τη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **III**. λέγεται για απλή ακολουθία ή διαδοχή: **1**. λέγεται για τόπο, μετά, αμέσως μετά, πίσω, *λαοὶ ἔπονθ'*, ὥσεί μετὰ κτίλον ἔσπετο μῆλα, όπως τα πρόβατα ακολουθούν τον βοσκό, σε Ομήρ. Ιλ. **2**. λέγεται για χρόνο, μετά, ακολούθως, αργότερα, *μεθ' Ἑκτορα πότμος ἑτοῖμος*, μετά τον Ἑκτορα, ο θάνατός σου πλησιάζει, σε Ομήρ. Ιλ.· *μετὰ ταῦτα*, κατόπιν, ύστερα, στους Αττ.· *μεθ' ἡμέραν*, κατά τη διάρκεια της ημέρας, σε Ηρόδ. **3**. λέγεται για αξία, κοινωνική ιεραρχία, μετά από, πιο κάτω από, που ακολουθ. από υπερθ., *κάλλιστος ἀνὴρ μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα*, σε Ομήρ. Ιλ. **IV**. σε συμφωνία, σύμφωνα με, *μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ*, όπως εσύ και εγώ εύχομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· *μετ' ὄγμον*, σύμφωνα με τη γραμμή του αυλακιού, στο ίδ. **V**. γενικά, ανάμεσα, μεταξύ, όπως η σύνταξη με δοτ., *μετὰ πάντας ἄριστος*, ο καλύτερος ανάμεσα σε όλους, σε Ομήρ. Ιλ.· *μετὰ χειρας ἔχειν*, σε Ηρόδ. **Δ**. ΑΠΟΛ., **I**. ως επίρρ., μεταξύ αυτών, μαζί με αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. και κατόπιν, αμέσως μετά, ύστερα, σε Ομηρ., Ηρόδ. **Ε**. *μέτα* αντί *μέτεστι*, σε Ομήρ. Οδ. ΣΤ. ΣΤΑ ΣΥΝΘ., **I**. λέγεται για κοινωνία, **1**. συμμετοχή, όπως *μεταδίδωμι, μετέχω*, με γεν. πράγμ. **2**. λέγεται για ενέργεια, πράξη από κοινού με κάποιον άλλο, όπως *μεταδαινύμαι*, με δοτ. προσ. **II**. λέγεται για διάστημα, όπως *μεταίχμιον*. **III**. λέγεται για διαδοχή, όπως *μεταδόρπιος*. **IV**. χρησιμ. για επιδίωξη, όπως *μετέρχομαι*. **V**. λέγεται για να δηλώσουμε ότι αφήνουμε κάτι, όπως *μεθήμι*. **VI**. κατόπιν, πίσω, όπως *μετάφρενον*. **VII**. πίσω ξανά, διαφορετικά, τροποποιημένα, όπως *μετατρέπω, μεταστρέφω*. **VIII**. πολύ συχνά λέγεται για αλλαγή τύπου, κατάστασης, σχεδίου, κ.λπ., όπως *μεταβαίνω, μεταβουλεύω* κ.λπ.

μετα-βαίνω, μέλ. -βήσομαι, αόρ. β' *μετέβην*, παρακ. *μεταβέβηκα*. **I. 1**. περνώ από ένα μέρος σε ένα άλλο, *μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει* (αντί *μετεβεβήκει*), τα ἄστρα είχαν διαβεί τον μεσημβρινό, σε Ομήρ. Οδ.· *μεταβαίνω ἐς τὴν Ἀσίην*, σε Ηρόδ.· περνώ στην άλλη, στην αντίθετη πλευρά, σε Αισχύλ. **2**. περνώ από το ένα θέμα στο άλλο, *μετάβηθι*, άλλαξε το θέμα σου, σε Ομήρ. Οδ.· *μεταβάντες*, αλλάζοντας την πορεία τους, τριγυρνώντας, σε Ηρόδ.· *μεταβαίνω ἐκ μείζονος εἰς ἑλαττον*, σε Πλάτ. **3**. με αιτ., *μεταβάς βίοτον*, έχοντας μεταβάλει τον τρόπο ζωής του, σε Ευρ. **II**. θαμιστικό στον αόρ. α' *μεταβῆσαι*, αλλάζω στάση, αλλάζω, στον ίδ.

μετα-βάλλειν, απαρ. αόρ. β' του *μεταβάλλω*.

μετα-βάλλω, μέλ. -βάλλω, αόρ. β' *μετέβαλον*.

A. I. περνώ σε μια διαφορετική τοποθέτηση, στρέφω γρήγορα, *μετὰ νῶτα βαλὼν*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μεταβάλλω θοϊμάτιον ἐπὶ δεξιάν*, ρίχνω το μανδύα μου προς τα δεξιά, σε Αριστοφ. **II. 1**. μετατρέπω (θέση, άποψη), αλλάζω, διαφοροποιούμαι, σε Ηρόδ., Αττ.· *μεταβάλλω ὕδατα*, πίνω διαφορετικό νερό, σε Ηρόδ.· *μεταβάλλω ὀργάς*, αλλάζω, δηλ. αφήνω κατά μέρος τον θυμό μου, σε Ευρ. **2**. δηλώνει εξέλιξη, προβαίνω σε μία αλλαγή, αλλάζω την κατάστασή μου, σε Ηρόδ., Πλάτ. **3**. αλλάζω την πορεία μου, *μεταβαλὼν πρὸς Ἀθηναίους*, αλλάζοντας την πορεία του και επιστρέφοντας στους Αθηναίους, σε Ηρόδ.· η μτχ. *μεταβάλλων* ή *μεταβαλὼν* χρησιμ. ως αμτβ., σχεδόν ως επίρρ., αντί, διαδόχως, σε Ηρόδ., Ευρ. **B. I. 1**. Μέσ., αλλάζω κάτι που ανήκει σε κάποιον, κ.λπ.· *μεταβάλλω ἱμάτια*, αλλάζω τα ρούχα μου, σε Ξεν.· *μεταβάλλω τοὺς τρόπους*, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2**. αλλάζω κάτι με κάτι άλλο, ανταλλάσσω, *μεταβάλλω σιγὰν λόγων*, αφήνω τη σιωπή για να μιλήσω, σε Σοφ.· εμπορεύομαι, συναλλάσσομαι, σε Ξεν. **II. 1**. αλλάζω τον εαυτό μου,

μεταστρέφομαι, σε Πλάτ.· αλλάζω τους στόχους μου, αλλάζω πλευρά (άποψη), σε Ηρόδ., Θουκ. **2.** περιστρέφομαι, γυρίζω γύρω-γύρω, σε Ξεν.

μετα-βάπτω, μέλ. -ψω, αλλάζω το χρώμα κάποιου αντικειμένου με νέα βαφή, σε Πλούτ., Λουκ.

μετα-βάς, μτχ. αόρ. β' του μεταβαίνω.

μετάβασις, ή, (μεταβαίνω),· **I.** αλλαγή θέσης, μετανάστευση, σε Πλούτ. **II.** αλλαγή, επανάσταση έναντι των κυβερνώντων, σε Πλάτ. **III.** μεταφορά από ένα σημείο σε άλλο, σε Λουκ.

μετα-βέβηκα, παρακ. του μεταβαίνω.

μετά-βηθι, προστ. αόρ. β' του μεταβαίνω.

μετα-βήσομαι, μελ. του μεταβαίνω.

μεταβιβάζω, Αττ. μέλ. -βιβῶ, μτβ. του μεταβαίνω· **1.** περνά από μια θέση σε άλλη, μετατοπίζω, οδηγώ σε διαφορετική θέση ή κατάσταση, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** οδηγώ σε διαφορετική κατεύθυνση, σε Πλάτ.

μεταβλητέον, ρημ. επίθ. του μεταβάλλω· **I.** κάτι που πρέπει να αλλάξει, μτβ., *τινὰ εἷς τι*, σε Πλάτ. **II.** αμτβ., στον ιδ.

μεταβλητικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται σε συναλλαγή, με το μέσο του εμπορίου, σε Αριστ.· *ή μεταβλητική (ενν. τέχνη)*, συναλλαγή, εμπόριο, σε Πλάτ.

μεταβολή, ή (μεταβάλλω), **I. 1.** αλλαγή, διαδικασία αλλαγής, σε Πίνδ. **2.** συναλλαγή, εμπόριο, δΟΣΟΛΗΨΙΑ, σε Θουκ. **II.** (από το Μέσ.), μετάβαση, αλλαγή, και στον πληθ., αλλαγές, μετατροπές, σε Ηρόδ., Ευρ.· με γεν., αλλάζω από μία κατάσταση, *μεταβολή κακῶν*, σε Ευρ.· σπανίως, μεταβολή σε..., *μεταβολή ἀπραγμοσύνης*, σε Θουκ.· αυτό όμως εκφράζεται γενικά με μια πρόθ., *ἅμα τῇ μεταβολῇ ἐς Ἑλλήνας*, η μεταστροφή τους προς τους Έλληνες, σε Ηρόδ.· *ή ἐναντία μεταβολή*, αλλαγή προς την αντίθετη κατεύθυνση, σε Θουκ. **2.** *μεταβολή τῆς ἡμέρας*, έκλειψη, σε Ηρόδ. **3.** *μεταβολή πολιτείας*, αλλαγή διακυβέρνησης, επανάσταση, σε Θουκ. **4.** ως στρατιωτικός όρος, στασιάζω, σε Πολύβ.· μεταφ., λέγεται για ομιλητή, σε Αισχίν.

μετα-βουλεύω, μέλ. -σω, τροποποιώ τα σχέδιά μου, αλλάζω τις απόψεις μου, σε Ομήρ. Οδ.· κοινώς όμως ως αποθ. *μεταβουλεύομαι*, σε Ηρόδ., Ευρ.· *μεταβουλεύω στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα*, αλλάζει γνώμη και δεν εκστρατεύει, σε Ηρόδ.

μετά-βουλος, -ον (βουλή), αυτός που μεταβάλλει τις απόψεις του, που αρέσκειται σε αλλαγές, σε Αριστοφ.

μετα-βῶ, υποτ. αόρ. β' του μεταβαίνω.

μετ-ἄγγελος, -ου, ὁ και ή, αγγελιοφόρος μεταξύ δύο πλευρών, Λατ. internuncius, -cia, λέγεται για την Ίριδα, σε Ομήρ. Ιλ.

Μετα-γεινιῶν, -ῶνος, ὁ (γείτων), ο δεύτερος μήνας του Αθηναϊκού έτους, μεταξύ του τελευταίου μισού του Αυγούστου και του πρώτου μισού του Σεπτεμβρίου· ονομάστηκε έτσι επειδή τότε οι άνθρωποι πηγαινοέρχονταν και άλλαζαν γείτονες.

μετα-γιγνώσκω, Ιων. και μεταγεν. -γῖνῶσκω, μέλ. -γνώσομαι, αόρ. β' *μετέγνων*· **1.** αλλάζω απόψεις, μετανοιῶνω, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** με αιτ. πράγμ., αλλάζω απόψεις σχετικά με ένα ζήτημα, μετανιώνω για κάτι, *μετέγνων τὰ πρόσθ' εἰρημένα*, σε Ευρ.· *μεταγιγνώσκω τὰ προδοδεδομένα*, μεταβάλλω ή ανακαλώ μια προηγούμενη απόφαση, σε Θουκ. **3.** με απαρ., μεταβάλλω τη γνώμη μου ώστε να πράξω κάτι διαφορετικό, στον ιδ.· *μεταγιγνώσκω ὥς...*, αλλάζω την άποψή μου και σκέφτομαι ότι..., σε Ξεν.

μετά-γνοια, ή, = μετάνοια, μεταμέλεια, τύψη, σε Σοφ.

μετά-γνωσις, ή, αλλαγή άποψης ή στόχου, σε Ηρόδ., Δημ.

μετα-γράφω[α], 1. μέλ. -ψω, γράφω με διαφορετικό τρόπο, τροποποιώ ή διορθώνω κάτι που έχει γράψει κάποιος, σε Ευρ., Θουκ.· σε μια δίκη, αλλάζω τις καταγεγραμμένες σημειώσεις, σε Δημ. 2. μεταφράζω, σε Λουκ. — Μέσ., *τὰς ἐπιστολάς μεταγραφάμενοι*, τις έχουν μεταφράσει, σε Θουκ. 3. αντιγράφω, σε Λουκ.

μετ-άγω[α], μέλ. -άζω, I. μεταφέρω από ένα μέρος σε άλλο· μεταφ., *τὴν ψυχὴν ἐς εὐφροσύνην*, σε Ανθ. II. αμτβ., πηγαίνω από διαφορετικό δρόμο, αλλάζω τη διαδρομή μου, σε Ξεν.

μετα-δαίνυμι, μέλ. -δαίσομαι, αποθ., μοιράζομαι το φαγοπότι με κάποιον άλλο, με δοτ., σε Όμηρ.· μοιράζομαι ένα πράγμα, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-δετέον, ρημ. επίθ. (δέω A), κάτι που πρέπει να λυθεί, σε Ξεν.

μετα-δήμιος, -ον (δήμος), στη μέση ή μεταξύ ανθρώπων, στην πατρίδα του, σε Ομήρ. Οδ.

μετα-δισαίω, μέλ. -ήσω, αλλάζω τον τρόπο ζωής μου, σε Λουκ.

μετα-δίδωμι[ι], μέλ. -δώσω, 1. δίνω μερίδιο, παραχωρώ μέρος κάποιου πράγματος, με γεν., σε Θεόγν., Ηρόδ., Αττ. 2. το μερίδιο που δίνεται μερικές φορές κατονομάζεται, *μεταδίδωμι τὸ τριτημόριόν τινι*, σε Ηρόδ.· *μεταδίδωμι τὸ μέρος*, σε Ξεν.

μεταδίδωκτος, -ον, αυτός που διώκεται, που τον φθάνουν οι διώκτες του, σε Ηρόδ.

μετα-διώκω, μέλ. -ζομαι, σπανίως, -ζω, παρακολουθώ κάποιον από κοντά, τον καταδιώκω, με αιτ., σε Ηρόδ., Ξεν.

μετα-δοκέω, μέλ. -δόξω, Παθ. παρακ. -δέδογμαi· αλλάζω τη γνώμη μου, κυρίως απρόσ., *δείσασα μή σφι μεταδόξη*, καθώς φοβόταν ότι θα άλλαζαν τη γνώμη τους, σε Ηρόδ.· με αιτ. και απαρ., *μετέδοξέ σοι ταῦτα βελτίω εἶναι*, άλλαξες τη γνώμη σου και θεώρησες ότι αυτό ήταν καλύτερο, σε Λουκ.· *μτχ. μεταδόξαν*, όταν άλλαξαν τη γνώμη τους, σε Δημ.· και στην Παθ., *μεταδεδογμένον μοι μή στρατεύεσθαι*, αφ' ότου έχω αλλάξει τη γνώμη μου και αποφασίσει να μην εκστρατεύσω, σε Ηρόδ.

μετα-δοξάζω, μέλ. -σω, αλλάζω την άποψή μου, σε Πλάτ.

μετα-δόρπιος, -ον (δόρπον),· I. στα μισά του δείπνου, κατά τη διάρκεια του ύπνου, σε Ομήρ. Οδ. II. μετά το δείπνο, σε Ανθ.

μεταδός, προστ. αορ. β' του *μεταδίδωμι*.

μετά-δοσις, ή, 1. δίνω ένα μερίδιο, μοιράζομαι, συμμετέχω, σε Ξεν. 2.

ανταλλαγή εμπορευμάτων, σε Αριστ. 3. συνεισφορά, σε Πλούτ.

μετα-δοτέον, ρημ. επίθ., κάτι που πρέπει να μοιράστεί, *τινὶ τινός*, σε Πλάτ., Ξεν.

μεταδοῦναι, απαρ. αόρ. β' του *μεταδίδωμι*· *μεταδούς*, μτχ.

μετά-δουπος, -ον, αυτός που πέφτει κατά τύχη, σε Ησίοδ.

μετα-δρομάδην (δρόμος), επίρρ., τρέχοντας στο κατόπι, παρακολουθώντας στενά, σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-δρομή, ή, κυνήγι, καταδίωξη, σε Ευρ., Ξεν.

μετά-δρομος, -ον, αυτός που καταδιώκει κάποιον, που παίρνει εκδίκηση για κάτι, με γεν., σε Σοφ.

μέταζε (μετά), επίρρ., κατόπιν, όπισθεν, σε Ησίοδ.

μετα-ζεύγνυμι, δένω το ζευγάρι (ζώων που οργώνουν) σε άλλη άμαξα, σε Ξεν.

μετά-θεσις, ή, I. 1. αλλαγή θέσης, σε Δημ. 2. αλλαγή άπόψεως ή φρονημάτων, τροποποίηση, σε Πολύβ. II. η δύναμη της αλλαγής, σε Θουκ.

μετα-θέω, μέλ. -*θεύσομαι*, **I**. τρέχω στο κατόπι, κυνηγώ, σε Ξεν. κ.λπ. **II**. ασκώ το κυνήγι ή περιπλανώμαι, *τὰ ὄρη*, στον ίδ.· *απόλ.*, είμαι στο κυνήγι, περιφέρομαι, στον ίδ.

μεταί, ποιητ. αντί *μετά*.

μετα-ίζω, ποιητ. αντί *μεθ-ίζω*, κάθομαι μαζί με ή πίσω από, σε Ομήρ. Οδ.

μετ-αίρω, Αιολ. **πεδ-**, **I**. σηκώνω και απομακρύνω, μετατοπίζω, μετακινώ, σε Ευρ.· *ψήφισμα μεταίρω*, ανακαλώ μια απόφαση, σε Δημ. **II**. αμτβ., αναχωρώ, σε Κ.Δ.

μετ-αίσσω, μέλ. -*ζω*, **I**. εφορμώ, επιτίθεμαι σε εχθρό, σε Όμηρ. **II**. *μεταΐσσω τινά*, τον ακολουθώ από κοντά, σε Πίνδ.

μετ-αιτέω, μέλ. -*ήσω*, **I**. ζητώ το μερίδιό μου από κάτι, με γεν., σε Ηρόδ.· επίσης, *μεταιτεῖν μέρος τινός*, σε Αριστοφ.· αμτβ., *μεταιτῶ παρά τινος*, σε Δημ. **II**. ζητιανεύω, ζητώ ελεημοσύνη, με αιτ. προσ., σε Αριστοφ. **III**. επαιτώ, ζητώ με επιμονή, σε Λουκ.

μεταίτης, -**ου**, **ό**, ζητιάνος, σε Λουκ.

μετ-αίτιος, -**ον** και -**α**, -**ον**, με γεν. πράγμ., είμαι μέρος ή αιτία ενός πράγματος, είμαι παράγοντας σ' αυτό, με γεν., σε Ηρόδ., Αττ.· με δοτ. προσ., *θεούς τοὺς ἐμοὶ μεταίτιους νόστου*, που συνέβαλαν στην επιστροφή μου, σε Αισχύλ.

μετ-αίχμιος, -**ον**, Αιολ. **πεδ-** (*αίχμη*),· **I**. **1**. αυτός που βρίσκεται μεταξύ δύο στρατευμάτων: ως ουσ. *μεταίχμιον*, *τό*, το διάστημα που χωρίζει δύο αντίπαλα στρατεύματα, σε Ηρόδ., Ευρ.· *ἐν μεταίχμιοις δορός*, σε Ευρ. **2**. αμφισβητούμενο σύνορο, διαφιλονικούμενη γη, σε Ηρόδ.· μεταφ., *ἐν μεταίχμῳ σκότου*, στο όριο μεταξύ φωτός και σκότους, σε Αισχύλ. **II**. αυτό που βρίσκεται στο μέσον, ανάμεσα, με γεν., *ἀνὴρ γυνή τε χῶτι τῶν μεταίχμιον*, στον ίδ.· *πεδαιχμιοὶ λαμπάδες*, που κρέμονται στον αέρα, στον ίδ.

μετα-καθέζομαι, Μέσ., αλλάζω το κάθισμά μου, σε Λουκ.

μετα-καινίζω, δημιουργώ κάτι νέο, ανακαινίζω, σε Ανθ.

μετα-κᾶλέω, μέλ. -*έσω*, **I**. ζητώ σε κάποιον να μεταβεί από ένα μέρος σε άλλο, σε Αισχίν.· ανακαλώ, ζητώ να έλθει πίσω κάποιος, σε Θουκ. **II**. στον Μέσ., καλώ έναν γιατρό να έλθει, σε Λουκ.

μετᾱ-κιάθω, μόνο σε παρατ. *μετεκίαθον*· **I**. ακολουθώ, *απόλ.*, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ., καταδιώκω, *Τρῶας μετεκίαθε*, στο ίδ. **II**. πηγαίνω να επισκεφθώ, *Αἰθίοπας μετεκίαθε*, σε Ομήρ. Οδ.

μετα-κίνέω, μέλ. -*ήσω*, **1**. αλλάζω θέση σε κάτι, μετατοπίζω, απομακρύνω, σε Ηρόδ. — Μέσ., πηγαίνω από το ένα μέρος στο άλλο, στον ίδ. **2**. αλλάζω, τροποποιώ, *τὴν πολιτείαν*, σε Δημ.

μετακίνητέος, -**α**, -**ον**, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει να μετατοπιστεί, σε Λουκ.

μετακίνητός, -**ή**, -**όν**, αυτός που μπορεί να μετατοπιστεί, να μεταβληθεί, σε Θουκ.

μετα-κλαίω, μέλ. -*κλαύσομαι*, κλαίω κατόπιν εορτής ή πάρα πολύ αργά για να έχει αποτέλεσμα, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., θρηνώ αργότερα ή κατόπιν, σε Ευρ.

μετα-κλίνομαι, [ῖ], αόρ. *α΄ μετ-εκλίνθην*, Παθ., μετακινούμαι προς την άλλη παράταξη, σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-κοιμίζομαι, αόρ. *α΄ μετ-εκοιμίσθην*, Παθ., αποκοιμιέμαι, με παίρνει ο ύπνος, σε Αισχύλ.

μετά-κοινος, -**ον**, αυτός που μοιράζεται από κοινού, συμμετοχος, σε Αισχύλ.· *τινι*, με κάποιον άλλον, στον ίδ.

μετα-κομίζω, μέλ. -σω, μετακινώ, μεταφέρω, σε Πλάτ. — Μέσ., αναθέτω σε κάποιον να μεταφέρει κάτι, σε Λυκ.

μετα-κυλινδέω, κυλώ σε άλλον τόπο, μετακινούμαι κυλώντας, σε Αριστοφ.

μετα-κύμιος, -ον (κῦμα), ανάμεσα σε δύο σώματα, ἄτας μετακύμιος, ανάμεσα σε δύο κύματα από συμφορές, δηλ. αυτός που φέρνει μια μικρή ανάπαυλα ή παύση στη δυστυχία, σε Ευρ.

μετα-λαγχάνω, μέλ. -λήξομαι, έχω μερίδιο κάποιου πράγματος, είμαι κληρούχος, με γεν., σε Πλάτ.· επίσης, μεταλαγχάνω μέρος τινός, σε Ευρ.

μετα-λαμβάνω, μέλ. -λήψομαι, **I. 1.** έχω ή λαμβάνω μερίδιο από κάτι, είμαι μέτοχος σε κάτι, με γεν., σε Ηρόδ. κ.λπ. — Μέσ., μεταλαμβάνεσθαι τινος, αποκτώ κυριότητα, εγείρω αξίωση, στον ιδ. **2.** μερίδιο που λαμβάνεται, συμπληρώνεται πολλές φορές με αιτ., μεταλαμβάνω μοῖραν ή μέρος τινός, σε Ευρ. κ.λπ.· μεταλαμβάνω τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, σε Πλάτ. **3.** με γεν. προσ., μοιράζομαι τη συντροφιά του, σε Ξεν.· με αρνητική σημασία, θεωρώ κάποιον ένοχο, κατηγορώ, σε Αριστοφ. **II.** ακολουθώ κάποιον, τον διαδέχομαι, με αιτ., σε Ξεν. **III. 1.** παίρνω ως αντάλλαγμα, υποκαθιστώ, πόλεμον ἀντ' εἰρήνης, σε Θουκ.· μεταλαμβάνω τὰ ἐπιτηδεύματα, υιοθετώ νέες συνήθειες, στον ιδ.· ἰμάτια μεταλαμβάνω, σε Ξεν. **2.** ανταλλάσσω, σε Πλάτ.

μετα-λήγω, Επικ. **μεταλ-λήγω**, μέλ. -ζω, αφήνω, παρατώ, σταματώ, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

μετά-ληψις, ή, συμμετοχή, σε Πλάτ.· τινος, σε κάτι, στον ιδ.

μεταλλάγή, ή (μεταλλάσσω),· **1.** αλλάζω, μεταλλαγή τῆς ἡμέρης, έκλειψη, σε Ηρόδ.· ἐν μεταλλαγῇ πολυμηχάνου ἀνδρός, με το να έχεις έναν πανούργο άνθρωπο για αφέντη σου, αντί (για μένα), σε Σοφ. **2.** με γεν. αντικ., μεταλλαγή πολέμου, μια αλλαγή από το μέτωπο του πολέμου, σε Ξεν.

μεταλλακτός, -όν, ρημ. επίθ., αλλαγμένος, τροποποιημένος, σε Αισχύλ.

μετάλλαξις, ή, = μεταλλαγή, σε Ξεν.

μετ-αλλάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** αλλάζω, τροποποιώ, σε Ηρόδ. **II.** ανταλλάσσω, **1.** παίρνω ως αντάλλαγμα, υιοθετώ, αναδέχομαι, ὀρνίθων φύσιν, σε Αριστοφ.· ομοίως, μεταλλάσσω τόπον, χώραν, μεταφέρομαι σε άλλη χώρα, σε Πλάτ. **2.** ανταλλάσσω αφήνοντας, παραιτούμαι, μεταλλάσσω τὸν βίον, σε Ισοκρ.· ομοίως, μεταλλάσσειν, μόνο, σε Πλάτ. **III.** αμτβ., περιέρχομαι σε μια αλλαγή, σε Ηρόδ.

μετάλλᾱτος, Δωρ. αντί μετάλλητος, αυτός που μπορεί να διερευνηθεί, σε Πίνδ.

μεταλλάω, μέλ. -ήσω, **1.** κανονικά, διερευνώ άλλα πράγματα (μετὰ ἄλλα, πρβλ. [μέταλλον](#)), ερευνώ προσεκτικά, εξετάζω λεπτομερειακά, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. προσ., εξετάζω, ερευνώ κάτι, σε Όμηρ. **3.** με αιτ. πράγμ., ρωτώ για ή σχετικά με, στον ιδ.· ομοίως, μεταλλῆσαι ἀμφὶ πόσει, σε Ομήρ. Οδ. **4.** με διπλή αιτ., ρωτώ κάποιον για ένα θέμα, τον ρωτώ κάτι, στον ιδ.

μεταλλεία, ή, έρευνα για μέταλλα και παρόμοια, η ενέργεια του μεταλλωρύχου, σε Πλάτ.

μεταλλευτής, -οῦ, ό, κάποιος που ψάχνει για μέταλλα, μεταλλωρύχος, σε Στράβ.

μεταλλευτικός, -ή, -όν, προικισμένος στην έρευνα για μέταλλα· ή -κή (ενν. τέχνη), το επιτήδευμα, η τέχνη του μεταλλωρύχου, σε Αριστ.

μεταλλεύω (μέταλλον), μέλ. -σω, **1.** εξάγω (μέταλλο) από την εξόρυξη — Παθ. εξάγομαι μέσω όρυξης, λέγεται για μέταλλα, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** γενικά, εξερευνώ, σε Ανθ.

μεταλλήγω, Επικ. αντί μεταλήγω.

μεταλλικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται σε μέταλλα, σε Δημ. **μέταλλον, τό, I.** μεταλλείο ή λατομείο, *άλος μέταλλον*, ορυχείο αλατιού, αλατωρυχείο, σε Ηρόδ.: *χρύσεια καὶ ἀργύρεα μέταλλα*, ορυχεία αργύρου και χρυσού, στον ίδ.: *μέταλλα* (μόνο), ορυχεία αργύρου, σε Ξεν.: *μαρμάρου μέταλλον*, λατομεία μαρμάρου, σε Στράβ. **II.** η έννοια του μετάλλου, Λατ. metallum, δεν υπάρχει στην κλασική περίοδο της ελλ. γλώσσας (πιθ. όπως το μεταλλάω, από το μετ' ἄλλα, έρευνα για άλλα πράγματα).

μετάλμενος, Επικ. μετχ. αορ. β' του μεθάλλομαι.

μετα-μαΐομαι, αποθ., ακολουθώ στο κατόπι, κυνηγώ, σε Πίνδ.

μετα-μανθάνω, μέλ. -μαθήσομαι, **1.** μαθαίνω κάτι διαφορετικό, *μεταμανθάνω γλῶσσαν*, αφήνω μια γλώσσα και αντ' αυτής μαθαίνω μία άλλη, σε Ηρόδ.: *μεταμανθάνω ὕμνον*, μαθαίνω μια νέα μελωδία, σε Αισχύλ. **2.** μαθαίνω να ξεχνώ, ξεμαθαίνω, Λατ. dediscere, σε Αισχίν. **3.** αμτβ., μαθαίνω καλύτερα, σε Αριστοφ.

μετ-ᾄμειβω, Δωρ. πεδ-, μέλ. -ψω, **I. 1.** μεταβάλλω, *έσλθον πήματος*, καλό για αρρώστια, σε Πίνδ. **2.** τροποποιώ, *έκ βοός μεταμείβε γυναικα*, σε Μόσχ. **3.** γᾶν τέκνοις *μεταμείβω*, κληροδοτώ τη γη στα παιδιά μου, σε Ευρ. **II. 1.** Μέσ., μεταβάλλω την κατάσταση μου, δραπετεύω, σε Πίνδ.: *μεταμειβόμενοι*, διαδοχικώς, στον ίδ. **2.** με αιτ., *μεταμείβω τί τινι*, αλλάζω κάτι για κάτι άλλο, σε Ευρ.

μετα-μέλει (μέλω), παρατ. μετ-έμελε, μέλ. -μελήσει, αόρ. α' μετεμέλησε· **I.** απρόσ., με πιάνει μεταμέλεια, μου έρχονται τύψεις, Λατ. poenitet me, Σύνταξη: **1.** με δοτ. προσ. και γεν. πράγμ., *μεταμέλει σοι τῆς δωρεᾶς*, σε Ξεν. **2.** συχνότερα, αυτό για το οποίο μετανιώνει κάποιος δηλώνεται με μετχ. που συμφωνεί μορφολογικά με τη δοτ., *μεταμέλει μοι οὕτως ἀπολογησαμένω*, μετανιώ για το ότι τόσο έντονα έχω υπερασπιστεί τον εαυτό μου, σε Πλάτ. **3.** απόλ., *μεταμέλει μοι*, μετανιώ, σε Αριστοφ.: *ζυνέβη ὕμιν πεισθῆναι μὲν ἀκεραίοις μεταμέλιν δὲ κακούμενοις*, υιοθετήσατε μια στάση όταν οι δυνάμεις σας ήταν ακέραιες, και μετανιώσατε όταν βρεθήκατε σε δυσκολία, σε Θουκ. **4.** το ουδ. της μετχ. *μεταμέλον*, αμτβ., αφ' ότου του συνέβη να μετανιώσει, σε Πλάτ. **II.** σπανίως με ονομ., προκαλώ μετάνοια ή λύπη, *τῷ Ἀρίστωνι μετέμελε τὸ εἰρημένον* (αντί τοῦ εἰρημένου), σε Ηρόδ.: *οἷμαί σοι ταῦτα μεταμελήσει* (αντί τούτων), σε Αριστοφ.

μεταμέλεια, ή, αλλαγή μιας επιδίωξης, μεταμέλεια, *μετάνοια*, σε Θουκ.: *μεταμέλεια ἔχει με* = *μεταμέλει μοι*, σε Ξεν.

μεταμελητικός, -ή, -όν, γεμάτος τύψεις, σε Αριστ.

μετα-μέλομαι (μεταμέλει), μέλ. -μελήσομαι, αόρ. α' -εμελήθην· **I.** αποθ., αισθάνομαι μεταμέλεια, μετανιώνω, έχω τύψεις, με μετχ., *μεταμέλοντο οὐ δεξάμενοι*, μετάνιωσαν που δεν είχαν δεχτεί, σε Θουκ.: αμτβ., αλλάζω επιδίωξη ή διεύθυνση, κατεύθυνση, σε Ξεν. **II.** ως μετβ. ενεργείας στη μετχ. μέλ., *τὸ μεταμελησόμενον*, αυτό που πρόκειται να προκαλέσει τύψεις, ζήτημα για μελλοντική μετάνοια, στον ίδ.

μετάμελος, ό, μετάνοια, μεταμέλεια, σε Θουκ.

μεταμέλλομαι, αποθ., τραγουδώ ή χορεύω ανάμεσα σ' άλλους, με δοτ., σε Ομηρ. Ὑμν.

μεταμέλω, βλ. [μεταμέλει](#).

μετα-μίσγνυμι, μέλ. -μίζω, αναμειγνύω μεταξύ, ανακατεύω κάτι με κάτι άλλο, *τί τινι*, σε Ομήρ. Οδ.

μετα-μίσγω, = *μεταμίγνυμι*, σε Ομήρ. Οδ.

μετα-μορφώω, μέλ. -ώσω, αλλάζω μορφή σε κάτι· Παθ., υφίσταμαι μετατροπή, σε Κ.Δ.

μεταμόρφωσις, ή, μετατροπή, σε Λουκ.

μετ-αμπέχομαι ή -ίσχομαι, αόρ. β' -ημπισχόμεν· Μέσ., φορώ ένα διαφορετικό ένδυμα, *μεταμπέχομαι δουλείαν*, βάζω το νέο φόρεμα της σκλαβιάς, σε Πλάτ.

μετ-αμφιάζω και -έζω, μελ. -άσω, αλλάζω το ένδυμα κάποιου άλλου, αφαιρώ το ένδυμα του, *τινα*, σε Πλούτ., Λουκ.· μεταφ., αλλάζω, *τι εἷς τι*, σε Ανθ.· *ἀποδυσάμενος τὸν Πυθαγόραν τίνα μετημφιάσω αὐτόν;* ποιον άνθρωπο υπέθεσες μετά απ' αυτόν; σε Λουκ.

μετ-ἄμώνιος, -ον (ἄνεμος),· **I.** ο γεννημένος από τον άνεμο, *τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνιοι θεῖεν*, μακάρι οι θεοὶ να σκόρπιζαν όλα αυτά στους ανέμους, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἔς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος*, σε Αριστοφ. **II.** ἀχρηστος, μάταιος, ἄσκοπος, *μεταμώνια νήματα*, μάταια υφασμένοι ιστοί, σε Ομήρ. Οδ.· *μεταμώνια βάζειν*, μιλά ἄσκοπα, στον ἰδ.

μετ-αναγιγνώσκομαι, Παθ., μετανιώνω για κάτι, με γεν., σε Σοφ.

μετα-ναιετάω, συγκατοικώ, *τινί*, σε Ομηρ. Ὑμν.

μετα-ναιέτης, αυτός που συγκατοικεί με κάποιον, σε Ησίοδ.

μετ-ανάστῃσις, ή, μετανάστευση, σε Θουκ.

μετα-νάστης, -ου, ὁ (ναίω), αυτός που έχει αλλάξει το σπίτι του, πλανόδιος, μετανάστης, συνήθως ως ὅρος επίπληξης, ὅπως το Σκωτικό land-louper (αυτός που σέρνεται σαν κάμπια στη γη), σε Ομήρ. Ιλ.

μετανάστιος, -ον, περιπλανώμενος, σε Ανθ.

μετανάστρια, ή, πλανόδια, σε Ανθ.

μετα-νίσσομαι, **I.** αποθ., περνά στην ἄλλη πλευρά, *Ἥελιος μετενίσσεται*, ο ἥλιος περνούσε από τον μεσημβρινό, σε Όμηρ. **II.** με αιτ., επιδιώκω, στοχεύω, σε Ευρ.· επίσης, νικώ, αποκτώ κυριότητα, σε Πίνδ.

μετ-ανίστημι, μέλ. -αναστήσω, **I.** μετακινώ, απομακρύνω κάποιον από τη χώρα του, σε Πολύβ. **II.** Παθ., με αόρ. β' και Ενεργ. παρακ., μετακομίζω και πηγαίνω κάπου αλλού, μεταναστεύω, σε Ηρόδ., Σοφ.

μετα-νοέω, μέλ. -ήσω, **1.** αλλάζω γνώμη ή επιδίωξη, σε Πλάτ., Ξεν. **2.** μεταμελούμαι, σε Αντιφ. κ.λπ.

μετάνοια, ή, επανεξέταση ενός θέματος, μεταμέλεια, σε Θουκ.

μετ-αντλέω, μέλ. -ήσω, αντλώ και μεταφέρω το υγρό από ένα δοχείο σε άλλο, σε Ανθ.

μετα-ξύ (μετά, ξύν), επίρρ.: **1.** λέγεται για τόπο, ανάμεσα, μεταξύ, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με άρθρο, *τὸ μεταξύ*, σε Ηρόδ.· *ἐν τῷ μεταξύ*, σε Θουκ. **2. α)** λέγεται για χρόνο, στο μεταξύ, εν τω μεταξύ, συνάμα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· με μτχ. ενεστ., *μεταξὺ ὀρύσσων*, στα μισά εκεί που έσκαβε, Λατ. inter fodiendum, στον ἰδ.· *μεταξὺ θύων*, σε Αριστοφ.· *λέγοντα μεταξύ*, στα μισά του λόγου του, σε Πλάτ.· **β)** ὕστερα, κατόπιν, σε Κ.Δ. **3.** λέγεται για ποιότητα, *τὰ μεταξύ*, μέτρια, δηλ. ούτε καλά ούτε κακά, σε Πλάτ. **II.** ως πρόθ. με γεν., **1.** ανάμεσα, μεταξύ, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** λέγεται για χρόνο, *ὁ μεταξύ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου (χρόνος)*, σε Πλάτ.· *τὰ μεταξύ τούτου*, στο μεταξύ, σε Σοφ.

μετα-παιδεύω, μέλ. -σω, εκπαιδεύω με διαφορετικό τρόπο, σε Λουκ.

μετα-παύομαι, Μέσ., αναπαύομαι στο μεταξύ (διάστημα), σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-παισσωλή, ή, ανάπαυση στα ενδιάμεσα διαστήματα, *πολέμοιο*, από τον πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-πειθώ, μέλ. -σω, αλλάζω την πεποίθηση ενός ανθρώπου, σε Αριστοφ., Δημ. — Παθ., έχω πειστεί να αλλάξω (άποψη), σε Πλάτ. κ.λπ.

μεταπεμπτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει να αποσταλεί αλλού, σε Θουκ.

μετάπεμπτος, -ον, αυτός που έχει αποσταλεί για κάποιο σκοπό, σε Ηρόδ., Θουκ.

μετα-πέμπω, μέλ. -*ψω*, στέλνω κάποιον για κάποιο σκοπό, σε Ευρ., Αριστοφ.· αποστέλλω, κλητεύω, στέλνω και προσκαλώ, Λατ. *arcessere*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και ο Μέσ. — Παθ., αόρ. *α' μεταπεμφθῆναι*, είμαι απεσταλμένος, σε Δημ.

μεταπέταμαι ή -πέτομαι, μέλ. -*πτήσομαι*, αόρ. β' -*επτάμην*, αποθ., πετώ σε άλλον τόπο, πετώ μακριά, σε Λουκ.

μετα-πηδάω, μέλ. -*ήσομαι*, πηδώ από ένα μέρος σε άλλο, πηδώ εδώ κι αλλού, σε Λουκ.

μετα-πίπτω, μέλ. -*πεσοῦμαι*, **1.** πέφτω με διαφορετικό τρόπο (σε άλλο μέρος), υφίσταμαι μια αλλαγή, *μεταπίπτω τὸ εἶδος*, σε Ηρόδ., *εἰς ἄλλο εἶδος*, σε Πλάτ.· επίσης, αλλάζω αιφνιδίως γνώμη, σε Ευρ., Αριστοφ.· *εἰ τρεῖς μόναι μετέπεσον τῶν ψήφων*, σε Πλάτ. **2.** αλλάζω, ιδίως προς το χειρότερο, *μεταπίπτοντος δαίμονος*, εάν η τύχη αλλάξει προς το χειρότερο, σε Ευρ.· σπανίως προς το καλύτερο, στον ίδ.· λέγεται για πολιτικές μεταβολές, διέρχομαι μεταβολή ή επανάσταση, σε Θουκ.

μετα-πλάσσω, Αττ. -*ττω*, μέλ. -*πλάσω [ᾶ]*, πλάθω με διαφορετικό τρόπο, αναδημιουργώ, σε Πλάτ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ανθ.

μετα-ποιέω, μέλ. -*ήσω*, **I.** τροποποιώ την κατασκευή ενός πράγματος, ανακατασκευάζω, τροποποιώ, σε Σόλωνα, Δημ. **II.** Μέσ., μεταχειρίζομαι μια πρόφαση, εγείρω έναν ισχυρισμό, προφασίζομαι, με γεν. *ἀρετῆς*, σε Θουκ.

μετα-πορεύομαι, μέλ. -*εύσομαι*, αόρ. *α' -επορεύθην*· αποθ., πηγαίνω στο κατόπι, συνεχίζω, *ἔχθραν*, σε Λυσ. **II.** καταδιώκω, τιμωρώ, σε Πολύβ.

μετά-πρᾶσις, ή, λιανική πώληση, μεταπώληση, σε Στράβ.

μετα-πρεπής, -ές (πρέπω), διακεκριμένος ανάμεσα σ' άλλους, με δοτ. πληθ., σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-πρέπω, μόνο σε ενεστ. και παρατ., ξεχωρίζω ή είμαι διακεκριμένος ανάμεσα σ' άλλους, με δοτ. πληθ., σε Όμηρ.

μετα-πτάμενος, μτχ. αόρ. β' του *μεταπέταμαι*.

μετάπτωσις, ή, αλλαγή, μεταβολή, σε Πλάτ.· αλλαγή πολιτικής παράταξης, σε Πολύβ.

μετα-πύργιον, τό (πύργος), τοίχος μεταξύ δύο πύργων, παραπέτασμα, σε Θουκ.

μετ-ᾄριθμιος, -ον (ἄριθμός), αυτός που προσμετράται μεταξύ άλλων, με δοτ. πληθ., σε Ομηρ. Ύμν.

μεταρ-ρέω, μέλ. -*ρεύσομαι*, ρέω προς άλλη διεύθυνση, πηγαίνω πέρα-δώθε, ρέω προς τα πίσω (παλιρροώ), σε Αριστ.

μεταρ-ρίπτω, μέλ. -*ψω*, στρέφω πάνω-κάτω, σε Δημ.

μεταρ-ρυθμίζω, μέλ. -*σω*, αλλάζω τον ρυθμό, τη μορφή ενός πράγματος, ανακατασκευάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ.· αναμορφώνω, τροποποιώ, σε Ξεν.

μεταρσιο-λεσχία, ή (λέσχης), = *μετεωρολογία*, σε Πλούτ.

μεταρσιόομαι, Παθ., εξυψώνομαι ψηλά στα ουράνια, *νέφος μεταρσιωθέν*, σε Ηρόδ.

μετάρσιος (μεταίρω), Δωρ. **πεδάρσιος, -ον και -α, -ον, I. 1.** αυτός που έχει υψωθεί από το έδαφος, ψηλά στον ουρανό, Λατ. *sublimis*, στους Τραγ.· *λόγοι πεδάρσιοι*, σκορπισμένοι στους ανέμους, σε Αισχύλ.· *ναῦς ἄρμεν' ἔχοισα μετάρσια*, πλοίο με υψωμένα τα πανιά του, σε Θεόκρ. **2.** όπως το **μετέωρος**,

Π. 2., μακριά μέσα στη θάλασσα, στην ανοιχτή θάλασσα, σε Ηρόδ. **Π. 1.** μεταφ., στα ουράνια, ψηλά πάνω απ' αυτόν τον κόσμο, σε Ευρ. **2.** λέγεται για πράγματα, αέρινο, άδειο, στον ιδ. **ΠΙ.** στην ιατρική, λέγεται για την αναπνοή, ταχεία, γρήγορη.

μετα-σεύομαι, Επικ. **μετασσεύομαι**· Επικ. γ' ενικ. αόρ. β' *μετέσσυτο* — Παθ., εφορμώ, τρέχω στο κατόπι κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ.· με αιτ., καταδιώκω, *μετέσσυτο ποιμένα λαών*, στο ιδ.

μετα-σκευάζω, μέλ. -άσω, **I.** φορώ διαφορετικό ένδυμα (*σκευή*), αλλάζω ρυθμό, μορφή, μετασχηματίζω, σε Ξεν. **Π.** Μέσ., μαζεύω τα πράγματά μου για να αλλάξω κατάλυμα, σε Λουκ.

μετα-σπάω, μέλ. -άσω, αποσπώ κάποιον από το ένα μέρος στο άλλο, σε Σοφ.

μετασπόμενος, μετασπών, Μέσ. αόρ. β' και Ενεργ. μτχ. αόρ. β' του *μεθέπω*.

μέτασσαι, αί (μετά), αρνιά που έχουν γεννηθεί στο διάστημα μεταξύ αυτών που καλούνται *πρόγονοι* (αυτοί που γεννήθηκαν πριν) και αυτών που ονομάζονται *ἔρσαι* (νεογέννητα, ή αυτά που έχουν γεννηθεί αργότερα).

μετασσεύομαι, Επικ. αντί *μετασεύομαι*.

μεταστᾶθῶ, υποτ. Παθ. αορ. α' του *μεθίστημι*.

μεταστάς, μτχ. αορ. β' του *μεθίστημι*.

μετάστᾶσις, ή (μεθίστημι)· **I.** μετακίνηση, μετατόπιση, *κακοῦ*, σε Ανδοκ. **Π. 1.** (*μεθίσταμαι*), τοποθέτηση σε διαφορετικό μέρος, μετακίνηση, μετανάστευση, σε Πλάτ.· *μετάστασις ἡλίου*, έκλειψη, σε Ευρ. **2.** διαδικασία αλλαγής, αλλαγή, στον ιδ.· *θυμῷ μετάστασιν διδόναι*, επιτρέπω (κάνω) μια αλλαγή μπροστά στην οργή κάποιου, δηλ. υποφέρω που υποχωρώ, σε Σοφ. **3.** αλλαγή της πολιτικής κατάστασης, επανάσταση, σε Θουκ.

μετα-στᾶτέον, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει να τροποποιηθεί, σε Ισοκρ.

μετα-στείχω, μέλ. -ζω, μεταβαίνω σε αναζήτηση κάποιου, *τινά*, σε Ευρ.

μεταστελλομαι, Μέσ., αποστέλλω, συγκαλώ, σε Λουκ.

μετα-στένω, μόνο σε ενεστ. και παρατ.· **I.** θρηνώ κατόπιν εορτής, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **Π.** θρηνώ μετά από κάτι ή αργότερα, σε Ευρ.

μετα-στοιχεί ή -ί (στοῖχος), επίρρ., όλοι σε στοίχιση, σε πλήρη στοίχιση, σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-στονᾷχίζω, στενάζω ή θρηνώ κατόπιν, σε Ησίοδ.

μετα-στράτοπεδεύω, μέλ. -σω, μεταφέρω το στρατόπεδό μου σε άλλη θέση, αλλάζω στρατόπεδο, σε Πολύβ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Ξεν.

μεταστρεπτικός, -ή, -όν, κατάλληλος να αλλάξει κατεύθυνση, κατάλληλος να καθοδηγεί, σε Πλάτ.

μεταστρέφω, μέλ. -ψω, Παθ., αόρ. α' -*εστρέφθην*, αόρ. β' -*εστράφην* [ᾶ]· **I. 1.** στρέφω προς άλλη διεύθυνση, περιστρέφω, στρέφω, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. — Παθ., στρέφομαι προς άλλη διεύθυνση, στρέφομαι προς, είτε για να αντιμετωπίσω τον εχθρό ή για να φύγω, σε Ομήρ. Ιλ.· έπειτα, απλώς, περιστρέφομαι, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** διαστρέφω, αλλάζω, τροποποιώ, σε Πλάτ. κ.λπ. — Παθ., *τάμὰ μετεστράφη*, η τύχη μου έχει αλλάξει, σε Ευρ.· *τὸ ψήφισμ' ὅπως μεταστραφεῖη*, σε Αριστοφ. **Π. 1.** αμτβ., αλλάζω δρόμο, τόπο, αλλάζω τρόπο (άποψη), σε Ομήρ. Ιλ.· *μεταστρέφας*, αντίστροφα, σε Πλάτ. **2.** με γεν., φροντίζω, έχω σε υπόληψη, σε Ευρ.

μεταστροφή, ή, μεταβολή, από κάτι σε κάτι άλλο, σε Πλάτ.

μετασχεῖν, απαρ. αόρ. β' του *μετέχω*.

μετά-σχεσις, -εως, ή, συμμετοχή, *τινος*, στη φύση ενός πράγματος, σε Πλάτ.

μετα-σχηματίζω, Αττ. -ιῶ, **I.** αλλάζω τη μορφή, τον τύπο ενός προσώπου ή πράγματος, σε Πλάτ. **Π.** μεταβάλλω (ως προς το σχήμα), σε Κ.Δ.

μετα-τάσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. -ζω, μεταφέρω, μεταθέτω — Μέσ., αλλάζω στη μάχη, σε Ξεν.: *μετατάσσεσθαι παρ' Ἀθηναίους*, αναθεωρώ και κατατάσσομαι σ' αυτούς, σε Θουκ.

μετα-τίθημι, μέλ. -θήσω, αόρ. α' *μετ-έθηκα*, αόρ. β' *-έθην*. **I.** τοποθετώ ανάμεσα, *τῷ κ' οὗ τι τόσον κέλαδον μετέθηκεν* (άλλη γραφή *μεθέθηκεν*), τότε δεν θα είχε προκαλέσει τόσο θόρυβο ανάμεσά μας, σε Ομήρ. Οδ. **II.** τοποθετώ διαφορετικά. **1.** με τοπική σημασία, μεταφέρω, μεταθέτω, σε Πλάτ. **2.** αλλάζω, τροποποιώ, λέγεται για συνθήκη, σε Θουκ., Ξεν.: *μετατίθημι τὰς ἐπωνυμίας ἐπὶ ὕος*, αλλάζω τα ονόματά τους και τους προσφωνώ με το όνομα του γουρουνιού, σε Ηρόδ.: *μετατίθημί τι ἀντί τινος*, τοποθετώ κάτι στη θέση ενός άλλου πράγματος, υποκαθιστώ, σε Δημ. **3. α)** Μέσ., τροποποιώ ό,τι ανήκει σε μένα ή υπέρ εμού, *τοὺς νόμους*, σε Ξεν.: *μετατίθεσθαι τὴν γνώμην*, υιοθετώ μια νέα γνώμη, σε Ηρόδ.: ομοίως, αμτβ., σε Πλάτ. **β)** *μετατίθημι (τὸν φόβον)*, απαλλάσσω, μεταθέτω το φόβο μου, σε Δημ. **γ)** με διπλή αιτ., *τὸ κείνων κακὸν τῷδε κέρδος μετατίθημι*, μεταστρέφει τα ύπουλα σχέδιά τους σε κέρδος γι' αυτόν, σε Σοφ. **4.** Παθ., μεταβάλλομαι, αλλάζω, σε Ευρ.

μετα-τίκτω, γεννώ αμέσως μετά, σε Αισχύλ.

μετα-τρέπομαι, γ' ενικ. αορ. β' *μετ-ετράπετο*. **1.** Μέσ., περιστρέφομαι, στριφογυρίζω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** στρέφομαι, γυρίζω προς τα πίσω, δείχνω εκτίμηση, με γεν., στο ίδ.

μετα-τρέχω, μέλ. -θρέξομαι, αόρ. β' *-έδραμον*, τρέχω το κατόπι, *οὐκουν παρ' Ἀθηναίων σὺ μεταθρέξει*; θα τρέξεις και θα το πάρεις από τους Αθηναίους, σε Αριστοφ.

μετα-τροπαλίζομαι, Παθ., στρέφομαι προς τα πίσω, σε Ομήρ. Ιλ.

μετατροπή, ή (μετατρέπω), στροφή προς τα πίσω, επιστροφή, με γεν., σε Ευρ.

μετατροπία, ή, μεταστροφή της τύχης, αντιστροφή.

μετάτροπος, -ον (μετατρέπω), **1.** αυτός που στρέφεται προς τα πίσω, που επιστρέφει, σε Ανθ. **2.** αυτός που στρέφεται προς κάτι, σε Αισχύλ.: *ἔργα μετάτροπα*, πράξεις που επιστρέφουν σ' αυτόν που τις έκανε ή που τα ακολουθεί εκδίκηση ή ανταπόδοση, σε Ησίοδ.: ομοίως, *μετάτροποι αὔραι*, σε Ευρ.: *πολέμου μετάτροπος αὔρα*, σε Αριστοφ.

μετ-αυγάζω, κοιτάζω έντονα ψάχνοντας κάτι, *τινά*, σε Πίνδ.

μετ-αυδάω, παρατ. *μετηύδων*. **1.** μιλώ ανάμεσα σε άλλους ανθρώπους, απευθύνομαι σ' αυτούς, με δοτ. πληθ., σε Όμηρ. **2.** με αιτ. προσ., πλησιάζω, απευθύνομαι, σε Μόσχ.

μετ-αῦθις, Ιων. **-αῦτις**, επίρρ., ύστερα, κατόπιν, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

μέτ-αυλος, -ον, Αττ. αντί *μέσανυλος*.

μετ-αυτίκα[ι], επίρρ., αμέσως μετά, χωρίς καθυστέρηση, σε Ηρόδ.

μετ-αῦτις, Ιων. αντί *μεταῦθις*.

μετα-φέρω, μέλ. *μετ-οίσω*, αόρ. α' *-ήνεγκα*, παρακ. *-ενήνοχα*. **1.** μετακινώ, φέρνω κάτι από ένα μέρος σε άλλο, σε Δημ.: *μεταφέρω κέντρα πόλεις*, χτυπώ διαδοχικά τα άλογα με τα βούκεντρα, σε Ευρ. **2.** αλλάζω, τροποποιώ, σε Σοφ., Δημ.: *μεταφέρω τὰ δίκαια*, αλλάζω, συγχέω, σε Αισχίν. **3.** στη ρητορική, χρησιμοποιώ μια λέξη με αλλαγμένη σημασία, χρησιμοποιώ μια μεταφορά, σε Αριστ.

μετά-φημι, παρατ. *μετ-έφην* (πρβλ. [μετ-εἶπον](#)). **1.** μιλώ ανάμεσα σε άλλους, απευθύνομαι σ' αυτούς, με δοτ. πληθ., σε Όμηρ. **2.** με αιτ. προσ., προσεγγίζω, πλησιάζω, σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-φορέω, = *μεταφέρω*, σε Ηρόδ.

μεταφορικός, -ή, -όν, I. κατάλληλος στις μεταφορές, σε Αριστ. **II.**

μεταφορικός (που εκφράζεται με το σχήμα λόγου της μεταφοράς): επίρρ. -
κῶς, σε Πλούτ.

μετα-φράζω, μέλ. -σω, **I.** παραφράζω, μεταφράζω, σε Πλούτ. **II.** Μέσ.,
λαμβάνω υπ' όψιν αργότερα, κατόπιν, *ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὐτίς*, σε
Ομήρ. Ιλ.

μετάφρᾶσις, ἡ, παράφραση, ερμηνεία με άλλον τρόπο, σε Πλούτ.

μετά-φρενον, τό, κανονικά, το τμήμα (στο ανθρ. σώμα) μετά το διάφραγμα
(μετά τὰς φρένας), τα νώτα, σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ.

μετα-φωνέω, μιλά ανάμεσα σε άλλους, με δοτ. πληθ., σε Ομήρ. Ιλ.

μετα-χειρίζω, Αττ. μέλ. -ιῶ, αόρ. α' -*εχειρίσα*, κοινώς ως αποθ., Αττ. μέλ. -
ιοῦμαι, αόρ. α' -*εχειρισάμην* και -*εχειρίσθην*, παρακ. -*κεχείρισμαι*. **1.** έχω ή
παίρνω στο χέρι μου, χειρίζομαι, διοικώ, διευθύνω, σε Ηρόδ. **2.** χειρίζομαι,
διευθετώ, καθοδηγώ, σε Θουκ.· ομοίως, ως αποθ., σε Αριστοφ., Ξεν. **3.**
εξασκώ, επιδιώκω μια τέχνη ή σπουδή, σε Πλάτ.· με *απαρ.*, μελετώ να κάνω,
στον ίδ. **4.** με αιτ. προσ., χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι ή αντιμετωπίζω με
συγκεκριμένο τρόπο, *χαλεπῶς τινα μεταχειρίζειν*, σε Θουκ.· λέγεται για
γιατρό, σε Πλάτ.

μετα-χρόνιος, -ον και -α, -ον (χρόνος),· **I.** αυτός που συμβαίνει κατόπιν,
αργότερα, σε Λουκ. **II.** στον Ησίοδ. = *μετάρσιος*.

μετά-χρονος, -ον, καθυστερημένος, αυτός που συμβαίνει αργότερα, σε Λουκ.

μετα-χωρέω, μέλ. -ήσω, πηγαίνω σε άλλo τόπο, αποσύρομαι, αποδημώ,
μεταναστεύω, σε Αισχύλ., Θουκ.

μετα-ψαίρω, βουρτσίζω, σκουπίζω κάτι, με αιτ., σε Ευρ.

μετέᾱσι, Επικ. αντί *μέτεισι*, γ' πληθ. του *μέτειμι* (εἰμί, sum).

μετ-εγγράφω, μέλ. -ψω, εγγράφω σε νέο κατάλογο· γ' ενικ. Παθ. μέλ. β',
μετεγγραφήσεται, θα εγγραφεί σε νέο κατάλογο, σε Αριστοφ.

μετέειπον, Επικ. αντί *μετεῖπον* (βλ. αυτ.).

μετέησι, Ιων. αντί *μετῆ*, γ' ενικ. υποτ. του *μέτειμι*.

μετέθηκα, αόρ. α' του *μετατίθημι*.

μετειθή, Ιων. αντί *μεθειθή*, γ' ενικ. Παθ. αορ. α' του *μεθήμι*.

μετειθήν, Παθ. αόρ. α' του *μεθήμι*.

μέτ-ειμι (εἰμί, sum), **I.** βρίσκομαι, είμαι ανάμεσα, με δοτ. πληθ., σε Όμηρ.·
αμτβ., *οὐ πανσῶλῃ μετέσσεται*, δεν θα έχω κανένα διάλειμμα ή ανάπαυση, σε
Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** απρόσ., *μέτεστί μοί τινος*, έχω μερίδιο ή αξίωση για ένα
πράγμα, σε Ηρόδ., Αττ.· ομοίως, το ουδ. της μτχ. χρησιμ. ως αμτβ., *οὐδὲν*
Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς χώρας, από τότε που οι Αιολεῖς δεν είχαν μερίδιο στη γη,
σε Ηρόδ. **2.** κάποιες φορές το μερίδιο προστίθεται σε ονομ., *μέτεστι πᾶσι τὸ*
ἴσον, σε Θουκ.· *ἐμοὶ τούτων οὐδὲν μέτεστι*, σε Πλάτ.

μέτ-ειμι, Αττ. μέλ. του *μετέρχομαι*, παρατ. *μετήειν*· Επικ. μτχ. αόρ. α'
μετεισάμενος. **I.** πηγαίνω μεταξύ ή ανάμεσα σε άλλους, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.**
πηγαίνω κατόπιν ή πίσω, ακολουθώ, στο ίδ., Ξεν. **2.** με αιτ., πηγαίνω στο
κατόπι, πηγαίνω σε αναζήτηση, καταδιώκω, σε Αισχύλ., Θουκ. **3.** καταδιώκω
με εκδικητική διάθεση, σε Αισχύλ., Θουκ. *δίκας μέτειμί τινα* (όπου το *δίκας*
είναι σύστ. αντ.), εκτελώ δικαστική απόφαση για κάποιον, σε Αισχύλ. **4.**
στοχεύω, πηγαίνω για μια δουλειά, σε Ευρ. **5.** *μέτειμί τινα θυσίαις*, πλησιάζω
κάποιον με θυσίες, σε Ηρόδ.· με αιτ. και *απαρ.*, *ἕνα ἕκαστον μετήεσαν μὴ*
ἐπιτρέπειν, επεδίωκαν, προσπαθούσαν να μην επιτρέπουν σε κάθε έναν, σε
Θουκ. **III.** περνά από ένα μέρος σε άλλo, σε Θουκ.

μετ-εἶπον, Επικ. **μετ-έειπον**, λειτουργεί ως αόρ. β' του *μετάφημι*. **I.** μιλώ ανάμεσα σε άλλους, απευθύνομαι σ' αυτούς, με δοτ. πληθ., σε Όμηρ. **2.** αμτβ., μιλώ ύστερα, κατόπιν, στον ιδ.

μετείσθω, Ιων. Παθ. γ' ενικ. προστ. του *μεθήμι*.

μετείς, Ιων. αντί *μεθ-είς*, μτχ. αόρ. β' του *μεθήμι*.

μετεισάμενος, Επικ. μτχ. Μέσ. αόρ. α' του *μέτειμι* (*εἶμι*, *ίβο*).

μετείω, Επικ. αντί *μετώ*, υποτ. ενεστ. του *μέτειμι* (*εἰμί*, *sum*).

μετ-εκβαίνω, μέλ. -*βήσομαι*, πηγαίνω από έναν τόπο σε άλλο, σε Ηρόδ.· με αιτ., *μετεκβαίνω φθόγγον*, περνά από μια νότα στην άλλη, σε Ανθ.

μετ-εκδίδωμι, δίνω ξανά, δανείζω, σε Πλούτ.

μετ-εκδύομαι, Μέσ., βγάζω τα ρούχα μου και φορώ άλλα (ανα)θεωρώ, σε Πλούτ.

μετελεύσομαι, μέλ. του *μετέρχομαι*.

μετελθών, μτχ. αόρ. β' του *μετέρχομαι*.

μετ-ελευστέον, ρημ. επίθ., κάτι που πρέπει να τιμωρηθεί, σε Λουκ.

μετ-εμβαίνω, επιβιβάζομαι σε άλλο πλοίο, σε Πλούτ.

μετ-εμβιβάζω, το μτβ. του προηγ., επιβιβάζω σε άλλο πλοίο, σε Θουκ.

μετέμμεναι, Επικ. αντί *μετεῖναι*, απαρ. του *μέτειμι* (*εἰμί*, *sum*).

μετ-έμφυτος, -ον, αυτός που έχει μορλιαστεί για άλλη μια φορά, σε Ανθ.

μετενδύω, I. μτβ. στον αόρ. α' *μετ-ενέδῶσα*, βάζω άλλα ρούχα σε κάποιον, ερευνώ με νέες δυνάμεις, *τινά τι*, σε Λουκ. **II.** Παθ., *μετενδύομαι*, με Ενεργ. αόρ. α' *μετενέδῶν*, φορώ άλλα ρούχα, σε Στράβ.

μετ-ενεκτέον, ρημ. επίθ. του *μεταφέρω*, σε Στράβ.

μετενήνοχα, παρακ. του *μεταφέρω*.

μετ-εννέπω, μιλώ ανάμεσα, *τινί*, σε Μόσχ.

μετ-εντίθημι, τοποθετώ σε άλλο μέρος· Μέσ., *μετεντίθεσθαι τὸν γόμον*, μεταφέρω το φορτίο ενός πλοίου, σε Δημ.

μετ-εξαιρέομαι, Μέσ., αποσπώ από κάπου και τοποθετώ κάπου αλλού, σε Δημ.

μετ-εξανίσταμαι, Παθ., μετακινούμαι από ένα μέρος σε άλλο, σε Λουκ.

μετ-εξέτεροι, -αι, -α, Ιων. αντων., = *ἔνιοι*, κάποιιοι μεταξύ πολλών, συγκεκριμένα πρόσωπα, σε Ηρόδ.

μετ-έπειτα, επίρρ., ύστερα, κατόπιν, σε Όμηρ.· Ιων. **μετ-έπειτεν**, σε Ηρόδ.

μετ-έρχομαι, Αιολ. και Δωρ. **πεδ-έρχομαι**, μέλ. *μετ-ελεύσομαι* (στην Αττ., ο παρατ. και ο μέλ. είναι δανεισμένοι από το *μέτειμι*, βλ. αυτ.)· αποθ., με αόρ. β' *μετ-ἦλθον*, παρακ. -*ελήλυθα*. **I.** έρχομαι ή πηγαίνω ανάμεσα σε άλλους, με δοτ. πληθ. ή αμτβ., σε Όμηρ.· *μετελθών*, έχω πάει ανάμεσα στις τάξεις του στρατεύματος, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** πηγαίνω σε άλλο μέρος, στο ιδ.· απλώς, έρχομαι μετά, ακολουθώ, σε Πίνδ. **III. 1.** με αιτ., ακολουθώ, πηγαίνω προς αναζήτηση, πηγαίνω προς έρευνα, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· γενικά, αναζητώ, στοχεύω, αποσκοπώ, σε Ευρ., Θουκ. **2.** με εχθρική σημασία, καταδιώκω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ.· με αιτ. πράγμ., ζητώ να εκδικηθώ, σε Αισχύλ., Ευρ.· έπειτα, με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., *μετέρχομαί τί τινα*, παίρνω εκδίκηση για ένα έγκλημα από κάποιον, σε Ευρ. **3.** λέγεται για πράγματα, επιζητώ, στοχεύω, επιδιώκω μια δουλειά, σε Όμηρ., Αττ. **4.** πλησιάζω με προσευχές, Λατ. *adire, prosequi, τινα*, σε Ηρόδ., Ευρ.· επιδιώκω, ζητώ την νίκη, σε Πίνδ.

μετέσσυτο, Επικ. γ' ενικ. αόρ. β' του *μετασεύομαι*.

μετ-εύχομαι, μέλ. -*εύξομαι*, αποθ., αλλάζω επιθυμία, επιθυμώ κάτι άλλο, σε Ευρ.

μετέφην, παρατ. του *μετάφημι*.

μετ-έχω, Αιολ. **πεδ-έχω**, μέλ. *μεθ-έζω*, παρακ. *μετ-έσχηκα*. **1.** συμμετέχω, απολαμβάνω μερίδιο, έχω μερίδιο σε κάτι, λαμβάνω μέρος σε κάτι, κάπου, με γεν. πράγμ., σε Θεόγν., Αισχύλ.· με γεν. προσ., απολαμβάνω τη φιλία κάποιου, σε Ξεν.· *μετέχω τῶν πεντακισχιλίων*, είναι μέλη των 5.000 κατά διαδοχή, σε Θουκ.· με προσθήκη δοτ. προσ., *μετέχω τινός τινι*, συμμετέχω σε κάτι από κοινού με κάποιον άλλο, σε Πίνδ., Ευρ.· συχνά το τμήμα ή το μερίδιο δηλώνεται, *μετέχω τάφου μέρος*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** σπανίως με αιτ. μόνο, *ἀκερδῇ χάριν μετέχω*, σε Σοφ. **3.** αμτβ., *οἱ μετέχοντες*, σύντροφοι, σε Ηρόδ.

μετέω, Ιων. αντί *μετῶ*, υποτ. του *μέτειμι* (εἰμί, sum).

μετεωρίζω (μετέωρος), μέλ. -*σω*, **I.** ανυψώνω σε μεγάλο ύψος, υψώνω, σε Θουκ.· **II.** Μέσ., *δελφίνας μετεωρίζου*, ανασήκωσε τα δελφίνια σου (βλ.

δελφίς II), σε Αριστοφ. — Παθ., υψώνομαι, πλέω στους αιθέρες, Λατ. suspendi, στον ιδ. κ.λπ. λέγεται για πλοία, ανοίγομαι στο πέλαγος, σε Θουκ.

III. μεταφ., ξεσηκώνω, αναπτερώνω κάποιον με ψεύτικες ελπίδες, σε Δημ. — Παθ., είμαι ξεσηκωμένος, ενθουσιασμένος, σε Αριστοφ.

μετεωρο-κοπέω (κόπτω), μέλ. -*ήσω*, φλυαρώ για υψηλά ζητήματα, σε Αριστοφ.

μετεωρο-λέσχης, -ου, ό, αυτός που φλυαρεί για υψηλά θέματα, αιθεροβάμων, οραματιστής, σε Πλάτ.

μετεωρολογέω, μέλ. -*ήσω*, μιλώ για υψηλά θέματα, σε Πλάτ.

μετεωρολογία, ή, συζήτηση για υψηλά ζητήματα, σε Πλάτ.

μετεωρο-λόγος, ό (λέγω), αυτός που μιλάει για τα ουράνια σώματα, αστρονόμος, σε Πλάτ.

μετέωρος, -ον (έώρα, αείρω), Επικ. **μετήορος**, βλ. αυτ., **I.** αυτός που έχει ανυψωθεί από το έδαφος, ο κρεμάμενος, Λατ. suspensus, σε Ηρόδ.· αυτός που βρίσκεται σε υψηλό έδαφος, σε Θουκ. **II. 1.** όπως το *μετάρσιος*, στα

μεσούρανα, ψηλά στον αέρα, Λατ. sublimis, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· *Ἄήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον*, να περιίπταται στα ύψη, σε Αριστοφ.· *τὰ μετέωρα χωρία*, οι περιοχές της ατμόσφαιρας, στον ιδ.· *τὰ μετέωρα*, αντικείμενα ψηλά στον ουρανό, αστρονομικά φαινόμενα, στον ιδ., σε Πλάτ. **2.** στην ανοιχτή θάλασσα, πέρα μακριά στη θάλασσα, λέγεται για πλοία, σε Θουκ. **III. 1.**

μεταφ., λέγεται για τον νου, εξηρμένος, ξεσηκωμένος, στα όρια της προσμονής, σε αεροβασία, Λατ. spe erectus, στον ιδ. **2.** ταλαντευόμενος, αβέβαιος, σε Δημ.· *ἐπὶρρ., μετεώρως ἔχειν*, είμαι σε αβεβαιότητα, σε Πλούτ.

μετεωρο-σκόπος, ό, αιθεροβάμων, σε Πλάτ.

μετεωρο-σοφιστής, ό, σοφιστής που ασχολείται με την αστρολογία, τα μετεωρολογικά φαινόμενα, σε Αριστοφ.

μετεωρο-φέναξ, -ᾱκος, ό, αυτός που εξαπατά μέσω αστρολογικών σοφιστειών, σε Αριστοφ.

μετήϊσαν, Ιων. γ' πληθ. παρατ. του *μέτειμι* (εἶμι, ibo).

μετήλθον, αόρ. β' του *μετέρχομαι*.

μετ-ηνέμιος, -ον (ἄνεμος), γρήγορος όπως ο άνεμος, σε Ανθ.

μετ-ήορος, -ον, Επικ. τύπος του *μετέωρος*. **I.** αυτός που έχει σηκωθεί από το έδαφος, κρεμάμενος, σε Ομήρ. Ιλ.· Δωρ. **πεδάορος**, σε Αισχύλ. **II.** μεταφ., ταλαντευόμενος, απερίσκεπτος, σε Ομηρ. Ύμν.

μετήρα, αόρ. α' του *μεταίρω*.

μετήσεσθαι, Ιων. απαρ. Μέσ. μέλ. του *μεθήμι*.

μετίει, βλ. **μεθήμι**.

μετίετο, Ιων. αντί *μεθίετο*, γ' ενικ. Μέσ. παρατ. του *μεθήμι*.

μετ-ίημι, μετ-ίστημι, Ιων. αντί μεθ-.

μετ-ίσχω, = μετέχω, με γεν. πράγμ., σε Ηρόδ.

μετοικεσία, ἡ, = μετοικία I, σε Ανθ.· η Έξωση ή η Αιχμαλωσία των Ιουδαίων, σε Κ.Δ.

μετ-οικέω, μέλ. -ήσω, **I.** αλλάζω κατοικία, μετακινούμαι σε άλλον τόπο, με αιτ. του τόπου, σε Ευρ.· με δοτ. του τόπου, εγκαθίσταμαι, σε Πίνδ. **II.** αμτβ., είμαι μέτοικος ή κάτοικος, κατοικώ σε ξένη πόλη, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ.

μετοίκησις, ἡ, = το επόμ. **I.**, σε Πλάτ.

μετοικία, ἡ, I. αλλαγή κατοικίας, μετακίνηση, μετανάστευση, σε Θουκ. **II.** αποικισμός ως μέτοικος, εγκατάσταση ή διαμονή σε ξένη πόλη, σε Αισχύλ. κ.λπ.

μετοικίζω, οδηγώ αποίκους σε άλλον τόπο διαμονής, σε Πλούτ.

μετοικικός, -ή, -όν, αυτός που βρίσκεται στην κατάσταση ενός μετοίκου, σε Πλούτ.· τὸ μετοικικόν, ο κατάλογος αυτών που είναι μέτοικοι, σε Λουκ.

μετοίκιον, τό, I. φόρος που καταβάλλεται απ' όσους είναι μέτοικοι, σε Πλάτ. **II.** μετοίκια, τά, εορτή επ' ευκαιρία του εποικισμού (όταν ο Θησέας ένωσε όλες τις κωμοπόλεις στην πόλη των Αθηνών), σε Πλούτ.

μετοικισμός, -οῦ, ὁ (μετοικίζω), μετανάστευση, σε Πλούτ.

μετοικιστής, -οῦ, ὁ (μετοικίζω), μετανάστης, σε Πλούτ.

μετ-οικοδομέω, μέλ. -ήσω, χτίζω με διαφορετικό τρόπο, σε Πλούτ.

μέτ-οικος, -ον, I. αυτός που αλλάζει τόπο διαμονής, μεταναστεύει και εγκαθίσταται κάπου αλλού, σε Ηρόδ. **II. 1.** ως ουσ. μέτοικος ὁ, ἡ, ξένος που έχει εγκατασταθεί σε ξένη πόλη, έποικος, μετανάστης, προσωρινός κάτοικος, σε Αισχύλ. κ.λπ.· μέτοικος γῆς, κάποιος που έχει εγκατασταθεί, αποικήσει σε μια χώρα, στον ιδ. **2.** στην Αθήνα, κάτοικος ξένης καταγωγής, που πλήρωνε φόρο (μετοίκιον) αλλά δεν απολάμβανε κανένα από τα δικαιώματα του πολίτη, σε Θουκ. κ.λπ.

μετοικο-φύλαξ, ὁ, ἡ, φύλακας των μετοίκων, σε Ξεν.

μετ-οίχομαι, μέλ. -οιχήσομαι, **1.** αποθ., έχω πάρει στο κατόπι, έχω πάει προς αναζήτηση, με αιτ. προσ., σε Όμηρ.· με αιτ. πράγμ., αναζητώ, επιδιώκω, σε Ευρ. **2.** με εχθρική πρόθεση, καταδιώκω, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** έχω πάει ανάμεσα ή διά μέσου, σε Ομήρ. Οδ. **4.** έχω πάει μαζί με, στο ιδ.

μετ-οκλάζω, μέλ. -σω, αλλάζω θέση συνεχώς από το ένα γόνατο στο άλλο όταν είμαι καθισμένος οκλαδόν· λέγεται για δειλό που παραμονεύει στους θάμνους, σε Ομήρ. Ιλ.

μετ-ονομάζω, μέλ. -σω, προσφωνώ με καινούριο όνομα, *αίγιδας μετωνόμασαν*, τους έδωσαν νέο όνομα, *αίγιδες*, σε Ηρόδ. — Παθ., λαμβάνω ή δέχομαι ένα νέο όνομα, στον ιδ., σε Θουκ.

μετ-όπιῤν, επίρρ., = *μετόπισθε*, σε Σοφ.

μετ-όπισθε, πριν από φωνήεν, -θεν, **I.** επίρρ.: **1.** του τόπου, από πίσω, προς τα πίσω, πίσω, σε Όμηρ., Ησίοδ. **2.** του χρόνου, έπειτα, ύστερα, σε Όμηρ. **II.** πρώτ. με γεν., πίσω (από), στον ιδ.

μετοπωρινός, -ή, -όν, φθινοπωρινός, σε Θουκ., Ξεν.: το ουδ. ως επίρρ., σε Ησίοδ. (πρβλ. [όπωρινός](#)).

μετ-όπωρον, τό (ὀπώρα), προχωρημένο φθινόπωρο, σε Θουκ.

μετ-ορμίζω, Ιων. αντί *μεθορμίζω*.

μετ-όρχιον, τό, χώρος ανάμεσα στις σειρές των αμπελιών, σε Αριστοφ.

μετουσία, ή, συμμετοχή, συνεργασία, κοινωνία (μετοχή), *τινός*, ενός πράγματος, σε Αριστοφ., Δημ.

μετοχή, ή, συμμετοχή, κοινότητα, σε Ηρόδ.

μετ-οχλίζω, μέλ. -ίσω, Επικ. γ' ενικ. ευκτ. αόρ. α' *μετοχλίσσειε*, **I.** μετακινώ με τη χρήση μοχλού, σηκώνω και απομακρύνω από τη μέση ένα βαρύ σώμα, σε Ομήρ. Οδ. **II.** σπρώχνω προς τα πίσω ένα εμπόδιο, σε Ομήρ. Ιλ.

μέτοχος, -ον (μετέχω): **I.** αυτός που έχει μερίδιο σε κάτι, που συμμετέχει κάπου, με γεν., σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** ως ουσ., συνεργάτης, συνεργός, *τοῦφόνου*, σε Ευρ.: *απόλ.*, σε Θουκ.

μετρέω (μέτρον), μέλ. -ήσω, μετρώ με οποιονδήποτε τρόπο: **I.** λέγεται για τόπο, μετρώ, δηλ. διαβαίνω, διασχίζω, *πέλαγος μέγα μετρήσασαν*, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., *ἄλλα μετρήσασθαι*, σε Μόσχ. **II. 1.** με την κοινή έννοια, μετρώ, Λατ. *metiri, tēn γῆν σταδίοισι*, σε Ηρόδ.: *τῇ γαστρὶ μετροῦμαι τὴν εὐδαιμονίαν*, μετρώ (υπολογίζω) την ευτυχία με τις αισθησιακές απολαύσεις, σε Δημ. — Μέσ., *μετρεῖσθαι ἔχνη*, μετρώ με το βλέμμα μου τα βήματά του, σε Σοφ. — Παθ., υπόκειμαι σε μέτρηση, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **2.** απαριθμώ, υπολογίζω, σε Θεόκρ. **3.** παραχωρώ κάτι με μέτρο, παρέχω σαν δωρεά κάτι καθορισμένο, σε Αριστοφ., Δημ. — Μέσ., *έχω παραχωρήσει τον εαυτό μου σε κάποιον με ορισμένο τρόπο, εὖ μετρεῖσθαι*, λαμβάνω ευνοϊκή εκτίμηση, υπολογισμό, σε Ησίοδ.: *τὰ ἄλφιστα μετρούμενοι*, σε Δημ.

μέτρημα, -ατος, τό, 1. απόσταση υπολογισμένη με μετρική μονάδα, σε Ευρ. **2.** μερίδα, επίδομα, παροχή, στον ιδ.

μέτρησις, ή, μέτρημα, υπολογισμός, εκτίμηση, σε Ηρόδ., Ξεν.

μετρητέον, ρημ. επίθ., κάτι που πρέπει να μετρηθεί, σε Πλάτ.

μετρητής, -οῦ, ὁ (μετρέω): **I.** αυτός που αναλαμβάνει τη μέτρηση, σε Πλάτ. **II.** *ἀμφορεύς*, δοχείο ως μονάδα μέτρησης υγρών, που χωράει 12 *χόες* ή 144 *κοτύλας*, περίπου 9 γαλόνια Αγγλίας, σε Δημ.

μετρητικός, -ή, -όν (μετρέω), αυτός που αναφέρεται ή προορίζεται για μέτρηση, σε Ευρ., Πλάτ.: *ή -κή* (δηλ. *τέχνη*), μέτρηση, στον ιδ.

μετρητός, -ή, -όν (μετρέω), αυτός που μπορεί να μετρηθεί, σε Ευρ., Πλάτ. **μετριάζω (μέτριος)**, μέλ. -σω, **I.** είμαι μετριοπαθής, τηρώ το μέτρο, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ. **II.** *μτβ.*, μετριάζω, ρυθμίζω, ελέγχω, Λατ. *moderari*, σε Πλάτ. κ.λπ.

μετρικός, -ή, -όν (μέτρον), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στο μέτρο, αυτός που αναφέρεται στην επιστήμη της μέτρησης με ορισμένες μονάδες, σε Αριστ.: *τὰ -κά και ή -κή* (ενν. *τέχνη*), προσωδία, στον ιδ.

μετριοπαθέω, ανέχομαι με λογική διάθεση, *τινί*, σε Κ.Δ.

μετριο-πάθης, -ές (πάθος), αυτός που μετριάζει τα πάθη του, όρος των Περιπατητικών.

μετριοπότης, -ον, ό, αυτός που πίνει με μέτρο, σε Ξεν.

μέτριος, -α, -ον και -ος, -ον (μέτρον),

A. εντός των πλαισίων του μέτρου, απ' όπου: **I.** λέγεται για μέγεθος, μετρίου ύψους, σε Ηρόδ.· *μέτριος πῆχυς*, η μέτρια, η συνήθης μονάδα μέτρησης μήκους, στον ίδ.· ομοίως λέγεται για χρόνο, σύνηθες, μέτριο χρονικό διάστημα, σε Πλάτ. **II.** χρησιμ. για αριθμό, για ποσότητα, λίγος, σε Ξεν. **III.**

1. λέγεται για κοινωνική βαθμίδα, αυτός που έχει ταπεινή προέλευση, μέτριος, κοινός, σε Ησιόδ., Ευρ. κ.λπ.· ταπεινής ή μεσαίας κοινωνικής τάξης, σε αντίθ. προς την υψηλή ή πολύ χαμηλή κοινωνική τάξη, στους Τραγ. κ.λπ.· *τὸ μέτριον*, το κοινό, το σύνηθες, Λατ. *aurea mediocritas*, σε Σοφ.· ομοίως, *τὰ μέτρια*, σε Ευρ. κ.λπ.· ομοίως, *μετρία φιλία*, μια όχι και τόσο σπουδαία φιλία, στον ίδ.· *μετρίῳ ἐσθῆτι χρῆσθαι*, κοινό, καθημερινό φόρεμα, σε Θουκ.· *μετρία φυλακῇ*, χωρίς στενή συνοδεία, στον ίδ.· *οἱ μέτριοι*, συνήθεις άνθρωποι, το κοινό είδος, σε Δημ.· επίσης, *ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι*, μόλις επαρκές, σε Πλάτ. **2.** μετριοπαθής, ανεκτικός, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· *τὰ μέτρια*, μετριοπαθείς, επιεικείς όροι, σε Θουκ. **3.** λέγεται για πρόσωπα, μετριοπαθής, μετρημένος, ενάρετος, σε Θεόγν., Ευρ.· *μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικά*, σε Θουκ.· *μέτριοι πρὸς δίκαιταν*, σε Αισχίν. **4.** συμμετρικός, κατάλληλος, σε Ξεν. **B. I. 1.** επίρρ. *μετρίως*, μετριοπαθώς, εντός των καθορισμένων ορίων, στο καθορισμένο μέτρο, δικαίως, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *μετρίως ἔχειν τοῦ βίου*, είναι μετρίως ευκατάστατος, σε Ηρόδ.· συγκρ. *μετριώτερον*, υπερθ. *-ώτατα*, σε Θουκ. **2.** αρκετά, επαρκώς, σε Αριστοφ. κ.λπ. **3.** σεμνά, με μετριοπάθεια, σε Ευρ., Ξεν.· με δίκαιους όρους, σε Θουκ. **II.** το ουδ. *μέτριον* και *μέτρια* χρησιμ. επίσης ως επίρρ., σε Πλάτ.· με άρθρο, *τὸμέτριον*, σε Ξεν.· *τὰ μέτρια*, σε Θουκ. **μετριότης, -ητος, ή, I.** μετριοπάθεια, σε Θουκ., Πλάτ.· *μετριότης τῶν σίτων*, μετριοπάθεια στο φαγητό, σε Ξεν. **II.** μεσαία κατάσταση, Λατ. *mediocritas*, σε Αριστ.

μέτρον, τό, I. αυτό δια του οποίου μετριέται, υπολογίζεται το οτιδήποτε: **1.** μέτρο σύγκρισης ή κανόνας, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄνδρα πάντων χρημάτων μέτρον εἶναι*, είναι το υπέρτατο μέτρο για όλα τα πράγματα, σε Πλάτ. **2.** μονάδα μέτρησης περιεχομένου, είτε στερεού είτε υγρού, *δῶκεν μέθυ, χίλια μέτρα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *εἴκοσι μέτρα ἀλφίτου*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** αυτό που έχει ή μπορεί να μετρηθεί, το μήκος, το μέγεθος, *μέτρα κελεύθου*, το μήκος του δρόμου, σε Ομήρ. Οδ.· *μέτρον ἐξήκοντα σταδίους*, σε Θουκ.· *μέτρον ἥβης*, το πλήρες ως προς το μέτρο, δηλ. κορύφωση, ακμή, λέγεται για τη νεότητα, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέτρα μορφῆς*, το μέγεθος και το σουλούπι κάποιου, σε Ευρ. **4.** το πρόπον μέτρο ή όριο, αναλογία, *μέτραφυλάσσεσθαι*, σε Ησιόδ.· *κατὰ μέτρον*, στον ίδ.· *ὑπὲρ μέτρον*, σε Θεόγν.· *πλέον μέτρον*, σε Πλάτ.· *μέτρῳ* = *μετρίως*, σε Πίνδ. **II. 1.** το μέτρο του στίχου, σε αντίθ. προς το *μέλος* (μελωδία, αρμονία) και τον *ρυθμόν* (χρόνος, το τέμπο της μελωδίας), σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** στίχος (ποιητικός), σε Πλάτ.

μετωπηδόν (μέτωπον), επίρρ., με το μέτωπο προς τα εμπρός· λέγεται για πλοία, σχηματίζοντας αδιαπέραστο μέτωπο, σε γραμμή παράταξης· σε αντίθ. προς το *ἐπὶ κέρως* (παραταγμένα το ένα πίσω από το άλλο), σε Θουκ.

μετωπίδιος, -ον (μέτωπον), αυτός που βρίσκεται στο μέτωπο, σε Ανθ.

μετ-ώπιον, τό, = *μέτωπον*, το μέτωπο, σε Ομήρ. Ιλ.

μέτ-ωπον, τό (μετά, ὧψ)· **I.** το διάστημα ανάμεσα στα μάτια, κούτελο, μέτωπο, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** το μπροστινό μέρος του κεφαλιού ή ενός τοίχου ή

κτιρίου, σε Ηρόδ.· το μέτωπο (η πρώτη γραμμή) ενός στρατού ή στόλου, σε Αισχύλ., Ξεν.· *ἐπὶ μετώπου* ή *ἐν μετώπῳ*, σε παράταξη γραμμής, σε αντίθ. προς το *ἐπὶ κέρως* ή *κέρας* (κατά στήλες, σε στοίχιση), σε Ξεν.

μεῦ, Επικ. και Ιων. αντί *μοῦ*, γεν. τοῦ *ἐγώ*.

μέχρι και **μέχρις**, επίρρ., ως ένα σημείο, ως εκεί, ίσαμε. **I.** πριν από πρόθ., *μέχρι* πρόσ, Λατ. *usque ad*, σε Πλάτ.· ομοίως πριν από επίρρ.· *μέχρι δεῦρο* τοῦ λόγου, στον ιδ.· *μέχρι τότε*, σε Θουκ. **II.** όταν λειτουργεί ως πρόθ. με γεν., έως, ίσαμε. **1.** λέγεται για τόπο, *μέχρι θαλάσσης*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μέχρι τῆς πόλεως*, σε Θουκ. **2.** λέγεται για χρόνο, *τέο μέχρις*; δηλ. *τίνος μέχρι χρόνου*; Λατ. *quousque?* έως πότε; σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως, *μέχρι οὔ*; *μέχρι ὅσον*; σε Ηρόδ.· με άρθρο, *τὸ μέχρι ἐμεῦ*, ίσαμε τον καιρό μου, στον ιδ. **3.** λέγεται για μέτρο ή βαθμό, *μέχρι σοῦ δικαίου*, ως το βαθμό που συνάδει με το δίκαιο, σε Θουκ.· *μέχρι τοῦ δυνατοῦ*, σε Πλάτ. **4.** με αριθμούς, ίσαμε, περίπου, σχεδόν, μερικές φορές χωρίς να τροποποιείται η πτώση του ουσ., *μέχρι τριάκοντα ἔτη*, σε Αισχίν. **5.** στην Ιων., το *μέχρι οὔ* χρησιμ. μερικές φορές όπως το απλό *μέχρι*, *μέχρι οὔ ὅκτῳ πύργων*, σε Ηρόδ. **III.** **1.** ως συνδ., ίσαμε, έως, *μέχρι μὲν ὠρεον*, με το δέ στη φράση απόδοσης, σε Ηρόδ.· *μέχρι σκότος ἐγένετο*, σε Ξεν. **2.** το *μέχρι ἂν* ακολουθ. από υποτ., στον ιδ.· ομοίως, χωρίς το *ἂν*, *μέχρι τοῦτο ἴδωμεν*, σε Ηρόδ.

μή, μη, είναι το αρνητικό μόριο που εκφράζει άρνηση που προκύπτει από σκέψη, επιθυμία, ενώ το *οὔ* εκφράζει άρνηση που προκύπτει από κατηγορηματική δήλωση, πραγματικό γεγονός, δηλ. το *μή* υποδηλώνει ότι κάποιος επιθυμεί να μην ισχύει κάτι, με το *οὔ*, ότι δεν ισχύει· οι ίδιες διαφορές ισχύουν για όλα τα σύνθετα των *μή* και *οὔ*.

A. σε ANEΞAPTHTEΣ προτάσεις, **1.** με προστ., *μή μ' ἐρέθιζε*, μη με προκαλείς, σε Ομήρ. Ιλ.· *μή τις ἀκουσάτω*, μην ακούσει κανείς, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με υποτ., *μή δή μ' ἐάσης*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μή ἴωμεν* (Επικ. αντί *ἴωμεν*), στο ιδ.· *μή πάθωμεν*, σε Ξεν. **3.** με ευκτ., χρησιμ. για να εκφράσει επιθυμία ή κάτι που μπορεί να μη συμβεί, *ἄ μή κραίνοι τύχη*, αυτά που η τύχη μπορεί να μην τα φέρει, σε Αισχύλ.· επίσης, σε επιθυμίες που αναφέρονται στο παρελθόν και έτσι δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, *μή ποτ' ὄφελον λιπεῖν*, σε Σοφ. **4.** σε ευχές και όρκους, όπου το *οὔ* θα μπορούσε να αναμένεται, *ἴστω Ζεὺς μή μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος*, μάρτυράς μου ο Ζεὺς (Δίας), κανένας άλλος άνδρας δεν θα ιππεύσει αυτά τα άλογα, σε Ομήρ. Ιλ.· *μὰ τὴν Ἀφροδίτην, μή ἐγὼ σ' ἀφήσω*, σε Αριστοφ. **5.** με απαρ., που χρησιμ. ως προστ., *μή δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππους*, σε Ομήρ. Ιλ. **B.** σε ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ προτάσεις: **1.** με τελικούς συνδ., *ἵνα μή, ὅπως μή, ὥς μή, ὅφρα*, για να μη, Λατ. *ne*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· το *μή* συχνά στέκεται στο λόγο και μόνο του, *ἵνα μή*, σε Ομηρ., Αττ. **2.** σε περίοδο με υποθετικές προτάσεις, μετά το *εἰ* (Επικ. *αἰ*), *εἴ κε* (*αἴ κε*), *εἴ ἂν, ἥν, ἐάν, ἄν*, Λατ. *nisi*, σε Όμηρ. κ.λπ.· ομοίως, *ὅτε μή* = *εἰμή*, κ.λπ. **3.** σε αναφορ. προτάσεις, όπου λανθάνει υπόθεση ή προϋπόθεση, *λέγονθ' ἄ μή δεῖ*, τέτοια λόγια που δεν θα έπρεπε κάποιος (να πει), σε Σοφ.· *λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μή τέρψει κλύων*, στον ιδ. **4.** με απαρ., πάντοτε εκτός από τις περιπτώσεις που το απαρ. ισοδ. με οριστ. ή ευκτ., όπως σε *oratio obliqua* (πλάγιο λόγο). **5.** με μτχ. όταν αυτή μπορεί να αναλυθεί σε υποθετική πρόταση, *μή ἀπενείκας* = *εἰ μή ἀπὴνείκε*, σε Ηρόδ.· *μή θέλων* = *εἰ μή θέλεις*, σε Αισχύλ.· ομοίως, με γενική έννοια, *δίδασκέ μ' ὥς μή εἰδότα* = *ut qui nihil sciam*, σε Σοφ. **6.** με αφηρημένα ουσ., όπως με μτχ., *τὰ μή δίκαια* = *ἄ ἂν μή ἧ δίκαια*, σε Αισχύλ.· *τὸ μή καλόν*, σε Σοφ.· *ἢ μή 'μπειρία* = *τὸ μή ἔχειν ἐμπειρίαν*, έλλειψη εμπειρίας, σε Αριστοφ. **7.** μετά από ρήματα που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία

(πρβλ. μηού)· **α)** όταν το αντικείμενο του φόβου είναι μελλοντικό, με υποτ. ενεστ., φοβάμαι ότι μπορεί να σε πείσει, σε Ομήρ. Ιλ. **β)** με ευκτ. αντί υποτ., σύμφωνα με την ακολουθία εγκλίσεων και χρόνων, σε Όμηρ. κ.λπ. **γ)** όταν η πράξη ανήκει στο παρόν ή το παρελθόν, χρησιμ. οριστ., *φοβούμεθα μὴ ἡμαρτήκαμεν*, φοβόμαστε ότι έχουμε διαπράξει ένα σφάλμα, σε Θουκ. **8.** χωρίς ρήμα, λέγεται για να εκφράσει δισταγμό, πιθ., *μὴ ἀγροικότερον ἢ τὸ ἀληθές εἶπεν*, σε Πλάτ. **Γ.** σε ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: **Ι.** Ευθείες ερωτήσεις, **α)** με οριστ., που υπαινίσσεται αρνητ. απάντηση, σίγουρα όχι, δεν έχεις σκοπό να πεις αυτό, Λατ. *num?* ενώ με το *οὐ* αναμένεται καταφατική απάντηση, Λατ. *nonne?* *ἄρ' οὐ τέθηκε;* σίγουρα είναι νεκρός, δεν είναι; *ἄρα μὴ τέθηκε;* σίγουρα δεν είναι νεκρός, είναι; όταν τα *οὐ* και *μὴ* εμφανίζονται σε αλληλοδιαδεχόμενες προτάσεις, κάθε αρνητικό (μόριο) διατηρεί την κανονική του έννοια, *οὐ σῖγ' ἀνέξει μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;* δεν θα σωπάσεις, και θα είσαι δειλός; δηλ. σώπασε και μην είσαι δειλός, σε Σοφ. **β)** με υποτ., όταν η απάντηση είναι κάπως αμφίβολη, *μὴ οὕτω φῶμεν;* μπορούμε να μιλάμε έτσι; σε Πλάτ.· ομοίως επίσης, με ευκτ. και *ἄν, πῶς ἄν τις μὴ λέγοι;* πώς μπορεί ένας άνθρωπος ν' αντέξει να μη μιλάει; στον ιδ. **ΙΙ.** οι πλάγιες ερωτήσεις με *μὴ* ανήκουν στην πραγματικότητα στην περίπτωση του *μὴ* με ρήματα φόβου και ανησυχίας, *περισκόπω μὴ πού τις ἐγχρίμπτῃ*, σε Σοφ. **μηᾶλλά**, ελλειπτική φράση αντί *μὴ γένοιτο, ἀλλά...*, σε απαντήσεις, όχι αλλά, όχι βέβαια, αλλά, *σὲδὲ ταῦτ' ἀρέσκει;* απάντ. *μᾶλλὰ πλεῖν ἢ μαίνομαι*, σε Αριστοφ.

μηγάρ, ελλειπτική φράση, που χρησιμ. σε emphaticή άρνηση, σίγουρα όχι, όπου το ρήμα πρέπει να εννοηθεί από το προηγούμενο απόσπασμα, *μηλεγέτω τὸ ὄνομα*, Απάντ. *μὴ γάρ* (ενν. *λεγέτω*), σε Πλάτ.· επίσης, σε παρενθετική φράση, όπου μπορεί να αποδοθεί πολύ λιγότερο, όπως το *μὴ ὅτι*, σε Αισχύν. **μηδᾶμῃ** ή **μηδᾶμά** (βλ. οὐδαμῇ), επίρρ. του *μηδαμός*, με κανένα τρόπο, σε καμία περίπτωση, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

μηδᾶμόθεν, επίρρ. του *μηδαμός*, από πουθενά, σε Ξεν.· *μηδαμόθεν ἄλλοθεν*, από κανέναν άλλον τόπο, σε Πλάτ.

μηδᾶμόθι, επίρρ., πουθενά, σε Λουκ.

μηδαμοῖ, επίρρ., προς το πουθενά, σε Σοφ.

μηδαμός, -ή, -όν αντί *μηδὲ ἄμός*, μόνο στον πληθ. *μηδαμοί* (στους Ίων. συγγραφείς), κανέναν, σε Ηρόδ.

μηδᾶμόσε, επίρρ., προς το πουθενά, προς κανένα τόπο, *μηδαμόσε ἄλλοσε*, σε Πλάτ.

μηδᾶμοῦ, επίρρ., πουθενά, σε Αισχύλ.· *μηδαμοῦ ἄλλόθι*, σε Πλάτ.· μεταφ., *μηδαμοῦ νομίζεται*, *nulla in numero habetur*, σε Αισχύλ.

μηδᾶμῶς, επίρρ. του *μηδαμός* = *μηδαμῇ*, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

μηδέ (**μή, δέ**), αρνητικό μόριο (σχετίζεται προς το *οὐδέ* όπως το *μὴ* προς στο *οὐ*)· **Ι. 1.** ως σύνδ., αλλά όχι ή και όχι, μήτε, *μὴ τι σὺ ταῦτα διείρεο μηδὲ μετᾶλλα*, σε Ομήρ. Ιλ.· πιο σπάνια, χωρίς να προηγείται αρνητικό μόριο, *τεκνοῦσθαι, μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν*, σε Αισχύλ. **2.** διπλ., *μηδέ... μηδέ...*, φέρνοντας σε αντίθεση τις δύο προτάσεις μιας περιόδου, σε Ομήρ. Ιλ.· το *μηδέ* επίσης βρίσκεται μετά το *μήτε*, σε Σοφ., Πλάτ. **ΙΙ.** ως επίρρ., ακολουθ. από μεμονωμένη λέξη ή φράση, ούτε καν, Λατ. *ne... quidem*, σε Όμηρ. κ.λπ.

μηδεῖς, μηδε-μιά, μηδ-έν (δηλ. *μηδὲ εἷς, μηδὲ μία, μηδὲ ἓν*)· **Ι. 1.** και μήτε ένας, συγγενές προς το *οὐδεῖς* όπως το *μὴ* προς το *οὐ*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· σπανίως στον πληθ., σε Ξεν. **2.** *μηδὲ εἷς*· όταν γράφεται έτσι δεν αποσιωπάται στην προφορά ποτέ, ούτε στην Αττ., διατηρώντας την πρώτη emphaticή

σημασία, μήτε κανέναν, και συχνά υπήρχε ανάμεσα ένα μόριο, όπως *μηδ' ἰν εἷς*, ή μία πρόθ. *μηδ' ἐξ ἑνός*, *μηδὲ περὶ ἑνός*, κ.λπ., σε Πλάτ. **II.** κανείς, ένα τίποτε, καλός για το τίποτε, *ὁ μηδεὶς*, σε Σοφ.: *πληθ., οὐ γὰρ ἡξίου τοὺς μηδένας*, στον ἰδ.: *ομοίως, μηδὲν ἢ τὸ μηδὲν* συχνά ως ουσ., μηδενικό, τίποτε, στον ἰδ.: *μηδὲν λέγειν*, λέω ὅ,τι εἶναι μηδενικής αξίας, σε Ξεν.: *τοῦμηδενὸς ἄξιος*, σε Ηρόδ.: *ἐς τὸ μηδὲν ἤκειν*, σε Ευρ.: λέγεται και για πρόσωπα, *τὸ μηδὲν*, καλός για το τίποτε, μηδαμινός, *τὸ μηδὲν εἶναι*, λέγεται για ευνούχο, σε Ηρόδ.: *τὸ μηδὲν ὄντας*, σε Σοφ. **III.** το ουδ. *μηδὲν* ως επίρρ., καθόλου, με κανέναν τρόπο, σε Αισχύλ. κ.λπ.

μηδέ-ποτε, επίρρ., **I.** ποτέ, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** *μηδέποτε*, και ποτέ, σε Ησίοδ.

μηδέ-πω, επίρρ., μήτε μέχρι τώρα, όχι ως τώρα, σε Αισχύλ. κ.λπ.

μηδε-πώποτε, επίρρ., μηδέποτε μέχρι τώρα, σε Δημ.

Μηδεσῖ-κάστη, ή, θηλ. κύριο όνομα, στολισμένη με φρόνηση, από το *μήδεσι* (δοτ. πληθ. του *μήδος*) και *κέκασμαι*, σε Ομήρ. Ιλ.

μηδ-έτερος ή μηδ'έτερος, -α, -ον, κανείς από τους δύο, σε Θουκ., Πλάτ.: επίρρ. *-ως*, με κανένα από τους δύο τρόπους, σε Αριστ.

μηδ-ετέρωσε, επίρρ., σε καμία από τις δύο πλευρές, σε Θουκ.

μηδή, μήπως..., σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.: ομοίως, **μηδήητα**, σε Αισχύλ. κ.λπ.

μηδίζω, μέλ. *-σω*, είμαι Μήδος ως προς τη γλώσσα ή τα έθιμα· είμαι με το μέρος των Μήδων, *μηδίζω* (= είμαι προδότης), σε Ηρόδ., Θουκ.

μηδικός, -ή, -όν (Μήδος), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στους Μήδους, *μηδικός*: **I.** *τὰ Μηδικά* (ενν. *πράγματα*), ο πόλεμος με τους Μήδους, οι Μηδικοί Πόλεμοι, το όνομα που δόθηκε στον μεγάλο πόλεμο με τους Πέρσες, σε Θουκ.: *ὁ Μηδικὸς πόλεμος*, στον ἰδ.: **II.** *Μηδική πόα*, το μηδικό, είδος τριφυλλιού, σε Αριστοφ.

Μηδῖς (ενν. *γυνή*), ή, γυναίκα Μηδικής καταγωγής, σε Ηρόδ.

Μηδισμός, ὁ, η ροπή κάποιου προς την πλευρά των Μήδων, να τους ευνοεί· *Μηδισμός* (προδοσία), σε Ηρόδ., Θουκ.

Μηδο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που φονεύει τους Μήδους, σε Ανθ.

μήδομαι (μήδος): Επικ. γ' ενικ. παρατ. *μήδετο*, μέλ. *μήσομαι*, Επικ. β' ενικ. *μήσεαι*, γ' ενικ. αόρ. α' *ἐμήσατο*, Επικ. *μήσατο*: **I.** αποθ., έχω στον νου μου, προτίθεμαι, αποφασίζω (μετά από ανάλυση), σε Ομήρ. Ιλ.: *ἄσσ' ἂν μηδοίμην*, ὅ,τι συμβουλές θα μπορούσα να πάρω, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. *πράγμ.*, σχεδιάζω, δολοπλοκώ, φέρνω σε πέρας, *κακὰμήδεσθαί τινι*, σχεδιάζω συμφορά γι' αυτόν, σε Ομήρ. Ιλ.: *μήσατό μοι ὀλεθρον*, σε Ομήρ. Οδ.: *επίσης*, με αιτ. προσ. και *πράγμ.*, *κακὰμήσατ' Ἀχαιοὺς*, μηχανεύτηκε δόλο γι' αυτούς, σε Όμηρ.: ομοίως, *ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος*, σε Αισχύλ. **3.** εφευρίσκω, *τέχνας*, στον ἰδ.: *τί δὲ μήσωμαι*; τι να επιχειρήσω; στον ἰδ.

μηδ-οπότερος, -α, -ον, = *μηδέτερος*, σε Ανθ.

μηδος (Α), -εος, τό (μέδω), μόνο στον πληθ. *μήδεα*, συμβουλές, σχέδια, τεχνάσματα, σχέδια, σε Όμηρ.: *μάχης μήδεα*, τα σχέδια της μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.

μηδος (Β), -εος, τό, μόνο στον πληθ. *μήδεα*, τα ανδρικά γεννητικά όργανα, σε Ομήρ. Οδ.

Μήδος, ὁ, Μήδος (ως προς την εθνικότητα), Μηδικός, σε Ηρόδ. κ.λπ.

μηδοσύνη, ή (μήδος), συμβουλή, σύνεση, φρόνηση, σε Ανθ.

Μηδο-φόνος, -ον (*φένω), = *Μηδοκτόνος*, σε Ανθ.

μηθ-είς, ουδ. *μηθ-έν*, μεταγεν. τύπος του *μηθ-είς*, *μηθ-έν*.

μηκάομαι, αποθ. με μτχ. Ενεργ. αόρ. β' *μακών*, παρακ. *μεμηκώς*, θηλ. *μεμακνῖα*· και παρατ. (σχηματισμένος από παρακ.) *ἐμέμηκον*· βελάζω, λέγεται για πρόβατα, σε Όμηρ.· λέγεται για κυνηγημένο νεαρό ελάφι ή λαγό, φωνάζω, στριγγλίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πληγωμένο άλογο, στο ίδ. (ηχομιμ. λέξη).

μηκάς, -άδος, ή, αυτή που βελάζει, λέγεται για θηλυκές κατσίκες, σε Όμηρ.· μεταγεν., *μηκάδες ἄρνες* = *βληχάδες*, σε Ευρ.

μηκασμός, ό, βέλασμα, Λατ. *balatus*, σε Πλούτ.

μηκεδάνός, -ή, -όν (μήκος), μακρύς, σε Ανθ.

μηκ-έτι, επίρρ. (σχηματισμένο από τα *μή*, *ἔτι*, με το *κ* να εντίθεται), όχι πλέον, όχι πια, όχι πλέον στο μέλλον, σε Όμηρ. κ.λπ.

μήκιστος, -η, -ον, Δωρ. και Τραγ. *μάκιστος* [*ā*], ανώμ. υπερθ. του *μακρός* (σχηματισμένο από το *μήκος*, όπως το *αἰσχιστος* από το *αἶσχος*)· **1.**

υψηλότετος, σε Όμηρ. **2.** κραταιότετος, σε Σοφ., Ευρ. **3.** μακρότατος, από άποψη χρόνου, σε Ξεν.· το ουδ. *μήκιστον* ως επίρρ., στον υψηλότερο βαθμό, σε Όμηρ. Ύμν.· επίσης, *τί νύ μοι μήκιστα γένηται*; τι πρόκειται να μου συμβεί σε βάθος χρόνου, εν τέλει; σε Ομήρ. Οδ. **4.** πάρα πολύ μακρινός, *ὅτι δυνᾷ μάκιστον*, όσο το δυνατόν πιο μακριά, σε Σοφ.· *μήκιστον ἀπελαύνειν*, οδηγώ (εξορίζω) όσο το δυνατόν πιο μακριά, σε Ξεν.

μήκος, Δωρ. *μᾶκος*, -εος, **τό (μακρός)**· **I. 1. α)** μήκος, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει*, σε Πλάτ.· *μήκη ὁδοῦ*, σε Ηρόδ.· *πλοῦ*, σε Θουκ.· στον πληθ., *τὰ μεγάλα μήκη*, οι μεγάλες αποστάσεις, σε Πλάτ. **β)** λέγεται για πρόσωπα, ύψος, υψηλό σώμα, ανάστημα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για χρόνο, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης, *μήκος λόγου*, *μήκος τῶν λόγων*, μακροσκελής λόγος, στο ίδ.· *ἐν μήκει λόγων*, σε Θουκ. **II. 1.** *τὸ μήκος* ή *μήκος* απόλ. ως επίρρ., κατά μήκος, σε Ηρόδ. κ.λπ.· σε *μάκρος*, πλήρως, *οὐ μήκος ἀλλὰ σύντομα*, σε Σοφ. **2.** *μήκος*, σε ύψος, καθ' ύψος, σε Ομήρ. Οδ.

μή-κοτε, επίρρ., Ιων. αντί *μή-ποτε*.

μηκύνω[ῶ] (μήκος), μέλ. -ῶνῶ, Ιων. -ῶνέω, Δωρ. *μᾶκ-*· **1.** μακραίνω (κάνω κάτι μακρότερο), επιμηκύνω, εκτείνω, σε Ξεν.· λέγεται για χρόνο, *μηκύνω χρόνον*, *βίον*, σε Ευρ. **2.** *μηκύνω λόγον*, *λόγους*, κλώθω, τραβώ σε μάκρος μια ομιλία, μακρολογώ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.· επίσης, χωρίς το *λόγον*, είναι μακροσκελής ή ανιαρός, σε Ηρόδ.· με αιτ., *μηκύνω τὰ περὶ τῆς πόλεως*, μιλάω επί μακρόν γι' αυτούς, σε Θουκ. **3.** *μηκύνω βοήν*, σηκώνω δυνατή κραυγή, κραυγάζω, σε Σοφ. **4.** Μέσ., *ἐμακύναντο κολοσσόν*, ὀρθωσαν ένα ψηλό άγαλμα, σε Ανθ.

μήκων, ή, Δωρ. *μάκων* [*ā*], -ωνος, παπαρούνα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

μηλέα, ή (μήλον), μηλιά, Λατ. *malus*, σε Ομήρ. Οδ.

μήλειος, -ον, επίσης **-α, -ον (μήλον Α)**, αρνίσιος, κρέας, σε Ηρόδ.· *μήλειος φόνος*, σφαγή αρνιού, σε Ευρ.

μήλη, ή, καθετήρας κ.λπ., Λατ. *specillum*, σε Ιππ. κ.λπ.

Μηλιάδες, αἱ, οι Νύμφες της Μηλίας (Μηλίδος) στην Τραχίνα, σε Σοφ.

Μηλιεύς, I. κάτοικος της Μηλίδος (*Μήλις*), Μηλιέας, πληθ. *Μηλιέες*, σε Ηρόδ.· στην αρχ. Αττ. *Μηλιῆς*, σε Σοφ., Θουκ. **II.** ως επίθ. *Μηλιεὺς κόλπος*, ο Μαλιακός κόλπος, σε Ηρόδ.· **Μηλιακός, -ή, -όν**, σε Θουκ.· θηλ. *Μηλὶς λίμνη* = *Μηλιεὺς κόλπος*, σε Σοφ.

Μήλιος, -α, -ον, αυτός που κατάγεται ή προέρχεται από το νησί της Μήλου, Μήλιος, σε Θέογν., Θουκ.· *λιμὸς Μήλιος*, παροιμ. έκφραση για την πείνα (λιμό), από τις συμφορές κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Μήλου, σε Αριστοφ.

μηλίσ, -ίδος, ή (μήλον Β), = μηλέα, Δωρ. μάλίς, σε Θεόκρ.

Μηλίσ, -ίδος, ή, Ιων. αντί Μάλίς, με ή χωρίς το γή, η Μηλίδα, στην Τραχίνα, σε Ηρόδ.· πρβλ. Μηλιεύς.

μηλο-βοτήρ, -ήρος, ό, βοσκός, σε Ομήρ. Ιλ.

μηλο-βότης, -ου, ό, Δωρ. -τας, = το προηγ., σε Πίνδ., Ευρ.

μηλό-βοτος, -ον, αυτός που τον βόσκουν τα πρόβατα, επίθ. για κτηνοτροφικές περιοχές, σε Πίνδ.

μηλο-δόκος, -ον (δέχομαι), αυτός που δέχεται τα πρόβατα, σε θυσία, λέγεται για τον Απόλλωνα, σε Πίνδ.

μηλο-θύτης[ϋ], -ου, ό (θύω Α), αυτός που θυσιάζει πρόβατα, ιερέας, σε Ευρ.· βωμόδμηλοθύτης, βωμός όπου τελούνταν θυσίες, στον ίδ.

μηλολόνθη, ή, σκαρβαίος, χρυσοκάνθαρος, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

μήλον (Α), -ου, τό, πρόβατο ή κατσίκα, σε Ομήρ. Οδ.· στον πληθ., πρόβατα και κατσίκες, μικρό κοπάδι, Λατ. pecudes, σε αντίθ. προς το βόες, σε Ομήρ. Ιλ.· με επίθ. που προστίθεται για να διακρίνει το γένος, άρσενα μήλα, κριάρια, τράγοι, σε Ομήρ. Οδ.

μήλον (Β), Δωρ. μάλον, -ου, τό, Λατ. mālum· I. μήλο (το φρούτο) ή (γενικά) κάθε οπωροφόρο δέντρο, σε Όμηρ., Ησίοδ., Αττ. II. μεταφ., λέγεται για τους μαστούς νεαρής κοπέλας, σε Θεόκρ.· επίσης, μάγουλα, Λατ. malae, σε Ανθ., Λουκ.· πρβλ. μηλοπάρειος· αλλά στον Θεόκρ., τὰ σὰ δάκρυα μάλα ρέόντι, τὰ δάκρυά σου τρέχουν γλυκά ή στοργγγυλά σαν μήλα.

μηλο-νόμης, -ου, ό, Δωρ. -μας (νέμω), αυτός που βόσκει πρόβατα ή κατσίκες, σε Ευρ.· ομοίως, μηλο-νομεύς, -έως, ό, σε Ανθ.

μηλο-νόμος, -ον (νέμω), αυτός που φροντίζει πρόβατα ή κατσίκες, σε Ευρ.

μηλο-πάρειος[ά], Αιολ. μάλοπάραυος, -ον, αυτός που τα μάγουλά του μοιάζουν με μήλα, σε Θεόκρ.

μηλο-σκόποςκορυφή, η κορυφή ενός λόφου, από την οποία επιθεωρούνται τα πρόβατα ή οι κατσίκες, σε Ομηρ. Ύμν.

μηλό-σπορος, -ον (σπείρω), αυτός που έχει σπαρεί με οπωροφόρα δέντρα, σε Ευρ.

μηλοσ-σόος, -ον, αυτός που προστατεύει τα πρόβατα, σε Ανθ.

μηλο-σφάγέω (σφάζω), μέλ. -ήσω, σφάζω πρόβατα, ίερά μηλοσφαγῶ, προσφέρω πρόβατα σε θυσία, σε Σοφ.· απόλ., σε Αριστοφ.

μηλο-τρόφος, -ον, αυτός που εκτρέφει πρόβατα, Χρησμ. παρ' Ηροδ., Αισχύλ.

μηλ-οὔχος, ό (μήλον

Β. II, ἔχω), ζώνη που συγκρατεί τους μαστούς, στηθόδεσμος, σε Ανθ.

μηλο-φόνος, -ον (*φένω), αυτός που φονεύει (σφάζει) πρόβατα, σε Αισχύλ.

μηλοφορέω, μεταφέρω μήλα, σε Θεόκρ.

μηλο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που μεταφέρει μήλα, σε Ευρ.

μηλο-φύλαξι[ϋ], -ἄκος, ό και ή, αυτός που επιθεωρεί τα πρόβατα, σε Ανθ.

μήλ-ωψ, -οπος, ό, ή (μήλον Β, ὥψ), αυτός που μοιάζει με μήλο, κίτρινος, ώριμος, σε Ομήρ. Οδ.· ως προς την γεν. πρβλ. αἶθων, -ονος.

μήν, σε Δωρ. και Επικ. μάν, μόριο που χρησιμ. για να ενισχύει καταφάσεις, Λατ. vero, πράγματι, όντως· I. ειλικρινά, αληθινά, σε Όμηρ. κ.λπ. II. μετά από άλλα μόρια. 1. ἡ μήν, όπως το ἡ μέν (όπου το μήν είναι απλώς ισχυρότερος τύπος), αλήθεια τώρα, εντελώς σίγουρα, ἡ μήν καὶ πόνοος ἐστίν, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στην Αττ., λέγεται για να εισαγάγει έναν όρκο (μια ομωτική φράση), με απαρ. ὁμνυσι δ' ἡ μήν λαπάζειν, σε Αισχύλ. κ.λπ. 2. καὶ μήν, εισάγει στο λόγο κάτι νέο ή εξαιρετικό· καὶ μήν Τάνταλον εἰσεῖδον, σε Ομήρ. Οδ.· στους δραματικούς ποιητές, επισημαίνει την είσοδο ενός

προσώπου στη σκηνή, και κοιτάζετε... ιδού έρχεται... το ίδιο για νέα γεγονότα ή επιχειρήματα, σε Τραγ., Δημ. **3.** *ἀλλὰ μὴν*, αλλά πράγματι, Λατ. *verum enimvero*, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **4.** *ὄχι βεβαίως, στ' αλήθεια ὄχι*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **III.** μετά από ερωτημ. λέξεις, κυρίως λαμβάνει κάπως μια αντικειμενική ισχύ, *τί μὴν*; *quid vero?* τι συμβαίνει λοιπόν; δηλ. βεβαίως, φυσικά και έτσι, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τί μὴν οὐ*; λοιπόν, γιατί ὄχι; σε Ευρ.· *πῶς μὴν*; λοιπόν, μα πῶς...; σε Ξεν. **IV.** *ἀρκετά ὅμοιο με το μέντοι*, Λατ. *tamen, οὐ μὴν ἄτιμοι τεθνήζομεν*, σε Αισχύλ.

μὴν, ὁ, γεν. *μηνός*, δοτ. πληθ. *μησί*· Ιων. ή Αιολ. **μείς**, βλ. αυτ. **1.** μήνας, σε Όμηρ. κ.λπ.· στα πρώιμα χρόνια ο μήνας διαιρούνταν σε δύο μέρη, την αρχή και την εκπνοή (*μὴν ἱστάμενος* και *μὴν φθίνων*), σε Ομήρ. Οδ.· η Αττ. διαίρεση γινόταν σε τρεις δεκάδες (δεκαήμερα), *μὴν ἱστάμενος* (επίσης, *ἀρχόμενος* ή *εἰσιών*), *μεσῶν* και *φθίνων* (ή *ἀπιών*)· η τελευταία διαίρεση προσμετριοταν προς τα πίσω, *μηνὸς τετάρτη φθίνοντος*, την τέταρτη ημέρα από το τέλος του μήνα, σε Θουκ.· *Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος*, δηλ. την 21η ημέρα, σε Δημ.· κάποιες φορές ὅμως προσμετριοταν προς τα εμπρός, ὅπως, *τῇ τρίτῃ ἐπ' εἰκάδι*, την εικοστή τρίτη ημέρα, κ.λπ.· *ἐκείνου τοῦ μηνός*, κατά τη διάρκεια εκείνου του μήνα, σε Ξεν.· *κατὰ μῆνα*, μηνιαίως, σε Αριστοφ.· ομοίως, *τοῦ μηνός ἐκάστου*, στον ιδ.· ή *τοῦ μηνός μόνο*, κατά μήνα, μηνιαίως, στον ιδ. **2.** *μηνίσκος*, στον ιδ.

μηνάς, -άδος, ή, = *μήνη*, φεγγάρι, Σελήνη, σε Ευρ.

μηνάτο, Επικ. αντί *ἐμήνατο*, γ' ενικ. αόρ. α' του *μαίνομαι*.

μήνη, ή (μὴν), φεγγάρι, Σελήνη, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

μηνιαῖος, -α, -ον, αυτός που συμβαίνει ανά μήνα, σε Στράβ.

μηνιθμός, -οῦ, ὁ (μηνίω), οργή, σε Ομήρ. Ιλ.

μηνίμα, -ατος, τό (μηνίω),· **1.** το αίτιο της οργής, *μή τοί τι θεῶν μηνίμα γένωμαι*, (φοβάμαι) μήπως είμαι η αιτία που προκάλεσε την οργή (των θεῶν) πάνω σου, σε Όμηρ. **2.** ενοχή, τύψη για το αίμα που έχει χύσει κάποιος, δηλ. για τη διάπραξη φόνου, σε Πλάτ.

μῆνις, Δωρ. **μᾶνις, -ιος, ή (*μάω)**, οργή, θυμός, λέγεται για τους θεούς, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.

μηνίσκος, ὁ, υποκορ. του *μήνη*, ημισέληνος, μισοφέγγαρο, Λατ. *lunula*· κάλυμμα που προστατεύει τις κεφαλές των αγαλμάτων (ὅπως το *nimbus* ή το φωτοστέφανο των Χριστιανῶν Αγίων), σε Αριστοφ.

μηνίω[ι], Δωρ. **μᾶνίω**, αόρ. α' *ἐμὴνῖσα*, είμαι οργισμένος με κάποιον, στρέφω την οργή μου πάνω του, με δοτ. προσ., σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν. πράγμ., *ἱρῶν μηνίσας*, είμαι οργισμένος εξαιτίας ιερῶν τελετουργιών, στο ιδ.· *πατρὶ μηνίσας φόνου*, σε Σοφ.· *ἀπόλ.*, είμαι οργισμένος, σε Όμηρ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Αισχύλ.

μηνο-ειδής, -ές (μήνη, εἶδος), αυτός που έχει σχήμα μισοφέγγαρου, Λατ. *lunatus*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.· *μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν*, έχοντας κατασκευάσει αυτά (τα πλοία) σε σχήμα μισοφέγγαρου, σε Ηρόδ.· λέγεται για τον Ήλιο και τη Σελήνη, όταν βρίσκονται σε έκλειψη, σε Θουκ., Ξεν.

μηνῦμα, -ατος, τό (μηνύω), πληροφορία, ἄγγελμα, σε Θουκ.

μηνυτήρ, -ῆρος, ὁ (μηνύω), πληροφοριοδότης, οδηγός, σε Αισχύλ.

μηνυτής, -οῦ, Δωρ. **μᾶνυτάς, -α, ὁ (μηνύω)**,· **I.** φέρνω στο φως, *μηνυτῆς χρόνος*, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., πληροφοριοδότης, Λατ. *delator*, σε Θουκ.· *κατά τινος*, εναντίον ενός προσώπου, σε Δημ.

μηνῦτρον, τό, τίμημα που καταβάλλεται για μια πληροφορία, αμοιβή, σε Όμηρ. Ύμν.· στην Αττ. μόνο πληθ.· *μηνυτρα*, σε Θουκ. κ.λπ.

μηνύτωρ[ῶ], -ορος, ὁ, = *μηνυτήρ*, σε Ανθ.

μηνύω, Δωρ. **μᾶνύω**, μέλ. -ύσω [ῶ], αόρ. α' ἐμὴνῶσα, παρακ. μεμὴνῶκα — Παθ., γ' ενικ. παρακ. μεμὴνῶται, αόρ. α' ἐμηνύθην, **I.** αποκαλύπτω ὅτι εἶναι μυστικό, φέρνω στο φως, προδίδω· γενικά, γνωστοποιῶ, δηλώνω, καταδεικνύω, σε Ομηρ. Ὑμν., Ηρόδ., Αττ.· με αιτ. και μτχ., *μηνύω τινὰ ἔχοντα*, φανερώνω ὅτι ἔχει, σε Ηρόδ.· ὅτι ἔχει, σε Ηρόδ.· η μτχ. μερικές φορές παραλείπεται, *τόδ' ἔργον σε μηνύει κακόν* (ενν. ὄντα), σε Ευρ. **II. 1.** στην Αθήνα, πληροφορῶ, εγείρω δημοσίως καταγγελία εναντίον κάποιου, *κατά τινος*, σε Αττ. Ρήτ.· απρόσ. στην Παθ., *μηνύεται*, εγείρεται καταγγελία, *μεμὴνυται*, ἔχει ἤδη εγερθεῖ, σε Θουκ. **2.** στην Παθ. επίσης, λέγεται για πρόσωπα, υπάρχουν πληροφορίες εναντίον μου, καταγέλλομαι, σε Ξεν.· επίσης, λέγεται για πράγματα, *μηνυθέντος τοῦ ἐπιβουλεύματος*, σε Θουκ.· **μὴ ὅπως**, ελλειπτική φράση, *μὴ (λέγε) ὅπως*, που ακολουθ. από το *ἀλλ'* οὐδέ, ὅπως *μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε*, ὅχι μόνο δεν μπορούσατε να χορέψετε, αλλά ούτε καν να σταθείτε ὀρθιοι, σε Ξεν. **μὴ ὅτι** = *μὴ ὅπως*, **1.** ακολουθ. από το *ἀλλά*, Λατ. ne dicam, ὅπως, *μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα*, ὅχι για κάποιο κοινό πρόσωπο, αλλά για τον μεγάλο βασιλιά, σε Πλάτ.· *μὴ ὅτι θεός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι οὐ φιλοῦσιν*, σε Ξεν. **2.** το οὐδέ ἢ καὶ οὐ, ακολουθ. από το *μὴ ὅτι*, ὅπως οὐδὲ ἀναπνεῖν, *μὴ ὅτι λέγειν τι δυνήσόμεθα*, δεν θα μπορούμε να αναπνέουμε, πόσο μάλλον (πολύ λιγότερο) να μιλάμε, στον ἰδ.

μῆοῦ, I. μετά από ρήματα που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία, Λατ. vereor ut, *δέδοικα μὴ οὐ γένηται τι*, φοβάμαι ὅτι δεν θα συμβεῖ· ενώ το *δέδοικα μὴ γένηται* σημαίνει, φοβάμαι ὅτι θα συμβεῖ· στην περίπτωση αυτή, τα *μὴ* και *οὐ* διατηροῦν την κανονική τους σημασία. **II.** με απαρ., **1.** μετά από ρήματα που εκφράζουν κώλυμα, ἀρνηση, αποφυγή, ανάγκη, ὅπου το *μὴ οὐ* μοιάζει με το Λατ. quin ή quominus, *οὐδὲν κωλύει μὴ οὐκ ἀληθὲς εἶναι τοῦτο, nihil impedit quin hoc verum sit*· ή, με ἄρθρο, *οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πυθέσθαι, nihil praetermittam quominus reperiam*, σε Σοφ. **2.** μετά από ρήματα που σημαίνουν κάτι το αδύνατο, ακατάλληλο, απροθυμία, το *μὴ οὐ* αποδίδεται αποφαιτικά, *δεινὸν ἐδόκεε εἶναι μὴ οὐ λαβεῖν*, σε Ηρόδ.· *αἰσχύνῃ ἣν μὴ οὐ συσπoudάζειν*, σε Ξεν. **3.** το *μὴ οὐ* με μτχ., μόνο μετά από αρνητ. μόριο, που είτε δηλώνεται είτε εννοείται, *δυσάλλητος γὰρ ἰν εἶην μὴ οὐ κατοικτεῖρων*, θα ἤμουν σκληρόκαρδος αν δεν συμπονόυσα, σε Σοφ. **4.** = *εἰ μὴ*, εκτός, *πόλεις χαλεπαὶ λαβεῖν, μὴ οὐ πολιορκία*, σε Δημ.

μὴπολλάκις, μήπως κατά τύχη, Λατ. ne forte, σε Πλάτ.

μὴ-ποτε ή μὴ-ποτε, I. 1. ως επίρρ., ποτέ, με κανέναν τρόπο, μετά τα *ὥς, εἰ*, κ.λπ., σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης με απαρ. σε ὅρκους, *ὁμοῦμαι, μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** σε απαγόρευση ή ισχυρή ἀρνηση, με υποτ. αόρ., *μήποτε καὶ σὺ ὀλέσσης*, σε Ομήρ. Οδ. **3.** πιθ., ὅπως το nescio an, σε Αριστ. **II.** ως σύνδ., ὅτι ποτέ, μήπως κάποτε, Λατ. ne quando, σε Ομήρ. Οδ.

μὴπου, μήπως κάπου, ὅτι πουθενά, Λατ. necubi, σε Ομήρ. Οδ.· μήπως, κατά τύχη, σε Όμηρ. κ.λπ.

μὴ-πω ή μὴπω, I. ως επίρρ., ὅχι ἀκόμη, Λατ. nondum, σε Ομήρ. Οδ., Αττ. **II.** ως σύνδ., ὅτι ὅχι ἀκόμη, μήπως ἀκόμη, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

μὴπώποτε, λέγεται για παρελθόντα χρόνο, ποτέ μέχρι τώρα, σε Σοφ.

μὴ-πως ή μὴπως, I. μήπως κατά κάποιο τρόπο, μήπως και κάπως, μήπως κατά τύχη, σε Όμηρ. **II.** σε περίπτωση αμφιβολίας, ή σε πλάγιες ερωτήσεις, είτε ή ὅχι, σε Ομήρ. Ιλ.

μῆρα, τά, = *μηρία*, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

μηρία, τά (μηρός), I. κομμάτια κομμένα από τους μηρούς, σε Όμηρ.· ήταν έθιμο να κόβουν και να αφαιρούν τα μηρία (*ἐκ μηρία τάμνον*), να τα τυλίγουν σε δύο πτυχές από λίπος (*κνίσσηγάλυψαν, δίπτυχα ποιήσαντες*), και να τα καίνε πάνω στο βωμό. **II.** = *μηροί*, μηροί, μπούτια, σε Βίωνα.

μηριαῖος, -α, -ον (μηρός), αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στον μηρό, Λατ. *femoralis*, *αἱ μηριαῖοι*, μηροί, μπούτια, σε Ξεν.

μήρινθος, ἡ (μηρύομαι), γεν. -ου, χορδή, κλωστή, σχοινί, σε Ομήρ. Ιλ.· πετονιά, σε Θεόκρ.

μηρός, -οῦ, ὁ, 1. μηρός, μπούτι, Λατ. *femur*, σε Όμηρ. **2.** στον πληθ. *μηρία*, σε Όμηρ., Σοφ. **3.** στον πληθ. επίσης, γενικά, τα οστά του μηρού, σε Ηρόδ.

μηρο-τράφης, -ές (τρέφω), αυτός που ανατράφηκε μέσα στον μηρό, λέγεται για τον Βάκχο (Διόνυσο), σε Ανθ.

μηρο-τύπης, -ές (τύπτω), αυτός που χτυπά τον μηρό, σε Ανθ.

μηρύομαι, Δωρ. -**μᾶρ-**, αόρ. *ἀ' ἐμρηῶσάμην*, αποθ., **I.** μαζεύω, τυλίγω τα πανιά του πλοίου, σε Ομήρ. Οδ.· μαζεύω, τυλίγω καλώδια κ.λπ., σε Ανθ.· *κρόκα ἐν στήμονι μηρύσασθαι*, υφαίνω το υφάδι στο στήμονι, σε Ησίοδ. **II.** Παθ., *κισσός μαρύεται περὶ χεῖλη*, ο κισσός περιτυλίγεται γύρω από την άκρη, σε Θεόκρ.

μήσαο, μήσατο, Επικ. β' και γ' ενικ. αορ. *ἀ' του μήδομαι*.

μήσαι, Επικ. β' ενικ. μελ. του *μήδομαι*.

μήστωρ, -ωρος, ὁ (μήδομαι), αυτός που παρέχει συμβουλές, σύμβουλος, σε Όμηρ.· *Αθηναῖοι μήστωρες αὐτῆς*, οι πρωταίτιοι της δίνης της μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.· *κρατερὸν μήστωρα φόβοιο*, λέγεται για τον Διομήδη, στο ίδ.

μήτε, και όχι, κατά κανόνα διπλ., *μήτε... μήτε...*, σε Όμηρ. κ.λπ.

μήτηρ, Δωρ. **μάτηρ, ἡ**, κλητ. *μήτερ*· αλλά κατά το πατήρ στον τονισμό των άλλων πτώσεων, γεν. *μητέρος, μητρός*, δοτ. *μητέρι, μητρί*, κ.λπ.· μητέρα, σε Όμηρ. κ.λπ.· **1.** λέγεται για ζώα, θηλυκός γονιός, στον ίδ.· *ἀπό ή ἐκ μητρός*, από τη μήτρα της μάνας μου, σε Πίνδ., Αισχύλ. **2.** επίσης, λέγεται για περιοχές, εδάφη, *μήτηρ μῆλων, θηρῶν*, μητέρα των κοπαδιών, του παιχνιδιού (του κυνηγιού), σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τη Γη, *γῆ πάντων μήτηρ*, σε Ησίοδ.· *γῆ μήτηρ*, σε Αισχύλ.· *ὦ γαῖα μήτερ*, σε Ευρ.· επίσης, *ἡ Μάτηρ* μόνο, αντί *Δημήτηρ*, σε Ηρόδ. **3.** λέγεται για τόπο, όπου γεννήθηκε κάποιος, *μάτερ ἐμά, Θήβα*, σε Πίνδ. κ.λπ. **4.** ποιητ. ως η πηγή των συμβάντων, *μήτηρ ἀέθλων*, λέγεται για την Ολυμπία, στον ίδ., η νύχτα είναι η μητέρα της ημέρας, σε Αισχύλ.· σταφύλι κρασιού, στο ίδ.

μήτι, ουδ. του *μήτις*, βλ. αυτ.

μήτι, συνηρ. αντί *μήτιι*, δοτ. του *μήτις*.

μητιάω (μῆτις)· Επικ. γ' πληθ. *μητιόωσι* και *μητχ. μητιόων*, -όωσα· επίσης, ως αποθ. β' πληθ. *μητιάασθε, γ' πληθ. παρατ. μητιόωντο*, απαρ. *μητιάασθαι*· **1.** συλλογίζομαι, διαλογίζομαι, συζητώ, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *μητιάασθε*, αναλογιστείτε το μεταξύ σας, στο ίδ. **2.** με αιτ. πράγμ., *μητιόμαι*, σε Όμηρ. **μητίετα, ὁ (μῆτις)**, Επικ. αντί *μητιέτης*, σύμβουλος, ως επίθ. του Ζεύς, πάνσοφε! σε Όμηρ.

μητιόεις, -εσσα, -εν (μῆτις), 1. σοφός στο να συμβουλεύει, πάνσοφος, σε Όμηρ. Ύμν., Ησίοδ. **2.** *φάρμακα μητιόεντα*, σοφά, δηλ. καλοδιαλεγμένα, βοηθητικά, θεραπευτικά, σε Ομήρ. Οδ.

μητιόμαι, μέλ. -*ίσομαι* [*ι*], αόρ. *ἀ' ἐμητισάμην*, αποθ., επινοώ, μηχανεύομαι, σχεδιάζω, σε Όμηρ.· με διπλή αιτ., *μηχανεύομαι* συμφορά εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Οδ.

μητιρών, Επικ. *μητχ. του μητιάω*· **μητιόωσι**, Επικ. γ' πληθ.

μήτις, ἡ (*μάω), γεν. -ιος, Αττ. -ιδος, δοτ. *μήτιδι*, Επικ. **μήτῃ** αντί *μήτι*, πληθ. *μητίεσσι*· αιτ. *μητίν*· **I.** η συμβουλευτική ικανότητα, σοφία, συμβουλή, πανουργία, δόλος, σε Όμηρ., Αισχύλ.· *μητίν ἀλώπηξ*, αλεπού ως προς την πανουργία, σε Πίνδ.· λέγεται για το ταλέντο ή την τέχνη ενός ποιητή, στον ιδ.

II. πληροφορία, συμβουλή, σχέδιο, επιχείρηση, *μητίν ὑφαίνειν*, σε Όμηρ. **μή-τις** ή **μήτις, ὁ, ἡ (τίς)**· ουδ. *μή-τί*, γεν. *μή-τινος*· **I.** μήπως κάποιος, μήπως κάτι, Λατ. ne quis, ne quid, συντασσόμενο όπως το επίρρ. *μή*, σε Όμηρ. κ.λπ.

II. 1. *μήτι* ή *μή τι*, επίρρ. που χρησιμ. για προσταγή, σε Ομήρ. Ιλ.· με ευκτ., λέγεται για να εκφράσει επιθυμία, *ὄλοιντο μή τι πάντες*, σε Σοφ. **2.** μετά από ρήματα φόβου ή αμφιβολίας, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** σε ερωτήσεις, *μή τί σοι δοκῶ ταρβεῖν*; σου φαίνομαι να φοβάμαι; (δηλ., δεν φοβάμαι), σε Αισχύλ. **4.** *μή τί γε*, για να μην αναφέρω, πολύ λιγότερο, Λατ. *ne dum*, *ne dicam*, σε Δημ.

μή-τοι ή **μήτοι**, επιτετ. τύπος του *μή*, με προστ. και υποτ., **1.** *μή τοι δοκεῖτε*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· σε όρκο, με απαρ., στον ιδ. **2.** μετά από ρήματα που υποδηλώνουν άρνηση, σε Σοφ.

μήτρα, Ιων. -**τρη, ἡ (μήτηρ),** Λατ. *matrix*, μήτρα (όργανο του γυναικείου γεννητικού συστήματος), σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

μητρ-ᾄγύρτης, -ου, ὁ, ο ιερέας της Κυβέλης που επαιτεί, η Κυβέλη, Μητέρα των θεών· ο Ιφικράτης έδωσε αυτό το όνομα στον Καλλία που ήταν πράγματι *Δαδοῦχος* τῆς Κυβέλης, σε Αριστ.

μητρ-ἄδελφος, ὁ και ἡ, αδελφός ή αδελφή της μητέρας, θεῖος ή θεία, στον Πίνδ., **ματραδελφός.**

μητρ-ἄλοιᾱς, -ου, ὁ (ἄλοιᾱω), αυτός που χτυπά θανατηφόρα τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.

μήτρη, ἡ, Ιων. αντί *μήτρα*.

μητριᾱς, -ἄδος, ἡ, θηλ. του *μήτριος*, σε Ανθ.

μητρικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στη μητέρα, Λατ. *maternus*, σε Αριστ.

μητρις (ενν. γῆ), χώρα, ο τόπος της μητέρας κάποιου (πρβλ. [πατρίς](#)), κρητική λέξη στον Πλάτ.

μητρό-δοκος, Δωρ. ματρ-, -ον (δέχομαι), αυτός που γίνεται δεκτός από τη μητέρα του, σε Πίνδ.

μητρο-ήθης, -ες (ἥθος), αυτός που έχει τον χαρακτήρα, τις συνήθειες της μητέρας του, σε Ανθ.

μητρόθεν (μήτηρ), Δωρ. **μᾱτρ-,** επίρρ.: **1.** από τη μητέρα, από την πλευρά της μητέρας, σε Ηρόδ., Πίνδ. **2.** από τη μητέρα κάποιου, από τα χέρια της μητέρας κάποιου, σε Αισχύλ., Αριστοφ. **3.** από τη μήτρα της μάνας κάποιου, σε Αισχύλ.

μητρο-κάσιγνήτη, ἡ, αδελφή από την ίδια μητέρα, Λατ. *soror uterina*, σε Αισχύλ.

μητροκτονέω, σκοτώνω τη μητέρα μου, σε Αισχύλ., Eur.

μητρο-κτόνος, -ον (κτείνω),· 1. αυτός που φονεύει τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ.· *μητροκτόνον μίασμα*, μόλυσμα, κηλίδα από τον φόνο της μητέρας, στον ιδ.· ομοίως, *μητροκτόνος κηλῖς, αἷμα*, σε Eur. **2.** ως ουσ., μητροκτονία, σε Αισχύλ., Eur.

μητρο-μήτωρ, Δωρ. ματρομάτωρ, -ορος, ἡ, η μητέρα της μητέρας κάποιου, η από μητέρα γιαγιά του, σε Πίνδ.

μητρο-πάτωρ[ᾱ], -ορος, ὁ, ο πατέρας της μητέρας κάποιου, ο παππούς από την πλευρά της μητέρας, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

μητρό-πολις, Δωρ. **ματρ-, -εως, ἡ, I.** μητρική πόλη, σε σχέση με τις αποικίες, όπως η Αθήνα για τους Ίωνες, σε Ηρόδ., Θουκ.· λέγεται για τη Δωρίδα για τους Δωριείς της Πελοποννήσου, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** μητρική πόλη, μητρική χώρα, σπίτι, σε Πίνδ., Σοφ. **III.** μητρόπολη όπως την εννοούμε σήμερα, πρωτεύουσα, μεγαλούπολη, σε Ξεν.

μητρο-πόλος, -ον (πολέω), αυτός που φροντίζει τις μητέρες, επίθ. για την *Είλειθια*, προστάτιδα του τοκετού, σε Πίνδ.

μητρόρ-ριπτος, -ον, αυτός που τον έχει απορρίψει η μητέρα του, σε Ανθ.

μητρο-φθόρος, -ον (φθείρω), αυτός που φονεύει τη μητέρα του, σε Ανθ.

μητρο-φόνος, -ον (*φένω),· **1.** αυτός που σκοτώνει τη μητέρα του, μητροκτόνος, σε Αισχύλ. **2.** ως ουσ., μητροκτονία, στον ίδ.

μητρο-φόντης, -ου, ὁ, = *μητροφόνος*, σε Ευρ.

μητρυιά, Δωρ. **μᾶτρ-, -ᾶς**, Ίων. **μητρυιή, -ῆς, ἡ**, μητριά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· η σκληρότητα των μητριών ήταν παροιμιώδης (πρβλ. Λατ. *injusta nonverca*), από όπου, μεταφ., *μητρυιά νεῶν*, λέγεται για επικίνδυνη ακτή, σε Αισχύλ.

μητρῷος, Δωρ. **μᾶτρ-, -α, -ον**, συνηρ. αντί *μητρώϊος* (το οποίο απαντά στην Οδ.)· **I.** λέγεται για τη μητέρα, της μητέρας, μητρικός, σε Ομήρ. Οδ., Αττ.· *μητρῷον δέμας*, περίφραση αντί *τὴν μητέρα*, σε Αισχύλ.· *τὰ μητρῶα*, το δίκαιο, το δικαίωμα της μητέρας, σε Ηρόδ. **II.** *Μητρῶον* (ενν. *ἱερόν*), τό, ο ναός της Κυβέλης στην Αθήνα, που ήταν ο τόπος όπου φυλάσσονταν τα αρχεία της πόλης, σε Δημ., Αισχίν.

μήτρως, Δωρ. **μᾶτρ-, ὁ**, γεν. -*ωος* και -*ω*, αιτ. -*ωα* και -*ων*· πληθ. πάντοτε στην γ' κλίση, όπως *πάτρως*· **1.** θεός από την πλευρά της μητέρας, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** οποιαδήποτε συγγένεια από την πλευρά της μητέρας, σε Πίνδ., Ευρ. **3.** *μητροπάτωρ*, σε Πίνδ.

μηχᾶνάομαι (μηχανή)·

A. Ίων. -**έομαι**, μέλ. -*ήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐμηχανησάμην*, παρακ. *μεμηχάνημαι*· Επικ. τύποι, β' πληθ. *μηχανάασθε*, γ' πληθ. ενεστ. και παρατ. *μηχανόονται, -ωντο*, γ' ενικ. ευκτ. *μηχανόωτο*, απαρ. -*άσθαι*, αποθ.· όπως το Λατ. *machinari*, **I. 1.** κάνω (κάτι) με τέχνη, συναρμολογώ, χτίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· γενικά, προετοιμάζω, ετοιμάζω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** επινοώ, μηχανεύομαι, με τέχνασμα ή δόλο, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, απλώς, προκαλώ, έχω ως αποτέλεσμα, σε Ηρόδ., Αττ.· αμτβ., καταστρώνω σχέδια, σε Ομήρ. Οδ.· με αιτ. και απαρ., επινοώ ώστε να κάνω ή να μπορεί να γίνει κάτι, σε Ξεν. **II.** Μέσ., προμηθεύομαι για τον εαυτό μου, σε Σοφ., Ξεν. **B.** το Ενεργ. *μηχανάω* χρησιμ. από τον Όμηρ. μόνο στην Επικ. μτχ., *ἀτάσθαλα μηχανόοντας*, επινοώντας ολέθρια αποτελέσματα, σε Ομήρ. Οδ., και από τον Σοφ. στο απαρ. *μηχανᾶν*· αλλά ο παρακ. *μεμηχάνημαι* χρησιμοποιείται με Παθ. σημασία από τον Ηρόδ. και στους Αττ.· επίσης με Ενεργ. σημασία, σε Πλάτ., Ξεν.

μηχάνῃ, Δωρ. **μᾶχανά, ἡ (μῆχος)**, Λατ. *machina*· **I. 1.** εργαλείο, μηχανήμα για ανύψωση βαρών και παρόμοια, σε Ηρόδ.· *μηχανῇ Ποσειδῶνος*, λέγεται για τρίαίνα, σε Αισχύλ.· *λαοπόροις μηχανοῖς*, λέγεται για τη γέφυρα από πλοία που έφτιαξε ο Ξέρξης, στον ίδ. **2.** πολεμική μηχανή, σε Θουκ. **3.** θεατρικό μηχανήμα, με το οποίο οι θεοί φαίνονταν να εμφανίζονται μετέωροι, σε Πλάτ.· απ' όπου η παροιμ. για κάθε αιφνίδια εμφάνιση, *ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς*, (πρβλ. Λατ. *deus ex machina*), σε Δημ. **II. 1.** κάθε επινόηση ώστε να επιτευχθεί κάτι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στον πληθ. *μηχαναί*, πονηριές, δόλοι, τεχνάσματα, απάτες, σε Ησίοδ., Αττ.· *μηχαναῖς Διός*, με τα τεχνάσματα του Δία, σε Αισχύλ.· παροιμ., *μηχαναί Σισύφου*, σε Αριστοφ.· φράσεις, *μηχανὴν* ή

μηχανὰς προσφέρειν, σε Ευρ., *εὐρίσκειν*, σε Αισχύλ. κ.λπ.· με γεν., *μηχανὲς κακῶν*, μια επινόηση κατά των ασθενειών, σε Ευρ.· αλλά, *μηχανὴ σωτηρίας*, τρόπος για να παρασχεθεῖ ασφάλεια, σε Αισχύλ. **2.** *οὐδεμία μηχανή* (ἐστὶ) ὅπως οὐ, με μέλ., σε Ηρόδ.· επίσης, *μὴ οὐ*, με απαρ., στον ἰδ. **3.** σε επιρρ. φράσεις, *ἐκ μηχανῆς τιнос*, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στον ἰδ.· *μηδεμιῇ μηχανῇ*, με κανένα τρόπο, σε καμία περίπτωση, στον ἰδ.

μηχάνημα, -ατος, τό, I. = *μηχανή*, πολεμική μηχανή, που χρησιμ. σε πολιορκίες, σε Δημ. **II.** ευφυὲς τέχνασμα, πανούργα δουλειά, στους Τραγ.· λέγεται για το ἔνδυμα με το οποίο η Κλυταιμνήστρα τύλιξε τον Αγαμέμνονα στο μπάνιο του, σε Αισχύλ.

μηχάνητέον, ρημ. επίθ. του *μηχανάομαι*, κάτι που πρέπει να επινοηθεῖ, σε Πλάτ.

μηχάνητικός, -ή, -όν, = *μηχανικός*, σε Ξεν.

μηχάνικός, -ή, -όν, I. 1. γεμάτος από εναλλακτικά σχέδια, ευρηματικός, ιδιοφυής, ἔξυπνος, σε Ξεν. **2.** με γεν. πράγμ., ικανός να προμηθεύει, στον ἰδ. **II.** γι' αὐτόν που ανήκει ή αναφέρεται στις μηχανές, μηχανικός, σε Αριστ.· ὁ *μηχανικός*, εφευρέτης μηχανών, μηχανικός, σε Πλούτ.

μηχάνιώτης, -ου, ὁ, επινοητικός, σε Ομηρ. Ὑμν.

μηχάνο-δίφης, -ου, ὁ (δίφάω), αὐτός που εφευρίσκει τεχνάσματα, σε Αριστοφ.

μηχάνοεις, -εσσα, -εν (μηχανή), ιδιοφυής, σε Σοφ.

μηχάνο-ποιός, ὁ (ποιέω), μηχανικός, κατασκευαστής πολεμικῶν μηχανῶν, σε Πλάτ., Ξεν.· μηχανικός θεάτρου (χειριστής θεατρικῶν μηχανημάτων), σε Αριστοφ.

μηχάνορρᾶφέω, καταστρώνω δόλια σχέδια, σε Αισχύλ.

μηχάνορ-ράφος, -ον (ράπτω), αὐτός που ασχολεῖται με δολοπλοκίες, σε Σοφ.· με γεν., *μηχανορράφος κακῶν*, δόλιοι πρωταίτιοι συμφορῶν, σε Ευρ.

μηχάν-ουργός, -όν (*ἔργω), = *μηχανοποιός*, σε Ανθ.

μηχάνο-φόρος, -ον, μεταφορέας σε πολεμικές, στρατιωτικές μηχανές, σε Πλούτ.

μῆχαρ, τό, = *μῆχος*, σε Αισχύλ.

μῆχος, τό, μέσο, τρόπος, γιατρικό, σε Ομήρ. Ιλ.· *μῆχος κακοῦ*, γιατρικό για ασθένεια, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.· *κακῶν*, σε Ευρ.

μῖᾱ, ἡ, γεν. *μῖᾱς*, Επικ. και Ιων. *μῖῆς*, δοτ. *μῖᾱ, μῖῆ*, αιτ. *μῖᾱν*, θηλ. του *εἶς*, ἔν, μία (τακτικό αριθμητικό).

μιαίνω, μέλ. *μιαίνῳ*, αόρ. α' *ἐμίμηνα*, Δωρ. και Αττ. *ἐμίᾱνα*, παρακ. *μεμίαγκα* — Μέσ., αόρ. α' *ἐμῖνήνατο* — Παθ., μέλ. *μιανθήσομαι*, αόρ. α' *ἐμῖάνθην*, Επικ. *μῖάνθην*, παρακ. *μεμίασμαι*· **1.** κανονικά, μπογιατίζω, βάφω, ἔλεφαντα φοίνικι *μιαίνειν* (πρβλ. *violaverit ostro si quis ebur*, σε Βιργ.), σε Ομήρ. Ιλ. **2.**

κηλιδώνω, λεκιάζω, μολύνω, ιδίως με αίμα, *μῖάνθην* (Επικ. γ' *δυῖκ*. αντί *μιανθήτην*), *αἵματι μηροῖ*, σε Ομήρ. Ιλ.· *αἵματι πεσεῖ μῖανθεις*, σε Σοφ.· *μιαίνω τοὺς θεῶν βωμοὺς αἵματι*, σε Πλάτ.· *βορβόρῳ ὕδωρ μιαίνων*, σε Αισχύλ. **3.** λέγεται για κηλίδες στην ηθική κάποιου, μολύνω, κηλιδώνω, σε Πίνδ., Τραγ.· απ' ὅπου ο Σοφ. αναφέρει, *θεοὺς μιαίνειν οὗ τις ἀνθρώπων σθένει* — Παθ., υφίσταμαι τέτοια κηλίδωση, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *μιαίνεσθε τὴν ψυχὴν*, σε Πλάτ.· *τῆς ἄλλης (γῆς) αὐτῷ μεμιασμένης*, σε Θουκ.

μιαιφονέω, I. 1. μολύνομαι από αίμα φόνου που έχω διαπράξει, σε Ευρ. **2.** με αιτ., φονεύω, σε Ισοκρ., Πλάτ.

μιαιφονία, ἡ, I. τύψη που προέρχεται από αίμα που χύθηκε σε φόνο, σε Δημ., Διόδ. **II.** μόλυνση από ωμοφαγία, σε Πλούτ.

μιαί-φόνος, -ον, στιγματισμένος από αίμα, αιμοδιψής, αιματηρός, σε Ομήρ. Ιλ.· μολυσμένος με αίμα, ένοχος αιματοχυσίας, φόνου, στους Τραγ.· με γεν., *μιαίφονος τέκνων*, κηλιδωμένη με το αίμα των παιδιών σου, σε Ευρ.· συγκρ. - *ώτερος*, σε Ηρόδ., Ευρ.· υπερθ. - *ώτατος*, στον ίδ.

μιάνθην, 1. Επικ. αντί *έμιάνθην*, Παθ. αόρ. α' του *μιαίνω*, **2.** γ' δυϊκ. αντί *μιάνθητην*.

μιαρία, ή, (μιαρός), κτηνωδία, σε Ξεν., Δημ.

μιαρό-γλωσσο, -ον (γλῶσσα), βωμολόχος, χυδαιολόγος, σε Ανθ.

μιαρός, -ά, -όν (μιαίνω), **1.** κηλιδωμένος με αίμα, σε Ομήρ. Ιλ.· μολυσμένος με αίμα από φόνο, σε Ευρ. **2.** γενικά, ρυπαρός, μολυσμένος, βρώμικος, σε Ηρόδ.· με ηθική έννοια, σε Σοφ.· ως όρος για το ρυπαρό όνειδος, κτηνώδης, χυδαίος, αποκρουστικός, σε Αριστοφ.· *μιαρὰ φωνή*, άξεστη, κτηνώδης φωνή, στον ίδ.· επίρρ. *μιαρῶς*, στον ίδ.

μιάσμα, -ατος, τό (μιαίνω), **I.** κηλίδα, ρυπαρότητα, στίγμα ενοχής, Λατ. *riaculum*, στους Τραγ. κ.λπ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, κηλίδωση, στιγματισμός, σε Αισχύλ., Σοφ.

μιάστωρ, -ορος, ό (μιαίνω), **I.** εξαθλιωμένος άνθρωπος, στιγματισμένος από διάπραξη εγκλήματος, άθλιος, ένοχος, μιαρός, Λατ. *homo riacularis*, στους Τραγ. **II.** *άλάστωρ*, τιμωρός ενός εγκλήματος, στους ίδ.

μίγα[ι], επίρρ., σε μείξη με, με δοτ., σε Πίνδ.

μῖγάζομαι, Επικ. αντί *μίνγνυμαι*, συναναστρέφομαι, σε Ομήρ. Οδ.

μῖγας, -άδος, ό και ή (μίγα), αυτός που προήλθε από μείξη, σε Ευρ.

μίγδα, επίρρ. - *μίγα*, αναμεμειγμένα, ανάκατα, σε Ομήρ. Οδ.· με δοτ., *μίγδα θεοῖς*, ανάμεσα στους θεούς, σε Ομήρ. Ιλ.

μῖγδην, επίρρ. *μίγδα*, σε Ομηρ. Ύμν.

μῖγμα, -ατος, τό (μίνγνυμι), μείγμα, *μῖγματα*, παρασκευάσματα, φάρμακα που προέρχονται από ανάμειξη συστατικών, σε Κ.Δ.

μίνγνυμι, προστ. *μίννυ*, παρατ. *έμίννυν*, ποιητ. *μίννυνον*, μέλ. *μίζω*, αόρ. α' *έμιζα*, απαρ. *μῖζαι* — Παθ., γ' πληθ. παρατ. *έμίννυντο*, μέλ. *μεμίζομαι* και *μιγήσομαι*, επίσης, Μέσ. μέλ. *μίζομαι*, αόρ. α' *έμίχθην*, αόρ. β' *έμίγην [ι]*, Επικ. *μίγην*· Επικ. γ' ενικ. Παθ. αόρ. β' *μῖκτο* ή *μῖκτο*, παρακ. *μέμιγμαι*, Επικ. γ' ενικ. υπερσ. *μέμικτο*, υπάρχει επίσης ένας ενεστ. **μίσγω**, Παθ. *μίσγομαι*.

A. όπως το Λατ. *misceo*, **I.** ανακατεύω, αναμειγνύω, κυρίως λέγεται για υγρά, *οἶνον καὶ ὕδωρ*, σε Όμηρ.· *μίνγνυμί τί τι*νι, ανακατεύω κάτι με κάτι άλλο, στον ίδ. κ.λπ. **II.** γενικά, ενώνω, συνάπτω. **1.** με εχθρική σημασία, *μείζαι χεῖράς τε μένος τε*, συμμετέχω σε μάχη, έρχομαι στα χέρια, σε Ομήρ. Ιλ.· *Άρη μίζουσιν*, σε Σοφ. **2.** φέρνω σε επαφή με, καθιστώ γνώριμο με, *άνδρας μισγέμεναι κακότητι*, οδηγώ τους άνδρες στη δυστυχία, σε Ομήρ., Οδ.· αντιστρόφως, *πότμον μῖζαί τι*νι, επιφέρω σ' αυτόν τον θάνατο, σε Πίνδ. **B. 1.** Παθ., είμαι ανακατεμένος με, αναμεμειγμένος σε, *προμάχοισιν έμίχθη*, σε Ομήρ. Ιλ.· *έώλπει μίξεσθαι ξενίη*, έλπιζε να συνδεθεί με δεσμούς φιλοξενίας, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, αναμειγνύομαι με, συναναστρέφομαι με, συμβιώνω με, στο ίδ., σε Αισχύλ.· απόλ. στον πληθ., λέγεται για ποικίλα πρόσωπα, συναναστρέφομαι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** έρχομαι σε επαφή με, *κάρη κονίησιν έμίχθη*, το κεφάλι του κυλίστηκε στη σκόνη, σε Όμηρ.· *έν κονίησι μιγῆναι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κλισίησι μιγῆναι*, φθάνω, τους πλησιάζω, στο ίδ.· *μίσγεσθαι ές Άχαιούς*, πηγαίνω να ενωθώ μ' αυτούς, σε Ομήρ. Ιλ.· *μίσγεσθαι ύπερποταμοῖο*, διασχίζω το ποτάμι, στο ίδ.· *μίσγεσθαι φύλλοις, στεφάνοις*, φτάνω στο σημείο, δηλ. κερδίζω το στέμμα της νίκης, σε Πίνδ. **3.** με εχθρική σημασία, συμπλέκομαι σε μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **4.** έχω σεξουαλική επαφή,

συνουσιάζομαι, λέγεται για άνδρες και γυναίκες, σε Όμηρ.: *φιλότητι και ἐν φιλότητι μιγῆναι*, στον ίδ.: *εὐνῇ ἔμικτο*, σε Ομήρ. Οδ.

Μίδας[ī], γεν. -ου ή -α, Ιων. **Μίδης**, -εω, **ὁ**, ο Μίδας, βασιλιάς της Φρυγίας, παροιμιώδης για τα πλούτη του, σε Τυρτ., Πλάτ.

μῆνη, γ' ενικ. υποτ. αόρ. α' του *μιαίνω*.

Μίθρας, -ου, **ὁ**, Μίθρας, περσική ηλιακή θεότητα, σε Ξεν.

μικρός, -ά, -όν, Δωρ. αντί *μικρός*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

μικκύλος[ũ], υποκορ. του *μικρός*, σε Μόσχ.

μῖκρ-ᾧδῖκητής, -οũ, **ὁ**, αυτός που διαπράττει ασήμαντα αδικήματα, σε Αριστ.

μῖκρ-αίτιος, -ον, αυτός που παραπονιέται για ασήμαντα πράγματα, σε Λουκ.
μῖκρ-αὐλαξ, -ἄκος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει μικρά αυλάκια, *χωρὸς μικραὐλαξ*,
μικρή περιοχή, σε Ανθ.

μῖκρ-έμπορος, ὁ, πλανόδιος έμπορος, μικρέμπορος που εκθέτει σε πάγκους
τηνπραμάτεια του, σε Βάβρ.

μῖκρο-κίνδυνος, -ον, αυτός που εκθέτει τον εαυτό του σε κίνδυνο για
ασήμαντα πράγματα, σε Αριστ.

μῖκρολογέομαι, μέλ. -ήσομαι, **1.** αποθ., εξετάζω λεπτομερώς, πραγματεύομαι
ή μιλώ με εξαντλητική λεπτομέρεια, σε Ξεν. **2.** συμπεριφέρομαι με
φιλαργυρία, φειδώ ή μικροπρέπεια, σε Λουκ.

μῖκρολογία ή σμικρ-, ἡ, ο χαρακτήρας του μικρολόγου, ματαιολογία,
επιπολαιότητα, μικρότητα, τσιγκουνιά, σε Πλάτ. κ.λπ.

μῖκρο-λόγος ή σμικρο-, αυτός που υπολογίζει και τα ασήμαντα πράγματα, απ'
όπου, **1.** αυτός που νοιάζεται ακόμη και για ασήμαντα έξοδα, τσιγκούνης, σε
Δημ. **2.** αυτός που προβάλλει συνεχώς επιπόλαιες ενστάσεις για ασήμαντα
ζητήματα, που διακατέχεται από αρνητισμό, σε Πλάτ.

μῖκρο-πολίτης[ι], -ου, ὁ, πολίτης μικρής πόλης, ο Γερμανός Kleinstädter, σε
Αριστοφ., Ξεν.

μικρο-πόνηρος, -ον, αυτός που κάνει κατεργαριές, για μικρά πράγματα, σε
Αριστ.

μῖκροπρέπεια, ἡ, ο χαρακτήρας του μικροπρεπή, τσιγκούνης, μικροπρεπής,
σε Αριστ.

μῖκρο-πρεπής, -ές (πρέπω), αυτός που είναι ασήμαντος στις αντιλήψεις, τις
ιδέες του, τσιγκούνης, μικροπρεπής, σε Αριστ.

μῖκρός και σμῖκρός, -ά, -όν, Δωρ. **μικκός** (βλ. αυτ.)· **I. 1.** μικρός,
μικροκαμωμένος, από άποψη μεγέθους, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης, από άποψη
ποσότητας, σε Ησίοδ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** ως προς το βαθμό ή τη
σπουδαιότητα, μικρός, ασήμαντος, κοινότοπος, ισχνός, σε Θεόγν., Σοφ. κ.λπ.·
σμικρὸς τίθησί με, με θεωρεί μικρής αξίας, σε Σοφ.· *οὐ σμικρὸν φρονεῖ*, στον
ίδ. **II.** λέγεται για χρόνο, βραχύς, σύντομος, σε Πίνδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *ἐν*
σμικρῷ (ενν. *χρόνῳ*), σύντομα, σε Ξεν. **III.** επιρρ. χρήσεις, **1.** ως ομαλό
επίρρ., *σμικρῶς*, απλώς σε μικρή έκταση, διάρκεια, ποσότητα, αξία, κ.λπ.,
υπερθ. *σμικρότατα*, σε Ξεν. **2.** *σμικροῦ ή μικροῦ*, παρ' ολίγο, σχεδόν, στον ίδ.,
σε Δημ.· πλήρως, *μικροῦ δεῖ ή δεῖν*, βλ. **δεῖ** II· αλλά, *μικροῦ πρίασθαι*,
αγοράζω αντί μικρού ποσού, φθηνά, σε Ξεν. **3.** *μικρῷ*, λίγο, με συγκρ., σε
Πλάτ. **4.** *μικρόν και μικρά*, λίγο, σε Ξεν., Πλάτ. **5.** με πρόθ., **α)** *ἐπὶ σμικρόν*, για
λίγο, σε Σοφ. **β)** *κατὰ μικρόν*, σε μικρά κομμάτια, σε Ξεν.· ομοίως, *κατὰ μικρά*
γενόμενοι, στον ίδ.· επίσης, *λίγο-λίγο, κατὰ μικρόν ἀεί*, σε Αριστοφ. **γ)** *παρὰ*
μικρόν, παρ' ολίγο, *παρὰ μικρόν ἐλθεῖν*, με απαρ., είμαι στο πάρα πέντε να
κάνω κάτι, σε Ευρ. **δ)** *μετὰ μικρόν*, λίγο αργότερα, σε Κ.Δ. **IV.** εκτός από τον
ομαλό συγκρ. και υπερθ. *μικρότερος, -ότατος*, υπάρχουν οι ανώμ. *ἐλάσσων*,
ἐλάχιστος, από το *ἐλαχύς*, και *μείων ή μειότερος, μειότατος*.

μῖκρότης ή σμικρ-, ἡ, η ιδιότητα του μικρού, του λίγου, φειδώ,
ασημαντότητα, σε Αριστ.

μῖκροφίλοτιμία, ἡ, ασήμαντη φιλοδοξία, σε Θεόφρ.

μῖκρο-φιλότημος, -ον, αυτός που επιζητεί ασήμαντες διακρίσεις, σε Θεόφρ.

μῖκρό-χωρος, -ον (χώρα), με λίγο χώρο ή έδαφος, σε Στράβ.

μῖκρο-ψυχία, ἡ, μικροψυχία, το αδύναμο φρόνημα, σε Δημ., Αριστ.

μῖκρό-ψυχος, -ον (ψυχή), λιγόψυχος, με αδύναμο φρόνημα, σε Δημ., Αριστ.

μῖκτο ή μῖκτο, Επικ. γ' ενικ. Παθ. αορ. β' του *μίννυμι*.

μικτός, -ή, -όν (μίγνυμι), ανάμεικτος, σύμμικτος, σύνθετος, σε Πλάτ. κ.λπ.
μίλαξ-ἄκος, ή, Αττ. αντί *σμίλαξ*.

Μιλῆσιος, -α, -ον, ο Μιλῆσιος (στην καταγωγή), *Μιλήσιοι, οί*, Μιλήσιοι, σε Ηρόδ.: *Μιλησίη* (ενν. *χώρα*), *ή*, στον ιδ.

Μίλητος[ι], ή, Μίλητος, ελλ. πόλη στην Καρία, σε Ομήρ. Ιλ.

μιλιάριον, τό, Λατ. *milliarium*. **I.** μιλιοδείκτης (στήλη οκτώ σταδίων, ως μονάδα μέτρησης μήκους). **II.** χάλκινο δοχείο με αιχμές στην κορυφή του, εφοδιασμένο με ελικοειδείς σωλήνες, για να βράζουν μέσα σ' αυτό νερό, σε Ανθ. (όπου *μιλῖάριον*).

μίλιασμός, ό, σήμανση με μιλιοδείκτες, σε Στράβ.

μίλιον, τό, το ρωμαϊκό μίλι (μονάδα μήκους), *milliarium* = 1.000 βήματα = 8 στάδια = 1.680 γιάρδες, δηλ. 80 γιάρδες λιγότερο από το αγγλικό μίλι, σε Πολύβ. κ.λπ.

μιλτεῖον, τό, δοχείο για διατήρηση της ορυκτής βαφικής ουσίας που ονομάζεται *μίλτος*, σε Ανθ.

μίλτειος, -α, -ον (μίλτος), ερυθρός, *μίλτειον στάγμα*, το κόκκινο σημάδι που άφηνε στο ξύλο το σχοινί του ξυλουργού, που ήταν αλειμμένο με την βαφική ουσία, *μίλτος*, σε Ανθ.

μilt-ηλίφης, -ές (άλ-ήλῖφα, παρακ. του αλείφω), αλειμμένος με την βαφική ουσία *μίλτος*, βαμμένος κόκκινος, λέγεται για πλοία, σε Ηρόδ.

μiltο-πάρης, -ον (πᾶρειά), ροδομάγουλος, λέγεται για πλοία των οποίων οι πλώρες ήταν βαμμένες κόκκινες, σε Όμηρ.

μίλτος, ή, ερυθρός ασβεστόλιθος, κόκκινη βαφική ουσία που προέρχεται από το ορυκτό αυτό, Λατ. *tubīca*, σε Ηρόδ.

μiltο-φῦρης, -ές (φύρω), αυτός που έχει ανακατευτεί με την κόκκινη βαφική ουσία *μίλτος*, σε Ανθ.

μiltόω (μίλτος), μέλ. -ώσω, βάφω (κάτι) κόκκινο — Παθ., βάφω τον εαυτό μου κόκκινο ή με βάφουν κόκκινο, σε Ηρόδ.: *σχοινίον μεμiltωμένον*, αλειμμένο με την κόκκινη βαφική ουσία *μίλτος*, σχοινί με το οποίο μάζευαν σωρηδόν τους περιπλανώμενους στην αρχ. Αγορά και τους οδηγούσαν στην Πνύκα (εκκλησία του δήμου), σε Αριστοφ.

μίμαρκυς[ι], ή, σουπά από λαγό, ή βραστός λαγός σε πήλινο σκεύος, με το αίμα του μαζί, σε Αριστοφ. (ξένη λέξη).

μῖμέομαι (μῖμος): μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' *έμμησάμην*, παρακ. *μεμίμημαι*. **I.** αποθ., μιμούμαι, αντιγράφω, παριστάνω, εικονίζω, σε Ομήρ. Ύμν., Αισχύλ. κ.λπ.: *μιμοῦμαι τινά τι*, κάποιον σε κάτι, σε Ηρόδ.: *τινα κατά τι*, στον ιδ.: Παθ. *μτχ.* με Ενεργ. σημασία, *στύλοισι φοίνικας μεμιμημένοισι*, στύλοι φτιαγμένοι έτσι ώστε να παριστάνουν φοίνικες, στον ιδ.: *αλλά επίσης με Ενεργ. σημασία*, είμαι φτιαγμένος ακριβώς όπως, εξεικονισμένος, στον ιδ., σε Πλάτ. **II.** στις καλές τέχνες, αναπαριστώ, εκφράζω με τα μέσα της μίμησης, λέγεται για ηθοποιοί, σε Αριστοφ., Πλάτ.: *λέγεται για τη ζωγραφική και τη μουσική*, σε Πλάτ.: *λέγεται για τη γλυπτική και την ποίηση*, σε Αριστ.

μῖμηλός, -ή, -όν, I. μιμητικός, με γεν., σε Λουκ., Ανθ. **II.** Παθ., αυτός που αποτελεί αντικείμενο μίμησης, αντιγραφής, σε Πλούτ.

μίμημα[ι], -ατος, τό, αυτό το οποίο προήλθε από μίμηση, απατηλό αντίγραφο, σε Ευρ., Πλάτ.

μίμησις[ι], ή, I. αντιγραφή, απομίμηση, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ.: *κατά σήν μίμησιν*, σε μιμούμαι, σε Αριστοφ. **II.** αναπαράσταση με τα μέσα της τέχνης, σε Πλάτ.: *αναπαράσταση, εξεικόνιση*, σε Ηρόδ.

μῆμητέος, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *μῆμέομαι*. **I.** κάποιος που πρέπει να γίνει αντικείμενο μίμησης, σε Ξεν. **II.** *μῆμητέον*, κάτι που πρέπει να γίνει αντικείμενο μίμησης, σε Ευρ., Ξεν.

μῆμητής, -οῦ, ὁ (μῆμέομαι). **I.** μίμος, αντιγραφέας, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** κάποιος που αναπαριστάνει χαρακτήρες, σε Αριστ. **2.** πραγματικός ηθοποιός, με υποκριτικό ταλέντο (πρβλ. [ὑποκριτής](#)), σε Πλάτ.

μῆμητικός, -ή, -όν (μῆμέομαι), καλός στις μιμήσεις, μιμητικός, λέγεται για τις καλές τέχνες, σε Πλάτ. κ.λπ.· *ή -κή* (με ή χωρίς το *τέχνη*), η δύναμη της μιμητικής ιδιότητας, στον ίδ.

μῆμητός, -ή, -όν (μῆμέομαι), αυτός που μπορεί να γίνει αντικείμενο μίμησης ή αντιγραφής, σε Ξεν.

μῆμνάζω, Επικ. τύπος του *μῆμνω*. **I.** περιμένω, παραμένω, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** περιμένω, προσδοκώ με αιτ., σε Ομηρ. Ὑμν.

μῆμνήσκω/μῆμνήσκω (οι χρόνοι σχηματίζονται από το *μνάω*), μέλ. *μνήσω*, αόρ. *ἀ' ἔμνησα*.

A. ως μτβ. του *μνάομαι*, **I.** υπενθυμίζω, βάζω στο νου μου, σε Ομήρ. Οδ.· *τινός*, ένα πράγμα, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** ανακαλώ στη μνήμη μου, κάνω διάσημο, σε Πίνδ. **B.** το Μέσ. και Παθ. **μῆμνήσκομαι**, Επικ. προστ. *-ήσκειο*, παρατ. *μῆμνήσκοντο*, μέλ. *μνήσομαι*, *μνησθήσομαι* και *μεμνήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἔμνησάμην* και *ἔμνήσθην*, παρακ. *μέμνημαι* (χρησιμ. με ενεστ. σημασία όπως το Λατ. *memini*), Επικ. β' ενικ. *μέμνηαι* ή *μέμνηι*, Ιων. γ' πληθ. *έμεμνέατο*· προστ. *μέμνησο*, Ιων. *μέμνεο*, υποτ. *μέμνωμαι*, Ιων. *ἀ' πληθ. -εώμεθα*, ευκτ. *μεμνήμην*, *-ῆτο*, επίσης τα β' και γ' ενικ. *μεμνῶο*, *-ῶτο*. Επικ. γ' ενικ. *μεμνέωτο*, υπερσ. *έμεμνήμην*, Ιων. γ' πληθ. *έμεμνέατο*. **I. 1.** ανακαλώ στη μνήμη μου ένα πράγμα, φέρνω στο νου μου, θυμάμαι, με αιτ., σε Ομηρ. κ.λπ.· με γεν., *ἀλκῆς μνήσασθαι*, αναθυμούμαι κάτι από τη δύναμη κάποιου, σε Ομηρ. κ.λπ.· επίσης, *περὶ πομπῆς μνησόμεθα*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με απαρ., θυμάμαι ή μου υπενθυμίζεται να κάνω κάτι, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ. κ.λπ. **3.** με μτχ., *μέμνημαι κλύων*, θυμάμαι πως άκουσα, σε Αισχύλ.· *μέμνημαι ἐλθών*, θυμάμαι ότι έχω έλθει, δηλ. έχω έλθει, σε Ευρ. **4.** αμτβ., *μεμνήσομαι*, θα συγκρατήσω στο νου μου, δεν θα ξεχάσω, σε Όμηρ.· μτχ. παρακ. *ῶδέ τις μεμνημένος μαχέσθω*, άφησέ τον να πολεμήσει με μεγάλη προσοχή, άφησέ τον να θυμηθεί να πολεμάει, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** θυμάμαι κάτι και το λέω δυνατά, δηλ. αναφέρω, κάνω αναφορά σε, με γεν., σε Όμηρ.· *περί τινος*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ὑπέρ τινος*, σε Δημ.

μῆμνω, σχηματισμένο με αναδιπλ. από το *μένω* (δηλ. *μι-μένω*, πρβλ. [γίγνομαι](#), [πίπτω](#)), και χρησιμ. αντί *μένω* όταν η πρώτη συλλαβή έπρεπε να είναι μακρά· *μῆμνόντεσσι*, Επικ. δοτ. πληθ. μτχ. αντί *μῆμνουσι*. **I. 1.** παραμένω, μένω όρθιος, καρτερικός, σε μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** αναμένω, χρονοτριβώ, στο ίδ. **3.** λέγεται για πράγματα, παραμένω, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, είμαι αφημένος για κάποιον, σε Αισχύλ. **II.** με αιτ., περιμένω, προσδοκώ, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· απρόσ., *μῆμνει παθεῖν τὸν ἔρξαντα*, συμφορά περιμένει τον δράστη, σε Αισχύλ.

μῆμολογέομαι, Παθ., απαγγέλομαι όπως τους μίμους, με τον τρόπο των μίμων (ποιητ. είδος), σε Στράβ.

μῆμο-λόγος, -ον, αυτός που συνθέτει ή απαγγέλλει το ποιητικό δραματικό είδος *μῆμοι*, σε Ανθ.

μῆμος, -ου, ὁ, I. αυτός που μιμείται, μιμητής, ηθοποιός, μίμος, σε Δημ., Πλούτ. **II.** *μῆμος*, είδος δραματικής πρόζας, όπως κι αυτές που έγραψε ο Σώφρων, σε Αριστ.

μῆμ-ωδός, ὁ, τραγουδιστής του δραματικού ποιητικού είδους *μῆμοι*, σε Πλούτ.

μίν[ι], **I.** Ιων. αιτ. ενικ. της αντων. και των τριών προσ. (βλ. **ι**) σε όλα τα γένη, αντί *αὐτόν, αὐτήν, αὐτό*· πάντοτε εγκλιτ., σε Όμηρ., Ηρόδ.· Δωρ. και Αττ. νιν· ο Όμηρ. συμπαραθέτει τα *μίν αὐτόν*, αὐτόν τον ίδιο, ως επιτετ. τύπο· αλλά το *αὐτόνμιν* είναι αυτοπαθής αντων., αὐτός ο ίδιος, αντί *ἐαυτόν*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** σπανίως ως γ' πρόσ. πληθ. αντί *αὐτούς, αὐτάς, αὐτά*.

μίνθος, ό, ανθρώπινο περιττώμα.

μινθόω, μέλ. -όσω, βρωμίζω κάποιον με περιττώματα, αποστρέφομαι, σε Αριστοφ.

Μίνυαι, οί, Μινύες, φυλή ευγενών στον Ορχομενό, σε Ηρόδ. κ.λπ.· επίθ.

Μινύειος, -α, -ον, αὐτός που ανήκει ή αναφέρεται στους Μινύες, σε Ομήρ.

Ιλ.· Επικ. επίσης **Μινυήϊος**, σε Όμηρ.

μινύθω[υ], χρησιμ. μόνο στον ενεστ. και τον Ιων. παρατ. *μινύθεσκον*· **I. 1.**

κάνω (κάτι) μικρότερο ή λιγότερο, ελαττώνω, περικόπτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **2.** ελαττώνω ως προς τον αριθμό, σε Ομήρ. Οδ. **II.** αμτβ., γίνομαι μικρότερος ή λιγότερος, μειώνω, παρακμάζω, φθάνω στο μηδέν, αφανίζομαι, σε Όμηρ., Ησίοδ.

μίνυνθᾱ[ι], επίρρ., λίγο, πολύ λίγο, σε Όμηρ.· λέγεται για χρόνο, σε λίγο, στον ιδ.· *μίνυνθα δέ οί γένεσθ' όρμή*, αλλά η προσπάθειά του υπήρξε βραχύβια, σε Ομήρ. Ιλ.

μίνυνθάδιος, -α, -ον, βραχύβιος, σε Όμηρ.· συγκρ. *μινυνθαδιώτερος*, σε Ομήρ. Ιλ.

μίνυρίζω (μινυρός), κυρίως σε ενεστ. και παρατ., παραπονιέμαι χαμηλόφωνα, κλαψουρίζω, μουρμουρίζω, σε Όμηρ.· γενικά, τραγουδώ σε χαμηλό, απαλό τόνο, τραγουδώ με τρίλιες, ψιθυρίζω, σε Αριστοφ., Πλάτ.

μινύρισμα[υ], -ατος, τό, σιγανό τραγούδι πουλιών, κελάηδημα, σε Θεόκρ.

μινύρομαι, αποθ., *μινυρίζω*, λέγεται για αηδόνι, κελαηδώ, σε Σοφ.· ψιθυρίζω έναν σκοπό, μια μελωδία, σε Αισχύλ.

μίνυρός, -ά, -όν, αὐτός που παραπονιέται χαμηλόφωνα, που μουρμουρίζει, κλαψουρίζει, σε Θεόκρ.· *μινυρά θρέεσθαι = μινυρίζειν*, σε Αισχύλ.

μίνυ-ώριος, και **μίνυ-ωρος, -ον (ώρα)**, βραχύβιος, σε Ανθ.

Μίνως[ι], ό, ο Μίνωας, γιος του Δία και της Ευρώπης, βασιλιάς της Κρήτης, σε Όμηρ., Ησίοδ. κ.λπ.· γεν. *Μίνωος*, σε Ομήρ. Οδ.· αιτ. *Μίνωα*, σε Όμηρ.· επίσης, γεν. *Μίνω*, σε Ηρόδ.· αιτ. *Μίνων*, σε Ομήρ. Ιλ. ή *Μίνω*, σε Ηρόδ.

κ.λπ.· δοτ. *Μίνω*, σε Πλάτ.· επίθ. **Μινώϊος**, -α, -ον, Αττ. -ῶος, του Μίνωα, σε Όμηρ. Ύμν.

μῆις, -εως, ή (μίγνυμι)· **I.** ανακάτεμα, ανάμειξη, σε Πλάτ.· βλ. **κράσις**. **II.** συναναστροφή με άλλους, ιδίως σεξουαλική επαφή, σε Ηρόδ.

μίζο-βάρβαρος, μισός βάρβαρος - μισός Έλληνας, σε Ευρ., Ξεν.

μίζό-θηρ, ό, κατά το ήμισυ κτήνος, σε Ευρ.

μίζό-θροος, -ον, αὐτός που ακούγεται με αναμεμειγμένες φωνές, σε Αισχύλ.

μίζό-λευκος, -ον, ανάμεικτος με λευκό χρώμα, σε Λουκ.

μίζο-λύδιος[υ], -ον, κατά το ήμισυ Λυδικός (ως προς τη διάλεκτο ή τη μουσική κλίμακα), σε Στράβ.· **μίζο-λυδιστί**, επίρρ., με το ανάμεικτο Λυδικό μέτρο, σε Πλάτ.

μίζο-πάρθενος, -ον, σχεδόν παρθένα, σε Ηρόδ., Ευρ.

μίζο-φρύγιος, [υ], -ον, κατά το ήμισυ φρυγικός, ως προς τη διάλεκτο ή τη μουσική, σε Στράβ.

μῖσᾱγάθια, ή, μίσος για το καλό ή την καλοσύνη.

μῖσᾱγαθος, -ον, αὐτός που μισεί το καλό ή την καλοσύνη.

μισᾶθήναιος, -ον, αυτός που μισεί τους Αθηναίους, υπερθ. *μισαθηναϊότατος*, σε Δημ.

μισ-ἄλᾶζων, -ον, γεν. -ονος, αυτός που μισεί όσους καυχισιολογούν, σε Λουκ.

μισ-ἄλέξανδρος, -ον, αυτός που μισεί τον Αλέξανδρο (τον Μακεδόνα), σε Αισχίν.

μισ-άμπελος, -ον, αυτός που αποστρέφεται το κρασί, σε Ανθ.

μισανθρωπία, ἡ, μίσος για το ανθρώπινο είδος, σε Πλάτ., Δημ.

μισ-άνθρωπος, -ον, αυτός που μισεί το ανθρώπινο είδος, μισάνθρωπος, σε Πλάτ.

μισγ-άγκεια, ἡ (μίσγω, ἄγκος), τόπος όπου οι χαράδρες των βουνών συναντιούνται, και πέφτουν μέσα του τα νερά από τα ρεύματα των ποταμών, σε Ομήρ., Ιλ.

μίσγω, βλ. **μύγνυμι**.

μισ-έλλην, -ηνος, ό, αυτός που μισεί τους Έλληνες, σε Ξεν.

μισέω (μίσος), μέλ. -ήσω, αόρ. α' έμίσησα, παρακ. μεμίσηκα — Παθ., Μέσ. μέλ. με Παθ. σημασία, *μισήσομαι*, αόρ. α' έμισήθην· μισώ, αποστρέφομαι, σε Πίνδ., Αττ.· με αιτ. και απαρ., *μισήσεν δ' ἄρα μιν κυσὶ κύρμα γενέσθαι*, ο Δίας έδειξε αποστροφή (δεν θα το άντεχε) για το ότι θα γινόταν λεία των σκυλιών, σε Ομήρ. Ιλ.· *οὐ μισοῦντα τὴν πόλιν, τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι*, χωρίς να δείχνει έχθρα που η πόλη θα γινόταν σπουδαία, σε Αριστοφ. — Παθ., με μισούν, είμαι αντικείμενο μίσους, σε Ηρόδ., Αττ.

μίσημα[ι], -ατος, τό, αντικείμενο μίσους, λέγεται για πρόσωπα, *μίσημα ἀνδρῶν καὶ θεῶν*, σε Αισχύλ.· με δοτ., *μίσημα πᾶσιν*, σε Ευρ.

μισητέος, -α, -ον, I ρημ. επίθ. του *μισέω*, αυτός που πρέπει να μισείται, σε Ξεν. **II**. *μισητέον*, κάτι που πρέπει να είναι αντικείμενο μίσους, σε Λουκ.

μισητία, ἡ (μισητός)· **1**. μισητός πόθος, λαγνεία, σε Αριστοφ. **2**. γενικά, απληστία, άπληστος, στον ίδ.

μισητός, -ή, -όν, αυτός που αποτελεί αντικείμενο μίσους, μισητός, σε Αισχύλ., Ξεν.

μισθᾶποδοσία, ἡ, καταβολή μισθού, ανταμοιβή, σε Κ.Δ.

μισθ-ᾠποδότης, -ου, ό, αυτός που καταβάλλει μισθό, που ανταμείβει, σε Κ.Δ.

μισθάριον[ᾱ], τό, υποκορ. του *μισθός*, μικρή αμοιβή, σε Αριστοφ.

μισθαρνέω, μελ. -ήσω, εργάζομαι ή υπηρετώ έναντι αμοιβής, σε Πλάτ., Δημ.· *μισθαρνῶν ἀνύειν τι*, κάνω κάτι επί πληρωμή, σε Σοφ.

μισθ-άρνης, ό (ἄρνυμαι), μισθωτός εργάτης, σε Πλούτ.

μισθαρνητικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στη μισθωτή εργασία, μισθοφορικός· *ή -κή* (ενν. *τέχνη*), το επάγγελμα κάποιου που παίρνει μισθό ή πληρωμή, μισθωτή εργασία, σε Πλάτ.

μισθαρνία, ἡ, το να κερδίζει κανείς μισθό, σε Δημ.

μισθαρνικός, -ή, -όν (μισθάρνης), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στη μισθωτή εργασία, μισθοφορικός, σε Αριστ.

μισθ-αρχίδης, -ου, ό (ἀρχή), κωμικ. πατρωνυμ., γιος αξιωματούχου με κληρονομικά δικαιώματα στο αξίωμα του πατέρα του, σε Αριστοφ.

μισθιος, -α, -ον (μισθός), μισθωμένος, μισθωτός εργαζόμενος, σε Πλούτ., Κ.Δ.

μισθοδοσία, ἡ, καταβολή μισθού, σε Θουκ., Ξεν.

μισθοδοτέω, μέλ. -ήσω, καταβάλλω μισθό, αμτβ., σε Ξεν., Δημ.· με αιτ., εφοδιάζω με μισθό, παρέχω μισθό, Ψήφισμα παρά Δημ.

μισθο-δότης, -ου, ό, αυτός που καταβάλλει μισθούς, που του έχει ανατεθεί η πληρωμή των μισθών, σε Πλάτ., Ξεν.

μισθός, -οῦ, ό, I. 1. αμοιβή, πληρωμή, μισθός, σε Όμηρ. κ.λπ.· *μισθῶ ἐπὶ ῥήτῳ*, λέγεται για προσυμφωνημένες αμοιβές, σε Ομήρ. Ιλ.· *μισθοῖο τέλος*, τέλος μισθωτής μας υπηρεσίας, στο ίδ.· *θητεύειν ἐπὶμισθῶ*, σε Ηρόδ.· *μισθοῦ ἔνεκα*, λέγεται για πληρωμή ή μισθοδοσία, σε Ξεν.· ομοίως στη γεν., *μισθοῦ*, σε Σοφ., Ξεν.· *μηνός μισθόν*, ως μηνιαίος μισθός, σε Θουκ. **2.** στην Αθήνα, η πληρωμή των στρατιωτών και των ναυτών, στον ίδ. κ.λπ.· επίσης, *μισθός βουλευτικός*, η πληρωμή της Βουλής των Πεντακοσίων, μία δραχμή στον καθένα για κάθε ημέρα που βρισκόταν σε συνεδρία· *μισθός δικαστικός* ή *ήλιαστικός*, αμοιβή ενός δικαστή (αρχικά ένας οβολός, αλλά από τον καιρό του Κλέωνα τρεις) για κάθε μέρα που παρευρέθηκε στο δικαστήριο· *μισθός συνηγορικός*, αμοιβή δημόσιου συνήγορου, μία δραχμή για κάθε μέρα συνεδρίασης του δικαστηρίου· *μισθός ἐκκλησιαστικός*, αμοιβή για την παρουσία στην εκκλησία του δήμου. **3.** αμοιβή γιατρού, σε Αριστ. **II. 1.** γενικά, αποζημίωση, ανταμοιβή, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** με αρνητική σημασία, πληρωμή, ανταπόδοση (εκδίκηση), στους Τραγ.

μισθο-φορά, ή, = *ή τοῦ μισθοῦ φορά*, αποδοχή του μισθού ή αμοιβές που τις παρέλαβαν οι δικαιοῦχοι τους, μισθός, πληρωμή, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.

μισθοφορέω, μέλ. -ήσω, 1. α) είμαι μισθοφόρος, λαμβάνω μισθό ή πληρωμή για εκτέλεση δημόσια υπηρεσίες, παρέχω δημόσια υπηρεσία επί πληρωμή, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ.· επίσης, με αιτ. πράγμ., λαμβάνω ως πληρωμή, *τρεις δραχμάς*, σε Αριστοφ. **β)** λέγεται για μισθοφόρους στρατιώτες, στον ίδ., σε Θουκ.· *μισθοφορῶ τινι*, σε Ξεν.· *μισθοφορῶ ἐν τοῖς ἀδυνάτοις*, σαν να ήταν φτωχός, σε Αισχίν. **2.** προσφέρω ενοίκιο ή κέρδος, *μισθοφοροῦσα οἰκία*, σε Ισαίο· *ζέυγος ἢ ἀνδράποδον μισθοφοροῦν*, σε Ξεν. — Παθ., προσφέρομαι να γίνω μισθωτός, στον ίδ.

μισθοφορητέον, ρημ. επίθ. του προηγ., κάποιος που πρέπει να λάβει μισθό, σε Θουκ.

μισθοφορία, ή, υπηρεσία κάποιου ως μισθοφόρου, σε Δημ.

μισθο-φόρος, -ον (φέρω), I. αυτός που λαμβάνει μισθό ή πληρωμή, που παρέχει δημόσια υπηρεσία αντί μισθού, μισθοφόρος, σε Πλάτ., Δημ. **II.** ως ουσ., *μισθοφόροι, οί*, μισθοφόροι στρατιώτες, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ.· επίσης, *μισθοφόροι τριήρεις*, γαλέρες (τριήρεις) επανδρωμένες με μισθοφόρους, σε Αριστοφ.

μισθώω (μισθός), μέλ. -ώσω, αόρ. α' ἐμίσθωσα, παρακ. μεμίσθωκα I. ενοικιάζω αντί μισθώματος, ενοικιάζω καλλιεργήσιμη γη, εκμισθώνω, Λατ. *locare, τί τινι*, σε Αριστοφ.· σε ενεστ. και παρατ., προσφέρω για ενοικίαση, *μισθοῖ αὐτὸν Ὀλυνθίοις*, προσφέρει έναντι μισθού τις υπηρεσίες του σ' αυτούς, σε Δημ.· με απαρ., *μισθῶ τὸν νηδὸν τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι*, παραχωρώ, εκχωρώ την οικοδόμηση του ναού για 300 τάλαντα, Λατ. *locare aedem exstruendam*, σε Ηρόδ. **II.** Μέσ., μέλ. *μισθώσομαι*, αόρ. α' *ἐμισθώσάμην*, παρακ. *μεμίσθωμαι*, εκχωρώ σε κάποιον, παραχωρώ έναντι μισθώματος, Λατ. *conducere*, σε Ηρόδ., Αττ.· *μισθῶ τινα τάλαντον*, μισθώνω τις υπηρεσίες του για ένα τάλαντο το χρόνο, σε Ηρόδ.· με απαρ., *μισθῶ νηδὸν ἐξοικοδομῆσαι*, κλείνω συμφωνία για την οικοδόμηση του ναού, Λατ. *conducere aedem aedificandam*, στον ίδ. **III.** Παθ., αόρ. α' *ἐμισθώθην*, παρακ. *μεμίσθωμαι* (βλ. ανωτ. II)· παραχωρούμαι έναντι μισθώματος, σε Ηρόδ.· *ἐκ τοῦ μισθωθῆναι*, από την ενοικίαση, σε Δημ.· λέγεται για οικία, παρέχεται προς ενοικίαση βάσει συμβολαίου, στον ίδ.

μισθωμα, -ατος, τό, I. συμφωνημένη τιμή για ενοικίαση, τιμή που προκύπτει από συμβόλαιο, σε Ηρόδ., Δημ. **II.** αυτό που έχει παραχωρηθεί για ενοικίαση, μισθωμένη οικία, σε Κ.Δ.

μισθωσις, ή, I. ενοικίαση έναντι μισθώματος, *δίκη μισθώσεως ή δίκη μισθώσεως οίκου*, καταγγελία εναντίον ενός επιτρόπου που αμέλησε να νοικιάσει οικία που ανήκει σ' αυτόν που επιτροπεύει και να του αποφέρει έτσι κέρδη, **II.** ενοικίαση, σε Δημ.

μισθωτής, -ου, ό, αυτός που πληρώνει ενοίκιο, νοικάρης, σε Δημ.

μισθωτικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στην ή προορίζεται για ενοικίαση· *ή μισθωτική = μισθαρνική*, το επάγγελμα του μισθωτού εργάτη, σε Πλάτ.

μισθωτός, -ή, -όν, I. αυτός που κάνει κάτι έναντι μισθού, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** ως ουσ., μισθωτός εργάτης, μισθωτός υπηρέτης, σε Αριστοφ.· λέγεται για στρατιώτες, στον πληθ., *μισθοφόροι*, σε Ηρόδ., Θουκ.

μῖσο-γόνης, -ου, ό, αυτός που μισεί τους απατεώνες, τους γητευτές ή τις απάτες, σε Λουκ.

μῖσο-γύνης, [ῥ], -ου, ό, αυτός που μισεί τις γυναίκες, σε Στράβ.

μῖσοδημία, ή, μίσος για τη δημοκρατία, στους Αττ. Ρήτ.

μῖσό-δημος, -ον, αυτός που αποστρέφεται τα κοινά, σε Αριστοφ., Ξεν.

μῖσό-θεος, -ον, αυτός που μισεί τους θεούς, άθεος, σε Αισχύλ.

μῖσό-θηρος, -ον, αυτός που απεχθάνεται το κυνήγι, σε Ξεν.

μῖσο-καῖσαρ, -ἄρος, ό, αυτός που μισεί τον Καίσαρα, σε Πλούτ.

μῖσο-λάκων[ᾱ], -ωνος, ό, αυτός που μισεί τους Λάκωνες, σε Αριστοφ.

μῖσο-λάμᾱχος[λᾱ], -ον, αυτός που μισεί τον Αθηναίο στρατηγό Λάμαχο, σε Αριστοφ.

μῖσο-λογία, ή, μίσος για την επιχειρηματολογία, σε Πλάτ.

μῖσό-λογος, -ον, αυτός που μισεί την επιχειρηματολογία ή τη διαλεκτική, σε Πλάτ.

μῖσό-νοθος, -ον, αυτός που αποστρέφεται τα εκτός γάμου παιδιά, σε Ανθ.

μῖσό-παις, ό, ή, αυτός που απεχθάνεται τα νεαρά αγόρια ή, γενικά, τα παιδιά, σε Λουκ.

μῖσο-πέρσης, -ου, ό, εχθρός των Περσών, σε Ξεν.

μῖσό-πολις, -ιος, ό, ή, αυτός που μισεί την πόλη, την κοινή ευημερία, σε Αριστοφ.

μῖσο-πονέω (πόνος), μέλ. -ήσω, απεχθάνομαι την εργασία, σε Πλάτ.

μῖσο-πόνηρος, -ον, αυτός που μισεί τους πονηρούς και τις πονηριές, σε Δημ., Αισχίν.

μῖσοπονία, ή (μισοπονέω), απέχθεια για την εργασία, σε Λουκ.

μῖσο-πόρπαξ, -ᾱκος, ό, ή, αυτός που αποστρέφεται τη λαβή της ασπίδας, αυτός δηλ. που μισεί τον πόλεμο, σε Αριστοφ., στους Κωμ. ο υπερθ.

μῖσοπορπακίστατος.

μῖσό-πτωχος, -ον, αυτός που μισεί (αποφεύγει) τους φτωχούς, λέγεται για την ποδάγρα, σε Ανθ.

μῖσο-ρώμαιος, -ον, αυτός που μισεί τους Ρωμαίους, σε Πλούτ.

μῖσος, τό, I. 1. μίσος, απέχθεια, **II.** Παθ., κάτι που προκαλεί μίσος, γίνεται αντικείμενο μίσους, σε Τραγ., Πλάτ. **2.** Ενεργ., το μίσος που νιώθουμε για κάποιον άλλο, έχθρα, σε Ευρ. **III.** λέγεται για πρόσωπα, αντικείμενο μίσους, = *μίσημα*, στους Τραγ.

μῖσό-σοφος, -ον, αυτός που μισεί τη φιλοσοφία, σε Πλάτ.

μῖσό-συλλας, -ου, ό, εχθρός του Σύλλα, σε Πλούτ.

μῖσό-τεκνος, -ον (τέκνον), αυτός που μισεί τα παιδιά, σε Αισχίν.

μῖσο-τύραννος, -ον, αυτός που αποστρέφεται τους τυράννους, σε Ηρόδ., Αισχίν.

μῖσό-τύφος, -ον, αυτός που απεχθάνεται την αλαζονεία, σε Λουκ.

μῖσο-φίλιππος, -ον, αυτός που μισεί τον Φίλιππο (τον Μακεδόνα), σε Αισχίν.

μῖσό-χρηστος, -ον, αυτός που μισεί το καλύτερο είδος ανθρώπων, τους χρηστούς ανθρώπους, σε Ξεν.

μῖσο-ψευδής, -ές (ψεῦδος), αυτός που μισεί τα ψέμματα, σε Λουκ.

μιστύλλω, αόρ. *ἀ' ἐμίστυλα*, κόβω σε κομμάτια το κρέας, σε Όμηρ. (αμφίβ. προέλ.).

μίτο-εργός, -όν (*ἔργω), αυτός που επεξεργάζεται την κλωστή, σε Ανθ.

μῖτόομαι, Μέσ., περνώ τα νήματα στον αργαλειό, σε Ανθ.· *φθόγγον*

μιτώσασθαι, κάνω τη φωνή μου να ηχεί σαν χορδή, στο ιδ.

μῖτορ-ῤαφής, -ές (ῤάπτω), αυτός που έχει συντεθεί από κλωστές, σε Ανθ.

μίτος[ι], -ον, ό, I. κλωστή στημονιού, Λατ. *tela*, σε Ομήρ. Ιλ.· *κατὰ μίτον*, κλωστή-κλωστή, δηλ. σε αδιάσπαστες σειρές, σε Πολύβ. **II.** λέγεται για χορδή λύρας, σε Ανθ.

μίτρα[ι], Επικ. και Ιων. **μίτρη, ή, I. 1.** ζώνη ή ζωνάρι, που το φορούσαν γύρω από τη μέση, κάτω από τον προστατευτικό θώρακα (ενώ ο *ζωστήρ* φοριόταν πάνω απ' αυτόν), σε Ομήρ. Ιλ. **2.** *ζώνη*, ζώνη που φορούσε η παρθένα κόρη, σε Θεόκρ., Μόσχ. κ.λπ. **3.** είδος ζωναριού που φορούσαν οι παλαιστές, σε Ανθ. **II. 1.** είδος κεφαλόδεσμου που φορούσαν οι Ελληνίδες γυναίκες για να συγκρατούν τα μαλλιά τους, το φιλέ, σε Ευρ. **2.** στεφάνι νικητή σε αθλητικούς αγώνες, σε Πίνδ.· *Λυδία μίτρα*, Λυδική γιρλάντα (δηλ. ωδή σε Λυδική μουσική κλίμακα), στον ιδ. **3.** περσικό κάλυμμα της κεφαλής, τουρμπάνι, σε Ηρόδ.

Μίτρα, -ης, ή, η Αφροδίτη κατά τους Πέρσες, σε Ηρόδ.

μιτρη-φόρος, μιτροφόρος, -ον, αυτός που φοράει μίτρα ή τουρμπάνι, σε Ηρόδ.

μιτρό-δετος, -ον, αυτός που έχει δεθεί με μίτρα, σε Ανθ.

μίτυλος[ι] ή μύτιλος, -η, -ον, Λατ. *mutilus*, περικεκομμένος, ιδίως χωρίς κέρατα, σε Θεόκρ. (αμφίβ. προέλ.).

μῖτώδης, -ες (εἶδος), αυτός που μοιάζει με κλωστές ή που αποτελείται από αυτές, *βρόχος μιτώδης σινδόνης*, σχοινί, βρόχος για απαγχονισμό, από κλωστές ή σεντόνι, σε Σοφ.

μίχθη, Επικ. αντί *ἐμίχθη*, γ' ενικ. Παθ. αορ. *ἀ' του μίγνυμι*.

μιχθήμεναι, Επικ. αντί *μιχθῆναι*, απαρ. Παθ. αόρ. *ἀ' του μίγνυμι*.

μνᾶ, ή, γεν. *μνᾶς*, ονομαστ. πληθ. *μναῖ*, Ιων. ονομ. ενικ. *μνέα*· Λατ. *mina*· **I.** ως βάρος, = 100 δραχμές = περίπου 15,2 αγγλικές ουγγιές. **II.** ως χρηματικό ποσό, = 100 δραχμές, δηλ. 4 αγγλ. λίρες, 1 σεντ και 3 πέννες· 60 *μναῖ* αντιστοιχοῦσαν σε ένα τάλαντο.

μνᾶαῖος, -α, -ον, αυτός που ζυγίζει μία *μνᾶ*, σε Ξεν.

μνᾶμα, μνάμειον, νναμοσύνα, μνάμων, Δωρ. αντί *μνημ-*.

μνάομαι (μνᾶ), συνηρ. **μνώμαι**, αποθ.· Επικ. τύποι, β' ενικ. ενεστ. *μνάα*,

απαρ. *μνάασθαι*, μτχ. *μνωόμενος*, γ' πληθ. παρατ. *μνώοντο*, Ιων. γ' ενικ. προστ. *μνάσκετο*, μόνο σε ενεστ. και παρατ.· **I.** όπως το *μμνήσκομαι*, έχω στο νου μου κάποιον ή κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· στρέφω την προσοχή μου σε κάτι, *φύγαδε μνώοντο*, στο ιδ. **II. 1.** επιθυμώ να κερδίσω τη γυναίκα κάποιου, φλερτάρω, με αιτ. προσ., σε Ομήρ. Οδ. **2.** επιδιώκω, επιζητώ χάρη ή αξίωμα, Λατ. *ambire*, σε Ηρόδ.

μνάσθω, γ' ενικ. προστ. του *μνάομαι*.

μνᾱσιδωρέω, Δωρ. αντί *μνησιδωρέω*.

μνάσομαι[α], Δωρ. αντί *μνήσομαι*, Μέσ. μέλ. του *μιμνήσκω*.

μναστήρ, ὁ, θηλ. **μνάστειρα**, **μνᾱστις**, Δωρ. αντί *μνηστ-*.

μνᾶ, ἡ, Ιων. αντί *μνᾱ*.

μνεία, ἡ, (**μνάομαι**),· **I.** = *μνήμη*, ανάμνηση, ενθύμηση, σε Σοφ., Ευρ. **II.** αναφορά, *μνείαν ποιεῖσθαι τινος ἢ περί τινος*, σε Πλάτ., Αισχίν.

μνῆμα, Δωρ. **μνᾶμα**, **τό** (**μνάομαι**), Λατ. *monimentum*· **I. 1.** ενθύμημα, ανάμνηση, καταγραφή της μνήμης μέσω της οποίας θυμόμαστε ένα πρόσωπο ή πράγμα, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** ὕψωμα, λοφίσκος ή κτίσμα προς τιμήν ενός νεκρού, μνημείο, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Αττ. **3.** αναμνηστικό αφιέρωμα, που προσφέρεται σε Θεό, σε Σίμων. παρά Θουκ. **II.** = *μνήμη*, θύμηση, σε Θεόγν.

μνημεῖον, Δωρ. **μνᾶμεῖον**, Ιων. **μνημηΐον**, **τό**, όπως το *μνῆμα*, Λατ. *monimentum*· **1.** κάθε ενθύμημα, ανάμνηση, εγγραφή στη μνήμη που ανακαλεί πρόσωπο ή πράγμα, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** λέγεται για νεκρό, μνήμα, μνημείο προς τιμήν του, σε Σοφ. κ.λπ.

μνήμενος, αυτός που αναθυμάται, σε Ομήρ. Οδ., όπως παρατίθεται από Αριστ.

μνήμη, ἡ (**μνάομαι**),· **I. 1.** ανάμνηση, ενθύμηση, καταγραφή της μνήμης, μέσω των οποίων θυμόμαστε ένα πρόσωπο ή πράγμα, σε Θεόγν., Ηρόδ. κ.λπ.· *πρὸς ᾧ ἔπασχον τὴν μνήμην ἐποιοῦντο*, αναθυμούνταν όπως ἄρμοζε στις συμφορές τους, σε Θουκ. **2.** μνήμη, ως δύναμη του νου, σε Αττ.· *εἶπεῖν τι μνήμης ὑπο* (ή *ἄπο*), από μνήμης, σε Σοφ. **3.** = *μνημεῖον*, ανάμνηση, σε Πλατ.· μνήμα, σε Αριστ. **II.** αναφορά ενός πράγματος, σε Ηρόδ.

μνημηΐον, **τό**, Ιων. αντί *μνημεῖον*.

μνημόνευμα, -ατος, **τό**, καταγραφή του παρελθόντος, σε Αριστ.

μνημονευτέον, ρημ. επίθ., κάποιος που πρέπει να θυμόμαστε, σε Πλάτ.

μνημονευτικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται ή προορίζεται για υπενθύμιση, σε Πλωτίν.

μνημονευτός, -ή, -όν, αυτός που είναι δυνατόν ή πρέπει να τον θυμόμαστε, σε Αριστ.

μνημονεύω (**μνήμων**), μέλ. -σω·

A. Παθ., μέλ. *μνημονευθήσομαι*, επίσης Μέσ. *μνημονεύσομαι*, με Παθ. σημασία· αόρ. *ἀ' ἐμνημονεύθην*· **I.** ανακαλώ στο νου μου, ενθυμούμαι, με αιτ., σε Ηρόδ., Τραγ.· με γεν., σε Πλάτ. **II.** ανακαλώ, φέρνω στη μνήμη κάποιου άλλου, αναφέρω, Λατ. *memorare*, με αιτ., σε Πλάτ. **B.** Παθ., μνημονεύομαι, παραμένω στη μνήμη των άλλων, *μνημονεύσεται χάρις*, σε Ευρ.· *μνημονευθήσεται*, σε Δημ.

μνημονικός, -ή, -όν (**μνήμων**)· **I.** αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στην ανάμνηση ή τη μνήμη, *τὸ μνημονικόν* = *μνήμη*, σε Ξεν.· αλλά επίσης, *memoria technica* (μνημονικό τέχνασμα), σε Πλάτ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που διαθέτει καλή μνήμη, σε Αριστοφ.· *μνημονικώτατος*, σε Δημ. **III.** επίρρ. -*κῶς*, από μνήμης ή μέσω της μνήμης, σε Αισχίν.

μνημοσύνη, Δωρ. **μνᾶμοσύνα**, ἡ, **I.** ανάμνηση, ενθύμηση, μνήμη, *μνημοσύνη πρὸς γενέσθω*, ας θυμηθούμε την πυρκαγιά, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως κύριο όνομα, η Μνημοσύνη, η μητέρα των Μουσών, σε Ομηρ. Ὑμν., Ησίοδ. κ.λπ.

μνημόσυον, **τό**, **1.** = *μνημεῖον*, ανάμνηση, ενθύμημα, μνημονική καταγραφή ενός προσώπου ή πράγματος, σε Ηρόδ. **2.** υπόμνημα, υπόμνηση, *μνημόσυνα γράψομαι*, σε Αριστοφ.

μνήμων (μνάομαι), Δωρ. **μνάμων**, **ὁ, ἡ, μνήμων**, **τό**, γεν. -ονος· **I. 1.** αυτός που έχει κατά νου, ο σκεπτόμενος, *καὶ γὰρ μνήμων εἰμί*, το θυμάμαι καλά, σε Ομήρ. Οδ.· *μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν*, σε Αισχύλ.· με γεν., αυτός που φροντίζει για κάποιον ή για κάτι, που προσέχει κάποιον ή κάτι, σε Ομήρ. Οδ. **2.** αυτός που θυμάται κάτι για πάντα, που δεν λησμονεί, σε Αισχύλ. **3.** αυτός που έχει καλή μνήμη, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II.** ως ους., *μνήμονες, οἱ*, δημοτικοί αξιωματούχοι, οι Καταγραφείς, σε Αριστ.

μνήσαι, απαρ. Ενεργ. αόρ. α΄, και προστ. Μέσ. αορ. α΄ του *μιμνήσκω*.

μνησαίατο, Ιων. αντί -αινοτο, γ΄ πληθ. ευκτ. Μέσ. αορ. α΄ του *μιμνήσκω*.

μνησάσκετο, Ιων. γ΄ ενικ. Μέσ. αορ. α΄ του *μιμνήσκω*.

μνησθῆναι, απαρ. Παθ. αορ. α΄ του *μιμνήσκω*.

μνησθητι, προστ. Παθ. αορ. α΄ του *μιμνήσκω*.

μνησί-δωρέω (**δῶρον**), Δωρ. **μνᾱσ-**, μέλ. -ήσω, προσφέρω δημοσίως ευχαριστίες, Χρησμ. παρά Δημ.

μνησικᾱκέω, μέλ. -ήσω, **I.** θυμάμαι τις αδικίες ή το κακό που μου έκανε κάποιος, θυμάμαι περασμένες τραυματικές εμπειρίες, σε Ηρόδ., Δημ.· *οὐ μνησικακῶ*, δεν κρατώ κακία, προσφέρω αμνηστία, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.· με δοτ. προσ. και γεν. πράγμ., *μνησικακῶ τινί τινος*, τρέφω μνησικακία, έχθρα εναντίον κάποιον για κάτι, σε Ξεν. **II.** με αιτ. πράγμ., *τὴν ἡλικίαν μνησικακῶ*, υπενθυμίζω σε κάποιον τις συμφορές των γηρατειών του, σε Αριστοφ.

μνησί-κᾱκος, -ον (**κακόν**), αυτός που θυμάται τις αδικίες που του έγιναν στο παρελθόν, εκδικητικός, σε Αριστ.

μνησί-πήμων, -ον, αυτός που υπενθυμίζει σε κάποιον τις συμφορές του, *μνησιπήμων πόνος*, οδυνηρή ανάμνηση της δυστυχίας, σε Αισχύλ.

μνήσομαι, μέλ. του *μιμνήσκομαι*.

μνηστεία, ἡ, αναζήτηση γυναίκας για γάμο, φλερτάρισμα, σε Πλάτ.

μνηστεира, Δωρ. **μνάστ-**, ἡ, θηλ. του *μνηστήρ*, αυτή που έχει στο νου της, που σκέφτεται, με γεν., σε Πίνδ.

μνηστευμα, -ατος, τό, φλερτάρω μια γυναίκα, επιδιώκω την εύνοιά της, στον πληθ., οι αρραβώνες, οι γάμοι, σε Ευρ.

μνηστεύω (μνάομαι), Δωρ. **μναστεύω**, μέλ. -σω, *μεμνήστευκα*· **I.** επιδιώκω την εύνοια μιας γυναίκας, φλερτάρω, αναζητώ γυναίκα ως σύζυγο, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· επιδιώκω την εύνοια μιας γυναίκας και την κερδίζω, παντρεύομαι, σε Θέογν., Θεόκρ. — Παθ., *μναστευθεῖς ἔξ Ἑλλάνων*, σε Ευρ. **II.** υπόσχομαι να δώσω σε γάμο, αρραβωνιάζω, *τὴν θυγατέρα τινί*, στον ιδ. — Παθ., *τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί*, στη γυναίκα που του είχαν υποσχεθεί για σύζυγο, σε Κ.Δ. **III.** επιζητώ, εκλιπαρώ για κάτι, σε Πλούτ.

μνηστήρ (μνάομαι), Δωρ. **μνᾱστήρ, -ῆρος, ὁ**, Επικ. δοτ. πληθ. *μνηστήρεσσι*· **I.** αυτός που επιζητεί την εύνοια μιας γυναίκας, ο διεκδικητής της, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., *παιδὸς ἐμῆς μνηστήρ*, σε Ηρόδ.· *γάμων μνηστήρ*, σε Αισχύλ. **II.** αυτός που ανακαλεί στη μνήμη, που φέρνει στο νου, με γεν., σε Πίνδ.

μνήστις, Δωρ. **μνᾱστιος, -ιος, ἡ** (μνάομαι), ενθύμηση, ανάμνηση, προσοχή σε, *οὐδέ τις ἡμῖν δόρπου μνήστις ἔην*, σε Ομήρ. Οδ.· *ἴσχε κάμου μνήστω*, σε Σοφ.· *οὕτω δὴ Γέλωνος μνήστις γέγονεν*, έτσι λοιπόν θυμηθήκατε και οι ίδιοι τον Γέλωνα, σε Ηρόδ.

μνηστός, -ῆ, -όν (μνάομαι), αυτός που διεκδίκησε και κέρδισε μια γυναίκα, παντρεμένος, *ἄλοχος μνηστή*, νόμιμη σύζυγος, σε Όμηρ.

μνηστής, -ύος, ἡ, Ιων. αντί *μνηστεία*, σε Ομήρ. Οδ.

μνήστωρ, -ορος, ὁ (μνάομαι), αυτός που σκέφτεται, που νοιάζεται για κάποιον ή κάτι, *τινός*, σε Αισχύλ.

μυιάρως, -ά, -όν, αυτός που έχει την υφή του βρύου, απαλός σαν βρύο, σε Ανθ.

μνίον, τό, βρύο, θαλάσσιο φυτό παρεμφερές του βρύου.

μνωόμενος, Επικ. αντί *μνώμενος*, μτχ. του *μνάομαι*· **μνώοντο**, αντί *ἐμνῶντο*.

μογερός, -ά, -όν (μόγος)· **I.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που μοχθεί, εξαθλιωμένος, στους Τραγ. **II.** λέγεται για πράγματα, κοπιαστικός, αλγεινός, λυπηρός, σε Ευρ.

μογέω (μόγος), αόρ. *ἀ' ἐμόγησα*, Επικ. *μόγησα*· **I. 1.** μοχθῶ, υποφέρω, σε Όμηρ.· *ἐξέργων μογέοντες*, καταπονημένοι μετά τη δουλειά, σε Ομήρ. Οδ.· η μτχ. είναι αμτβ., με σχεδόν επιρρ. σημασία *μόγισ*, με κόπο και δυσκολία, δύσκολα, μόλις, σχεδόν, *μογέων ἀποκινήσασκε*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** στους Τραγ., υποφέρω στους κόπους, θλίβομαι, σε Αισχύλ. **II.** μτβ., κοπιάζω για κάτι, τι, σε Ανθ.

μογι-λάλος, -ον, αυτός που μόλις μπορεί και μιλάει, βουβός, σε Κ.Δ.

μόγῖς (μόγος), επίρρ., με μόχθο και κόπο, δηλ. δύσκολα, σχεδόν, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· πρβλ. του μετα-ομηρ. **μόλις**.

μόγος, -ου, ό, **1.** μόχθος, δυσκολία, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** δυσκολία, στενοχώρια, Λατ. labor, σε Σοφ.

μογος-τόκος, -ον (τίκτω), αυτή που βοηθάει τις γυναίκες όταν έχουν δύσκολο τοκετό, λέγεται για την *Είλειθια*, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για την Άρτεμη, σε Θεόκρ.

μόδιος, ό, μονάδα μέτρησης ξηρών (σιτηρών συνήθως), Λατ. modius = το ένα έκτο του μέδιμνου, περίπου 2 αγγλικά γαλόνια, σε Κ.Δ.

μόθος, ό, μάχη, η δίνη της μάχης, σε Ομήρ. Ιλ.

μόθων, -ωνος, ό, **I.** στη Λακεδαιμόνα, το παιδί ενός είλωτα που ανατρεφόταν ως θετός αδελφός ενός νεαρού Σπαρτιάτη· καθώς τέτοιοι νεαροί είλωτες πιθ. είχαν αλαζονική συμπεριφορά, το *μόθων* κατέληξε να σημαίνει αναιδής τύπος, σε Αριστοφ. **II.** ανάισχυντος, λάγνος χορός, σε Ευρ., Αριστοφ.

μοθωνικός, -ή, -όν, αυτός που έχει παρόμοια συμπεριφορά με αυτόν που είναι *μόθων*, Ιων. που παρατίθεται στον Πλούτ.

μοῖρα (μείρομαι), γεν. -ας, Ιων. -ης·

A. I. 1. μέρος, μερίδιο, σε Όμηρ. **2.** διαίρεση ενός λαού, σε Ηρόδ. **3.** πολιτική παράταξη, Λατ. partes, στον ίδ., σε Ευρ. **II. 1.** μέρος, μερίδιο, μερίδα που αναλογεί σε κάποιον κατά τη διανομή των λαφύρων, σε Όμηρ.· ή ενός γεύματος, σε Ομήρ. Οδ.· *ή τοῦ πατρὸς μοῖρα*, πατρική κληρονομιά, σε Δημ. **2.** σε ποικίλες φράσεις, *οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν*, δεν έχουν σταλιά ντροπή, σε Ομήρ. Οδ.· *τέσσαρας μοῖρας ἔχον ἐμοί*, κατέχω πλήρως τον τόπο τεσσάρων συγγενών μου, σε Αισχύλ. **III. 1.** το μερίδιο κάποιου στη ζωή, τύχη, μοῖρα, πεπρωμένο, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἡπεπρωμένη μοῖρα*, σε Ηρόδ.· *μοῖρ' ἐστι*, με απαρ., είναι το γραφτό κάποιου, σε Όμηρ.· *ἔσχε μοῖρ' Ἀχιλλέα θανεῖν*, ήταν η μοῖρα του να πεθάνει, σε Σοφ.· *μοῖρα βιότοιο*, μερίδιο ή μέτρο, όριο στη ζωή, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὑπέρμοῖραν* (βλ. **μόρος**), στο ίδ.· *ἀγαθῇ μοῖρα*, με την εὖνοια της τύχης, σε Ευρ.· *θεία μοῖρα*, χάρη στη θεϊκή πρόνοια, σε Ξεν. **2.** όπως το *μόρος*, η καθορισμένη για κάθε άνθρωπο μοῖρα, δηλ. ο θάνατος, σε Όμηρ., Αισχύλ.· επίσης, το αίτιο του θανάτου, σε Ομήρ. Οδ. **IV. 1.** αυτό που είναι το χρέος κάποιου, Λατ. quod fas est, *κατὰ μοῖραν*, όπως είναι το πρόπον, ορθά, σε Όμηρ.· σε αντίθ. προς το *παρὰ μοῖραν*, σε Ομήρ. Οδ.· *μοῖραν νέμειν τινί*, ορίζω σε κάποιον το καθήκον του, σε Σοφ. **2.** σεβασμός, εκτίμηση, *ἐν οὐδεμίᾳ μοῖρῃ μεγάλῃν ἄγειν τινά*, έχω κάποιον όχι και σε μεγάλη υπόληψη, σε Ηρόδ.· *ἐν μεῖζονι μοῖρα εἶναι*, σε Πλάτ. **V.** με γεν., σχεδόν περίφραση, *μοῖρα φρενῶν*,

αντί φρένες, σε Αισχύλ.: *ἀνδρὸς μοῖρα προσετέθη*, θεωρήθηκε ανδροπρεπής, σε Θουκ.: *ἐν πολέμιον μοῖρα*, σαν να ήταν εχθρός, σε Δημ. **B. I.Μοῖρα**, ως κύριο όνομα, η θεότητα του πεπρωμένου, η Ρωμαϊκή Parca, σε Όμηρ.: μεταγεν., υπήρχαν τρεις, η *Κλωθώ*, η *Λάχεσις*, η *Άτροπος*, σε Ησίοδ. **II. Μοῖραι**, λέγεται για τις Ερινύες, σε Αισχύλ.

μοιράω (μοῖρα), μέλ. -άσω [ᾱ], Ιων. -ήσω· μοιράζω, διαιρώ, διανέμω, σε Λουκ. — Μέσ., μοιράζουν αναμεταξύ τους, σε Αισχύλ. — Παθ., κληρώνομαι, διαμοιράζομαι, σε Λουκ.

μοιρη-γενής, -ές (γίγνομαι), παιδί του Πεπρωμένου, που το ευνόησαν οι Μοῖρες κατά τη γέννησή του, σε Ομήρ. Ιλ.

μοιρίδιος, -α, -ον και -ος, -ον (μοῖρα), ο προορισμένος από τη Μοῖρα, πεπρωμένος, προκαθορισμένος, Λατ. fatalis, *μοιρίδιον ἄμαρ*, κ.λπ., η προκαθορισμένη μέρα του θανάτου, σε Πίνδ.: *μοιριδία τίσις*, σε Σοφ.: *ἄ μοιριδία δύνασις*, η δύναμη του πεπρωμένου, στον ίδ.

μοιρό-κραντος, ὁ (κραίνω), προκαθορισμένος από τη Μοῖρα, σε Αισχύλ.

Μοῖσα, ἡ, Αιολ. αντί *Μοῦσα*: γεν. πληθ. *Μοισᾶν*.

μοιχ-άγρια, τά (ἄγρια), ποινή που επιβάλλεται σε κάποιον που συνελήφθη να διαπράττει μοιχεία, σε Ομήρ. Οδ.

μοιχαλῖς, -ίδος, ἡ, I. μοιχαλίδα, γυναίκα που διαπράττει μοιχεία απατώντας τον σύζυγό της, σε Κ.Δ.: ως επίθ. *μοιχικός, -ή, -όν*, στο ίδ. **II.** ως ουσ. *μοιχεία*, στο ίδ.

μοιχάω, μτβ., *μοιχεύω*, μεταφ., *μοιχᾶν τὴν θάλατταν*, έχω ερωτική σχέση με τη θάλασσα, είμαι εραστής της θάλασσας, σε Ξεν. — Παθ., όπως το *μοιχεύομαι*, διαπράττω μοιχεία, σε Κ.Δ.

μοιχεία, ἡ, μοιχεία, ερωτική σχέση εκτός γάμου, σε Πλάτ.

μοιχεύτρια, ἡ, γυναίκα που διαπράττει μοιχεία, σε Πλάτ.

μοιχεύω, μέλ. -σω, **I.** διαπράττω μοιχεία με μια γυναίκα, τη διαφθείρω, με αιτ., σε Αριστοφ., Πλάτ. — Παθ., λέγεται για τη γυναίκα, σε Αριστοφ. **II.** αμτβ., διαπράττω μοιχεία, Λατ. moechari, στον ίδ., σε Ξεν.

μοιχίδιος, [ῖ], -α, -ον, αυτός που γεννήθηκε μέσα στη μοιχεία, σε Λουκ.

μοιχικός, -ή, -όν, μοιχικός, αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στη μοιχεία, *μοιχικαὶ διαβολαί*, κατηγορίες για διάπραξη μοιχείας, σε Λουκ.

μοιχός, ὁ, αυτός που διαπράττει μοιχεία, παράνομος εραστής, διαφθορέας, Λατ. moechus, σε Αριστοφ., Πλάτ.: *κεκάρθαι μοιχόν*, μου έχουν ξυρίσει το κεφάλι, όπως γινόταν, ως διαπόμπευση, σ' όσους συλλαμβάνονταν επ' αυτοφώρῳ να διαπράττουν μοιχεία, σε Αριστοφ.

μολεῖν, απαρ. αορ. β' του *βλώσκω*.

μολιβ-αχθής, -ές (ἄχθος), αυτός που είναι βαρύς επειδή φέρει μόλυβδο, αυτός που είναι επιχρισμένος ή φορτωμένος με μόλυβδο, σε Ανθ.

μόλιβδος, κ.λπ., βλ. [μόλυβδος](#).

μόλιβος, -ου, ὁ, αρχ. τύπος του *μόλυβδος*, το μέταλλο μόλυβδος, σε Όμηρ.: θηλ. σε Ανθ.

μόλις, επίρρ., μεταγεν. τύπος αντί *μόγις*, σε Τραγ., Θουκ. κ.λπ.: με αρνητικό μόριο, *οὐμόλις*, όχι σπανίως, δηλ. αρκετά, εντελώς, σε Αισχύλ., Ευρ.

μολοβρός, ὁ, λαίμαργος τύπος, αχόρταγος άνθρωπος, λέγεται για ζητιάνο, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

Μολοσσός, Αττ. -ττός, -όν, αυτός που ανήκει ή προέρχεται από την περιοχή της Μολοσσίας, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.: θηλ. **Μολοσσία** (ενν. γῆ), σε Πίνδ.

μολοῦμαι, μέλ. του *βλώσκω*.

μολάζω, μόνο στον ενεστ., τραγουδώ, Λατ. canere, σε Αριστοφ.

μολπαστής, -οῦ, ὁ, ραψωδός (μουσικός και τραγουδιστής) ή χορευτής, σε Ανθ.

μολπή, ἡ (μέλπω), · **1.** τραγούδι και χορός, ὕμνος ή τραγούδι που συνοδεύεται από ρυθμικές κινήσεις, προς τιμήν κάποιου θεού ή για ψυχαγωγία, σε Όμηρ. · έπειτα, γενικά, παιχνίδι, άθλημα, λέγεται για ένα παιχνίδι με μπάλα (σφαίρα), σε Όμηρ. Οδ. **2.** η τέχνη του τραγουδιού, τραγούδι, σε αντίθ. προς τον χορό, σε Όμηρ., Τραγ.

μολπηδόν, επίρρ., σαν τραγούδι, τραγουδιστά, σε Αισχύλ.

μολπήτης, Δωρ. -**ᾱτις, -ιδος, ἡ**, αυτή που τραγουδάει και χορεύει, σε Ανθ.

μολύβδαινα, Επικ. -**αινη, ἡ**, *μολυβδίσ*, κομμάτι μολύβδου, που χρησιμοποιείται ως μέσο βύθισης της πετονιάς στο ψάρεμα, σε Όμηρ. Ιλ.

μολύβδινος, -η, -ον, αυτός που αποτελείται από μολύβδο, μολυβένιος, *μολύβδινος κανών*, εύκαμπτος χάρακας που θα μπορούσε, αλλάζοντας σχήμα, να λάβει τη μορφή καμπύλης γραμμής, σε Αριστ.

μολυβδίσ, -ιδος, ἡ, όπως το *μολύβδαινα* · **1.** μολύβδινο βάρος που τοποθετείται στα ψαράδικα δίχτυα, ώστε αυτά να βουλιάζουν, σε Πλάτ. **2.** μολύβδινη σφαίρα, σε Ξεν.

μόλυβδος, -ου, ὁ, I. = *μόλιβος*, το μέταλλο μόλυβδος, μολύβι, σε Ηρόδ., Ευρ.

II. *plumbago* (μολύβδινος), που κοινώς λέγεται μαύρος μόλυβδος και χρησιμοποιείται στις δοκιμές για την καθαρότητα του χρυσού, σε Θεόγν. · μολύβι (το εργαλείο γραφής) με μαύρη μύτη από μόλυβδο, σε Ανθ.

μολῶνο-πραγμονέομαι (πράγμα), Παθ., μπλέκομαι σε βρωμερούς καυγάδες, σε Αριστοφ.

μολύνω[ν], μέλ. -*υνῶ*, Παθ., παρακ. *μεμόλυσμαι*, λεκιάζω, αμαυρώνω, κηλιδώνω, ρυπαίνω, σε Αριστοφ. · *μολύνω τινά*, τον μεταβάλλω σε κτήνος, στον ιδ. · επίσης, διαφθείρω γυναίκα, προσβάλλω την τιμή της, σε Θεόκρ. — Παθ., αμαυρώνομαι, γίνομαι ρυπαρός, *ἐν ἀμαθίᾳ μολύνεσθαι*, κυλιέμαι στην αμάθεια, σε Πλάτ.

μολυσμός, ὁ, μίasma, διαφθορά, σε Κ.Δ.

μομφή, ἡ (μέμφομαι), κατηγορία, ψόγος, επίκριση, σε Πίνδ., Αισχύλ. · αίτιο ή βάση, αφορμή για επίκριση, παράπονο, *μομφὴν ἔχειν τινί*, σε Πίνδ. · *ἔν σοι μομφὴν ἔχω*, για ένα πράγμα σε κατηγορώ, σε Ευρ. · *μομφή ξυνοῦ δορός*, για να προασπίσω το κοινό μας δόρυ, σε Σοφ.

μόνα, Δωρ. αντί *μόνη*.

μονάδικός, -ῆ, -όν (μονάς), αυτός που αποτελείται από μονάδες, *μοναδικὸς ἀριθμός*, η αφηρημένη έννοια του αριθμού, σε Αριστ.

μον-αμπῦκία, ἡ, το επόμ., η αφηρημένη αντί της συγκεκριμένης έννοιας, σε Πίνδ.

μον-άμπῦκος, -ον και μον-άμπυξ, -ῦκος, ὁ, ἡ, λέγεται για άλογα, αυτό που έχει ένα μόνο χαλινάρι, *μονάμπυκες πῶλοι*, άλογα που τρέχουν μόνα τους, άλογα κούρσας, σε αντίθ. προς αυτά που είναι δεμένα σε άμαξα, σε Ευρ. · ομοίως, *μονάμπυκες*, μόνα τους, στον ιδ. · λέγεται για ταῦρο, αυτό που δεν έχει ταίρι, σύντροφο στο ζυγό, στον ιδ.

μοναρχέω (μόναρχος), Ιων. **μουν-**, μέλ. -*ήσω*, είμαι απόλυτα άρχοντας, μονάρχης, σε Πίνδ., Πλάτ. · *ἐπιτούτου μοναρχέοντος*, κατά την περίοδο που ήταν απόλυτος άρχοντας, σε Ηρόδ. · με γεν., *ἐκόντων μοναρχούντων*, σε Αριστ.

μοναρχία, Ιων. **μουναρχίη, ἡ**, νόμος, η αρχή του ενός, μοναρχία, απόλυτη κυριαρχία, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ. · λέγεται για αρχιστράτηγο, σε Ξεν. · λέγεται για τον Ρωμαίο Δικτάτορα, σε Πλούτ.

μοναρχικός, -ή, -όν, I. αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στη μοναρχία, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που ρέπει προς τη μοναρχία· επίρρ. -ικῶς, σε Πλούτ.

μόν-αρχος, Iων. μουν-, ό, I. 1. αυτός που κυβερνά μόνος, μονάρχης, απόλυτος άρχοντας, σε Θεόγν., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** ως επίθ., *σκάπτων μόναρχον*, το σκήπτρο του μονάρχη, σε Πίνδ. **II.** λέγεται για τον Ρωμαίο Δικτάτορα, σε Πλούτ.

μονάς, Iων. μουνάς, -άδος, ιδιαίτερος τύπος θηλ. του *μόνος*, *μόνη*, μοναχική, σε Ευρ.· **I.** ως αρσ. λέγεται για άνδρα, σε Αισχύλ. **II.** ως ουσ., *μονάς, ή,* μονάδα, σε Πλάτ.

μοναυλέω, μέλ. -ήσω, παίζω μονωδία (σόλο) στον αυλό, σε Πλούτ.

μοναυλία, ή (αυλή), μοναχική, εργένικη ζωή, σε Πλάτ.

μόν-αυλος, ό, αυτός που παίζει μονό (από ένα καλάμι) αυλό, σε Αθήν.

μοναχή ή -χή, επίρρ., κατά έναν τρόπο μόνο, σε Πλάτ.· *ἥπερ μοναχῇ*, κατ' αυτόν μόνο τον τρόπο, σε Ξεν.

μονάχος, -ή, -όν (μόνος), μόνος, μοναχικός, ως ουσ., μοναχός, καλόγερος, σε Ανθ.

μονάχοϋ, επίρρ., μόνο, αποκλειστικά, *μοναχοϋ ένταϋθα*, σε Πλάτ.

μονάχως, επίρρ., κατά έναν τρόπο μόνο, σε Αριστ.

μον-ερέτης, Iων. μουν-, -ου, ό, αυτός που κωπηλατεί μόνος, σε Ανθ.

μονή, ή (μένω), διαμονή, κατοικία, αναμονή, παραμονή, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· *μονήν ποιείσθαι*, καθυστερώ, χρονοτριβώ, σε Θουκ.· τόπος στάσεως, σταθμός, κατοικία, σε Κ.Δ.

μον-ήρης, -ες (*ἄρω), μόνος, μοναχικός, σε Λουκ.

μόνϊμος, -ον και -η, -ον (μονή),· 1. αυτός που παραμένει στη θέση του, σταθερός, καρτερικός, σε Σοφ., Πλάτ.· λέγεται για στρατιώτες, Λατ. *statarius*, σε Ξεν. **2.** λέγεται για πράγματα, καταστάσεις και παρόμοια, αυτός που παραμένει, μακροχρόνιος, σταθερός, Λατ. *stabilis*, σε Ευρ., Θουκ. κ.λπ. **μόν-ιππος, -ον,** αυτός που χρησιμοποιεί ένα μόνο άλογο, ιππέας, καβαλάρης, σε Ξεν. κ.λπ.

μονο-βάμων[α], -ον (βῆμα), γεν. -ονος, αυτός που περπατάει μόνος· *μέτρον μονοβάμον*, μήκος ίσο με ενός μόνο ποδιού, σε Ανθ.

μονο-γενής, -ές (γίγνομαι), Επικ. και Iων. **μουνο-γενής, -ές,** μοναχοπαίδι, μοναδικός, σε Ησιόδ., Ηρόδ. κ.λπ.· *μονογενές αίμα*, ένα και το αυτό αίμα, σε Ευρ.

μονό-γληνος, -ον (γλήνη), μονόφθαλμος, σε Ανθ.

μονο-δάκτυλος, -ον, αυτός που έχει μόνο ένα δάκτυλο, σε Λουκ.

μονο-δέρκτης, -ου, ό (δέρκομαι), μονόφθαλμος, σε Ευρ.

μονό-δουπος, -ον, ομοιόμορφος ως προς τον ήχο, σε Ανθ.

μονό-δους, -όδοντος, ό, ή, αυτός που έχει ένα μόνο δόντι, σε Αισχύλ.

μονό-δροπος, -ον (δρέπω), αυτός που έχει αποσπαστεί από μόνο ένα στέλεχος, μονοκόμματος, λέγεται για άγαλμα, σε Πίνδ.

μονο-ειδής, -ές (είδος), αυτός που ανήκει σε ή προέρχεται από μία μόνο μορφή ή είδος, ομοιόμορφος, σε Πλάτ.

μονό-ζυξ, -ῡγος, ό, ή (ζεῦγνυμι), αυτός που είναι ζεμένος μόνος στο ζυγό, δηλ. μόνος, μοναχικός, σε Αισχύλ.· ομοίως, **μονοζυγής, -ές,** σε Ανθ.

μονο-ήμερος, -ον, αυτός που διαρκεί μόνο μία ημέρα, σε Βατραχομ.

μονόθεν, Iων. μουν-, επίρρ., μόνο, μοναδικά, σε Ηρόδ.

μονο-κέλης, Iων. μουνο-, ό, ένα μόνο άλογο, σε Ανθ.

μονό-κερως, -ων, αυτός που έχει ένα μόνο κέρατο, σε Πλούτ.

μονό-κλαυτοςθρήνος, ὁ, θρήνος που γίνεται από έναν και μόνο, σε Αισχύλ.
μονό-κλῖνον, τό (κλίνη), κρεβάτι για έναν μόνο, δηλ. φέρετρο, σε Ανθ.
μονο-κρήπις, -ιδος, ὁ, ἡ, αυτός που φοράει ένα μόνο σανδάλι, μονοσάνδαλος, σε Πίνδ.

μονό-κροτος, -ον (κροτέω), πλοίο με μία μόνο σειρά κουπιών, σε Ξεν.
μονό-κωλος, -ον, Ιων. **μουνο-**, -ον (κῶλον), αυτός που έχει μόνο ένα πόδι· λέγεται για κτίρια, αυτό που έχει ένα μόνο πάτωμα, σε Ηρόδ.· λέγεται για περίοδο λόγου, αυτή που αποτελείται από μία μόνο πρόταση, σε Αριστ.· γενικά, αυτός που ανήκει σε ένα μόνο είδος, που έχει μία μόνο πλευρά, μονόπλευρος, στον ίδ.

μονό-κωπος, -ον (κώπη), αυτός που έχει μόνο ένα κουπί ή μόνο ένα πλοίο, σε Ευρ.

μονο-λέων, Ιων. **μουνο-**, μοναδικό τεράστιο λιοντάρι, σε Ανθ.

μονό-λίθος, Ιων. **μουνο-**, -ον, αυτός που είναι φτιαγμένος από μία μόνο πέτρα, σε Ηρόδ.

μονό-λῦκος, ὁ, μοναδικός (στο είδος του) τεράστιος λύκος, σε Πλούτ.

μονομάτωρ[ᾱ], -ορος, Δωρ. αντί *μονομήτωρ*.

μονο-μάχew, Ιων. **μουνο-**, μέλ. -ήσω, μάχομαι μόνος με έναν μόνο αντίπαλο, σε Ευρ.· *τινι*, με κάποιον, σε Ηρόδ.· λέγεται για τους Αθηναίους στη μάχη του Μαραθώνα, *μοῦνοι μοννομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ*, που πολέμησαν μόνοι αυτοί τους Πέρσες, στον ίδ.

μονομάχια, Ιων. **μουνομαχίη**, ἡ, μάχη ενός μόνου, εναντίον ενός, σε Ηρόδ.

μονομάχικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή συμβαίνει στη μονομαχία, σε Πολύβ.

μονο-μάχος, [ᾱ], -ον (μάχομαι),· **I.** αυτός που μάχεται μόνος εναντίον μόνου, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** **μονομάχος**, ὁ, επαγγελματίας μονομάχος, σε Λουκ.
μονο-μερής, -ές (μέρος), αυτός που αποτελείται από ένα μόνο μέρος, σε Λουκ.

μονο-μήτωρ, Δωρ. -μάτωρ, -ορος, ὁ, ἡ, (μήτηρ), αυτός που έχει στερηθεί τη μητέρα του, σε Ευρ.

μονον-ού, **μονον-ουχί**, βλ. **μόνος** B. II. 5.

μονο-νυχί, Ιων. **μουν-**, επίρρ., σε μια μόνο νύχτα, σε Ανθ.

μονό-ξύλος, -ον (ξύλον),· **I.** αυτός που είναι φτιαγμένος από τον κορμό ενός μόνο δέντρου, σε Ξεν. **II.** ο κατασκευασμένος μόνο από ξύλο, σε Πλάτ.

μονό-παις, -παιδος, ὁ, ἡ, μοναχοπαίδι, σε Ευρ.

μονό-πελμος, -ον (πέλμα), αυτός που έχει ένα μόνο πέλμα (σόλα), σε Ανθ.

μονό-πεπλος, -ον, αυτός που φοράει μόνο χιτώνα, σε Ευρ.

μονό-πους, Ιων. μουνο-, ὁ, ἡ, -πουν, τό, αυτός που έχει μόνο ένα πόδι, μονοπόδαρος, σε Ανθ.

μονο-πραγμαῖτέω, μέλ. -ήσω, καταγίνομαι με ένα μόνο ζήτημα, σε Αριστ.

μονο-πωλία, ἡ (πωλέω), αποκλειστικό δικαίωμα πώλησης, μονοπώλιο, σε Αριστ.

μονό-πωλος, -ον, αυτός που έχει ένα μόνο άλογο, σε Ευρ.

μον-ορύχης[ϋ], -ου, ὁ (ὀρύσσω), αυτός που σκάβει με τη μία μόνο άκρη της δικέλλας, σε Ανθ.

μόνος, Επικ. και Ιων. **μοῦνος, -η, -ον,** Δωρ. **μῶνος, -α, -ον,**μόνος.

A. I. 1. αφημένοςμόνος, παρατημένος, μοναχικός, Λατ. solus, σε Όμηρ. κ.λπ.·

μοῦνος ἑὼν, στον ιδ.· μούνω ἀνευθ' ἄλλων, σε Ομήρ. **Οδ. 2.** με γεν.,μόνος

σοῦ, χωρίς εσένα, σε Σοφ. II. 1. ομόνος, μοναδικός, *μοῦνος παῖς υἱός,*

μοναχογιός και μοναχοπαίδι, σε Όμηρ.· *εἰςμόνος,μόνος εἷς,* σε Ηρόδ., Σοφ. **2.**

με γεν., *μοῦνος πάντων ἀνθρώπων,*μόνος αυτός από όλους τους ανθρώπους,

σε Ηρόδ.· *μόνος ἀνδρῶν,* σε Σοφ. κ.λπ. **III.** υπερθ. *μονώτατος,* το μοναδικό

πρόσωπο, αυτός που βρίσκεται πάνω απ' όλους, σε Αριστοφ., Θεόκρ. **B. I.**

Επίρρ. *μόνω,* μόνο, σε Θουκ., Ξεν. **II. 1.** το σύνηθες επίρρ. είναι το *μόνον,*

μόνο, αποκλειστικά, Λατ. solum, σε Ηρόδ., Αττ.· *οὐχ ἅπαζμόνον,* σε Αισχύλ.

2. μόνο, μονάχα, Λατ. modo, με προστ., *ἀποκρίνουμόνον,* σε Πλάτ.· *μή με*

καταπίηςμόνον, σε Ευρ. **3.** το επίθ. συχνά στέκεται στο λόγο ως επίρρ.,

χοίνικοςμόνης ἁλῶν, για ένα μόνο γαλόνι αλατιού, σε Αριστοφ. **4.** *οὐμόνον...,*

ἀλλὰ καί..., στον ιδ. κ.λπ.· το *μόνον,* όπως το Λατ. solum, παραλείπεται

μερικές φορές σ' αυτές τις φράσεις: *μητοῦς ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπόθεν,* σε

Θουκ. **5.** *μόνον οὐ,* όπως το Λατ. tantum non, μόνο που, σε Αριστοφ., Δημ.·

μονονουχί, σε Δημ. **III.** *κατὰμόνας,* ως επίρρ.,μόνος, σε Θουκ.

μονο-σιτέω (σίτος), μέλ. -ήσω, τρώω μια φορά μόνο την ημέρα, σε Ξεν.

μονο-στιβής, -ές (στείβω), αυτός που βαδίζειμόνος, σε Αισχύλ.

μονό-στιχος, -ον, αυτός που αποτελείται από ένανμόνο στίχο, σε Ανθ.· *τὰ*

μονόστιχα, μονόστιχα, σε Πλούτ.

μονόστολος, -ον, αυτός που πορεύεταιμόνος,μόνος, μεμονωμένος, σε Ευρ.

μονο-στόρθυξ, ὁ, ἡ, κομμένος από ένανμόνο ογκόλιθο, σε Ανθ.

μονο-σύλλαβος, -ον (συλλαβή), ο αποτελούμενος από μία συλλαβή, αυτός

που ασχολείται ή πραγματεύεται τα μονοσύλλαβα, λέγεται για τους

γραμματικούς, σε Ανθ.

μονό-τεκνος, -ον (τέκνον), αυτός που έχει ένα μόνο παιδί, σε Ευρ.

μονο-τράπεζος, -ον (τράπεζα), αυτός που κάθεται σε ξεχωριστό τραπέζι, σε

Ευρ.

μονό-τροπος, -ον, αυτός που ζειμόνος, μοναχικός, σε Ευρ.

μονο-τροφέω (τρέφω), μέλ. -ήσω, τρώω ένα μόνο είδος φαγητού, σε Στράβ.

μονο-τροφία, ἡ (τρέφω), το να ανατρέφει κανείς (κάποιον)μόνος του, σε

Πλάτ.

μονο-φάγος, -ον (φᾱγεῖν), = *μονόσιτος,* ανώμ. υπερθ. *μονοφαγίστατος,* σε

Αριστοφ.

μον-όφθαλμος, Ιων. μουν-, -ον, αυτός που έχει ένα μόνο μάτι, μονόφθαλμος,

σε Ηρόδ.

μονό-φρουρος, -ον (φρουρά), αυτός που φυλάει σκοπιάμόνος του, μοναδικός

φρουρός, σε Αισχύλ.

μονό-φρων, -ον (φρήν), αυτός που είναι μοναδικός ως προς τις απόψεις του, σε Αισχύλ.

μονο-φυής (φυή), Ιων. **μουν-**, -ές, μοναδικής ιδιοσυστασίας, μοναδικός, ξεχωριστός, σε Ηρόδ.

μονό-χηλος (χηλή), Δωρ. **-χαλος, -ον**, αυτός που έχει μια μόνο χηλή, οπλή, σε Ευρ.

μονο-χίτων[ι], -ωνος, ό, ή, αυτός που φοράει μόνο χιτώνα, σε Λουκ.

μονό-ψηφος, Δωρ. **-ψᾶφος, -ον**, αυτός που αποφασίζει να κάνει κάτι μόνος του, *μονόψαφον κατασχοῖσα ξίφος*, κρατώντας το ξίφος της με ξεχωριστό, δικό της σκοπό, λέγεται για την Υπερμήστρα, σε Πίνδ.

μονόω (μόνος), Ιων. **μουνόω**, μέλ. *-ώσω, I* καθιστώ κάτι μεμονωμένο, απομονώνω, *ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε*, απομόνωνσε τον Οἶκο μας, δηλ. επέτρεψε (άφησε) έναν μόνο γιο σε κάθε γενιά, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1**. Παθ., αφήνομαι μόνος ή εγκαταλελειμμένος, σε Όμηρ.· *έμουνοντο*, αφέθηκε, κάθε άνδρας μόνος του, σε Ηρόδ.· *μουνωθέντα*, απομονωμένα, χωρίς μάρτυρες, στον ιδ. **2**. με γεν., *μεμουνωμένοι συμμάχων*, οι εγκαταλελειμμένοι από τους συμμάχους τους, στον ιδ.· *μονωθείς δάμαρτος*, σε Ευρ.· *μονωθείσα από πατρός*, στον ιδ.

μονωδέω, μέλ. *-ήσω*, τραγουδώ μία μονωδία ή μόνος μου, σε Αριστοφ.

μονωδία, ή, μονωδία, δηλ. μελωδία προορισμένη να τραγουδηθεί από μία μόνο φωνή, σε αντίθ. προς το τραγούδι που προορίζεται να τραγουδηθεί από τον χορό (χορωδία), σε Αριστοφ.

μον-ωδός, -όν, αυτός που τραγουδάει μόνος του, που δεν είναι μέλος του χορού.

μόνος, επίρρ., βλ. [μόνος](#) B.

μόνωνσις, ή (μονόω), μοναχικός, απομονωμένος, σε Πλούτ.

μονώτης, -ου, ό (μονόω), μεμονωμένος, σε Αριστ.

μον-ώψ, Ιων. **μουνώψ, -ῶπος, ό, ή**, μονόφθαλμος, σε Αισχύλ., Ευρ.

μόρα, ή (μείρομαι), μόρα, ένα από τα έξι στρατιωτικά τάγματα, στο οποίο εγγράφονταν όλοι οι σε στρατεύσιμη ηλικία Σπαρτιάτες, σε Ξεν.

μορέω (μόρος), μέλ. *-ήσω*, κάνω κάτι με κόπο και μόχθο, σε Ανθ.

μορίαί (ενν. *ελαῖαι*), **αί**, τα ιερά ελαιόδεντρα που βρίσκονταν στην Ακαδημία, που πιθανώς ονομάστηκαν έτσι επειδή αποκόπηκαν κλαδιά (*μειρόμεναι*) και μεταφυτεύτηκαν εκεί από τον κορμό της πρώτης αρχέγονης ελιάς στην Ακρόπολη, σε Αριστοφ.· ο Ζεὺς **Μόριος** ήταν φύλακας και προστάτης των ιερών αυτών ελαιόδεντρων, σε Σοφ.

μόριμος, -ον, ποιητ. αντί *μόρσιμος*, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

μόριον, τό, 1. υποκορ. του *μόρος*, κομμάτι, μερίδιο, απόσπασμα, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· λέγεται για τμήματα, διαμερίσματα της γης, σε Ηρόδ.· για επιμέρους τμήματα της χώρας, σε Θουκ.· λέγεται για στράτευμα, στον ιδ. **2**. μέλος συμβουλίου, σε Αριστ.

μόριος, -α, -ον, I. = *μόρσιμος*, σε Ανθ. **II**. βλ. [μορίαί](#).

μορμολυκείον, τό, = *μορμώ*, σε Πλάτ.

μορμολύττομαι (μορμώ)· **I**. αποθ., μόνο σε ενεστ. και παρατ., κάνω κάποιον να τρομάξει, φοβίζω, σε Αριστοφ., Πλάτ. **II**. φοβάμαι για, *τι*, σε Πλάτ.

μορμω-ωπός, -όν (μορμώ, ῶψ), φοβερός στην όψη, αποκρουστικός, σε Αριστοφ.

μορμύρω[υ], λέγεται για το νερό, ηχώ καθώς ρέω και βράζω (μεταφ. για τον χαρακτηριστικό ήχο της ροής των υδάτων), σε Ομήρ. Ιλ. (ηχοιμ., όπως το Λατ. *murmur*).

Μορμώ και Μορμών, -όνος, ή, I. τρομακτικό θηλ. τέρας, που το αποκαλούνταν οι τροφοί για να τρομάζουν τα παιδιά, σε Λουκ.· γενικά, φόβητρο, σε Αριστοφ., Ξεν. **II.** ως επιφών. για να τρομάξει τα παιδιά, μπου! *μορμώ, δάκνει ἵππος*, σε Θεόκρ.· *μορμῶ τοῦ θράσους*, βρε θράσος που τό 'χει!, σε Αριστοφ.

μορόεις, -εσσα, -εν (√*MEP* του *μέριμνα*), λέγεται για σκουλαρίκια, αυτά που υπήρξαν αντικείμενο επίπονης κατεργασίας, που είναι φτιαγμένα με επιδεξιότητα, σε Όμηρ.

μόρος, ό (μείρομαι), I. = *μοῖρα* III, το καθορισμένο τέλος του ανθρώπου, Μοίρα, πεπρωμένο, *μόρος (ἐστὶν) ὀλέσθαι*, είναι γραφτό στον καθένα να πεθάνει, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὕπερ μόρον*, πέρα, επέκεινα του πεπρωμένου κάποιου, σε Όμηρ. **II. 1.** αφανισμός, θάνατος, Λατ. *fatum*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Τραγ. **2.** *νεκρός*, σορός, πτώμα, σε Ανθ. **III.** ο γιος της Νύχτας, σε Ησίοδ.

μόρσιμος, -ον (μόρος),· I. προκαθορισμένος από τη μοίρα, πεπρωμένος, Λατ. *fatalis*, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αισχύλ.· *τὸ μόρσιμον*, πεπρωμένο, μοίρα, σε Πίνδ., Τραγ.· *τὰ μόρσιμα*, σε Σόλων. **II.** προορισμένος να πεθάνει, σε Όμηρ.

μορύσσω, = μολύνω, λερώνω, κηλιδώνω, στιγματίζω: *μτχ.* Παθ. παρακ., *μεμορυνμένα καπνῶ*, σε Ομήρ. Οδ.

μορφάζω (μορφή), χρησιμοποιώ μορφασμούς του προσώπου για να εκφράσω κάτι, σε Ξεν.

μορφάω (μορφή), διαμορφώνω, διαπλάθω, σχηματίζω, σε Ανθ.

Μορφεύς, -έως, ό, ο Μορφέας, θεός των ονείρων· ονομάζεται έτσι από τις μορφές που εμφανίζει μπροστά σ' αυτόν που κοιμάται, σε Οβίδ.

μορφή, ή, 1. μορφή, σχήμα, Λατ. *forma*, *σοὶ δ' ἐπὶ μὲν μορφή ἐπέων*, έχεις τη δύναμη να δίνεις μορφή στα λόγια σου, δηλ. να δίνεις μια απόχρωση αλήθειας στα ψέματά σου, σε Ομήρ. Οδ.· *θεὸς μορφήν ἔπεισι στέφει*, ο Θεός προσθέτει το στέμμα της ομορφιάς, της ευγλωττίας στα λόγια του, στο ίδ. **2.** μορφή, σχήμα, εικόνα, ιδίως όπως το Λατ. *forma*, εξαιρετική ή θεσπέσια μορφή, ομορφιά, σε Πίνδ., Τραγ. **3.** γενικά, μορφή, σχήμα, διάπλαση, εμφάνιση, σε Σοφ., Ξεν. **4.** μορφή, είδος, τύπος, σε Ευρ., Πλάτ.

μορφήεις, -εσσα, -εν, αυτός που έχει συγκεκριμένη μορφή, σχήμα, *λίθου*, από πέτρα, σε Ανθ.· ιδίως, καλοσχηματισμένος, όμορφος, Λατ. *formosus*, σε Πίνδ.

μόρφνος, ό, επίθ., λέγεται για τον αετό, *πιθ.* σκούρος, σκοτεινός ως προς το χρώμα, Λατ. *furvus*, (από την *ὄρφνη* με το *μ* να προτάσσεται, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.).

μορφόω (μορφή), μέλ. -ώσω, δίνω μορφή ή σχήμα σε κάτι, σε Ανθ.

μόρφωμα, -ατος, τό, μορφή, σχήμα, σε Αισχύλ., Ευρ.

μόρφωσις, ή, μορφή, όψη, σε Κ.Δ.

μορφώτρια, ή (μορφώω), *συνων μορφώτρια*, αυτή που μεταμορφώνει τους ανθρώπους σε γουρούνια, σε Ευρ.

μόσσυν, -ύνος, ό, ξύλινο σπίτι ή πύργος, σε Ξεν. (*πιθ.* ξένη λέξη).

Μοσσύν-οικοι, οί, κάτοικοι ξύλινων σπιτιών, εθνότητα στη Μαύρη Θάλασσα, κοντά στην Κολχίδα, σε Ξεν. κ.λπ.

μόσχειος, -ον (μόσχος B), αυτός που ανήκει ή αναφέρεται σε μοσχάρι, μοσχарίσιος, *κρέα μόσχεια*, μοσχарίσιο κρέας, σε Ξεν.· *μόσχεια* μόνο, σε Ανθ.· *μόσχειον αἷμα*, στο ίδ.· *μόσχειος κυνοῦχος*, λουρί για σκύλο, φτιαγμένο από δέρμα μοσχарιού, σε Ξεν.· *μόσχειον* (ενν. *δέρμα*), *τό*, δέρμα μοσχарιού, στον ίδ.

μοσχεύω, μέλ. -σω (**μόςχος** Α), πολλαπλασιάζω φυτό ή δέντρο αποσπώντας μόσχευμα (παραφυάδα με τμήμα της ρίζας) και μεταφυτεύοντάς το· μεταφ., σπέρνω, γεννώ παιδιά, σε Δημ.

μοσχίδιον[ι], **τό**, υποκορ. του **μόςχος** Α, μικρή παραφυάδα, βλαστάρι, *συκίδων*, από συκίες, σε Αριστοφ.

μοσχίον, **τό**, υποκορ. του **μόςχος** Β, νεαρό μοσχάρι, σε Θεόκρ.

μόςχιος, -α, -ον (**μόςχος** Β), = **μόσχειος**, σε Ευρ.

μοσχο-ποιέω, μέλ. -ήσω, κατασκευάζω μοσχάρι από μέταλλο (για το είδωλο του μοσχαριού, που κατασκεύασε ο Ααρών ενώ οι Εβραίοι βρίσκονταν στην έρημο), σε Κ.Δ.

μόςχος (Α), μικρή παραφυάδα, βλαστάρι ή κλαδάκι, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ.

όςχος, **όςος**.

μόςχος (Β), **ός**, **ή**, **1.** μοσχάρι, σε Ευρ.· νεαρός ταύρος, τη μορφή του οποίου θεωρείτο ότι προσλάμβανε ο θεός Άπις, σε Ηρόδ.· και ως θηλ., δαμαλίτσα, νεαρή αγελάδα, σε Ευρ.· ένα μοσχάρι ήταν το έπαθλο για τους Λυρικούς ποιητές, *ἄδειν ἐπὶ μόσχω*, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., αγόρι ή, ως θηλ., κορίτσι, κοπέλα, Λατ. *juvenca*, σε Ευρ. **3.** κάθε νεαρό ζώο, στον ιδ.

μοτός, **ός**, κομματιασμένο λινό ύφασμα, ξαντό (που χρησιμ. ως επίθεμα στα τραύματα), πρβλ. **ἔμμοτος**.

μουνάζ (**μουνος**), επίρρ., χωριστά, σε μονομαχία, σε Ομήρ. Οδ.

μωναρχέω, -ίη, Ιων. αντί *μοναρχέω*, -ία.

μουνογενής, -γονος, -λιθος, -μήτωρ, -τόκος, **μουνόω**, Ιων. αντί *μον-*.

Μουνυχία, **ή**, Μουνυχία, λιμάνι των Αθηνών, μεταξύ Φαλήρου και Πειραιώς, σε Ηρόδ., Θουκ.

Μουνυχιάσι, επίρρ., στη Μουνυχία, σε Θουκ.

Μουνυχιών, -ώνος, **ός**, ο δέκατος Αττικός μήνας, κατά τη διάρκεια του οποίου γινόταν η γιορτή της Μουνυχίας Αρτεμης· το τελευταίο τμήμα του Απριλίου ως τις αρχές του Μαΐου, σε Αριστοφ., Αισχίν.

μυνώψ, Ιων. αντί *μυνώψ*.

Μούσα, -ης, **ή**, Αιολ. **Μοῖσα**, Δωρ. **Μῶσα** (***μάω**), **Ι.** Μούσα, στον πληθ. οι Μούσες, θεές του τραγουδιού, της μουσικής, της ποίησης, του χορού, της δραματικής ποίησης, και όλων των καλών τεχνών· τα ονόματα των εννέα Μουσών ήταν Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ερατώ, Πολύμνια ή Πολυύμνια, Ουρανία και Καλλιόπη, σε Ησίοδ. **ΙΙ.** *μουσα*, ως προσηγορικό, μουσική, τραγούδι, σε Πίνδ., Τραγ.· επίσης, ευγλωττία, σε Ευρ.· στον πληθ., τέχνες, μάθηση, γνώσεις, σε Αριστοφ., Πλάτ.

Μουσ-ἄγέτης, -ου, **ός**, Δωρ. αντί *Μουσ-ηγέτης*, ο αρχηγός των Μουσών, Λατ. *Musagetes*, λέγεται για τον Απόλλωνα, σε Πλάτ.

Μουσεῖον, **τό** (**Μούσα**), **1.** ναός, τέμενος των Μουσών, έδρα ή φωλιά των Μουσών, σε Αισχίν. **2.** γενικά, σχολή τεχνών και γραμμάτων, στον ιδ.· μεταφ., *μουσεῖα θρηνήμασι ξυνωδά*, χοροί (χορωδίες) που συνηχούν αρμονικά σε θρηνητικά τραγούδια, ελεγείες, σε Ευρ.· *χελιδόνων μουσεῖα*, χορωδίες χελιδονιών (που το κελάηδημά τους ήταν ένα είδος παρωδίας των βαρβαρικών γλωσσών), σε Αριστοφ.

Μούσειος, -ον (**Μούσα**), Αιολ. **Μοισαῖος**, -α, -ον, **Ι.** αυτός που αναφέρεται ή ανήκει στις Μούσες, σε Ευρ.· *ἄρμα Μοισαῖον*, άρμα, η άμαξα της Ποίησης, σε Πίνδ.· *λίθος Μούσειος*, μνημείο από ή για τα τραγούδια, στον ιδ. **ΙΙ.** μουσικός, σε Ανθ.

μουσιζώ, Δωρ. **Μουσίσδω** (**μουσα**), μόνο στον ενεστ., τραγουδώ, ψάλλω, σε Θεόκρ. — Μέσ. με Ενεργ. σημασία, σε Ευρ.

μουσική (ενν. τέχνη), ή, **I.** κάθε τέχνη της οποίας προστάτιδες ήταν οι Μούσες, ιδίως η μουσική ή η λυρική ποίηση, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** γενικά η τέχνη, γράμματα, μάθηση, σε Ηρόδ., Πλάτ.· οι νεαροί Αθηναίοι διδάσκονταν μουσική, γράμματα, γυμναστική, σε Πλάτ., Αριστοφ.

μουσικός, -ή, -όν, Δωρ. **μωσικός, -ά, -όν**, **I.** αυτός που ανήκει ή αναφέρεται στη μουσική τέχνη, μουσικός, σε Αριστοφ., Θουκ. κ.λπ.· *τὰ μουσικά*, η μουσική, σε Ξεν.· βλ. **μουσική**. **II. 1.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που έχει κλίση στη μουσική, επαγγελματίας μουσικός, σε Ξεν., Πλάτ. **2.** γενικά, ακόλουθος, θιασώτης των Μουσών, άνθρωπος των γραμμάτων και της γνώσης, λόγιος, σε Αριστοφ., Πλάτ.· με απαρ., *μουσικώτεροι λέγειν*, πιο προικισμένος στο λόγο, στην ομιλία, σε Ευρ. **III.** επίρρ. -*κῶς*, αρμονικά, ταιριαστά, σε Πλάτ.· *υπερθ. μουσικώτατα*, σε Αριστοφ.

μουσίσδω, Δωρ. αντί *μουσίζω*.

μουσό-δομος, -ον (δέμω), αυτός που οικοδομήθηκε με τραγούδια, λέγεται για τα τείχη των Θηβών, σε Ανθ.

μουσό-ληπτος, -ον, αυτός που εμπνέεται από τις Μούσες, σε Πλούτ.

μουσομᾶνέω, αγαπώ μανιωδώς τις Μούσες, σε Λουκ.

μουσο-μᾶνής, -ές, αφοσιωμένος, αφιερωμένος στις Μούσες, σε Ανθ.

μουσο-μήτωρ, -ορος, ή, η μητέρα των Μουσών και όλων των τεχνών, λέγεται για τη Μνημοσύνη, σε Αισχύλ.

μουσόομαι, Παθ., εκπαιδεύομαι όπως αρμόζει σε φίλο των Μουσών, λαμβάνω εκπαίδευση ή παιδεία, εκπαιδεύομαι στα γράμματα, σε Αριστοφ., Περίκλ.

μουσοποιέω, γράφω ποίηση, τραγουδώ, μελοποιώ, *τινά*, σε Αριστοφ.

μουσο-ποιός, -όν (ποιέω),· **I.** αυτός που δημιουργεί, γράφει ποίηση, ποιητής, ποιήτρια, σε Ηρόδ. **II.** τραγουδώ ή παίζω μουσική, σε Ευρ.

μουσο-πόλος, -ον (πολέω),· **I.** υπηρέτης των Μουσών· *μουσόπολος στοναχά*, μελωδικότατος θρήνος, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., βάρδος, ραψωδός, ποιητής, στον ίδ.

μουσο-πρόσωπος, -ον, αυτός που έχει μουσική όψη, που μοιάζει με μουσικό, σε Ανθ.

μουσουργία, ή, η τέχνη του τραγουδιού, η συγγραφή της ποίησης, σε Λουκ.

μουσ-ουργός, -όν (*ἔργω), αυτός που καλλιεργεί τη μουσική τέχνη· ως ουσ., νεαρή τραγουδίστρια, σε Ξεν.

μουσο-φίλης, -ές (φιλέω), αυτός που αγαπά τις Μούσες, εραστής των Μουσών, σε Ανθ.

μουσο-χᾶρης, -ές, αυτός που ευχαρισιάζεται με τις τέχνες που προστατεύουν οι Μούσες, σε Ανθ.

μουσώω, βλ. **μουσόομαι**.

μοχθέω (μόχθος), μέλ. -*ήσω*, **1.** καταπονούμαι από τον μόχθο, πονώ από την ταλαιπωρία, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· δουλεύω σκληρά, κοπιάζω, σε Ευρ. κ.λπ.· με σύστ. αιτ., *μοχθῶ μόχθους, πόνους*, περνώ δυσκολίες ή εκτελώ κοπιαστικά έργα, σε Ευρ.· *μοχθῶ μαθήματα*, κοπιάζω για τη μόρφωσή μου, στον ίδ. **2.** με αιτ. αντ., *τέκνα ἀμόχθησα*, τα παιδιά μου, για τα οποία κοπίασα, στον ίδ.· *μοχθῶ τινὰ θεραπεύμασιν* = *θεραπεύειν*, σε Ευρ.· πρβλ. **μόχθος**.

μόχθημα, -ατος, τό, πάντοτε στον πληθ., κόποι, δυσκολίες, στους Τραγ.

μοχθηρία, ή, **I.** κακή σωματική κατάσταση, κακουχία, σε Πλάτ. **II.** με ηθική έννοια, κακία, πονηρία, εξαχρείωση, σε Αριστοφ., Πλάτ.· *τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας*, ο επικεφαλής του συρφετού των πανούργων εκεί κάτω (στον Άδη), σε Αριστοφ.

μοχθηρός, -ά, -όν (μοχθέω), κλητ. μόχθηρε (όχι μοχθηρέ)· I. 1. αυτός που υποφέρει από μία δυσκολία, που πονάει από την ταλαιπωρία, δύστυχος, ταλαιπώρος, σε Αισχύλ., Αριστοφ. κ.λπ.· *μοχθηρά τλῆναι*, υποφέρω δυστυχίες, σε Αισχύλ. **2.** αυτός που βρίσκεται σε κακή κατάσταση, σε ελεεινά χάλια, μηδαμινός, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *επίρρ., μοχθηρῶς διακεῖσθαι*, βρίσκομαι σε ελεεινή κατάσταση, σε Πλάτ.· ομοίως στον συγκρ., *μοχθηροτέρως ἔχειν*, στον ίδ.· *-ότερον*, σε Ξεν. — υπερθ. *-ότατα*, σε Πλάτ. **II.** με ηθική έννοια, πονηρός, αγύρτης, πανούργος, Λατ. *pravus*, σε Θουκ., Αριστοφ. κ.λπ. **μοχθητέον**, ρημ. επίθ. του *μοχθέω*, κάποιος πρέπει να μοχθήσει, να καταβάλει κόπο, σε Ευρ.

μοχθίζω, = μοχθέω, υποφέρω, ἔλκει *μοχθίζοντα ὕδρου*, υποφέρει από τσίμπημα νερόφιδου, σε Ομήρ. Ιλ.· *μοχθίζω δαίμονι φαύλῳ*, σε Θεογν.

μόχθος, ὁ, = μόγος, κόπος, σκληρή δουλειά, δυσκολία, ταλαιπωρία, μελάς, σε Ησίοδ., Τραγ.· στον πληθ., ταλαιπωρίες, βάσανα, δυσκολίες, στους Τραγ.· *τέκνων*, λέγεται για χάρη των παιδιών, σε Ευρ.· τα *μόχθος* και *πόνος* χρησιμ. από κοινού με την έννοια της δυσκολίας, της ταλαιπωρίας· αυτή όμως η σημασία ανήκει κανονικά στο *μόχθος*, ενώ το *πόνος* σημαίνει κανονικά εργασία, Λατ. *labor* (από το *πένομαι, πένης*, το ριζικό του φτωχού ανθρώπου).

μοχλευτής, -οῦ, ὁ, αυτός που ανυψώνει κάτι με το εργαλείο του μοχλού, *γῆς καὶ θαλάσσης μοχλευτής*, αυτός που κάνει τη γη και τη θάλασσα να ανυψώνονται, σε Αριστοφ.· *καινῶν ἐπῶνμοχλευτής*, αυτός που ανακινεί, που εμφανίζει νέες λέξεις, στον ίδ.

μοχλεύω (μοχλός), μέλ. -σω, ανασηκώνω, ανυψώνω κάτι με τη βοήθεια μοχλού, σε Ηρόδ., Ευρ.

μοχλέω, Ιων. αντί του προηγ., *στήλας ἐμόχλεον*, προσπαθούσαν να τις ανυψώσουν με μοχλούς, σε Ομήρ. Ιλ.

μοχλίον, τό, υποκορ. του *μοχλός*, σε Λουκ.

μοχλός, ὁ, I. ράβδος που χρησιμοποιείται ως μοχλός (εργαλείο ανύψωσης), λοστάρι, λοστός, Λατ. *vectis*· χρησιμ. για μετακίνηση πλοίων, σε Ομήρ. Οδ.· χρησιμ. για να παραβιάζουμε πόρτες και εξώθυρες, σε Ευρ. **II.** το αιχμηρό και πυρωμένο ξύλο που ο Οδυσσεάς έμπηξε στο μάτι του Κύκλωπα, σε Ομήρ. Οδ. **III.** ξύλινη ράβδος που τοποθετείται κατά πλάτος των θυρόφυλλων από μέσα, και το ασφαλίζει η *βάλανος*, σε Αισχύλ., Θουκ.

μῦ ή μῦ, μουρμουριστός ήχος που παράγεται από τα χεῖλη, *μῦλλαεῖν*, μουρμουρίζω, σε Ιπών.· μιμούμαι τον ήχο του κλάματος που συνοδεύεται από λυγμούς, *μῦ μῦ, μῦ μῦ*, ή, καλύτερα, *μυμῦ, μυμῦ*, σε Αριστοφ.

μυ-άγρα, ή (μῦς), ποντικοπαγίδα, σε Ανθ.

μῦ-γάλῃ, ή (μῦς, γαλή), αρουραίος, ποντικός των αγρών, Λατ. *mus araneus*, σε Ηρόδ.

μυγμός, -οῦ, ὁ (μύζω), μούγκρισμα, μουρμουρητό, σε Αισχύλ.

μυδᾶλέος[ῦ], -α, -ον, υγρός, αυτός που στάζει, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ., Σοφ.

μυδᾶλόεις, -εσσα, -εν, = μυδαλέος, σε Ανθ.

μυδάω (μύδος), μέλ. -ήσω, είμαι μούσκεμα από την υγρασία, είμαι γλοιώδης από τη σήψη, λέγεται για πτώμα, σε Σοφ.· *μυδῶσα κηκίς*, γλοιώδης υγρασία, μούχλα, στον ίδ.· *μυδῶσαι σταγόνες*, σταγόνες που κυλούν, στον ίδ.

μύδος[ῦ], ὁ, υγρασία, γλίτσα, σήψη.

μυδρο-κτύπέω, μέλ. -ήσω, σφυρηλατώ πυρακτωμένο σίδερο, σε Αισχύλ.

μυδρο-κτύπος, σφυρηλάτηση πυρακτωμένου σιδήρου, *μυδροκτύπος μίμημα*, ο τρόπος του σιδηρουργού που σφυρηλατεί το σίδερο, σε Ευρ.

μύδρος, ό, μάζα από πυρακτωμένο μέταλλο, σε Ηρόδ.: *μύδρους αἶρειν χεροῖν*, κρατούν πυρακτωμένο σίδηρο στα δυό τους χέρια, ως βασανιστική δοκιμασία, σε Σοφ.

μυέλινος, -η, -ον, αυτός που αποτελείται από μυελό· το επόμ., σε Ανθ.

μυελόεις, -εσσα, -εν, γεμάτος από μυελό, σε Ομήρ. Οδ.

μυελός[υ], ό, μυελός, μεδούλι, Λατ. medulla, σε Ομήρ. Ιλ., Όμηρ. κ.λπ.: *εγκέφαλος*, σε Σοφ.: *μεταφ.*, λέγεται για δυναμωτικό φαγητό, *οἶνον καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν*, σε Ομήρ. Οδ.: *πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς*, το μεδούλι του εσώτατου μέρους, σε Ευρ.: *Τρινακρίας μυελός*, λέγεται για τις Συρακούσες, σε Θεόκρ.

μυέω (μύω), μέλ. *-ήσω*, αόρ. *α' ἐμύησα* — Παθ. παρακ. *μεμύημαι*, αόρ. *α' ἐμυήθην*· **I.** εισάγω στα μυστήρια, *μυῆσαι*, σε Δημ. — στην Παθ., εισάγομαι στα μυστήρια, κατηχούμαι, σε Ηρόδ., Αριστοφ.: *οἱ μεμνημένοι*, αυτοί που έχουν εισαχθεί στα μυστήρια, οι μνημένοι, σε Αριστοφ.: *με σύστ. αντ.*, εισάγομαι σε κάτι, *τὰ Καβείρων ὄργια μεμύηται*, στα μυστήρια των Καβείρων, σε Ηρόδ.: *τὰ μεγάλα (ενν. μυστήρια) μεμύησαι*, σε Πλάτ. **II.** γενικά, διδάσκω, καθοδηγώ, με απαρ. *ἐμύησάς τινα ἰδεῖν*, σε Ανθ.

μύζω (μύ, μῦ), μέλ. *μύζω*, αόρ. *α' ἔμυζα*· **I.** μουρμουρίζω με κλειστά χείλη, υποτονθορίζω, βαριαναστενάζω, σε Αισχύλ.: *οἰκτισμὸν μύζω*, βγάζω βαρύ αναστεναγμό από λύπη, στον ιδ. **II.** πίνω με κλειστά χείλη, θηλάζω, σε Ξεν. **μῦθεομαι (μῦθος)**· Επικ. β' ενικ. *μυθεῖται* (αντί *μυθέεαι*) και *μύθεαι*· Ιων. γ' πληθ. παρατ. *μυθέσκοντο*, μέλ. *μυθήσομαι*· Επικ. γ' ενικ. αορ. *α' μυθήσατο*· **I.** αποθ., λέω, μιλώ, αμτβ., σε Ομήρ. Ιλ.: *με αιτ. και απαρ.*, λέω ότι, στον ιδ.: *με απαρ. μόνο*, διατάζω, σε Αισχύλ.: *με αιτ.*, εξιστορώ, ανακεφαλαιώνω, σε Όμηρ.: *επίσης*, μιλώ για κάτι, σε Ομήρ. Ιλ.: *με σύστ. αντ.*, λέω, μιλώ, εκφέρω, σε Όμηρ.: *πόλινμυθοῦμαι πολύχρυσον*, μιλώ για την πόλη την τόσο πλούσια σε χρυσάφι, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μιλώ με τον εαυτό μου, εξετάζω, σκέφτομαι, σε Όμηρ.

μύθευμα, -ατος, τό, ιστορία που έχει ειπωθεί, παραμύθι, σε Αριστ., Πλούτ.

μῦθεύω, μεταγεν. τύπος του *μυθεόμαι*, σε Ευρ. — Παθ., είμαι ειπωμένος, γίνεται λόγος για μένα, στον ιδ.: *ὥς μεμύθεται βροτοῖς*, όπως αναφέρεται από τους θνητούς, στον ιδ.

μυθέω, βλ. **μυθεόμαι**.

μῦθιάζομαι (μῦθος II), αποθ., αφηγούμαι μύθους, σε Βάβρ.

μυθ-ιάμβοι, οί, συλλογή μύθων, αφηγήσεων, όπως εκείνες του Βάβρ.

μῦθιδιον, τό, υποκορ. του *μῦθος*, σε Λουκ.

μῦθίζω, μεταγεν. τύπος αντί *μυθεόμαι*, Δωρ. **μυθίσδω**, σε Θεόκρ.

μῦθικός, -ή, -όν, μυθικός, θρυλικός, σε Πλάτ.

μυθίσδω, Δωρ. αντί *μυθίζω*.

μῦθογραφέω, μέλ. *-ήσω*, γράφω μυθικές διηγήσεις, σε Στράβ.

μῦθογραφία, ή, συγγραφή μυθικών αφηγημάτων, σε Στράβ.

μῦθο-γράφος[ᾱ], ό (γράφω), συγγραφέας μυθικών αφηγήσεων, σε Πολύβ., Πλούτ.

μῦθο-λογεύω, μόνο σε ενεστ., αφηγούμαι λεπτομερώς, λέξη προς λέξη, σε Ομήρ. Οδ.

μῦθολογέω (μυθολόγος), μέλ. *-ήσω*, **I. 1.** αφηγούμαι μυθικές ιστορίες ή θρύλους, σε Πλάτ., Ξεν. **2.** με αιτ., αφηγούμαι κάτι σα να επρόκειτο για θρύλο ή μυθική ιστορία, σε Πλάτ. — Παθ., *οἷα μυθολογοῦνται παλαιαὶ γενέσθαι φύσεις*, έτσι όπως θρυλεῖται ότι έχουν υπάρξει στον ιδ.: *απρὸς.*, *μυθολογεῖται*, ο θρύλος αναφέρει, σε Αριστ. **II.** επινοώ αφήγηση σα να ήταν μυθική ιστορία,

μυθολογῶ πολιτείαν, πλάθω μία φανταστική πολιτειακή δομή, σε Πλάτ. **III.** αφηγούμαι ιστορίες, συνομιλώ, Λατ. confabulari, στον ιδ.

μυθολόγημα, -ατος, τό, μυθικό αφήγημα, σε Πλάτ., Πλούτ.

μυθολογητέον, ρημ. επίθ. του μυθολογέω, σε Πλάτ.

μυθολογία, ή, 1. αφήγηση μυθικών παραδόσεων, θρυλικές παραδόσεις, μυθολογία, σε Πλάτ. **2.** θρύλος, αφήγηση, ιστορία, στον ιδ.

μυθολογικός, -ή, -όν, επιδέξιος στην αφήγηση θρυλικών παραδόσεων, σε Πλάτ.

μυθο-λόγος, ό (λέγω), αφηγητής θρυλικών ιστοριών, αφηγητής με τη γενική έννοια του όρου, σε Πλάτ.

μυθόομαι, = μυθέομαι I, σε Αισχύλ.

μυθο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που πλάθει μυθικά αφηγήματα, σε Πλάτ.

μύθος, ό, I. 1. οτιδήποτε μεταφέρεται με τις λέξεις ή δια στόματος, λόγος, ομιλία, σε αντίθ. προς το έργον, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** ομιλία, αγόρευση σε δημόσια συνέλευση, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **3.** ομιλία, συνομιλία, κυρίως στον πληθ., σε Ομήρ. Οδ. **4.** συμβουλή, άποψη, διαταγή, προσταγή, επίσης υπόσχεση, σε Ομήρ. Ιλ. **5.** το θέμα της ομιλίας, το θέμα ή το ζήτημα καθ' εαυτό, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **6.** απόφαση, επιδίωξη, σκοπός, σχέδιο, σε Όμηρ. **7.** ρητό, απόφθεγμα, παροιμία, σε Αισχύλ. **8.** η ομιλία των ανθρώπων, φήμη, διάδοση, σε Σοφ., Ευρ. **II.** αφήγημα, ιστορία, διήγηση, σε Όμηρ.· *μύθος παιδός*, από ή γι' αυτόν, σε Ομήρ. Οδ.· μετά τον Όμηρ., το *μύθος*, όπως το Λατ. fabula, σημαίνει, αφήγημα, θρύλος, μύθος, σε αντίθ. προς το *λόγος*, η (εξακριβωμένη) αφήγηση του ιστορικού, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· *μύθος*, όπως εκείνοι του Αισώπου, σε Πλάτ.

μυθ-ώδης, -ες (είδος), θρυλικός, μυθικός, σε Πλάτ.· *τὸ μυθῶδες*, το πεδίο του μύθου, σε Θουκ.· *τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν*, το μέρος από αυτά, που είναι σα να μην ανήκει στον μύθο, στον ιδ.

μύια, ή, μύγα, Λατ. musca, σε Ομήρ. Ιλ.· παροιμ., *μυίης θάρσος*, λόγω της υπερβολικής θρασύτητάς της, στο ιδ.

μυιο-σόβη, ή (σοβέω), μυγοσκοτώστρα, αντικείμενο που αποδιώχνει τις μύγες, λέγεται για μακρύ μούσι, σε Ανθ.

μυκάομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' έμυκησάμην· σ' αυτό ανήκουν τα Επικ. Ενεργ. αόρ. β' έμυκον, παρακ. *μέμυκα*, υπερσ. *έμεμύκειν* ή *μεμύκειν*, Λατ. mugire, **1.** παράγω βαθύ ήχο (λέγεται για το κοπάδι), μουγκανίζω, μουγκρίζω, λέγεται για βόδια, σε Ομήρ. Ιλ.· χρησιμ. για τα μοσχάρια, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για τον Ηρακλή στην επιθανάτια αγωνία του, σε Ευρ. κ.λπ. **2.** χρησιμ. για πράγματα, όπως για βαριές πύλες, παράγω τριγμούς, τρίζω, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για ασπίδα, παράγω κρότο, στο ιδ.· χρησιμοποιείται για κρέας που ψήνεται, σφυρίζει, τσιτσιρίζει στη σούβλα, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για κεραυνό, σε Αριστοφ. (ηχομιμ. λέξη, πρβλ. [βληγάομαι](#), [μυκάομαι](#), [βρυγάομαι](#), [βρωμάομαι](#)).

μυκηθμός, ό, μούγκρισμα, μουγκανητό, λέγεται για βόδια, σε Όμηρ.

μύκημα[ν], τό, μούγκρισμα, μουγκανητό, μουγκρητό, λέγεται για βόδια, σε Ευρ.· λέγεται για θηλυκό λιοντάρι, σε Θεόκρ.· το μουγκρητό του κεραυνού, σε Αισχύλ.

Μυκήνη, ή και Μυκήναι, αί, Μυκήνη, Μυκήνες, αρχαία Πελασγική ή Αχαική πόλη, πάνω από την οποία βρισκόταν το Δωρικό Άργος, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίθ. **Μυκηναίος, -α, -ον,** ο προερχόμενος ή καταγόμενος από τις Μυκήνες, στον ιδ.· θηλ. **Μυκηνίς, -ίδος,** σε Ευρ.· επίρρ. *Μυκήνηθεν*, από τις Μυκήνες, σε Ομήρ. Ιλ.

μύκης, [ϋ], **-ητος, ό, I.** μανιτάρι, Λατ. *fungus*. **II. 1.** οποιοδήποτε αντικείμενο έχει σχήμα του μανιταριού. **2.** γάντζος ή κουμπί στην άκρη της θήκης του σπαθιού. **3.** το κομμένο τμήμα από φυτίλι λυχναριού, που θεωρείτο ότι προμήνυε βροχή, σε Αριστοφ.

μυκτητής, -οϋ, Δωρ. μυκᾱτάς, -ᾱ, ό, (μυκάομαι), αυτός που μουγκρίζει, λέγεται για βόδια, σε Θεόκρ.

μυκτήτινος, -η, -ον (μύκης), παρασκευασμένος από μανιτάρια, σε Λουκ.

μύκον[ϋ], Επικ. αόρ. β΄ του *μυκάομαι*.

Μύκονος[ϋ], ή, ένα από τα νησιά των Κυκλάδων, σε Ηρόδ.

μυκτήρ, -ῆρος, ό (μύσσομαι), **1.** μύτη, ρουθούνι, σε Αριστοφ.· στον πληθ., ρουθούνια, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** από τη χρήση της μύτης για να εκφραστεί χλευασμός, σε Ανθ.

μυκτηρίζω, χλευάζω στρέφοντας τα ρουθούνια της μύτης μου, σαρκάζω — Παθ., είμαι αντικείμενο εμπαιγμού, με χλευάζουν, σε Κ.Δ.

μυκτηρόθεν, επίρρ., από τη μύτη, από τα ρουθούνια, σε Ανθ.

μυκτηρό-κομπος, -ον, αυτός που ηχεί μέσα από τα ρουθούνια, σε Αισχύλ.

μύλαϊος, -ον (μύλη), αυτός που ανήκει ή εργάζεται σε μύλο, σε Ανθ.

μύλαξι[ϋ], -ᾱκος, ό (μύλη), Επικ. δοτ. πληθ. *μυλάκεσσι*, μυλόπετρα, μεγάλη στρογγυλή πέτρα, σε Ομήρ. Ιλ.

μύλ-εργάτης, -ου, ό, μύλωνάς, σε Ανθ.

μύλη[ϋ], ή, Λατ. mola· I. μύλος, χειρόμυλος, που τον περιέστρεφαν γυναίκες, σε Ομήρ. Οδ. **II.** η κάτω, η χαμηλή μυλόπετρα, σε Αριστοφ.· η από πάνω ονομαζόταν ὄνος, στον ίδ.

μύλη-φάτος, -ον (πέφαιμαι), Παθ. παρακ. του *φένω), αλεσμένος σε μύλο, σε Ομήρ. Οδ.

μύλιας, -ου, 1. αρσ. επίθ., αυτός που ανήκει ή προορίζεται για μύλο, *λίθος μυλίας*, μυλόπετρα, σε Πλάτ. **2.** βράχος από τον οποίο κατασκευάζονται οι μυλόπετρες, σε Στράβ.

μύλιάω (μύλη), τρίζω τα δόντια μου, σε Ησίοδ., στην Επικ. *μτχ. μυλιόωντες*.

μύλικός, -ή, -όν (μύλη), αυτός που ανήκει ή ταιριάζει σε μύλο, *λίθος*, σε Κ.Δ.

μύλο-ειδής, -ές (εἶδος), αυτός που έχει μορφή μυλόπετρας, Λατ. *molaris*, σε Ομήρ. Ιλ.

μύλος[ϋ] (μύλη), μυλόπετρα, σε Στράβ.

μύλωθρός, ό (μύλη), μύλωνάς που διατηρεί σκλάβους για να δουλεύουν τον μύλο του, σε Δημ.

μύλών, -ώνος, ό (μύλη), το οίκημα που στεγάζει τον μύλο, σε Θουκ.· *εἰς μύλωνα καταβαλεῖν*, Λατ. *detrudere in pistrinum*, καταδικάζω (έναν σκλάβο) να δουλεύει στον μύλο, σε Ευρ.

μύνη, ή (ἄ-μύνω), πρόφαση, προσποίηση, σε Ομήρ. Οδ.

μύξα, ή (μύσσομαι), μύξα, το γλοιώδες υγρό που βγαίνει από τα ρουθούνια της μύτης, Λατ. *pituita*, σε Ησίοδ. κ.λπ.

μυξωτήρες, οί, τα ρουθούνια, Λατ. *nares*, σε Ηρόδ.

μυο-θηρέω (θηράω), πιάνω, συλλαμβάνω ποντίκια, σε Στράβ.

μυο-κτόνος, -ον (κτείνω), αυτός που φονεύει ποντίκια, σε Βατραχομ.

μυο-μάχια, ή (μάχη), μάχη μεταξύ ποντικιών, σε Πλούτ.

μυοπάρων, -ωνος, ό, ελαφρό σκάφος, που κατά κανόνα το χρησιμοποιούσαν οι πειρατές, σε Πλούτ. (άγν. προέλ.).

μύ-ουρος, -ον (οὐρά), αυτός που έχει ουρά όπως του ποντικιού· κολοβός, σε Αριστ.

μύραινα[ϋ], ἡ, Λατ. muraena, θαλάσσιο χέλι, σμέρνα, σε Αριστοφ.· θαλάσσιο ερπετό, σε Αισχύλ.

μῦρεψέω, μέλ. -ήσω, παρασκευάζω μύρα, αρώματα, σε Αίσωπ.

μῦρ-εψός, ὁ (μύρον, ἔψω), αυτός που παρασκευάζει μύρα, αρώματα, αρωματοποιός.

μυριάκις[ἄ] (μυρίος), επίρρ., δέκα χιλιάδες φορές, σε Αριστοφ.

μῦρι-ἀμφορος, -ον (ἀμφορεῦς), αυτός που χωράει 10.000 μεζούρες (αμφορείς)· μεταφ., αυτός που έχει τεράστιο μέγεθος, σε Αριστοφ.

μῦρι-ανδρος, -ον (άνήρ), λέγεται για πόλη, αυτή που χωράει 10.000 κατοίκους, σε Αριστ.

μῦρι-ἀρχης, -ου, ὁ, αρχηγός 10.000 ανδρών, σε Ηρόδ.· ομοίως, **μῦρι-αρχος**, -ου, ὁ, σε Ξεν.

μυριάς, -άδος, ἡ, **I.** ο αριθμός των 10.000, μυριάδα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· αόριστα, για αναρίθμητα νούμερα, ποσά, σε Ευρ.· όταν τα **μυριάς**, **μυριάδες** χρησιμ. απολ. για δήλωση χρηματικού ποσού, το *δραχμῶν* πρέπει να υπονοείται, σε Αριστοφ.· όταν λέγεται για σιτηρά, πρέπει να εννοείται το *μεδίμνων*. **II.** επίθ., ο αποτελούμενος από 10.000, σε Αισχύλ., Ευρ.

μῦρι-ετής, -ές (ἔτος), αυτός που είναι 10.000 ετών, που είναι αναρίθμητων ετών, σε Αισχύλ.

μῦρίζω, αλείφω με αλοιφή ή μύρο, μυρώνω, σε Αριστοφ. — Παθ., *μεμυρισμένοι τὸ σῶμα*, αυτοί που έχουν το σώμα τους αλειμμένο με μύρο, σε Ηρόδ.

μυρίκη[ι], ἡ, Λατ. myrica, θάμνος που κυρίως ευδοκιμεί σε βαλτώδες έδαφος και κοντά στη θάλασσα, αρμυρίκι, σε Ομήρ. Ιλ.

μυρίκινεοςθάμνος, ὁ, θάμνος με το όνομα αρμυρίκι, σε Ανθ.

μυρίκινοςῶζος[ρι], ὁ, κλαδί από το το θαμνώδες φυτό αρμυρίκι, σε Ομήρ. Ιλ.

μυρίο-βοιος, -ον (βοῦς), αυτός που έχει δέκα χιλιάδες βόδια, σε Ανθ.

μυρίο-όδους, -όδοντος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει αμέτρητα δόντια, σε Ανθ.

μυρίο-καρπος, -ον, αυτός που έχει αναρίθμητους καρπούς, σε Σοφ.

μυρίο-κρᾶνος, -ον, αυτός που έχει πολλά κεφάλια, πολυκέφαλος, σε Ευρ.

μυρίο-λεκτος, -ον, αυτός που έχει ειπωθεί δέκα χιλιάδες φορές, σε Ξεν.

μυρίο-μορφος, -ον (μορφή), αυτός που έχει αναρίθμητες μορφές (λέγεται για τον Απόλλωνα), σε Ανθ.

μυρίο-μοχθος, -ον, αυτός που έχει καταβάλει αναρίθμητο μόχθο, σε Ανθ.

μυρίο-ναυς, -αος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει αμέτρητα πλοία, σε Ανθ.

μυρίο-νεκρος, -ον (λέγεται για μάχη), τόπος όπου σκοτώθηκαν δέκα χιλιάδες άνδρες, σε Πλούτ.

μυρίονταρχος, ὁ, = *μυρίαρχος*, σε Αισχύλ.

μυριο-πλάσιος, [ἄ], -ον, τόσο, όσο δέκα χιλιάδες φορές, με γεν., σε Ξεν., Αριστ.

μυριο-πληθής, -ές (πλήθος), άπειρος ως προς τον αριθμό, σε Ευρ.

μυρίος[ι], -α, -ον, **I. 1.** αναρίθμητος, αμέτρητος, άπειρος, κανονικά ως προς τον αριθμό και συνήθως στον πληθ., σε Όμηρ.· στον ενικ. με περιληπτικά ονόματα, *μυρίον χέραδος*, σε Ομήρ. Ιλ.· *χαλκός*, σε Πίνδ. **2.** λέγεται για μέγεθος, αμέτρητος, άπεραντος, άπειρος, *πένθος*, *ἄχος*, σε Ομήρ. Ιλ.· *μύριος κέλευθος*, ατέλειωτο ταξίδι, σε Πίνδ.· *μύριος χρόνος*, στον ιδ.· *μυρίη ὄψις*, όλα τα είδη των θεαμάτων, σε Ηρόδ. κ.λπ. **3.** το ουδ. στον πληθ. *μυρία* ως επίρρ., πολύ, απεριόριστα, ακατάπαυστα, *κλαίειν*, σε Ανθ. **4.** η δοτ. ως επίρρ., *μυρίω σοφότερος*, απείρως σοφότερος, σε Ευρ.· *μυρίω βέλτιον*, *μυρίω κάλλιον*, σε Πλάτ. **II.** ως αριθμητικό επίθ. στον πληθ. *μύριοι*, -αι, -α, δέκα χιλιάδες, ο

μεγαλύτερος αριθμός που εκφραζόταν μονολεκτικά στην Αρχ. Ελληνική, σε Ησίοδ. κ.λπ.· στον ενικ., με περιληπτικά ονόματα, *ἵππος μυρίη*, 10.000 ιππείς σε Ηρόδ.· *ἀσπίς μυρία*, σε Ξεν.

μῦριοστός, -ή, -όν, ο δεκάκις χιλιοστός, σε Αριστοφ.· *μυριοστὸν ἔτος*, 10.000 χρόνια από τότε, σε Πλάτ.

μῦριοστός, -ύος, ἦ, στρατιωτικό σώμα αποτελούμενο από δέκα χιλιάδες άνδρες, σε Ξεν.

μῦριο-τευχής, -ές (τεῦχος), αυτός που βρίσκεται μαζί με δέκα χιλιάδες οπλισμένους άνδρες, σε Ευρ.

μῦριο-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που φέρει φορτίο 10.000 μέτρων, λέγεται για να δηλώσει εμπορικό πλοίο μεγάλης χωρητικότητας, σε Θουκ.

μῦριό-φορτος, -ον, το προηγ., σε Ανθ.

μῦριό-φωνος, -ον (φωνή), αυτός που ηχεί με δέκα χιλιάδες φωνές, μυριόστομος, σε Ανθ.

μῦρί-πνοος, -ον, συνηρ. **-πνους, -ουν**, = *μυρόπνοος*, σε Ανθ.

μῦρι-ωπός, -όν (ὥψ), αυτός που έχει αναρίθμητα μάτια (για τον Άργο), σε Αισχύλ.

μῦρμηξ, -ηκος, ό, Λατ. *formica*· **I.** το μερμήγκι, σε Ησίοδ. κ.λπ. **II.**

αρπακτικό ζώο της Ινδίας, σε Ηρόδ.

Μυρμιδόνες, οί, οι Μυρμιδόνες, πολεμοχαρές φύλο της Θεσσαλίας, υπήκοοι του Αχιλλέα, σε Όμηρ.

μῦρoεις, -εσσα, -εν, μυρωμένος, σε Ανθ.

μῦρον[ῦ], τό, 1. γλυκός χυμός που εξάγεται από φυτά, γλυκό εκχύλισμα, μύρο, βάλσαμο, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** τόπος όπου πωλούνταν μύρα, αγορά αρωμάτων, σε Αριστοφ.

μυρό-πνοος, -ον, συνηρ. **-πνους, -ουν**, αυτός που αποπνέει γλυκά μύρα, ευωδιαστός, σε Ανθ.

μῦρο-πώλης, -ου, ό (πωλέω), αυτός που εμπορεύεται μύρα ή αρωματικά έλαια, αρωματοπώλης, σε Ξεν.

μῦρο-πώλιον, τό, κατάστημα αρωματοπώλη, σε Δημ.

μῦρο-φεγγής, -ές (φέγγος), αυτός που λάμπει από την επάλειψη με μύρο, σε Ανθ.

μῦρό-χριστος, -ον, αλειμμένος με μύρο, σε Ευρ.

μῦρό-χροος, -ον (χρόα), αυτός που το δέρμα του είναι αλειμμένο με μύρο, σε Ανθ.

μύρρα, ἦ, Αιολ. αντί *σμήρνα*.

μυρρίνη, Αττ. αντί *μυρσίνη*.

μυρρίνων, -ῶνος, ό, Αττ. αντί *μυρσινών*.

μυρσίνη[ῖ], μεταγεν. Αττ. **μυρρίνη, ἦ, I.** = *μύρτος*, σε Πίνδ., Ευρ. **II.** κλαδί ή στεφάνι από μυρτιά, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

μυρσίνο-ειδής, -ές (εἶδος), αυτός που μοιάζει με μυρτιά, σε Όμηρ. Ύμν.

μυρσινών, Αττ. **μυρρινών, -ῶνος, ό**, άλσος από μυρτιές, Λατ. *myrtetum*, σε Αριστοφ.

μύρτον, -ου, τό, ο καρπός της μυρτιάς, Λατ. *myrtum*, σε Αριστοφ.

μύρτος, ἦ, I. το δενδρύλλιο μυρτιά, Λατ. *myrtus*, σε Σιμων. κ.λπ. **II.** κλαδί ή στεφάνι από μυρτιά, σε Πίνδ., Αριστοφ.

μύρω[ῦ], Επικ. ρήμα, μόνο σε ενεστ. και παρατ., **I.** κυλώ, ρέω, σταλάζω, *δάκρυσι μῦρον* (Επικ. παρατ.) ξεσπούσαν και έρρεαν τα δάκρυα, σε Ησίοδ. **II.**

1. Μέσ., *μύρομαι*, χύνω δάκρυα, μου τρέχουν τα δάκρυα, κλαίω, σε Όμηρ.,

Ησίοδ.· **2.** με αιτ., θρηνώ κάποιον, οδύρομαι, σε Βίωνα, Μόσχ.

μῦς, ὁ, γεν. *μυός*, αιτ. *μῦν*, κλητ. *μῦ*· Λατ. *mus*, **I.** ποντικός, σε Βατραχομ.· *μῦς ἀρουραῖος*, ποντικός των αγρών (αρουραῖος), το είδος των hamster, σε Ηρόδ.· *μῦς πίσσας γεύεται*, παροιμ. λέγεται για κάποιον που μπαίνει σε πειρασμό να φάει κάτι και βρίσκεται πιασμένος, σε Θεόκρ. **II.** μυς του σώματος, Λατ. *musculus*, στον ιδ.

μῦσᾶρός, -ά, -όν (μύσος),· **1.** ρυπαρός, ακάθαρτος· απ' όπου, αηδιαστικός, σιχαμερός, βδελυρός, σε Ευρ.· *τὸ μυσαρόν*, βδέλυγμα, σε Ηρόδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, μιαρός, μολυσμένος, σε Ευρ.

μῦσάττομαι (μύσος), μέλ. *μυσαχθήσομαι*, αόρ. *ἀ' ἐμυσάχθην*, αποθ.· αισθάνομαι αποτροπιασμό σε οτιδήποτε αηδιαστικό, μισητό, αποστρέφομαι, σιχαίνομαι, με αιτ., σε Ευρ., Ξεν.

μῦσαχθής, -ές, ποιητ. αντί *μυσαρός*, σε Ανθ.

Μύσιος[ϋ], -α, -ον (Μυσός), προερχόμενος ή καταγόμενος από την Μυσία· *Μύσιον* (ενν. *θρήνημα*) *τό*, θρηνητικό τραγούδι από τη Μυσία, σε Αισχύλ.· πρβλ. [Κίσιος](#).

μύσος[ϋ], τό, ακαθαρσία σώματος ή πνεύματος· μεταφ., βδέλυγμα, μίasma, Λατ. *riaculum*, στους Τραγ.

Μῦσός, ὁ, κάτοικος της Μυσίας, σε Αισχύλ.· από τον εκθηλυσμένο χαρακτήρα τους, το *Μυσῶν λεία* κατέληξε να σημαίνει λεία προορισμένη για όλους, για οτιδήποτε είναι δυνατόν να λαφυραγωγηθεί χωρίς το φόβο της τιμωρίας, σε Δημ.

μυσ-πολέω (μῦς), τρέχω εδώ κι εκεί σαν ποντικός, σε Αριστοφ.

μυστᾶγωγία, ή, εισαγωγή στα μυστήρια, σε Πλούτ.

μυστ-ᾶγωγός, ὁ (μύστης, ἄγω), αυτός που εισάγει στα μυστήρια, μυσταγωγός, σε Πλούτ.

μύσταξ, -ᾶκος, ὁ, Δωρ. και Λακων. λέξη, το πάνω χείλος, μουστάκι, σε Θεόκρ.· πρβλ. [μᾶσταξ](#).

μυστηρικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή προορίζεται για τα μυστήρια, μυστικός, σε Αριστοφ.

μυστήριον, τό (μύστης),· **1.** μυστική ή απόκρυφη διδασκαλία· στον πληθ., *τὰ μυστήρια*, τα μυστήρια των Καβείρων στη Σαμοθράκη, σε Ηρόδ.· της Δήμητρας στην Ελευσίνα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** οτιδήποτε μυστικό ή απόκρυφο, σε Πλάτ. **3.** σκεύη που χρησιμοποιούνται σε μυστηριακές τελετές, σε Ευρ., Αριστοφ. **4.** στην Κ.Δ., μυστήριο, θεϊκό μυστήριο, κάτι που υπερβαίνει την ανθρώπινη αντίληψη.

μυστηρίς, -ιδος, ιδιόρρυθμο θηλ. του *μυστηρικός*, σε Ανθ.

μυστηριώτις, -ιδος, ή (μυστήριον), αυτή που ανήκει ή αρμόζει στα μυστήρια· *μυστηριώτις σπονδή*, ανακωχή κατά τη διάρκεια των Ελευσινίων μυστηρίων, σε Αισχίν.

μύστης, -ου, ὁ (μνέω),· **1.** αυτός που έχει εισαχθεί στα μυστήρια, σε Ευρ.· **2.** ως επίθ., μυστικός, σε Αριστοφ., σε Ανθ.

μυστικός, -ή, -όν, μυστικός, συνδεδεμένος με τα μυστήρια, *μυστικός Ἰακχος*, το μυστηριακό ἄσμα του Ιάκχου, σε Ηρόδ.· *τὰ μυστικά*, τα μυστήρια, σε Θουκ.· *τὰ χοιρία μυστικά*, στον Αριστοφ., είναι πιθ. ἄθλια, ισχνά γουρούνια, ὅπως αυτά που οἱ μύσται συνήθιζαν να προσφέρουν.

μυστιλάομαι, παρακ. *μεμυστίλῃμαι*, αποθ., βουτώ ψωμί στη σούπα ή στο ζωμό και το τρώω, σε Αριστοφ.· μεταφ., *μυστιλάται τῶν δημοσίων*, τρώει με την κουτάλα το δημόσιο χρήμα, στον ιδ.· *μτχ. παρακ. με Παθ. σημασία*, με αδειάζουν, στον ιδ.

μυστίλη[ι], ἡ, κομμάτι ψωμιού που χρησιμοποιεῖτο για να τρώγονται μ' αυτό η σούπα ή ο ζωμός, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

μυστί-πόλος, -ον (μύστης, πολέω), αυτός που δίνει επίσημο τόνο στα μυστήρια, που τελεί μυστηριακές τελετουργίες, σε Ανθ.

μύστις, -ιδος, I. θηλ. του *μύστης*, ως επίθ., μυστικός, απόκρυφος, σε Ανθ. **II.** μυσταγωγός, σε Ανακρεόντ.

μυστο-δόκος, -ον (μύστης, δέχομαι), αυτός που δέχεται τους μνημένους στα μυστήρια, *δόμος μυστοδόκος*, δηλ. η Ελευσίνα, σε Αριστοφ.

Μυτίληνη, ἡ, Μυτιλήνη, πρωτεύουσα της νήσου Λέσβου, σε Θουκ.

μυττωτεύω, κόβω σε πολύ μικρά κμμάτια, λιανίζω, *τινά*, σε Αριστοφ.

μυττωτός, ό, εύγεστο πιάτο από τυρί, μέλι, σκόρδο, που ήταν ζυμωμένα σ' ένα είδος αλείμματος όπως τη σκορδαλιά, Λατ. *moretum*, σε Αριστοφ. (άγν. προέλ.).

μυχθίζω (μύζω), χλευάζω, εμπαίζω, σε Θεόκρ.

μυχθισμός, ό, φύσημα της μύτης, αναστεναγμός (μεταφ. χλεύη), σε Ευρ.

μύχιος, -α, -ον (μυχός), εσωτερικός, εσώτατος, αποσυρμένος, αποκλεισμένος, σε Αισχύλ., Λουκ.

μυχμός, ό (μύζω), = *μυγμός*, στεναγμός, αναστεναγμός, σε Ομήρ. Οδ.

μυχόθεν (μυχός), επίρρ., από το εσώτατο μέρος του σπιτιού, από το γυναικωνίτη, σε Αισχύλ.

μυχόθεν (μυχός), επίρρ., από το εσώτατο μέρος του σπιτιού, από το γυναικωνίτη, σε Αισχύλ.

μυχοίτατος, -η, -ον, ανώμ. υπερθ. του *μύχιος*, αυτός που βρίσκεται στην εσώτατη, την πιο απομακρυσμένη γωνία, σε Ομήρ. Οδ.

μυχόνδε (μυχός), επίρρ., προς την απομακρυσμένη εσωτερική γωνία, σε Ομήρ. Οδ.

μυχός, ό (μύω), · **1.** το εσώτατο μέρος, το εσώτατο κοίλωμα ή γωνία, Λατ. *sinus, recessus*, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** το εσώτατο μέρος του σπιτιού, διαμερίσματα γυναικών, Λατ. *penetralia*, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. **3.** κόλπος ή κολλίσκος που εκτείνεται σε βάθος στην ξηρά, σε Ηρόδ. · *πόντιος μυχός*, δηλ. η Αδριατική, σε Αισχύλ.

μυχ-ώδης, -ες (είδος), γεμάτος από κοιλώματα, σπηλαιώδης, σε Ευρ.

μύω, μέλ. -σω, αόρ. α' *έμυσα*, Επικ. γ' πληθ. *μύσαν*, παρακ. *μέμυκα*. **I. 1.** αμτβ., κλείνω, είμαι κλειστός, λέγεται για μάτια, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ. · ομοίως, *χείλεα μεμυκώς*, έχοντας τα χείλη του κλειστά, σε Ανθ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, *μύσας*, με τα μάτια του κλειστά, σε Σοφ., Αριστοφ. **3.** μεταφ., κάνω μια ανάπαυλα για ξεκούραση, κοπάζω, κάνω διάλειμμα, στη δουλειά, σε Σοφ. · λέγεται για καταιγίδες, σε Ανθ. **II.** μτβ., κλείνω, διακόπτω, στο ίδ.

μυών, -ώνος, ό (μυς II), ένα σύνολο μυών του σώματος, μυς, σε Ομήρ. Ιλ.

μυωπάζω (μύωψ), έχω μυωπία, βλέπω αμυδρά, σε Κ.Δ.

μυωπίζω, I. (*μύωψ* II. 1.), κεντρίζω, πλήττω με το σπηρούνι, σε Ξεν. **II.** Παθ., (*μύωψ* II. 1.), παρενοχλούμαι από τις μύγες, λέγεται για άλογα, στον ίδ.

μυωπός, -όν, = *μύωψ* I, σε Ξεν.

μύ-ωψ, -ωπος, ό, ή (μύω, ώψ), · **I.** αυτός που μισοκλείνει τα μάτια, όπως κάνουν οι άνθρωποι που έχουν μυωπία, *μύωπας*, σε Αριστ. **II. 1.** ως ουσ., *μύωψ, -ωπος, ό*, αλογόμυγα ή βοϊδόμυγα, Λατ. *tabānus*, σε Αισχύλ., Πλάτ. **2.** βουκέντρα, σπηρούνι, σε Ξεν., Θεόφρ. · μεταφ., κίνητρο, διεγερτικό, σε Λουκ., Ανθ.

μῶλος, ό, κόπος και μόχθος για πόλεμο, σε Ομήρ. Ιλ. · *ξείνου καὶ Ἴρου μῶλος*, η μάχη μεταξύ του Ἴρου και του ξένου, σε Ομήρ. Οδ.

μῶλυ, τό, μῶλυ, μανδραγόρας, μυθικό φυτό με μαγική δύναμη, που έχει μαύρη ρίζα και λευκό άνθος, το οποίο δόθηκε από τον Ερμή στον Οδυσσέα ως αντίδοτο στα θέλγητρα και τη σαγήνη της Κίρκης, σε Ομήρ. Οδ.

μῶμαι, βλ. λήμμα *μάω II.

μωμάομαι (μῶμος)· Ἰων. **-έομαι, γ' πληθ. -εῦνται·** μέλ. **-ήσομαι, αόρ. α' ἐμωμησάμην, Δωρ. γ' ενικ. μωμάσοιτο·** αποθ., βρίσκω σφάλμα σε κάποιον, κατηγορώ, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· **απαρ. αορ. α' μωμηθῆναι με Παθ.** σημασία, σε Κ.Δ.

μωμεύω, = μωμάομαι, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.

μωμητός, -ή, -όν (μωμάομαι), αξιοκατάκριτος, σε Αισχύλ.

μῶμος, ό, I. κατηγορία, εμπαιγμός, όνειδος, *μῶμον ἀνάσαι*, προσάπτω κατηγορία, στιγματίζω κάποιον, σε Ομήρ. Οδ. **II.** προσωποποιημένος, *Μῶμος*, θεός της επίκρισης, σε Ησίοδ. (συγγενές προς *μέμφομαι*·).

μῶν, επίρρ., συνηρ. αντί μὴ οὖν, που χρησιμ. όπως το μὴ· σε ερωτήσεις όπου αναμένεται αρνητική απάντηση, μα σίγουρα έτσι; είναι έτσι; Λατ. num? *μῶν ἐστι..*; Απάντ. *οὐ δῆτα*, σε Ευρ.· κάποιες φορές εισάγει ερωτήσεις που εκφράζουν αμφιβολία, όπως το Λατ. num forte? και λαμβάνει καταφατική απάντηση, στον ίδ.· *μῶν οὐ..*; απαιτεί καταφατική απάντηση, Λατ. nonne? στους Τραγ.

μῶνος, -α, -ον, Δωρ. αντί μουνος, μόνος.

μῶ-νυξ, -ῦχος, ό, ή (μόνος, ὄνυξ), αυτός που έχει ένα μοναδικό νύχι, δηλ. μονόχηλος, με μία χηλή, οπλή, Λατ. solipes, λέγεται για άλογο, σε Όμηρ., Ευρ.

μῶομαι, Επικ. εκτεταμ. τύπος του μάομαι.

μωραίνω (μῶρος), μελ. **-ἄνῶ, αόρ. α' ἐμῶρᾶνα· I.** είμαι ηλίθιος, ανόητος, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ.· με αιτ. πράγμ., *πεῖραν μωραίνειν*, επιχειρώ μία ανόητη προσπάθεια, σε Αισχύλ. **II.** ως μτβ., καθιστώ κάποιον ανόητο, καταδικάζω, επικρίνω κάποιον ως ανόητο, σε Κ.Δ. — Παθ., λέγεται για το αλάτι, γίνεται άνοστο, χάνει τη γεύση του, στο ίδ.

μωρία, Ἰων. -ίη, ή (μῶρος), ηλιθιότητα, ανοησία, *μωρίαν ἐπιφέρειν τινί*, του προσάπτω τον χαρακτηρισμό του ανόητου, σε Ηρόδ.· *μωρίαν ὀφλίσκάνειν*, του έχει καταλογιστεί η ανοησία, σε Σοφ.· *ἐδόκει μωρία εἶναι ταῦτα*, σε Θουκ.· *τῆς μωρίας!* τι ανοησία! σε Αριστοφ.

μωρολογία, ή, ανόητη ομιλία, σε Κ.Δ.

μωρο-λόγος, -ον, αυτός που μιλάει και λέει ανοησίες, σε Αριστ.

μωρός, -ά, -όν, σπανίως -ος, -ον, νωθρός, σκνηρός, ανόητος, ηλίθιος, σε Σοφ. κ.λπ.· *τὸ μωρόν*, ανοησία, σε Ευρ.· *μῶρα φρονεῖν, δρᾶν, λέγειν*, σε Σοφ., Ευρ.· *επίρρ. -ρως*, σε Ξεν.

μωρό-σοφος, ο ανοήτως σοφός, ο σοφός μέσα στην ανοησία του, σε Λουκ.

Μῶσα, Δωρ. αντί Μοῦσα.

μῶσθαι, απαρ. του μῶμαι, βλ. *μάω II.